

VI FÖR SVERIGE FRAMÅT!

**Kommitté 6:
Kultur, civil, konstitution,
integration, migration**

Centerpartiets partistämman 26-29 september 2019

1 6.1: Kultur på recept

2

3 6.1.1 att Centerpartiet verkar för en liknande model för kultur på recept som fysisk aktivitet
4 som läkare kan skriva ut idag

5

6 **Partistyrelsens yttrande:**

7 Att kultur kan ha positiva effekter på såväl den fysiska som psykiska hälsan är väl känt.
8 Motionen lyfter betydelsen av kultur i vård och omsorg som ett medel att stärka både den
9 fysiska och psykiska hälsan.

10 Centerpartiet förstår kulturens betydelse för välbefinnande och hälsa och har också sedan
11 tidigare stämmobeslut på att kultur ska vara en del i arbetet med folkhälsan och att satsningar
12 på kultur inom vård och omsorg ska uppmuntras och stödjas.

13 Partistyrelsen har stor tilltro till professionen inom sjukvården att avgöra på vilket sätt den
14 bäst kan arbeta med kultur och hälsa och anser då att detta förslag med kultur på recept är på
15 en detaljeringsgrad som vi inte bör driva politiska förslag för.

16

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.1

17

18 6.2: Kulturarv

19

20 6.2.1 att Centerpartiet ska arbeta för att ge de så värdefulla kyrkogårdarna och
21 begravningsplatserna möjlighet att vara just bevarandevärda ur ett kulturmiljöperspektiv.

22 6.2.2 att Centerpartiet ska arbeta för en likvärdig tolkning av hur kyrkogårdars kulturmiljöer
23 ska vårdas, för den gemensamma nyttan.

24 6.2.3 att distriktsstämman skickar motionen vidare till Centerpartiets partistämman 2019

25

26 **Partistyrelsens yttrande:**

27 Inom begravningsväsendet finns olika tolkningar av vad som behöver göras och vad som får
28 göras på våra kyrkogårdar. Det kan handla om vad som händer när gamla gravar inte ses som
29 värda att bevara och en utveckling som sker mot mer av gräsmattor.

30 Våra kyrkor och kyrkogårdar bär på en lång historia i vårt land och är i många fall också
31 platser som används och har stor betydelse för människor i dag. Platser som sätter in våra liv i

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

32 en längre tidsrymd. Vi arbetar för ett bevarande av de kyrkoantikvariska värdena och att
33 bibehålla ett betydande statligt stöd genom den så kallade kyrkoantikvariska ersättningen.

34 Partistyrelsen anser att vård av dessa kulturmiljöer är ett allmänt intresse och att en likvärdig
35 tolkning av hur dessa kulturmiljöer ska vårdas bör uppnås.

36

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.2

37

38 [6.3:](#) Samverkan med civilsamhället

39 6.3.1 att de regler och hinder som motarbetar samarbeten med civilsamhällets organisationer
40 ses över och reformeras för att underlätta sådana samarbeten.

41

42 **Partistyrelsens yttrande:**

43 Civilsamhället står för en stor del av den utveckling som Sverige haft genom att de är snabba
44 att känna av när behov uppstår i samhället och arbeta fram lösningar på dessa.

45 Centerpartiet vill stärka civilsamhällets möjligheter att bedriva verksamhet både för sig själva
46 som ideell organisation och i samverkan med bland annat det offentliga. Därför vill vi sedan
47 tidigare att modeller utvecklas för partnerskap mellan ideella organisationer, offentliga organ
48 och näringsliv för att skapa möjligheter till fler samarbeten. Detta kan handla om att erbjuda
49 vård, skola och omsorg som ett alternativ till kommuners och regioners verksamheter. Det kan
50 också handla om andra typer av samverkan mellan exempelvis skola och olika delar av
51 föreningslivet.

52 Centerpartiet vill ta bort hinder för samarbeten mellan civilsamhället och offentlig
53 verksamhet.

54

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.3

55 [6.4:](#) Pennalism

56

57 6.4.1 att Centerpartiet aktivt arbetar för att förbjuda denna form av pennalism som sker i
58 skolan och samhället i övrigt

Kommitté 6 Kultur, civil, konstitution, integration, migration

59

60 **Partistyrelsens yttrande:**

61 Motionen talar om skuldbeläggning som kan ske inom offentlig verksamhet men även i
62 sociala medier och samhället i övrigt.

63 Att människor som kommer i kontakt med offentlig verksamhet ska behandlas med respekt är
64 en självklarhet för oss. Om människor blir illa behandlade så måste det åtgärdas. Vi har
65 samtidigt stor respekt för professionen inom offentlig verksamhet och att de har
66 arbetsmetoder som är respektfulla och att exempelvis behandlingar bygger på forskning eller
67 beprövad erfarenhet.

68 Partistyrelsen anser inte att förslaget i motionen är av sådan art att det är lämpligt att fatta
69 politiskt beslut kring.

70

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.4

71 **6.5: Mediepolitik**

72 6.5.1 att Centerpartiet tar fram en mediepolitik som främjar presstödet grundläggande syften
73 att låta fler röster komma till tals i opinionsarbetet och granskningen av makten.

74

75 **Partistyrelsens yttrande:**

76

77 Tillgång till oberoende och fria medier i hela landet är en central demokratifråga. Det är svårt
78 att verka för mediaföretag på många håll i landet sedan en stor del av de tidigare
79 reklamintäkterna har flyttats till internationella nätplattformar. Tillgången på lokaljournalistik
80 har minskat på många ställen och vissa orter saknar nu journalistisk bevakning. Dessutom har
81 bredden minskat när det numera är mindre vanligt att en ort bevakas av två tidningar, vilket
82 också påverkar bredden av opinionsbildningen.

83 Centerpartiet har arbetat för ett bibehållit och utvecklat presstöd och står bakom den breda
84 uppgörelsen från 2018 om ett nytt och breddat mediestöd. Vi måste nu följa upp hur väl det
85 fungerar och vara beredda att lägga förslag på justeringar när det har varit i drift en tid. Från 1
86 juli 2019 kommer momsens på digitala tidskrifter att sänkas från 25 % till 6 %, alltså samma
87 som på papperstidningar. Detta har vi haft som förslag under en längre tid. Förhoppningen är
88 att detta kommer att skapa bättre förutsättningar för journalistik i hela landet.

89 Vi har ett stämmobeslut sedan 2015 att vi ska bevaka utvecklingen för lokalmedia samt vid
90 behov snabbt föreslå åtgärder för att säkra tillgången till en allsidig och oberoende
91 nyhetsbevakning och opinionsbildning i hela landet. Ett tydligt uppdrag finns alltså redan.
92 Utvecklingen går dock snabbt och det kan finnas anledning att åter göra en större genomgång

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

93 av vår mediepolitik. På vilket sätt det i så fall bör ske får tas i samband med planering kring
94 vår politikutveckling i stort.

95

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.5

96 **6.6: Sportfritids**

97 6.6.1 att en beredning tillsätts som undersöker möjligheten för kommuner att bistå
98 föreningslivet både ekonomiskt och administrativt. Detta kan innebära ett gott samarbete som
99 både gör att barn rör på sig mer, idrottsverige får fler aktiva medlemmar, samt föräldrar
100 upplever vardagen mindre stressig.

101

102 **Partistyrelsens yttrande:**

103 Att vara fysiskt aktiv är viktigt för alla och inte minst för barn och unga som på så vis kan
104 lägga grunden för både ett aktivt liv och för god hälsa. Alla barn rör inte på sig tillräckligt och
105 det är viktigt att göra rörelseglädjen och idrottsaktiviteter tillgängliga för fler.

106 Att göra idrotten tillgänglig för fler är grundstommen i vår idrottspolitik. Vi har drivit att
107 idrottsföreningar ska få extra resurser för integration, vilket både når nya grupper och är
108 positivt för samhället i stort. Vi har förslag att skapa ett föreningsdrivet
109 parasportutrustningsbibliotek för att fler med någon form av funktionsnedsättning ska få
110 chans att testa en ny sport. Vi har också förslag sedan tidigare att idrottsföreningar och
111 friluftsföreningar ska kunna komma till fritidshem för att barn och unga ska få chans att testa
112 nya idrotter och förhoppningsvis bli aktiva.

113 Tanken om sportfritids stämmer väl in i vår generella politik eftersom det ökar
114 tillgängligheten till idrott även för barn som kanske inte har möjlighet att få skjuts till
115 idrottsaktiviteter eller där kostnaden för en idrottsaktivitet kan vara för stor. Detta är som en
116 komplettering av vårt tidigare förslag kring idrotts- och friluftsföreningars möjlighet att
117 komma till fritidshem. Det finns praktiska saker som behöver lösas för att en verksamhet som
118 denna ska fungera, som exempelvis transport för barn till platsen för den nya
119 fritidshemsverksamheten. Dessutom finns det läroplan för fritidshem och den behöver
120 givetvis även föreningarna då arbeta utifrån. Partistyrelsen vill underlätta för en sådan aktiv
121 fritidshemsverksamhet utifrån lokala förutsättningar. Metoderna att ordna detta är dock
122 framför allt sådana som bör beslutas på lokal nivå, och det är inte lämpligt att partiet nationellt
123 fattar så detaljerade beslut som föreslås i form av att tillsätta en beredning.

124

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att Centerpartiet verkar för bra möjligheter för barn att gå på idrotts- eller friluftsfritids

125

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.6

126

127 [6.7:](#) Idrottsanslag

128

129 6.7.1 att de statliga anslagen till LOK-stödet höjs rejält

130 6.7.2 att se över möjligheten att bredda LOK-stödet till att även inkludera äldre utövare

131

132 **Partistyrelsens yttrande:**

133 Att vara fysiskt aktiv är viktigt för alla och inte minst för äldre som på så sätt får möjlighet att
134 hålla sig aktiva och i bättre form. LOK-stödet (Statligt lokalt aktivitetsstöd) som
135 Riksidrottsförbundet fördelar kan idrottsföreningar få för personer under 25 år. För personer
136 med någon form av funktionsnedsättning finns inte någon övre åldersgräns.

137 Att göra idrotten tillgänglig för fler är grundstommen i vår idrottspolitik. Vi har drivit att
138 idrottsföreningar ska få extra resurser för integration, vilket både når nya grupper och är
139 positivt för samhället i stort. Vi har förslag att skapa ett föreningsdrivet
140 parasportutrustningsbibliotek för att fler med någon form av funktionsnedsättning ska få
141 chans att testa en ny sport. Vi har också förslag sedan tidigare att idrottsföreningar ska kunna
142 komma till fritidshem för att barn och unga ska få chans att testa nya idrotter och
143 förhoppningsvis bli aktiva. Vi har också ökat anslagen till idrotten.

144 Det finns stora fördelar med att idrotta även för äldre personer, både på individnivå för att
145 man mår bättre och på samhällsnivå för att hälsan kan förbättras. Vi står samtidigt bakom den
146 politiska prioriteringen att LOK-stödet ska gå till unga och personer med
147 funktionsnedsättning. Det finns andra former av föreningsstöd som även omfattar äldre
148 personer. Stöd till civilsamhället och idrotten är fortsatt viktigt för oss även om vi inte vill låsa
149 oss vid ökning av en viss sorts stöd.

150

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.7

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

151 [6.8](#), [6.9](#), [6.10](#), [6.11](#), [6.12](#), [6.13](#): Spelreklam

152

153 6.8.1 att casinoreklam, och annan reklam för spel om pengar, går in under samma
154 marknadsföringslagstiftning som alkohol-och tobaksreklamen i våra TVoch radiokanaler.

155 6.9.1 att partiet ska verka för att all spelreklam i Sverige förbjuds

156 6.10.1 att alla former av nätkasinoreklam och casinoreklam förbjuds i Sverige.

157 6.10.2 att alla former av nätkasinoreklam och casinoreklam förbjuds i Europa.

158 6.11.1 att skärpa kraven på marknadsföring/reklam fr nätcasino och andra penningbaserade
159 spel i syfte att minimera denna marknadsföring.

160 6.12.1 att centerpartiet verkar för att spelreklam inte är tillåten i media, såväl sociala medier
161 som tv och radio.

162 6.13.1 att begränsa reklam riktat mot spel om pengar.

163 6.13.2 att reglerna för tobaksoch alkoholreklam bör utgöra riktlinjer för en förändrad
164 lagstiftning

165 6.13.3 att motionen även skickas till Centerpartiets eu-grupp.

166

167 **Partistyrelsens yttrande:**

168 Den 1 januari 2019 trädde en ny reglering av spelmarknaden ikraft. Den innebär att
169 spelmarknaden reglerats genom ett nytt licenssystem. Tidigare verkade många
170 utlandsbaserade bolag i Sverige och de omfattades då inte av ett regelverk som bland annat
171 handlar om skydd av spelare och beskattning i Sverige. I princip alla stora spelbolag som
172 verkar i Sverige har nu licenser. Med licenserna följer att spelbolagen betalar skatt i Sverige
173 och att de ska uppfylla krav kring bland annat måttfull marknadsföring och regler som ska
174 minska risken för spelmissbruk. Inför att regleringen trädde ikraft och även efter det har
175 många uppfattat en stor ökning av spelreklamen. Den nya myndigheten Spelinspektionen
176 (tidigare Lotteriinspektionen) har fått ökade befogenheter och resurser för tillsyn och
177 detsamma gäller Konsumentverket som också fått ett bredare uppdrag.

178 Kravet om måttfull marknadsföring måste efterlevas. Det finns annars ökade risker för
179 spelberoende som kan få förödande konsekvenser för de som drabbas. Såväl vi som
180 regeringen har agerat med tydlighet gentemot spelbolagen vars reklam vi i flera fall har ansett
181 inte levt upp till kraven om måttfullhet. Det handlar om att ge branschen en möjlighet att lösa
182 detta genom självreglering. Vi följer utvecklingen noga och ser ifall ytterligare åtgärder
183 kommer att krävas. Regeringen har gett Spelmarknadsutredningen ett tilläggsdirektiv om att
184 ta fram åtgärder för att begränsa marknadsföringen av spel, ett uppdrag som ska redovisas
185 senast den 1 oktober 2020.

186 Förslag kring att förbjuda all spelreklam eller att införa motsvarande begränsningar som gäller
187 för tobak och alkohol i tv-reklam är i dag inte möjligt eftersom det förutsätter en ändring av
188 Yttrandefrihetsgrundlagen. Generellt är vi också mycket försiktiga med att föreslå
189 inskränkningar i vår yttrandefrihet. Dessutom skulle ett totalförbud mot spelreklam göra det
190 mindre attraktivt för spelbolag att verka inom licensmarknaden. Om fler spelbolag väljer att
191 ställa sig utanför den reglerade marknaden minskar också möjligheterna för staten att
192 åstadkomma en mer måttfull reklam. För närvarande sker också en utredning av några frågor
193 på tryck- och yttrandefrihetens område och vi bör även invänta vad den kommer fram till. Det

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

194 kan däremot finnas goda skäl att arbeta mer med denna fråga på europeisk nivå eftersom
195 spelbolag nu i hög grad verkar på en internationell marknad.

196 Inom spel finns också ATG vars vinst främst går till den för landet så viktiga hästnäringen.
197 Lotterier är också en mycket viktig finansieringskälla för civilsamhället. Att en måttfull
198 reklam får finnas är betydelsefullt också för dessa verksamheter.

199 Det finns alltså skäl att arbeta för en måttfull spelreklam. Partistyrelsen anser att vi bör agera
200 för att öka samarbetet inom EU för att få en måttfull spelreklam samt noga följa utvecklingen
201 kring frågan utifrån den nya omregleringen av spelmarknaden och vara beredd att föreslå
202 ytterligare åtgärder.

203

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att Centerpartiet verkar för ökat samarbete inom EU för en måttfull spelreklam samt följer
utvecklingen kring den nya omregleringen av spelmarknaden.

204

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.8

6.11

6.13

205

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.9

6.10

6.12

206

207 [6.14](#): Slot-maskiner

208 6.14.1 att Centerpartiet aktivt arbetar för att det enbart får finnas slot-maskiner i miljöer där
209 25 årsgräns gäller

210

211 **Partistyrelsens yttrande:**

212 Det finns ett antal krav för att få ha en värdeautomat eller så kallad slotmaskin som rör bland
213 annat omsättningskrav på restaurangen och att slotmaskinen ska stå på en plats där personalen
214 kan ha god uppsikt. Dessutom får den bara användas under den tid som serveringstillståndet
215 gäller. Om serveringstillståndet dras in får inte maskinen användas.

216 Vi anser att tillsynen kring spelverksamhet där också slotmaskiner ingår måste fungera väl.

217 Det finns också allmänna regler som ska skydda konsumenter för att minska risk för
218 spelmissbruk. Partistyrelsen anser inte att några särskilda bestämmelser ska införas för vuxna
219 mellan 18 år och 25 år.

220

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.14

221 [6.15](#), [6.16](#): Stöd till organisationer

222

223 6.15.1 att Sverige upphör med stöd på grund av religiös verksamhet.

224 6.15.2 att Sverige upphör med bedömningar eller värdering om vad som är eller inte är en
225 religion.

226 6.16.1 att Centerpartiet aktivt arbetar för att ändra lagstiftningen till att förbjuda utbetalning
227 av kommunala, regionala och statliga medel till exkluderande inrättningar

228

229 **Partistyrelsens yttrande:**

230 I Sverige hade vi en statskyrka fram till att staten och Svenska kyrkan skildes åt den 1 januari
231 2000. Sedan finns andra religiösa samfund som kan få statligt stöd. Den möjlighet som
232 Svenska kyrkan har att uppta medlemsavgift via skattsedeln är också en möjlighet som ges
233 övriga religiösa samfund förutsatt att vissa kriterier är uppfyllda.

234 Centerpartiet är för religionsfrihet vilket innebär både en rätt att ha en religion och att inte ha
235 någon. Vi anser också att det finns anledning att ge statligt stöd till trossamfund som är en del
236 av det civila samhället. Stöd till civilsamhällets olika organisationer är viktigt för att

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 237 verksamheter som bedrivs är positiva både för enskilda människor och för samhället i stort.
238 De organisationer som får stöd ska uppfylla demokrati och mänskliga rättigheter.
- 239 Vi vill fortsatt stödja civilsamhället brett. De trossamfund som är registrerade hos
240 Kammarkollegiet har möjligheten att liksom Svenska kyrkan kunna ta ut medlemsavgift via
241 skattsedel. Detta har bakgrunden i den långa tid vi hade statskyrka och att det var rimligt att
242 ge även denna möjlighet till religiösa samfund. Detta anser vi fortsatt vara rimligt. Kriterier
243 som ska vara uppfyllda för att kunna registreras som trossamfund är bland annat att de ska ha
244 religiös verksamhet där gudstjänster ingår. Denna registrering handlar om att bland annat få
245 möjlighet att ta ut medlemsavgift via skattsedel. Det handlar alltså inte om en bedömning
246 eller värdering allmänt om vad som är en religion. I övrigt finns möjligheter till offentligt stöd
247 till civilsamhällesorganisationer av olika slag som också kan ha filosofiskt eller icke-religiöst
248 livsåskådningsfokus.
- 249 Sverige är i hög grad ett tolerant samhälle där vi också har ett brett och vitalt civilsamhälle.
250 Stöd ges till civilsamhället från det offentliga eftersom de generella vinsterna för såväl
251 enskilda individer som samhället är mycket stora. Stöd kan i dag också gå till organisationer
252 som verkar i en exkluderande riktning.
- 253 Centerpartiet anser att det behövs tydligare regler kring vilka organisationer som ska kunna få
254 stöd från det offentliga. Bland annat har vi sagt att inget stöd ska ges till organisationer som
255 stödjer extremism. En utredning har också gjorts kring demokrativillkor för religiösa samfund
256 samt en genomlysning av hur stöd från det offentliga ges även till övriga typer av
257 organisationer sker under våren 2019.
- 258 Centerpartiet vill alltså ha skarpare krav än i dag för att organisationer ska kunna få offentligt
259 stöd. Precis hur gränsdragningen bör ske får vi ta ställning till när vi har det samlade
260 materialet från dessa utredningar. Partistyrelsen vill fortsatt främja ett fritt civilsamhälle och
261 inte utforma kraven på ett sätt som hindrar fler från att få offentligt stöd än den snäva grupp vi
262 avser.

263

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.15

6.16

264

265

Centerpartiets ungdomsförbund reserverar sig till förmån för att instämna i intentionerna på motion 6.15 och 6.16 och föreslår en ny att-sats:

att Centerpartiet verkar för att avskaffa trossamfundsbidraget.

Motivering:

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

CUF anser att religiösa samfund bör hanteras på samma sätt som andra organisationer inom civilsamhället. Därför anser vi att det riktade trossamfundsbidraget bör avskaffas.

266 [6.17](#): Kultur som friskvård

267 6.17.1 att centerpartiet tar fram ett handlingsprogram där kulturen är en del i hälsofrämjande
268 åtgärder.

269

270 **Partistyrelsens yttrande:**

271 Motionen lyfter det på många håll höga tempot i samhället och de konsekvenser det kan ha
272 kring ökad psykisk ohälsa och föreslår att vi ska ta fram ett handlingsprogram där kulturen är
273 en del i hälsofrämjande åtgärder.

274 Att kultur kan ha positiva effekter på såväl den fysiska som psykiska hälsan är väl känt.
275 Centerpartiet förstår kulturens betydelse för välbefinnande och hälsa och har också sedan
276 tidigare stämmobeslut på att kultur ska vara en del i arbetet med folkhälsan och att satsningar
277 på kultur inom vård och omsorg ska uppmuntras och stödjas. Vi har även stämmobeslut på att
278 vi vill att metoder inom rehabilitering med natur- och kulturupplevelser främjas. Därutöver
279 har vi stämmobeslut på att personal inom vård och omsorg ska få möjlighet till
280 kompetensutveckling inom kultur och hälsa.

281 Vi har alltså redan ett antal förslag där kulturen är en del i hälsofrämjande åtgärder. Det kan
282 samtidigt såklart finnas anledning att utveckla ytterligare förslag inom området. På vilket sätt
283 det i så fall bör ske får tas i samband med planering kring vår politikutveckling i stort.

284

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.17

285 [6.18](#), [6.19](#): Svenska Kyrkan

286 6.18.1 att Centerpartiet verkar för att församlingar som har budget i balans och en god
287 balansräkning skall få fortsätta vara egen församlingar och ej heller inordnas under ett
288 pastorat

289 6.18.2 att Centerpartiet verkar för att församlingar som uppfyller kraven i kyrkoordningen på
290 verksamhetens omfattning och innehåll skall få vara kvar som egna församlingar och ej heller
291 inordnas under ett pastorat

292 6.18.3 att Centerpartiet skall arbeta för att de inte finnas krav på församlingspedagog eller
293 diakon så länge präst eller andra med motsvarande högskoleutbildning utför
294 arbetsuppgifterna.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

295 6.19.1 att en arbetsgrupp tillsätts att vidareutveckla frågan

296 [Motionen vill ”öppna det svenska kyrkorummet för alla religioner vissa dagar”]

297 **Partistyrelsens yttrande:**

298 Motionerna rör inomkyrkliga frågor och bör sändas till Centerpartiets kyrkopolitiska sektion.

299

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att sända motionerna utan eget ställningstagande till Centerpartiets kyrkopolitiska sektion

300 [6.20:](#) Replokaler inom äldreomsorgen

301 6.20.1 att verka för att musiker på orter runt om i Sverige ska kunna använda lokalerna inom
302 offentlig äldreomsorg som replokaler.

303

304 **Partistyrelsens yttrande:**

305 God tillgång till replokaler är en av grundförutsättningarna för att fortsatt vitalt musikliv i hela
306 landet. I motionen föreslås att band eller trubadurer ska ges möjlighet att repa med de äldre
307 som publik på äldreboenden någon eller ett par timmar per vecka.

308 Centerpartiet arbetar för stöd till civilsamhället och däribland folkbildningen som bland annat
309 ordnar replokaler för band. Vi vill också göra kulturen tillgänglig för fler och då är det
310 exempelvis positivt om det ordnas musikframträdanden på äldreboenden.

311 Vi anser generellt att det är bra om lokaler inom offentlig förvaltning kan användas av
312 föreningar eller som i detta fall musikgrupper för repetitioner. Det kan dock se väldigt olika ut
313 i olika kommuner eller delar av kommuner likväl som i olika typer av verksamheter.

314 Partistyrelsen anser att förslaget är sådant som bör beslutas på lokal nivå och att det är inte
315 lämpligt att partiet nationellt fattar så detaljerade beslut som föreslås.

316

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.20

317

318 [6.21:](#) Strategi för kulturarv

319 6.21.1 att Centerpartiet tar fram en strategi för att bevara och utveckla kulturarv i Sverige som
320 också inkluderar hur kulturarv ska digitaliseras.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

321

322 **Partistyrelsens yttrande**

323 Kulturarv berättar vår historia. Motionen handlar om att återanvända kulturhistoriska
324 byggnader samtidigt som dagens arkitektur ska få utrymme och därigenom skapa attraktiva
325 miljöer att leva och verka i. Kulturturism ökar också eftersom det finns ett intresse för
326 historia. Samtidigt finns stora utvecklingsmöjligheter med digitalisering av kulturarvet som
327 kan göra det tillgängligt för fler både ur geografiskt och pedagogiskt perspektiv.

328 För oss är det givet att både ta tillvara och återanvända kulturhistoriska byggnader samtidigt
329 som vi vill främja nytänkande och arkitektur och samhällsplanering som bygger på vår tids
330 önsningar och behov. Att arbeta för en digitalisering av kulturarvet är också en given del av
331 vår kulturpolitik. Liksom att främja nya kulturella yttringar som uppkommer med hjälp av
332 digitaliseringen.

333 Det finns strategier kring både bevarande- och utvecklande av kulturarv samt digitalisering på
334 nationell nivå. Vi är och har varit pådrivande i dessa frågor. Partistyrelsen anser att vi gör
335 störst nytta genom att arbeta för frågorna i de politiska sammanhang där de kopplar på
336 aktuella ärenden. Samtidigt har vi med dessa frågor när vi arbetar vidare med vår
337 kulturpolitik.

338

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.21

339 [6.22: Kulturpolitik](#)

340 6.22.1 att en arbetsgrupp tillsätts för att ta fram ett nytt kulturpolitiskt program

341

342 **Partistyrelsens yttrande:**

343 Främst bland partierna på de politiska ytterkanterna finns en vilja att styra kulturens innehåll
344 för att främja sina egna syften. I motionen eftersöks en utvecklad liberal kulturpolitik som står
345 upp för kulturens frihet.

346 Att kulturen ska vara fri är själva kärnan för vår kulturpolitik. Ur vårt idéprogram:
347 ”Skaparglädje frodas i frihet. Politiken ska akta sig för att agera smakdomare och diktera
348 kulturens innehåll. Allt för ofta blir olika kulturyttringar föremål för politiska prioriteringar på
349 ett sätt som i förlängningen riskerar att hämma kreativitet. Även när kulturen är offentlig
350 finansierad mår den bäst av att så långt som möjligt slippa politiska pekpinor och ingrepp.
351 Politiken ska fokusera på att skapa förutsättningar för alla att delta i kulturlivet.” Detta
352 formulerades 2013 och sedan dess har vi sett hur delar av vänstern har argumenterat för mer
353 styrning, men framför allt hur högerpopulismen allt tydligare visar hur den vill styra kulturen
354 för att styra mot det samhälle de vill ha. Detta märks tydligt både i Sverige och i flera länder i
355 Europa samt på vissa andra håll i världen. Det är givetvis en självklar uppgift för oss att stå
356 upp för ett fritt kulturliv, yttrandefriheten och demokratin i sin helhet.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

357 Vi har ett kulturprogram som antogs av partistämman 2015. Vår kulturpolitik bygger på
358 kulturens frihet och på att skapa förutsättningar för alla att delta i kulturlivet. Vi har också
359 tagit en tydlig ideologisk debatt mot de som vill styra kulturen och kommer självfallet att
360 fortsätta med det. Vi har en kontinuerlig politikutveckling inom alla politikområden och det
361 gäller även kulturpolitiken. Det kan finnas anledning att ta ett nytt och större grepp kring vår
362 kulturpolitik. På vilket sätt det i så fall bör ske får tas i samband med planering kring vår
363 politikutveckling i stort. Vilka arbetsgrupper som ska tillsättas beslutas av partistyrelsen.
364

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.22

365 [6.23: Sponsring av kultur](#)

366 6.23.1 att generösare gränsdragning för skatteavdrag för kultursponsring införs.

367 6.23.2 att villkoren för kultursponsring jämföras med sponsring till idrott.

368 6.23.3 att betrakta kultursponsring som avdragsgill marknadsföring.

369

370 **Partistyrelsens yttrande:**

371 Kulturen är i många fall beroende av offentliga bidrag. Det finns stora fördelar med att skapa
372 bättre förutsättningar för en breddad finansiering av kulturen. Dels bidrar det till att göra
373 kulturen friare, dels kan samverka med exempelvis det privata näringslivet och kulturaktörer
374 både ge mer resurser till kulturen och samtidigt ge bredare grupper tillgång till kulturlivet.

375 En bredare finansiering av kulturen är en frihetsfråga. Ett kulturliv som nästan enbart har
376 möjlighet till offentlig finansiering riskerar att anpassa sig efter rådande normer även om de
377 inte är uttryckta i detaljerade krav. Med större privat finansiering så skapas också
378 förutsättningar för en större mångfald i kulturen eftersom även kulturella uttryck som inte
379 ligger nära det som för tillfället är normen kan söka stöd genom den mer diversifierade privata
380 och ideella sektorn. En del i vår politik för att bredda finansieringen är sedan tidigare att vi
381 vill att det ska skapas enkla och tydliga regler för kultursponsring och donationer till
382 kulturändamål med bland annat avdragsrätt vid beskattning.

383 Att underlätta för kultursponsring vore önskvärt eftersom den är svårare att få godkänd av
384 skatteverket än vid idrottsponsring, vilket beror på att exempelvis en reklamskylt på en arena
385 är lättare att se som en tydlig marknadsföring än den goodwill sponsring av exempelvis en
386 mindre teateruppsättning ger. Partistyrelsen anser att reglerna kring sponsring behöver ses
387 över och då bland annat för att främja mindre kulturyttringar och föreningar.

388

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

Kommitté 6 Kultur, civil, konstitution, integration, migration

att en översyn av reglerna kring sponsring bör göras med bland annat syftet att göra det enklare med sponsring för mindre kulturyttringar och föreningar.

389

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.23

390 [6.24: Filmstöd](#)

391 6.24.1 att ett statligt produktionsincitament införs i form av en produktionsrabatt till
392 filmproduktion på 25 procent.

393

394 **Partistyrelsens yttrande:**

395 Det råder stor internationell konkurrens om filminspelningar. Sverige har svårt att hävda sig i
396 konkurrensen. Med filminspelningar i Sverige så stärks flera branscher. Det handlar bland
397 annat om fotografi, spel och besöksnäring. De allra flesta länderna i Europa har någon form
398 av produktionsincitament för film, något som inte finns i Sverige.

399 Film är en bred kulturform som uppskattas av många. Fler filminspelningar i Sverige ger
400 möjlighet till en väl fungerande inhemsk bransch vilket också ger bättre förutsättningar för
401 svensk film. I samband med att Riksdagen fattade beslut om en ny filmpolitik 2016 föreslog
402 vi i en alliansmotion att möjligheten till produktionsincitament och finansieringsstimulanser
403 för filminspelning skulle utredas, vilket också ledde till ett tillkännagivande till regeringen.
404 Tillväxtverket har sedan i en rapport presenterat ett förslag om ett statligt
405 produktionsincitament i form av en produktionsrabatt till filmproduktion till företag på minst
406 25 %.

407 Partistyrelsen anser att det behövs bättre förutsättningar för filmproduktion i Sverige där
408 någon form av produktionsincitament kan vara en del. Men partistyrelsen anser inte det är
409 rimligt att peka ut en specifik modell eller stödnivå.

410

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.24

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

411 [6.25: Kulturhistoriska hantverk](#)

412 6.25.1 att det tillsätts resurser i form av en bidragspott för civilsamhället att söka från,
413 gällande projekt kring bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla hantverk

414 6.25.2 att partiet profilerar sin kulturpolitik kring bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla
415 hantverk

416

417 **Partistyrelsens yttrande:**

418 Immateriella kulturarv såsom danslekar runt midsommarstången, vår körtradition eller
419 traditionella hantverk är betydelsefulla kulturbärare som många av oss uppskattar och kan
420 samlas kring. Det handlar om levande kulturarv som visar våra rötter och som samtidigt
421 utvecklas i vår tid.

422 Centerpartiet har en bred politik som främjar kultur i hela landet med stöd till civilsamhället
423 med bland annat dess föreningar och folkbildningen. Detta ger förutsättningar att både bevara
424 och vidareutveckla bland annat kulturhistoriskt intressanta hantverk. Detta är en viktig del av
425 vår kulturpolitik både på grund av värdet med att levandehålla kulturarvet och för att det
426 handlar om möjligheten att göra det i hela landet.

427 Partistyrelsen anser att underifrånperspektivet viktigt och vi vill i största mån undvika
428 specialdestinerade satsningar på vissa områden. Vi är övertygade om att det är bra om
429 civilsamhället blir friare att använda de resurser som tillförs. Vi kommer fortsatt att arbeta för
430 goda förutsättningar för civilsamhället så att bland annat föreningar som arbetar med
431 kulturhistoriskt intressanta hantverk får nytta av det.

432

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.25

433 [6.26: Anpassning av kommunallagen](#)

434 6.26.1 att kommunallagen förändras i den delen som gäller entledigande eller återkallande av
435 uppdrag

436

437 **Partistyrelsens yttrande:**

438 Kommunallagens regler gör det svårt att byta ut förtroendevalda på kommunala uppdrag om
439 det är så att det sker ett skifte under en mandatperiod av styret. Kommunallagen talar om
440 majoriteten och ett styre behöver inte bestå av en majoritet. Kommunfullmäktige är folkvalda
441 så där sitter man kvar, men övriga poster är tillsatta genom kommunala beslut utifrån
442 framförhandlade positioner och nomineringar från partier. Kommunstyrelsen har också en
443 mandatperiod på fyra år enligt kommunallagen. Om en förtroendevald i en nämnd väljer att
444 lämna sitt parti och sitta kvar, alltså bli politisk vilde, kan den personen inte bytas ut.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

445 Vi står bakom dagens lagstiftning kring entledigande och återkallande av uppdrag i
446 kommunallagen. Anledningen är att vi finner det rimligt att det liksom i dag ska vara
447 partiernas ansvar att processen för de egna nomineringarna fungerar. I våra interna
448 nomineringsprocesser har vi också en kandidatförsäkran som ett medel att göra våra
449 nomineringar bättre. I frågor som rör så centrala delar av vår demokrati som kommunallagen
450 så eftersträvar vi också ett brett politiskt samförstånd. Det finns en möjlighet för
451 kommunfullmäktige inom nuvarande lagstiftning att besluta om kortare mandatperioder för
452 andra nämnder än styrelsen. Ett beslut om exempelvis mandatperioder på ett år ger en större
453 möjlighet till förändringar vilket kan lösa en del av de frågor som nämns i motionen.

454 Partistyrelsen bedömer det inte aktuellt att föreslå en förändring av kommunallagen
455 beträffande entledigande eller återkallande av uppdrag.

456

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.26

457 [6.27: Federalism](#)

458 6.27.1 att vi succesivt decentraliserar landet och på sikt byter från enhetsstat till förbundsstat.

459

460 **Partistyrelsens yttrande:**

461 Frågan om hur Sverige ska vara organiserat diskuterade senast på nationell nivå främst kring
462 Indelningskommitténs arbete som startade 2015.

463 Centerpartiet vill att en riktig decentralisering och regionalisering genomförs, som bygger på
464 att funktion, ansvar och finansiering flyttas från central nivå till regioner med valda
465 församlingar. Regionerna ska vara funktionella regioner som innebär bättre möjligheter till
466 utveckling och jobb i hela landet. En överföring av ansvar till regionerna ska dock inte leda
467 till ett samlat högre skattetryck.

468 Partistyrelsen vill se en kraftfull flytt av befogenheter från statlig till regional nivå men
469 förespråkar inte en federal modell där svenska regioners fullmäktigen med en kvalificerad
470 majoritet skulle kunna stoppa nya lagförslag som påverkar regionernas kärnverksamhet.
471 Enhetsstaten vill vi behålla, men med en betydande överföring av befogenheter till
472 regionerna.

473

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.27

474 **6.28: Styrning av myndigheter**

475 6.28.1 att Centerpartiet ska verka för att statliga myndigheter styrs på ett effektivt och smart
476 sätt. Självständiga myndigheter var en fördel när statsöverhuvudet befann sig i krig utomlands
477 men idag krävs det en annan styrning. Genom att departementen ställer S.M.A.R.T.A mål till
478 myndigheterna och säkerställer att uppföljning sker av dessa mål kommer skattepengarna att
479 utnyttjas optimalt

480

481 **Partistyrelsens yttrande:**

482 I Sverige finns en tradition av att ha självständiga myndigheter. Centerpartiet anser att med
483 tydliga uppdrag och en effektiv styrning kommer förvaltning på statlig nivå att bli mer
484 effektiv.

485 Myndigheterna bör själva utgå från riksdagens och regeringens beslut och organisera sig för
486 att svara mot medborgarnas och verklighetens behov.

487

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.28

488

489 **6.29: Republik**

490

491 6.29.1 att Sverige avskaffar monarkin

492

493 **Partistyrelsens yttrande:**

494 Sverige styrs genom demokrati och monarken har endast en representativ funktion.

495 Centerpartiets hållning är att monarkin ska bevaras som den fungerar i dag, där monarken inte
496 har någon makt utan endast en representativ funktion. När frågor av konstitutionell karaktär
497 ska beslutas om så bör de också hanteras med bred parlamentarisk förankring.

498 Kungahuset är en stark symbol för nationen Sverige. Det finns också ett brett folkligt stöd för
499 vår konstitutionella monarki. Partistyrelsen anser att så länge monarkin kan anses ha folkets
500 förtroende så finns inte skäl att göra någon förändring av statsskicket.

501

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.29

502

Centerpartiets ungdomsförbund reserverar sig till förmån för att bifalla motion 6.29.

Motivering:

Sveriges statskick, monarkin, är ett förlegat samhällssystem som innebär att vår statschef tillsätts genom arv och genetisk slump utan hänsyn till kompetens och duglighet. CUF anser med anledning av detta att monarkin i all laglig mening bör avskaffas till förmån för införandet av republik.

503 [6.30:](#) Representation i Sveriges riksdag

504

505 6.30.1 att Sveriges riksdag utökas med folkvalda representanter från de 25 landskapen, d.v.s.
506 1 plats/landskap.

507 6.30.2 att dessa 25 platser väljs i ordinarie riksdagsval

508 6.30.3 att dessa 25 platser är personval och inte kopplade till partisystemet

509

510 **Partistyrelsens yttrande:**

511 Urbaniseringen märks tydligt i Sverige. Det leder till att färre röstberättigade bor på
512 landsbygden och fler i större stadsregioner. I motionen föreslås att den form av representativ
513 demokrati vi har i dag kompletteras med en ökad geografisk representation genom att utöka
514 antalet riksdagsledamöter med ytterligare en ledamot från de 25 landskapen.

515 Ett sådant system skulle då för dessa 25 extra ledamöter inte ge ett lika stort inflytande per
516 röstberättigad utan istället vara i relation till antal invånare i respektive landskap.

517 Centerpartiet vill att en riktig decentralisering och regionalisering genomförs, som bygger på
518 att funktion, ansvar och finansiering flyttas från central nivå till regioner med valda
519 församlingar. Regionerna ska vara funktionella regioner som innebär bättre möjligheter till
520 utveckling och jobb i hela landet.

521 Partistyrelsen anser att med en sådan riktig decentralisering så kommer fler beslut fattas
522 regionalt utifrån de specifika regionala förutsättningarna. Det för ut makt från staten närmare
523 medborgarna vilket gör frågan om att fler röstberättigade bor i större stadsregioner mindre
524 betydelsefull. Centerpartiet står bakom dagens demokratiska system som bygger på allmän
525 och lika rösträtt.

526

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.30

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

527 [6.31](#), [6.32](#): Tjänstemannaansvar

528 6.31.1 att Centerpartier ska återinföra en modern form av utökat och stärkt
529 tjänstemannaansvar

530 6.32.1 att Centerpartiet kraftfullt agerar för ett avskaffande av "ämbetsmannareformen" och
531 för ett återinförande av tjänstemannaansvaret

532

533 **Partistyrelsens yttrande:**

534 Före 1975 fanns en bred form av tjänstemannaansvar. Diskussion har funnits om reformen
535 1975 blev för långtgående.

536 Bland annat kan ett tjänstemannaansvar vara ett sätt att stärka förtroendet för våra
537 myndigheter. Centerpartiet har, tillsammans med andra partier år 2017 lagt förslag i
538 riksdagen om utvidgat straffansvar för tjänstefel, i syfte att stärka förtroendet för den
539 offentliga verksamheten.

540 Samtidigt finns risken att ett utvidgat tjänstemannaansvar kan leda till att tjänstemän blir
541 överdrivet försiktiga. Man bör alltså väga fördelar mot nackdelar.

542 Partistyrelsen vill inte återinföra tjänstemannaansvar i den breda form som fanns före 1975,
543 men är beredd att göra en översyn av dagens reglering av tjänstemannaansvar. Däremot ser
544 partistyrelsen behovet av att se över om och i så fall hur ett utvidgat tjänstemannaansvar ska
545 kunna genomföras.

546

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

6.31

6.32

547 [6.33](#): Skottvecka

548

549 6.33.1 att skottår som börjar på en torsdag ska 1-7/3, kallas för skottveckan, inte vecka 10.

550

551 **Partistyrelsens yttrande:**

552 Det system som finns för veckonummer, och som de flesta år är mer lättfattligt, blir mer
553 komplicerat de år då skottåret börjar på en torsdag. Då uteblir nämligen den koppling som
554 annars finns där mellan datum och veckonummer på de veckor som ligger efter skottdagen.
555 Men partistyrelsen anser inte att inrättande av en skottvecka skulle medföra någon avsevärd
556 förenkling och dessutom skulle riskera otydlighet givet att man skulle frångå nuvarande
557 ordning.

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.33

559 **6.34:** Skyddet för demokratin

560

561 6.34.1 att det bör provas om sådan ändring av grundlag som är av betydelse för vårt
562 demokratiska statskick endast ska kunna ske med två beslut där åtminstone det sista ska ske
563 med kvalificerad majoritet (tex 2/3) och med ett ordinarie val emellan.

564 6.34.2 att det bör provas om det i grundlag ska införas en regel som omöjliggör att det
565 demokratiska statskicket och grundläggande mänskliga rättigheter kan upphävas.

566 6.34.3 att former ska föreslås för hur lagprövningen ska kunna stärkas.

567 6.34.4 att det bör föreslås hur utnämningmakten avseende vissa betydelsefulla chefer inom
568 rättsområdet i ökad grad ska kunna frikopplas från regering/riksdag.

569

570 **Partistyrelsens yttrande:**

571 Vi ser på flera håll i världen hur demokratin motarbetas och försvagas av auktoritära regimer.
572 Det finns andra länder som har ett starkare skydd för demokratin än Sverige. Det rör bland
573 annat frågor om maktindelning och hur starkt skyddet är i grundlagar.

574 Demokrati är förutsättningen för ett öppet, fritt och väl fungerande samhälle. Vi anser att
575 skyddet för demokratin behöver stärkas. Vi har länge drivit frågan om inrättande av en
576 författningsdomstol. Där skulle medborgare som känner sina grundläggande fri- och
577 rättigheter kränkta kunna göra sina röster hörda och få sina fall prövade. Det är ett viktigt
578 steg, men mer behöver göras. Det behövs fler åtgärder inom olika områden för att göra vår
579 demokrati starkare och mer robust.

580 I 8 kap 14 § regeringsformen regleras formkravet för beslut om grundlagsändringar. Sådana
581 kan i princip göras vid extra val, givet att det gått minst nio månader mellan den tidpunkt då
582 ärendet första gången anmäldes i riksdagens kammare och valet, om inte
583 konstitutionsutskottet beslutar om undantag. Vi anser att det är rimligt med en översyn av
584 grundlagen för att pröva om det ska krävas ett ordinarie val mellan två beslut om ändringar,
585 däremot tror vi inte att det vore klokt att ändra till krav på kvalificerad majoritet. Vi menar
586 också att det bör provas om en regel bör införas i grundlagen som gör att demokratin inte kan
587 upphävas. Vi anser sedan tidigare att en författningsdomstol bör införas och det är en del i en
588 stärkt lagprövning.

589 Normprövning bygger på synsättet att föreskrifter, dvs bindande generella rättsregler, ingår i
590 ett hierarkiskt system med olika nivåer. Normprövningen går ut på att en föreskrift på lägre
591 nivå prövas mot en föreskrift på högre nivå och att föreskriften på den högre nivån tar över
592 om en konflikt skulle föreligga. Det svenska normkontrollsystemet består av både en

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

593 förhandskontroll och en prövning i efterhand. Förhandskontrollen sker genom Lagrådets
594 granskning, medan normprövningen i efterhand görs av domstolarna och andra offentliga
595 organ.

596 Mot bakgrund av vad motionären anför om regeringens hantering av Lagrådets synpunkter
597 vill partistyrelsen peka på konstitutionsutskottets granskning av regeringens remisser till
598 Lagrådet (KU 2018/19:10). Propositioner från 2012/13, 2013/14, 2016/17 och 2017/18 med
599 lagförslag som har granskats av Lagrådet har gått igenom. Granskningen visar bland annat
600 att Lagrådets synpunkter och förslag i de flesta fall har godtagits av regeringen. I de fall
601 regeringen inte har följt Lagrådet har den i regel argumenterat för sitt ställningstagande, vilket
602 är bra enligt utskottet eftersom det är en viktig del för att upprätthålla kvaliteten i
603 lagstiftningsarbetet.

604 I knappt 15 procent av de propositioner där Lagrådet har haft synpunkter eller förslag så har
605 hela eller delar av lagförslagen avstyrkts eller allvarligt ifrågasatts. Under senare riksmöten
606 har det skett en viss ökning, vilket utskottet ser allvarligt på. Enligt utskottet är det angeläget
607 att Lagrådets centrala roll i lagstiftningsarbetet inte urholkas. Samtidigt konstaterar utskottet
608 att granskningen inte ger en heltäckande bild av kvalitetsnivån i lagförslagen och att enskilda
609 lagärenden inte har granskats närmare. Utskottet noterar också att det har rört sig om
610 förhållandevis få lagförslag som avstyrkts eller allvarligt ifrågasatts av Lagrådet. I drygt
611 hälften av fallen har regeringen valt att i huvudsak eller delvis följa Lagrådets synpunkter och
612 förslag. När ett förslag inte följts har regeringen också argumenterat för sitt ställningstagande.
613 Därtill kommer att Lagrådet har lämnat olika typer av synpunkter och att omfattningen av
614 Lagrådets kritik har varierat. Utskottet noterar även att Statsrådsberedningen nu har satt
615 ytterligare fokus på kvalitetsfrågor i lagstiftningsarbetet.

616 Riksdagen har beslutat om ett tillkännagivande till regeringen om att tillsätta en utredning
617 med uppdrag att se över behovet av att ytterligare stärka domstolarnas och domarnas
618 oberoende långsiktigt. Partistyrelsen menar att regeringen bör utreda frågorna och föreslår att
619 frågan om utnämningmakten för vissa betydelsefulla chefer inom rättsområdet prövas i det
620 sammanhanget.

621

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att en översyn av grundlagen genomförs i syfte att förstärka skyddet för det demokratiska
statsskicket och grundläggande mänskliga rättigheter.

622

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

6.34.4 att det bör föreslås hur utnämningmakten avseende vissa betydelsefulla chefer inom
rättsområdet i ökad grad ska kunna frikopplas från regering/riksdag.

623

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.34.1

6.34.2

6.34.3

624

625 [6.35: Valmyndigheten](#)

626

627 6.35.1 att Centerpartiet aktivt stöttar och lyssnar på valmyndigheten och verkar för att tilldela
628 de resurser som behövs för att valmyndigheten ska kunna jobba mer fokuserat med att bevara
629 förtroendet som svenska folket har för vårt valsystem.

630 6.35.2 att Valmyndigheten ska utreda förändringar av valsedelssystemet

631 6.35.3 att Valmyndigheten ska utreda en övergång till digitala röstkort

632 6.35.4 att Valmyndigheten ska tilldelas resurser för att tolka lagen och informera kring
633 tolkningarna.

634 6.35.5 att Valmyndigheten får ett officiellt uppdrag att på valnatten rapportera om aktuellt
635 resultat

636 6.35.6 att ta bort (eller begränsa) möjligheten till ångerröstning

637 6.35.7 att verka för att Valmyndigheten ska förtydliga tillgänglighetskraven ytterligare

638

639 **Partistyrelsens yttrande:**

640 Valsystemet ska garantera tillförlitlighet till valresultaten. Det måste vara säkert och tydligt. I
641 valsystemet ligger också allt praktiskt som ska göra att valen fungerar smidigt för de som
642 röstar, som möjlighet till förtidsröstning och att vallokaler är tillgängliga.

643 Ett valsystem som är tillförlitligt är av yttersta vikt. De som röstar ska kunna vara säkra på att
644 deras röst verkligen räknas. De ska också kunna vara säkra på att valhemligheten är tryggad.
645 Centerpartiet arbetar också för ökad tillgänglighet både när det gäller information och
646 vallokaler.

647 Partistyrelsen anser att valmyndigheten behöver ha möjlighet att arbeta för ett välfungerade
648 valsystem som inger förtroende. Men vilka resurser myndigheten ska tilldelas behöver ses
649 inom ramen för prioriteringar inom statsbudgeten. Vidare behöver eventuella uppdrag som
650 ska ingå i en stärkt roll för myndigheten utredas.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

651 Men partistyrelsen delar uppfattningen att valsedelssystemet, särskilt kring tillgänglighet för
652 personer med grav synnedsättning, kan behöva ses över och att Valmyndigheten kan
653 förtydliga tillgänglighetskraven ytterligare.

654 Valmyndigheten kan också få i uppdrag att utreda om en övergång till digitala röstkort kan
655 vara framkomligt, detta handlar då inte om e-röstning där vi ännu inte sett att bland annat
656 valhemligheten kan säkras. Vi finner det också rimligt att Valmyndigheten ska kunna
657 informera kring tolkningar av vallagen, vilket skulle kunna göra tolkningar mer likvärdiga
658 mellan kommuner.

659 Att ta bort eller begränsa möjligheten till ångerröstning ställer sig partistyrelsen inte bakom.
660 Det komplicerar visserligen rösträkningen men vi anser att den demokratiska nyttan för
661 medborgare att kunna ändra sin röst fram till valdagen väger tyngre. Det kan exempelvis
662 komma politiska förslag i slutet av en valrörelse som gör att man vill ändra sitt val.

663

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

6.35.2 att Valmyndigheten ska utreda förändringar av valsedelssystemet

6.35.3 att Valmyndigheten ska utreda en övergång till digitala röstkort

664

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.35.1

6.35.4

6.35.5

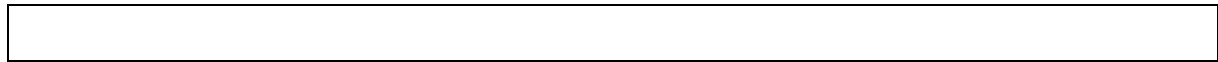
6.35.7

665

666

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.35.6 att ta bort (eller begränsa) möjligheten till ångerröstning

667 [6.36: Regionfrågan](#)

668

669 6.36.1 att Centerpartiet verkar för en regionförstoring i norra Sverige genom samgående
670 mellan Region Västernorrland och Region Västerbotten

671

672 **Partistyrelsens yttrande:**

673 Frågan om hur Sverige ska vara organiserat diskuterade senast på nationell nivå främst kring
674 Indelningskommitténs arbete som startade 2015. Centerpartiet var en konstruktiv part i de
675 samtalen som fördes med regeringen med anledning av att Indelningskommittén avslutades.

676 För Centerpartiet var det avgörande att en riktig decentralisering och regionalisering
677 genomfördes, baserad på att funktion, ansvar och finansiering flyttas från central nivå till
678 regioner med valda församlingar. Regionerna skulle vara funktionella enheter som innebar
679 bättre möjligheter till utveckling och jobb i hela landet. Partistyrelsen beklagar att regeringen
680 inte var intresserad av den verkliga decentralisering av befogenheter som var vårt villkor för
681 att kunna stödja en ny regional struktur.

682 Men även om vi beklagar att chansen till en genuin decentralisering inte togs, så är och bör
683 frågan om eventuella nya regioners gränser inte vara något som ska ritas från statligt håll utan
684 komma underifrån. Det måste finnas folklig förankring för nya regioners gränser. När så finns
685 kommer vi från nationellt håll inte stå i vägen för det.

686

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.36

687 [6.37: Länsstyrelserna](#)

688

689 6.37.1 att Centerpartiet verkar för att lägga ned länsstyrelserna.

690

691 **Partistyrelsens yttrande:**

692 Länsstyrelserna är i grunden statens närvaro på regional nivå. De har idag även det
693 sektorsövergripande ansvaret för utvecklingen i länen.

694 Centerpartiet vill att en riktig decentralisering och regionalisering genomförs, som bygger på
695 att funktion, ansvar och finansiering flyttas från central nivå till regioner med valda
696 församlingar. Regionerna ska vara funktionella regioner som innebär bättre möjligheter till
697 utveckling och jobb i hela landet

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

698 Vi vill att det sektorsövergripande ansvaret för utvecklingen i länen bör ligga på den folkvalda
699 regionala nivån och inte på staten (Länsstyrelserna). Partistyrelsen anser att en översyn av
700 länsstyrelserna är högst rimlig och med flytt av stora befogenheter till regionerna från staten,
701 men exakt hur exempelvis länsstyrelsernas roll bör vara får bli föremål för en utredning.

702

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att en utredning bör tillsättas om länsstyrelsernas roll med utgångspunkt att flytta delar av befogenheterna från staten till regionerna

703

704

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.37

705

706 [6.38](#), [6.39](#): Minerallag

707 6.38.1 att kommunalt veto införs mot prospektering och utvinning av mineraler i alunskiffer

708 6.38.2 att krav på Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) införs redan vid ansökan av
709 undersökningstillstånd

710 6.38.3 att en utredning om att stärka äganderätten vid prospektering och mineralutvinning
711 tillsätts där även definitionen av samhällsintresset vid prospektering och mineralbrytning ses
712 över

713 6.39.1 att verka för en ny minerallag som genom ökad beskattning låter svenska folket få ta
714 del av en större andel av landets naturtillgångar än i dag.

715

716 **Partistyrelsens yttrande:**

717 Motionären vill reformera minerallagstiftningen genom att införa kommunalt veto mot
718 prospektering i alunskiffer, ställa krav på MKB vid undersökningstillstånd och tillsätta en
719 utredning för stärkt äganderätt vid prospektering och mineralutvinning.

720 Gruvindustrin är en viktig näring i Sverige som sysselsätter flera tusen människor. I
721 omställningen till en alltmer elektrifierad omvärld är mineralutvinning en absolut
722 förutsättning, till exempel för att utvinna komponenter till batterier för elbilsdrift och

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

723 energilagring. Mineralnäringen bidrar i många delar av Sverige till viktiga jobb, utveckling
724 och tillväxt där de verkar. På partistämman i Falun 2015 beslutade Partistämman att som ett
725 led i att stärka äganderätten bör mineralavgiften ses över i syfte att den i framtiden helt ska
726 tillfalla markägaren. Partistämman beslutade även att införa ett kommunalt veto för
727 prospektering i alunskife. Sedan tidigare har Centerpartiet bidragit till att det nu har införts ett
728 nationellt förbud mot uranbrytning.

729 I Sverige har vi en av världens tuffaste miljölagstiftningar, och det är bra. I Januariavtalet står
730 att ”regelverket för när utvinning av mineraler får ske från alunskiffer skärps”. På vilket sätt
731 det ska ske ska utredas under 2019-2020 för ny lagstiftning igång 1 jan 2022. Partistyrelsen
732 ser dock inte att ett krav på MKB vid undersökningstillstånd anser partistyrelsen är den bästa
733 vägen att gå. Ett undersökningstillstånd syftar till att ge tillståndshavaren tillträde till den
734 mark som ska undersökas och företräde till undersökning framför andra prospektörer. De
735 flesta av de undersökningsarbeten som kommer till stånd påverkar natur- och kulturmiljö i en
736 så liten omfattning att en miljökonsekvensbeskrivning inte är nödvändig. Att i sådana fall
737 ställa upp krav på ett förfarande motsvarande miljöbalkens bestämmelser om
738 miljökonsekvensbeskrivning och samråd inför denna blir ett omfattande arbete. Med hänsyn
739 till antalet undersökningstillstånd skulle ett krav på miljökonsekvensbeskrivning och samråd
740 också leda till en väldigt omfattande administration. Däremot anser Partistyrelsen att det är
741 viktigt att markägarperspektivet finns med tidigt i processen men ser att det kan stärkas även
742 utan krav på MKB.

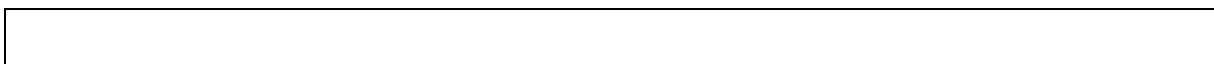
743 Motionären anser även att Centerpartiet bör verka för en utredning om att stärka äganderätten
744 vid prospektering och mineralutvinning där även definitionen av samhällsintresset vid
745 prospektering och mineralbrytning ses över.

746 Samtidigt som mineralnäringen är viktig för flera av Sveriges landsbygder så kan
747 Partistyrelsen också konstatera att det i många delar av landet finns en stor oro över den svaga
748 ställning och maktlöshet som många markägare upplever att de har i samband med
749 undersökningstillstånd och prospektering. För Centerpartiet är äganderätten ett
750 grundfundament i en fungerande demokrati och Centerpartiet driver därför frågan om en
751 översyn av äganderätten, dels en generell översyn kopplat till den grundlagsstadgade
752 äganderätten vilket Riksdagen i juni tillkännagav för regeringen, men också specifikt kopplat
753 till gruvnäringen till exempel vid undersökningstillstånd och prospektering där markägare
754 idag beskriver en känsla av maktlöshet.

755 De företag som investerar i gruv- och mineralutvinning betalar skatt precis som alla andra
756 företag i Sverige. Gruvindustrin är en viktig del av den svenska ekonomin i form av
757 sysselsättning och skatteintäkter. Därutöver betalar företagen en mineralersättning till
758 markägare och till staten. Som ett led i att stärka äganderätten vill vi se över mineralavgiften i
759 syfte att den i framtiden helt ska tillfalla markägaren. Det är viktigt att säkerställa att de
760 förändringar som gjorts i minerallagstiftningen för att ge markägarna utökad rätt till
761 information och samråd efterlevs. Minerallagstiftningen behöver skärpas i syfte att ge
762 markägaren ett utökat skydd vid mineralprospektering.

763 Partistyrelsen anser inte att det i minerallagen ska införas en specifik skattelagstiftning i syfte
764 att höja beskattningen specifikt för landets naturtillgångar. Partistyrelsen anser att
765 mineralavgiften ska vara den ersättning till markägaren den är tänkt att vara för minskningen
766 av det marknadsvärde som en gruvetablering innebär.

767

Kommitté 6 Kultur, civil, konstitution, integration, migration

Partistyrelsen föreslår partistämman besluta:

att Centerpartiet verkar för att utreda hur markägarperspektivet kan stärkas i minerallagstiftningen

768

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

6.38.1 att kommunalt veto införs mot prospektering och utvinning av mineraler i alunskiffer

769

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.38.2

6.38.3

6.39

770

Åke Carlsson reserverar sig till förmån för avslag på motion 6.38.1.

771

772 [6.40](#): Deltagande i allmänna val

773

774 6.40.1 att Centerpartiet ska jobba för att alla som fyller 18 år ett valår ska få delta i allmänna
775 val

776

777 **Partistyrelsens yttrande:**

778 I Sverige har vi 18-årsgräns för röstning i allmänna val.

779 Ungas drivkraft, kompetens och engagemang behöver tas tillvara för en bättre
780 samhällsutveckling.

Kommitté 6 Kultur, civil, konstitution, integration, migration

781

782 Centerpartiet anser att det är viktigt att stärka ungas inflytande. Det kan göras bland annat
783 genom att kommuner kan använda ungdomsråd som remissinstans. Sedan är det viktigt att
784 lyssna till dem i alla avseenden som rör deras liv så att de till exempel har inflytande över sin
785 skolsituation.

786 Att stärka ungas tilltro till vårt gemensamma samhälle är givetvis också en mycket viktig
787 uppgift. Vi driver också sedan tidigare att unga ska få rösta i de allmänna valen från året de
788 fyller 18 år.

789

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

6.40 att Centerpartiet ska jobba för att alla som fyller 18 år ett valår ska få delta i allmänna val

790 [6.41: Rösträtt från 16 års ålder](#)

791

792 6.41.1 att rösträtt från 16 år införs vid kommunalval

793

794 6.41.2 att rösträtt från 16 år införs vid landstingsval

795

796 **Partistyrelsens yttrande:**

797 I Sverige har vi 18-årsgräns för röstning i allmänna val. Vissa länder har 16-årsgräns på
798 regional och kommunal nivå.

799 Ungas drivkraft, kompetens och engagemang behöver tas tillvara för en bättre
800 samhällsutveckling Centerpartiet anser att det är viktigt att stärka ungas inflytande. Det kan
801 göras bland annat genom att kommuner kan använda ungdomsråd som remissinstans. Sedan
802 är det viktigt att lyssna till dem i alla avseenden som rör deras liv så att de till exempel har
803 inflytande över sin skolsituation.

804 Att stärka ungas tilltro till vårt gemensamma samhälle är givetvis också en mycket viktig
805 uppgift. Centerpartiet driver också sedan tidigare att unga ska få rösta i de allmänna valen från
806 året de fyller 18 år. Partistyrelsen anser dock inte att det inte rimligt att sänka rösträtten i
807 allmänna val till kommuner och regioner till 16 år utan att kopplingen bör vara till valbarheten
808 som bör ligga vid myndighetsåldern.

809

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.41

810 [6.42: Skilda valdagar](#)

811

812 6.42.1 att vallagen ändras så att val till Riksdagen skiljs från val till Regioner och Kommuner
813 med valdagar som infaller enligt en varannårsmodell enligt Norsk förebild.

814

815 **Partistyrelsens yttrande:**

816 Sverige har gemensamma valdagar för nationell, regional och kommunal nivå. Det finns
817 länder bland annat i vår närhet som Norge som har valt en annan modell.

818 Vi kan se fördelar med skilda valdagar. Det gör att kommunala och regionala frågor får större
819 utrymme i debatten och riskerar inte att hamna i skuggan av rikspolitiken. Det kan också vara
820 en fördel för de politiska partierna som då behöver hålla sina organisationer alerta.

821 Samtidigt finns en betydande risk för att valdeltagandet skulle minska. Det vore mycket
822 olyckligt för legitimiteten för de valda församlingarna och för tilltron i samhället.

823 Partistyrelsens uppfattning är därför som tidigare att riksdagsvalet och valen till regioner och
824 kommuner ska hållas samtidigt.

825

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.42

826

827 [6.43: Avskaffa ledigheten på första maj](#)

828

829 6.43.1 att ledigheten på första maj ska avskaffas till förmån för en valfri helgdag.

830

831 **Partistyrelsens yttrande:**

832

833 Senast en förändring av de allmänna helgdagarna skedde i Sverige var när nationaldagen blev
834 allmän helgdag 2005. Detta finansierades genom att annandag pingst upphörde att vara allmän
835 helgdag.

836

837 I propositionen Nationaldagen den 6 juni som allmän helgdag angavs att första maj borde vara
838 kvar som allmän helgdag bland annat för att första maj har firats som en icke-kyrklig fest
839 sedan medeltiden och att första maj tillsammans med valborgsmässofirandet har utvecklats till
840 en folklig och stor helg. Centerpartiet står bakom helgdagarna som de ligger nu.

Kommitté 6 Kultur, civil, konstitution, integration, migration

841
842 Våra nationella helgdagar står för en del av vårt kulturarv. De gemensamma helgdagarna ger
843 något för alla att hänga upp livet på, oavsett om man delar intresse för den historiska
844 bakgrunden eller inte. Att arbetarrörelsen har särskild koppling till första maj får ses i det
845 ljuset. Partistyrelsen anser inte att det är lämpligt att avskaffa första maj som allmän helgdag.
846

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motion:

6.43

847
848

CUF reserverar sig till förmån för att instämma i intentionerna på motion 6.43.

Motivering:

I Sverige finns 10 miljoner människor som lever sina liv efter olika traditioner och livsåskådningar. Att staten bestämt att första maj ska vara en "röd dag", som baseras på vänsterrörelsens traditioner, är omodernt och vi ser hellre att alla svenskar får en ytterligare semesterdag att ta ut på en valfri dag som passar deras livsvanor, familjeliv och traditioner.

849
850
851

852 **6.44:** Tillgängliga handlingar och tillgängliga debatter

853
854 Jag/vi föreslår partistämman besluta

855
856 6.44.1 att Centerpartiet verkar för att handlingar ska vara tillgängliga

857
858 6.44.2 att Centerpartiet verkar för att debatter ska vara tillgängliga

859
860 **Partistyrelsens yttrande:**

861
862 Den 1 januari 2019 infördes en lag om tillgänglighet till digital offentlig service, vilket är
863 genomförandet av webbtillgänglighetsdirektivet. Syftet är att göra offentliga webbplatser och
864 mobila applikationer mer tillgängliga särskilt för personer med funktionsnedsättning.

865
866 Centerpartiet arbetar brett för att göra samhället tillgängligt för alla. Det handlar om allt från
867 utbildning till möjlighet att delta i val och att kunna ta del av offentliga handlingar.

868
869 Partistyrelsen instämmer i vikten av att verka för att göra offentliga handlingar och debatter
870 tillgängliga.

871
872

Partistyrelsen föreslår partistämman att instämna i intentionerna i följande motioner:

6.44

873

874 **6.45, 6.46: Migrationsverket**

875

876 6.45.1 att Centerpartiet arbetar för att en genomgripande granskning och genomlysning av
877 Migrationsverkets hela verksamhet sedan 2015 och framåt-

878 6.46.1 att asylutredningen på migrationsverket ska ske uppdelat på tre tillfällen för en mer
879 rättssäker och kostnadseffektiv process.

880 6.46.2 att utföra asylutredningen på ett mer rättssäkert sätt, genom att varva intervju med
881 kontroller och inhämtande av uppgifter.

882 6.46.3 att migrationsverkets arbete organiseras så att individen är det centrala.

883

884 **Partistyrelsens yttrande:**

885 Under 2015 sökte 163 000 asylsökande asyl i Sverige. Detta satte hårt tryck på vårt
886 mottagningssystem men inte minst på Migrationsverket som ansvarar för asylsökande under
887 hela asylprocessen. Under några års tid utökade Migrationsverket sin personalstyrka markant.
888 Det hårda trycket på myndigheten har lett till vissa brister i myndighetsutövningen. I
889 Migrationsverkets interna kvalitetsgranskningar framgår att bedömningen av till exempel en
890 asylsökandes skyddsstatus i många fall varit bristfällig. Förutsättningarna för myndighetens
891 arbete är dock inte detsamma nu som under 2015 och 2016. Redan under 2017 minskade
892 Migrationsverket sin personalstyrka och är nu inne i ett läge där man omstrukturerar sitt
893 arbete för att anpassa verksamheten efter de nya omständigheterna.

894 Centerpartiet driver sedan tidigare att man bör se över om de säkerhetsbedömningar som
895 Migrationsverket gör av olika länder behöver förbättras. Vi anser också att
896 åldersbedömningarna behöver ses över och om bedömningarna i HBTQ- och
897 konvertitärenden kan förbättras.

898 Det föreslås att Centerpartiet ska arbeta för en genomgripande granskning av
899 Migrationsverkets verksamhet sedan 2015. Det är tveklöst så att det förekommit brister i
900 Migrationsverkets arbete under 2015 och de efterföljande åren på grund av den extra ordinära
901 situationen 2015 som lett till en mycket stor belastning. Men när det gäller en genomgripande
902 granskning av hela myndigheten kan vi konstatera att Migrationsverket befinner i ett annat
903 läge nu än 2015 och det därför finns anledning att invänta resultatet av den
904 omställningsprocess som pågår innan man eventuellt gör en mer omfattande granskning.
905 Partistyrelsen instämmer dock i intentionen i motionen.

906 Det föreslås att Migrationsverket ska genomföra tre asylutredningar och varva intervjuerna
907 med inhämtning av kontrolluppgifter. Migrationsverket har dock redan möjlighet att
908 genomföra fler utredningar med den asylsökande om myndigheten anser att det behövs. I de
909 fall det är möjligt att en asylsökande får avslag på sin ansökan finns ett biträde på plats för att
910 säkerställa att den asylsökandes rättigheter tillgodoses. Om en asylsökande anser att
911 Migrationsverkets beslut är felaktigt finns möjlighet att överklaga i två instanser. Motionärens

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

912 förslag är dessutom åtgärder som framför allt bör beslutas av myndigheten själv, och det är
913 inte lämpligt att partiet fattar så detaljerade beslut som föreslås. Partistyrelsen instämmer dock
914 i intentionen med motionen och att Centerpartiet ska verka för en rättssäker asylprocess.
915

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.45

6.46

916

917 [6.47](#): Valfrihet för asylsökande

918 6.47.1 att ett dokument tillika en inspelning med viktig information om vad som gäller och
919 vad som förväntas av en individ i det svenska samhället vid ev. immigration tas fram på olika
920 språk.

921 6.47.2 att informationsdokumentet eller inspelningen ska delges alla potentiella immigranter
922 inför migrationsprocessen för att ge individen en möjlighet att välja om hen vill ansöka om
923 uppehållstillstånd eller asyl i Sverige eller inte.

924 6.47.3 att alla som beslutar att immigrera delges samma information varefter
925 informationsdokumentet alternativt ett intyg om mottagandet av informationen ska
926 undertecknas av immigranten.

927

928 **Partistyrelsens yttrande:**

929 Motionären föreslår att en asylsökande som kommer till Sverige ska kunna välja att inte söka
930 asyl här och istället söka asyl i ett annat land.

931 Grundprincipen är att en asylsökande ska söka skydd i första säkra land. Enligt gällande
932 regelverk ska en asylsökande som varit i kontakt med svenska myndigheter få sin ansökan om
933 asyl behandlad i Sverige. Om personen inte vill söka asyl och inte har tillstånd att vistas i
934 Sverige, vilket de flesta asylsökande inte har, ska det fattas ett beslut om avvisning till
935 hemlandet. Om en asylsökande varit i Sverige och vill söka asyl i ett annat land istället och
936 det landet får information om att personen varit i Sverige och haft kontakt med myndigheterna
937 ska det landet skicka tillbaka personen till Sverige enligt Dublinförordningen och ärendet
938 prövas här.

939 Motionärens förslag om att asylsökande ska få välja om han eller hon vill söka asyl i Sverige
940 eller ett annat land är därför inte förenlig med gällande EU-lagstiftning.

941 Det finns förslag på EU-nivå om att ändra Dublinförordningen. Centerpartiet ståndpunkt i
942 dessa förhandlingar är att alla medlemsländer i högre grad ska ta ett gemensamt ansvar för
943 flyktingar som kommer till EU. I praktiken innebär det lösningar som i mindre grad gör att
944 den asylsökande själv kan välja asylland. Ett exempel på en sådan lösning är en

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

945 omfördelningsmekanism som innebär att asylsökande ska kunna omfördelas till ett annat land
946 där inte lika många personer sökt asyl. Motionärens förslag går således emot den utveckling
947 som vi vill se på EU-nivå. Dessutom finns möjlighet för asylsökande som inte vill stanna i
948 Sverige att återvända till sitt hemland.

949

950 Centerpartiet har däremot, i likhet med motionärens förslag, under en längre tid drivit frågan
951 om obligatorisk samhällsinformation för asylsökande redan från dag ett vilket kommer
952 genomföras inom ramen för Januariavtalet.

953

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.47

954 [6.48](#), [6.49](#), [6.50](#), [6.51](#), [6.52](#), [6.53](#):

955 **Arbetskraftsinvandring**

956

957 6.48.1 att ha som krav på Migrationsverket att förbättra sin kompetens inom företagsekonomi
958 för att kunna göra fullgoda företagsekonomiska bedömningar.

959 6.48.2 att Migrationsverket alltid sätter i system att hålla en god dialog med varje företagare
960 som ansöker om arbetstillstånd för personer utanför EU.

961 6.48.3 att Migrationsverket tydligt redogör på vilken grund ett avslag om arbetstillstånd sker.

962 6.48.4 att Migrationsverket har som ett verksamhetsmål att hjälpa företag med deras
963 kompetensbehov.

964 6.49.1 att av företag rekryterad arbetskraft behåller sitt arbetstillstånd under tiden
965 missförhållanden utreds och lagförs.

966 6.49.2 att de får möjlighet att söka annat jobb under tiden frågan prövas och därmed kunna få
967 nytt arbetstillstånd.

968 6.50.1 att ge arbetskraftsinvandrare som har bått här mer än 3 år och anpassat sig till
969 samhället utökade rättigheter avseende uppehållstillstånd. Dvs småavvikelser inte kan leda till
970 utvisning, om inte invandraren begått allvarliga brott.

971 6.50.2 att införa ett system där arbetskraftsinvandrare och deras familjer får ett begränsad
972 tillgång till svenskt välfärdssystem, förutom vård och skola, för att säkerställa att
973 välfärdssystemet inte oväntat belastas. Genom 5 års arbete kan arbetskraftsinvandrare och
974 deras familjer kan avancera sig för fulltillgång till välfärdssystemet.

975 6.51.1 att stoppa kompetensutvisningar

976 6.51.2 att stärka arbetstagarens skydd när arbetsgivare gör fel

977 6.51.3 att förändra systemet för flyktingmottagande

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

978 6.52.1 att underlätta regelverket för svenska företag att kunna ta hit arbetskraft utanför EU.
979 Och att förflytta ansvaret från arbetskraftsinvandrare till arbetsgivare – avseende arbetsvillkor
980 ska vara förenligt med svenska lagar och kollektivavtal.

981 6.52.2 att låta arbetsgivare som ouppsåttligt begått små misstag att åtgärda misstaget även om
982 det är myndigheterna som upptäcker det.

983 6.52.3 att genom lagstiftning införa ett system där arbetsgivare som utnyttjar utländsk
984 arbetskraft kan anmälas och få kännbara straffpåföljer. Oavsett en utländsk arbetskraft
985 kommer från EU eller utanför EU.

986 6.53.1 att Centerpartiet verkar för att flytta migrationsärenden avseende högkompetent
987 arbetskraftsinvandring till en särskild specialistmyndighet under Näringsdepartementet för att
988 snabba på och rationalisera ärendehantering, samt särskilja den från andra
989 migrationsområden, som exempelvis asylärenden.

990 6.53.2 att Centerpartiet verkar för att etablera ett särskilt ”talangjaksråd” med uppdraget att
991 aktivt attrahera spetskompetens till Sverige samt se till att infrastruktur med kapacitet att ta
992 emot medföljande familjer fungerar, inte minst avseende bostäder och arbetstillstånd. Detta
993 råd bör bestå av aktörer från både näringslivet och det offentliga.

994 6.53.3 att Centerpartiet verkar för att IT och entreprenörskap blir en del av läroplanen i
995 svenska skolor från åtminstone årskurs sju.

996

997 **Partistyrelsens yttrande:**

998 Centerpartiet ställer sig positivt till arbetskraftsinvandring. Arbetskraftsinvandring innebär
999 betydande vinster för Sveriges ekonomi – bland annat har en rapport som tagits fram på
1000 uppdrag av Svenskt Näringsliv konstaterat att arbetskraftsinvandringen bidrog med flera
1001 miljarder i skatteintäkter under 2018 - men är också en förutsättning för att företag ska ha
1002 möjlighet att rekrytera rätt kompetens inom de yrken det finns kompetensbrist i Sverige.

1003 Under några års tid har problematiken med så kallade kompetensutvisningar dock fått stora
1004 konsekvenser för arbetskraftsinvandringen i Sverige. Med syfte att motverka fusk och
1005 otillräckliga arbetsvillkor för människor som kommer till Sverige för att arbeta har den hårda
1006 praxisen lett till att personer som ansökt om förlängning av sitt arbetstillstånd blivit utvisade
1007 på grund av arbetsgivarens små misstag. Centerpartiet har varit pådrivande för att lösa
1008 problematiken. Genom att praxisen förändrades 2017 har kompetensutvisningarna minskat.
1009 Nu gör man istället en helhetsbedömning och tar hänsyn till om arbetsgivaren självmant
1010 försökt rätta till de misstag som begåtts.

1011 Viss problematik kvarstår dock. Grundproblemet är fortfarande att arbetstagaren blir straffad
1012 för misstag som arbetsgivaren gjort och som arbetstagaren själv inte kan påverka. Det finns
1013 även andra problem inom ramen för kompetensutvisningar som man kan behöva se över.
1014 Tillexempel Migrationsverkets bedömningar av företagets ekonomi, svårigheten för
1015 arbetsgivare att teckna rätt försäkringar samt möjligheten att söka och få ett nytt arbete och
1016 driva en rättslig process mot sin arbetsgivare när man fått avslag på sin förlägningsansökan på
1017 grund av brister i arbetsvillkoren hos en tidigare arbetsgivare. Dessutom har
1018 kompetensutvisningarna lett till att det är mindre attraktivt att arbeta i Sverige vilket också bör
1019 åtgärdas. Centerpartiet har därför inom ramen för Januariavtalet kommit överens med L, MP
1020 och S om att lösa den kvarstående problematiken med kompetensutvisningar.

1021 Det föreslås flera möjliga sätt att förbättra Migrationsverkets prövning av arbetstillstånd.
1022 Många av åtgärderna är dock allt för detaljerade och sånt som myndigheten själv bör besluta

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 1023 om. Det föreslås också att prövningen av arbetstillstånd ska flyttas från Migrationsverket. Det
1024 är viktigt för rätts säkerheten att alla migrationsärenden handläggs av en myndighet.
1025 Partistyrelsen föreslår därför att Centerpartiet ska driva på för att Migrationsverket ska se över
1026 hur myndigheten kan bidra till den övergripande målsättningen om att det ska vara attraktivt
1027 att arbeta i Sverige.
- 1028 Det föreslås även att ett talangjaksråd ska införas. Centerpartiet anser att det är viktigt att
1029 Sverige kan konkurrera med andra länder om arbetskraftsinvandrare och anser att ytterligare
1030 åtgärder bör vidtas för att Sverige ska vara ett attraktivt land att arbeta i. Partistyrelsen anser
1031 dock att ett talangjaksråd är ett för detaljerat förslag men instämmer i intentionen med
1032 motionen.
- 1033 Centerpartiet anser att det är ett generellt problem att det i första hand är arbetstagaren som
1034 straffas när arbetsgivaren gjort fel. Partistyrelsen anser dock att förslagen som föreslås är för
1035 detaljerade och att det kan finnas fler sätt att lösa denna problematik men instämmer i
1036 motionernas intention att arbetskraftsinvandrare som får avslag på sin förlägningsansökan på
1037 grund av arbetsgivarens brister i arbetsvillkoren eller personer som blivit utnyttjade av
1038 oseriösa arbetsgivare och därför fått sitt arbetstillstånd återkallat ska få större möjlighet att
1039 stanna kvar i Sverige för att hitta ett nytt arbete.
- 1040 Det föreslås även att tillgången till välfärden ska begränsas för personer som kommer till
1041 Sverige med arbetstillstånd för att inte belasta välfärden. Centerpartiet driver sedan tidigare
1042 frågan om att asylsökande som fått uppehållstillstånd ska kvalificera sig in i delar av
1043 välfärden. De åtgärder som motionären föreslår för hur arbetskraftsinvandrare ska kvalificera
1044 sig in i välfärden är emellertid detaljerade. Partistyrelsen instämmer dock i intentionen i
1045 motionen och anser att det finns anledning att se över möjligheten för även
1046 arbetskraftsinvandrare och andra som kommer till Sverige från andra länder att kvalificera sig
1047 in i välfärden.
- 1048 Det föreslås att IT-kompetens och entreprenörskap i skolan ska stärkas. Redan idag är nämnda
1049 områden en del av den svenska läroplanen och förtydliganden gjordes senast 1 juli 2018. Det
1050 är dock viktigt att följa utvecklingen för att se om fokus på dessa områden framöver kan
1051 behöva förstärkas i skolan. Partistyrelsen instämmer därför i intentionen med motionen.
- 1052 Man lyfter även behovet av en förändrad flyktingpolitik och flyktingmottagande. Efter de
1053 senaste årens tillfälliga asyllagar finns behov av en långsiktig och hållbar migrationspolitik.
1054 För att få en ny migrationslagstiftning på plats har Centerpartiet drivit frågan om att tillsätta
1055 en parlamentarisk kommitté. I Januariavtalet har vi tillsammans med de andra partierna
1056 beslutat att en parlamentarisk kommitté tillsätts under 2019 som ska se över hur
1057 migrationslagstiftningen ska se ut efter 2021. Centerpartiet kommer driva på för en
1058 migrationspolitik som är medmänsklig men även står för ordning och reda.
- 1059

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att Centerpartiet verkar för att Migrationsverket ska se över hur myndigheten kan bidra till den övergripande målsättningen om att det ska vara attraktivt att arbeta i Sverige.

att Centerpartiet verkar för att arbetskraftsinvandrare som får avslag på sin förlägningsansökan på grund av arbetsgivarens brister i arbetsvillkoren eller personer som

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

blivit utnyttjade av oseriösa arbetsgivare och därför fått sitt arbetstillstånd återkallat ska få större möjlighet att stanna kvar i Sverige för att hitta ett nytt arbete.

att Centerpartiet verkar för att att se över hur människor som kommer hit från andra länder ska kunna kvalificera sig in i välfärden.

1060

1061

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.48

6.49

6.50

6.51

6.52

6.53.2

6.53.3

1062

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.53.1

1063

1064 [6.54:](#) Undantag från arbetstillstånd

1065

1066 6.54.1 att möjligheten till lättnader avseende kravet på godtagbara identitetshandlingar för att
1067 erhålla AT-UND utreds.

1068

1069 **Partistyrelsens yttrande:**

1070 I dag är grundregeln att en person som saknar uppehållstillstånd inte får arbeta, men en
1071 asylsökande kan beviljas undantag, så kallat AT-UND. För att få AT-UND ska den
1072 asylsökande lämna in godtagbara identitetshandlingar. Personer från vissa länder har dock
1073 svårare att få AT-UND eftersom deras identitetshandlingar är av enkel beskaffenhet.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1074 Motionären vill att det ska införas lättnader på kravet på godkända identitetshandlingar så att
1075 fler asylsökande kan beviljas AT-UND. Men Centerpartiet vill gå längre och driver frågan
1076 om att låta alla asylsökande arbeta. Istället för att arbetsförbud ska vara regel vill vi tillåta alla
1077 att arbeta som utgångspunkt.

1078

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionen i följande motioner:

6.54

1079

1080 [6.55](#): Låt migranter stanna

1081

1082 6.55.1 att immigranter som lär sig svenska språket, försörjer sig och inte begår brott (småbrott
1083 som fortskörning undantaget) ska få stanna i Sverige.

1084

1085 **Partistyrelsens yttrande:**

1086 Motionären anser att migranter som lär sig svenska, försörjer sig och inte begår brott ska få
1087 stanna i Sverige med motiveringen att det är inhumant och dålig för Sverige att inte låta
1088 arbetsamma migranter stanna.

1089 Personer som vill komma till Sverige för att arbeta, studera eller på anknytning till någon som
1090 redan bor i Sverige ska i normalfallet ansöka om uppehållstillstånd innan de kommer till hit.

1091 Det betyder att dessa personer i de flesta fall har beviljats ett uppehållstillstånd innan de
1092 kommer till Sverige. Människor som söker asyl måste däremot ta sig hit för att ha rätt att
1093 lämna in en asylansökan. Den som får avslag på sin asylansökan kan göra ett så kallat
1094 spårbyte och kan då, om man arbetat i fyra månader, under vissa förutsättningar beviljas
1095 arbetstillstånd. Centerpartiet tycker att den som kan försörja sig själv och uppfyller kraven för
1096 arbetstillstånd ska få stanna i Sverige och driver därför redan frågan om att det ska gå att göra
1097 ett spårbyte från första dagen.

1098

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionen i följande motioner:

6.55

1099 [6.56](#), [6.57](#), [6.58](#): Migration

1100

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1101 6.56.1 att Centerpartiet lägger fram ett förslag på en i grunden ny migrationspolitik utifrån vår
1102 politiska ståndpunkt om alla människors lika rätt och värde, ett öppet samhälle med goda
1103 möjligheter för alla oberoende ursprung osv.

1104 6.56.2 att Centerpartiet skyndsamt driver igenom en ny lagstiftning i linje med den nya
1105 föreslagna migrationspolitiken

1106 6.57.1 att se över lagstiftning och låta de afghanska ungdomarna att stanna i Sverige

1107 6.58.1 att syriska flyktingarna som kom till Sverige innan 24/11/2015 får ett permanent
1108 uppehållstillstånd om de är villiga att arbeta genom en extratjänst eller nystartsjobb.

1109 6.58.2 att ändra kraven för att kunna byta från ett tillfälligt uppehållstillstånd till ett permanent
1110 uppehållstillstånd. Från som nu ett 2-årigt anställningskontrakt utan bistånd till att även gälla
1111 extratjänstkontrakt och nystartsjobb och arbetskontrakt med godkänd utvärdering av
1112 arbetsgivaren.

1113

1114 **Partistyrelsens yttrande:**

1115 För Centerpartiet är utgångspunkten i migrationspolitiken att förena humanism med ordning
1116 och reda. De senaste årens tillfälliga asyllagar har dock gjort att migrationspolitiken blivit
1117 oförutsägbar.

1118 Den tillfälliga asyllagen infördes 2016 med syfte att minska antalet asylsökande som kommer
1119 till Sverige. Centerpartiet var krisiska mot lagen, främst för att den begränsar möjligheten för
1120 familjer med skyddskäl att återförenas. 2018 gjordes ett tillägg i lagen som innebär att vissa
1121 ensamkommande unga fick en ny chans till uppehållstillstånd. Anledningen var att långa
1122 handläggningstider gjort att vissa ensamkommande som sökte asyl hamnade i kläm.

1123 Centerpartiet drev på en lösning för att ge de ensamkommande som var minderåriga när de
1124 kom och som hade drabbats av Migrationsverkets långa handläggningstider och en förändrad
1125 migrationspolitik en ny chans. Vi släppte därför igenom regeringens lagförslag som gav vissa
1126 ensamkommande en ny möjlighet till uppehållstillstånd, via de så kallade
1127 gymnasiebestämmelserna, även om vi hellre sett en annan lösning. Vi var bland annat kritiska
1128 till de tidsgränser som begränsar vissa ensamkommandes möjlighet att omfattas av lagen. Vår
1129 bedömning var ändå att de medmänskliga och humanitära konsekvenserna för de som
1130 omfattades av förslaget skulle bli för stora om lagen stoppades.

1131 Centerpartiet har lyft behovet av en ny, långsiktig, migrationspolitik som är förankrad över
1132 blockgränsen. I Januariavtalet har därför Centerpartiet tillsammans med S, L och MP beslutat
1133 att förlänga den tillfälliga asyllagen till sommaren 2021, utom den del som begränsar rätten
1134 för alternativt skyddsbehövande att återförenas med sin familj, för att en parlamentarisk
1135 kommitté under tiden ska utreda hur den nya migrationspolitiken ska se ut efter att den
1136 tillfälliga asyllagen upphör. Centerpartiet kommer sitta med i den parlamentariska kommittén
1137 och driva på för en human lagstiftning som också bygger på ordning och reda.

1138 Det föreslås att Centerpartiet ska verka för att de ensamkommande unga från Afghanistan som
1139 inte fått asyl eller omfattas av gymnasiebestämmelserna ska få stanna i Sverige.

1140 Utgångspunkten för att migrationen ska fungera är dock att den som får uppehållstillstånd får
1141 goda möjligheter att integreras i samhället och att den som får avslag följer sitt beslut och
1142 återvänder. De som nu inte fått uppehållstillstånd och följer sitt beslut har, i vissa fall,
1143 möjlighet att ansöka om arbetstillstånd och på så sätt komma tillbaka till Sverige på laglig
1144 väg.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1145 Det förteslås att även subventionerade tjänster ska kunna ligga till grund för ett permanent
1146 uppehållstillstånd. Den tillfälliga lagen innebär att tillfälliga uppehållstillstånd är huvudregeln
1147 och att den som fått ett arbete som inte är subventionerat med någon form av statligt bidrag,
1148 till exempel extratjänst, vid förlängningsansökan kan ansöka om att få ett permanent
1149 uppehållstillstånd. Syftet är att tydligare koppla arbete och egenförsörjning till permanent
1150 uppehållstillstånd. Nyanlända som egentligen skulle kunna få en icke-subventionerad tjänst
1151 får i vissa fall en subventionerad tjänst eftersom det är billigare för arbetsgivaren vilket är
1152 problematiskt. Syftet med lagen är dock att personen ska vara just egenförsörjande när
1153 permanent tillstånd beviljas, det vill säga inte ha ett arbete som är subventionerat av staten.
1154 Det bör därför fortsatt vara så att permanent uppehållstillstånd endast kan beviljas till den som
1155 fått en icke-subventionerad tjänst.

1156

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.56

1157

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.58

6.57

1158

1159 [6.59](#), [6.60](#): Integration

1160

1161 6.59.1 att staten ska införa obligatorisk utbildning för nyanlända män och kvinnor i jämlikhet
1162 och HBTQ frågor.

1163 6.60.1 att en arbetsgrupp tittar på initiativ som redan finns både i offentlig (Båstad
1164 Kommun) och civil regi och utvärderar ekonomiskt och i övrigt om införande
1165 nationellt.

1166

1167 **Partistyrelsens yttrande:**

1168 Det föreslås att asylsökande med skyddsskäl och nyanlända som fått uppehållstillstånd på
1169 grund av skyddsskäl endast ska få uppehållstillstånd eller förlängt uppehållstillstånd om de
1170 deltar i svenskundervisning och försörjer sig själva. Enligt asylrätten har en asylsökande med
1171 skyddsskäl rätt att få skydd i de land som han eller hon söker asyl i. Sverige följer principen
1172 om non-refoulement som är en internationell princip som ska skydda flyktingarna mot
1173 utvisning när deras liv eller frihet är i fara. Principen att inte utvisa en person till ett land där
1174 han eller hon riskerar att dödas eller skadas allvarligt innebär att Sverige ger uppehållstillstånd

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1175 till personer med skyddsbehov vilket inte kan villkoras med exempelvis språk- eller
1176 utbildningskrav.

1177

1178 Det föreslås också att asylsökande ska få obligatorisk utbildning i HBTQ- och
1179 jämställhetsfrågor. Det är viktigt att integrationen fungerar bättre i Sverige och att
1180 asylsökande tidigt får obligatoriska insatser som gör att de snabbare kan bli en del av
1181 samhället. Därför har Centerpartiet under flera år drivit frågan om att asylsökande ska få
1182 obligatorisk samhällsintroduktion och undervisning i svenska från första dagen i Sverige
1183 vilket kommer genomföras som en del av Januariavtalet. I den samhällsintroduktion som ges
1184 idag ingår redan utbildning om jämställhets- och HBTQ-frågor och kommer således även ingå
1185 i den obligatoriska samhällsintroduktionen som ska ges till asylsökande från dag ett.

1186 Det föreslås även att nyanlända ska erbjudas en éntre-lots för att navigera rätt under den första
1187 tiden efter uppehållstillstånd. Det är i första hand kommunerna själva som beslutar hur stödet
1188 som de erbjuder nyanlända ska utformas. Syftet med den utökade obligatoriska
1189 samhällsorienteringen är dessutom att människor snabbare ska integreras i samhället. En
1190 viktig del i detta är att förstå hur svenska samhället är uppbyggt för att själv kunna navigera
1191 rätt till exempel inom det offentliga.

1192

Partistyrelsen föreslår partistämman att instämma i intentionen i följande motion:

6.59.1

1193

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motion:

6.59.2

6.60

1194

1195 [6.61:](#) Kommunalt ansvar för ensamkommande unga

1196

1197 6.61.1 att kommunerna får behålla ersättningen från staten för att kunna ta över ansvaret för
1198 att de flyktingungdomar som omfattas av gymnasielagen erbjuds boende till dess att
1199 ungdomarna avslutat gymnasiet

1200 6.61.2 att kommunerna får behålla ersättningen från staten för att överta ansvaret för att de
1201 flyktingungdomar som hinner fylla 18 år eller blir uppskrivna till 18 år och avslag inte hunnit
1202 funnit laga kraft erbjuds boende tills dess att avslag vunnit laga kraft.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1203

1204 **Partistyrelsens yttrande:**

1205 Under 2015 sökte många ensamkommande barn och unga asyl i Sverige. Långa
1206 handläggningstider gjorde att vissa hamnade i kläm. Vi i Centerpartiet drev på en lösning för
1207 att ge de ensamkommande som var minderåriga när de kom och som hade drabbats av
1208 Migrationsverkets långa handläggningstider och en förändrad migrationspolitik en ny chans.
1209 Vi släppte därför igenom regeringens lagförslag som gav vissa ensamkommande en ny
1210 möjlighet till uppehållstillstånd för att studera på gymnasiet.

1211 Förutsättningen för att de ensamkommande ska få en ny chans till uppehållstillstånd är att de,
1212 i motsats till ensamkommande unga som får uppehållstillstånd på grund av asylskäl, ska ordna
1213 sitt eget boende. De ensamkommande unga som får uppehållstillstånd på grund av studier har
1214 därför rätt till bidrag som ska täcka kostnaderna för att ordna en egen bostad.

1215 Motionären vill ge kommunerna ansvar för att ordna boende till de ensamkommande unga
1216 som fått en ny möjlighet till uppehållstillstånd tills att de gått klart gymnasiet.
1217 Utgångspunkten i det svenska samhället är att man ska hitta boende själv. Att erbjuda något
1218 utöver ekonomisk kompensation skulle också gå emot grundtanken med lagen och innebära
1219 ytterligare kostnader. De förutsättningar för boende som de erbjuds går dessutom att likställa
1220 med personer i samma ålder och som studerar.

1221 Motionären lyfter också möjligheten för kommunen att behålla boendeansvaret för
1222 ensamkommande unga som skrivits upp i ålder. Centerpartiet driver redan frågan om att de
1223 som skrivs upp till mellan 18 och 21 års ålder eller fyller 18 år ska få vara kvar i sin kommun
1224 medan avslagsbeslutet överklagas tills beslutet vinner laga kraft. På så sätt skulle färre
1225 personer tvingas bort från en miljö de lärt känna och är trygga i. Vi vill också att kommunerna
1226 under tiden ska få behålla sin rätt till ersättning från staten. Partistyrelsen instämmer således i
1227 intentionen med motionen.

1228 Motionären refererar i motionen till dessa ensamkommande unga som flyktingungdomar.
1229 Flykting är en juridisk term för en person som har fått flyktingstatus på grund av att han eller
1230 hon bedöms vara förföljd i hemlandet. De ensamkommande unga som benämns i motionen
1231 har fått avslag på sin asylansökan och betraktas därför inte i juridisk mening som flyktingar.

1232

Partistyrelsen föreslår partistämman att instämma i intentionerna i följande motioner:

6.61.2

1233

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.61.1

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1234 [6.62:](#) Integrationsfrämjande insatser

1235

1236 6.62.1 att Centerpartiet driver detta i Migrationsutredningen, med fokus på kompetens och
1237 utvecklingsmöjligheter som invandringen för med sig till landsbygden.

1238

1239 **Partistyrelsens yttrande:**

1240 Motionären vill att nyanlända i högre grad ska bosätta sig på landsbygden. Motionären
1241 framhåller att det bland annat skulle bidra till att minska problemen med avfolkning på
1242 landsbygden.

1243 Sedan 2016 är det lag på att alla kommuner ska ta emot nyanlända. Det finns dock nyanlända
1244 som väljer att hitta sin egen bostad. Det är upp till kommunerna själva att bestämma om de
1245 vill vidta åtgärder för att få fler nyanlända att självmant bosätta sig i deras kommun. Många
1246 kommuner med en minskande befolkning har, med goda resultat, riktat sig just till nyanlända
1247 för att få fler invånare till kommunen. De ökade kraven på egenförsörjning för att få
1248 permanent uppehållstillstånd bör även skapa större incitament för nyanlända att flytta till de
1249 orter var det finns arbete, vilket inte sällan är på mindre orter och på landsbygden.

1250 Centerpartiet har dessutom sedan tidigare drivit frågan om att begränsa möjligheten att bo i
1251 eget boende under asyltiden eftersom det i många fall lett till att asylsökande bosatt sig med
1252 släktingar i socioekonomiskt utsatta områden vilket lett till trångboddhet och flyttkedjor.
1253 Begränsningen ska nu genomföras som en del av Januariavtalet. Denna förändring skulle
1254 också på sikt kunna leda till att fler asylsökande väljer att bosätta sig utanför storstäderna. Det
1255 finns således redan faktorer som gör att nyanlända i större utsträckning bosätter sig i alla delar
1256 av landet. Partistyrelsen instämmer dock i motionens intention och anser att möjligheten för
1257 nyanlända att bosätta sig på landsbygden ska främjas.

1258

Partistyrelsen föreslår partistämman att instämma i intentionen i följande motioner:

6.62

1259 [6.63:](#) Samordningsmyndighet

1260

1261 6.63.1 att en gemensam samverkansmyndighet, en ”Samordningsmyndighet”, som ansvarar
1262 för säkra fysiska ID-handlingar och ny säkerhetsteknik för kontroll och informationsutbyte av
1263 dessa i Sverige inrättas

1264 6.63.2 att ID-kortsystemet görs om så att ett nytt ID-kort med både samordningsnummer och
1265 biometrisk data (fingeravtryck) med tillhörande tekniska kontrollsystem tas fram

1266 6.63.3 att samordningsnumret som tilldelas tex. vid ansökan om arbetstillstånd eller
1267 fastighetsköp från utlandet inte är giltigt innan ansökanden har inställt sig hos

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1268 ”Samordningsmyndigheten” och samordningsnumret tillsammans med biometrisk data har
1269 infogas i en

1270

1271 **Partistyrelsens yttrande:**

1272 Många organiserade kriminella använder sig av så kallade samordningsnummer för att skapa
1273 falska identiteter, med vilka brott kan begås eller förberedas. Det gäller både bidragsbrott och
1274 de internationella stöldligorna som ligger bakom en stor andel av inbrotten i Sverige. Många
1275 samordningsnummer skapas via fordonsaffärer. En försäljning anmäls till Transportstyrelsen,
1276 där endast en kopia av en legitimation från hemlandet behöver medfölja och denna kan därför
1277 lätt manipuleras. Utifrån kopian skapas ett samordningsnummer hos Skatteverket. Detta
1278 nummer kan sedan användas för att öppna bankkonton, skapa bolag och så vidare. Falska
1279 identiteter som skapas på detta vis är också mycket vanliga som bilmålvakter. Enligt en
1280 kartläggning från NOA fanns det 512 samordningsnummer som ägde 28 897 fordon. Att på
1281 falska grunder skapa sig identiteter med uppsåt att begå i Sverige måste stävjas på alla nivåer.

1282 Motionären vill att det ska tillsättas en samordningsmyndighet för att minska problemen med
1283 samordningsnummer och falska identiteter och att samordningsnumret blir giltigt först när
1284 man inställt sig hos samordningsmyndigheten. Centerpartiet driver redan frågan om att
1285 samordningen mellan andra myndigheter och Skatteverket ska stärkas för att skärpa
1286 identitetskontrollen i Sverige och tror att förbättrad samverkan mellan myndigheter bör prövas
1287 i första hand. Motionären vill också att samordningsnumret framgår på id-kortet.

1288 Samordningsnummer ges dock till personer som inte är folkbokförda och därför inte kan få
1289 id-kort. Partistyrelsen instämmer dock i intentionen med motionen att åtgärder ska vidtas för
1290 att lösa problemen med falska identiteter.

1291

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att Centerpartiet fortsätter verka för att samordningen mellan Skatteverket och andra
myndigheter stärks för att minska problemen med falska identiteter.

1292

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.63

1293

1294 [6.64: Tillsynsmyndighet](#)

1295 6.64.1 att verka för att utse tillsynsmyndighet för bosättningslagens efterlevnad.

1296

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1297 **Partistyrelsens yttrande:**

1298 Motionären vill att Centerpartiet ska verka för att tillsätta en tillsynsmyndighet för att se till
1299 att bosättningslagen efterlevs eftersom många kommuner tolkar lagen till de nyanländas
1300 nackdel och kopplar bosättningslagen till etableringsersättnings tidsram på 24 månader.

1301 Bosättningslagen innebär sedan 2016 att alla kommuner ska ta emot nyanlända. Centerpartiet
1302 anser att det är upp till kommunen att tolka bosättningslagen och huruvida en nyanländ ska ha
1303 rätt till boende efter etableringstiden. Däremot anser vi att kommunen har fortsatt
1304 försörjningsansvar för den nyanlända även efter två år och att det kan finnas behov av att se
1305 till att kommunerna tar detta ansvar och inte på olika sätt försöker kringgå ansvaret.
1306 Partistyrelsen instämmer således i motionens intention att Centerpartiet ska verka för att alla
1307 kommuner tar ett delat ansvar för nyanlända.

1308

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att Centerpartiet ska verka för att det görs en uppföljning av bostättningslagens syfte att alla kommuner tar ett långsiktigt delat ansvar

1309

Partistyrelsen föreslår partistämman att avslå följande motioner:

6.64

1310

1311 [6.65: SFI-nätkurser](#)

1312

1313 6.65.1 att uppmuntra utvecklingen av nätkurser som del i integrationsarbetet.

1314 6.65.2 att centerpartiet ska sträva efter att utöka utbudet av svenska nätkurser

1315

1316 **Partistyrelsens yttrande:**

1317 Motionären lyfter behovet av utökade nätkurser som ett komplement till undervisningen på
1318 SFI. En viktig väg för nyanlända att komma in i samhället och få ett arbete är att lära sig
1319 språket. SFI-undervisningen har idag brister och behöver förbättras på flera olika sätt.
1320 Tekniska plattformar för språkundervisning för universitetsutbildningar blir allt vanligare
1321 och har många fördelar. Det finns därför ett behov av att utveckla nätkurser som en del av
1322 integrationsarbetet och SFI.

1323

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

6.65.1 att uppmuntra utvecklingen av nätkurser som del i integrationsarbetet.

6.65.2 att centerpartiet ska sträva efter att utöka utbudet av svenskanätkurser

1324 **6.66: Rätten till tolk**

1325 6.66.1 att samhället står för kostnaden för tolkservice till och med 2 år efter besked om
1326 uppehållstillstånd och därefter får den den enskilde stå för kostnaden alternativt ordna tolk

1327 6.66.2 att utveckla en ny modell för effektiv obligatorisk svenskutbildning kombinerad med
1328 arbete, arbetsträning eller social träning

1329 6.66.3 att utveckla ett regelverk för att dispens från egen tolkkostnad ska kunna ges vid
1330 bestående funktionshinder eller sjukdomar som påverkar möjligheten att förstå/ tala svenska

1331

1332 **Partistyrelsens yttrande:**

1333 Motionären lyfter möjligheten att utveckla en ny modell för effektiv obligatorisk
1334 svenskutbildning kombinerad med arbete, arbetsträning eller social träning för att människor
1335 snabbare ska integreras. För att människor snabbare ska komma in i arbete har Centerpartiet
1336 drivit frågan om ett integrationsår för nyanlända vilket kommer genomföras inom ramen för
1337 Januariavtalet. Integrationsåret kommer innebära yrkesförberedande och yrkesinriktad
1338 svenska för invandrare (SFI), intensiv praktik, obligatorisk samhällsorientering, ettåriga
1339 mentorskapsprogram samt ett kunskapscertifikat för de som nått de högt satta målen för
1340 yrkeskunskap och språk.

1341 Motionärerna vill också skapa incitament för nyanlända att lära sig språket genom att
1342 begränsa rätten till tolk vid myndighetskontakter efter två år i Sverige. Det finns flera
1343 anledningar till att människor som inte talar svenska ska ha rätt till tolk. En viktig orsak inom
1344 tillexempel sjukvården är att inte riskera patientens säkerhet eftersom ett missförstånd mellan
1345 en läkare och en patient kan få förödande konsekvenser. För att undvika missförstånd ska
1346 nyanlända ha rätt till tolk så länge det behövs för att garantera patientsäkerheten. I andra
1347 kontakter med myndigheter, tillexempel Skatteverket och Arbetsförmedlingen är det också
1348 viktigt att myndighetsutövaren och den nyanlända förstår varandra. Risken är dessutom att
1349 barn i ännu högre utsträckning blir tvungna att tolka åt sina föräldrar vilket inte är bra för
1350 varken barnet eller föräldrarna. De negativa konsekvenser som kan uppstå om rätten till tolk
1351 tas bort efter två år är därför större än de eventuella positiva effekterna skulle kunna bli i form
1352 av att skapa incitament för att lära sig språket.

1353

Partistyrelsen föreslår partistämman att instämma i intentionerna i följande motioner:

6.66.2

1354

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.66.1

6.66.3

1355

1356 [6.67:](#) Friare familjebildning

1357

1358 6.67.1 att Centerpartiet verkar för ett behovsprövat barnbidrag

1359 6.67.2 att Centerpartiet verkar för att sambolagstiftningen ska ändras på så sätt att fler än två
1360 parter kan ingå i ett samboskap

1361 6.67.3 att Centerpartiet verkar för att föräldrabalken ändras på så sätt att barn, när
1362 vårdnadshavarna är överens om det eller när det annars anses vara till barnets bästa, kan ha
1363 fler föräldrar än två.

1364 6.67.4 att Centerpartiet verkar för ett införande av en könsneutral föräldraskapspresumtion.

1365 6.67.5 att Centerpartiet driver på för en effektivisering och förenkling av
1366 föräldraskapspresumtion.

1367

1368 **Partistyrelsens yttrande:**

1369 Motionen hanterar ett antal olika familjefrågor. Den lyfter att 2000-talets familjer ser väldigt
1370 olika ut och att varken politiker eller medmänniskor ska ha rätt att lägga sig i hur någon
1371 annans familj borde se ut. Motionen föreslår bland annat att barnbidraget ska behovsprövas
1372 och att fler än två parter ska kunna ingå i ett samboskap. Den föreslår vidare att barn ska
1373 kunna ha fler än två föräldrar, att föräldraskapspresumtionen ska bli könsneutral och att denna
1374 ska förenklas.

1375 Barnbidrag är ett ekonomiskt stöd som automatiskt betalas ut till föräldrar som bor och har
1376 barn i Sverige. Ett behovsprövat barnbidrag är en fråga som emellanåt kommer upp i
1377 debatten. Motionären vill att reglerna ses över för hur barnbidraget skall användas och vilka
1378 som det skall delas ut till. Det finns många aspekter att beakta vid en översyn av hur
1379 barnbidraget betalas ut, t.ex. vid tvister i samband separationer då kvinnan ofta hamnar i
1380 ekonomiskt trångmål och barnbidraget utgör en viktig del av en ofta liten inkomst.

1381 Samtidigt är det många hushåll som får barnbidrag som har stora ekonomiska resurser. Det är
1382 viktigt att träffsäkerheten i våra trygghetsförsäkringar beaktas. Men att administrera
1383 inkomstkontroll är kostsamt. Skattesystemet är progressivt vilket innebär att den som tjänar
1384 mer också betalar en större del av sin lön i skatt. Vid en viss inkomstnivå tillkommer statlig
1385 skatt ovanpå kommunal- och landstingsskatt och för de som tjänar ytterligare lite till
1386 tillkommer värnskatt. Samtidigt trappas jobbskatteavdraget ned på högre inkomster.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1387 Människor med hög inkomst bidrar i hög grad till den gemensamma välfärden där
1388 barnbidraget ingår. Välfärdssystemet innefattar både transfereringar som syftar till att utjämna
1389 mellan olika inkomstkikt, som bostadsbidrag och ekonomiskt bistånd, och andra som
1390 omfördelar resurser mellan generationer och bidrar till en önskad samhällsutveckling. Till
1391 dessa hör bland annat barnbidrag, subventionerad sjukvård och gratis utbildning. Att alla
1392 oavsett inkomst behandlas lika och har samma sociala rättigheter långsiktigt garanterar viljan
1393 att bidra till den gemensamma välfärden.

1394 Sambolagen är en trygghetslag som ska göra att människor som väljer att bo tillsammans
1395 under äktenskapsliknande förhållanden utan att gifta sig får en större trygghet än de utan
1396 denna lag skulle ha haft. Det ger också frihet för människor som väljer att inte gifta sig att
1397 ställa sig utanför de rättsverkningar som ett äktenskap leder till. Då endast två personer är
1398 inblandade i rättsförhållandet blir det relativt tydligt när sambolagen ska tillämpas och vilken
1399 egendom som ska ingå i en eventuell bodelning om förhållandet upphör. Det handlar om
1400 bostad som införskaffats för att bo i tillsammans och tillhörigheter som möbler och husgeråd
1401 som införskaffats till det gemensamma boendet. Det samborna ägde innan de flyttade ihop
1402 omfattas inte av sambolagen. Att vidga det antal personer som enligt sambolagen kan anses
1403 vara en del av rättsförhållandet skulle skapa stor osäkerhet för rättsläget i de fall där
1404 människor väljer att dela lägenhet utan att för den skull vara i ett äktenskapsliknande
1405 förhållande. Det finns vidare redan idag möjlighet att skriva samäganderättsavtal för de som
1406 vill reglera sina äganderättsförhållanden genom avtal.

1407 Familjebildningen i Sverige är idag helt annorlunda än den var när Föräldrabalken kom till
1408 1949. Människor väljer att få barn tillsammans utan att bo ihop och att leva fler personer än
1409 två vuxna tillsammans och det är en självklarhet att man ska få älska och bilda familj med
1410 vem man vill. Den familjebildning vi har i Sverige idag gör att det blir än viktigare med en
1411 mer flexibel föräldraförsäkring, något som Centerpartiet driver sedan tidigare. Möjligheten att
1412 vabba för någon annans barn finns redan idag och är också viktig. Denna möjlighet är något vi
1413 värnar. Många barn får glädjen att ha fler vuxna än två i sin vardag och växer upp med flera
1414 så kallade sociala föräldrar. De band som kan finnas mellan ett barn och en social förälder kan
1415 vara lika starka som banden till en biologisk förälder och det är viktigt att alla barn har ett
1416 juridiskt skydd oavsett i vilken typ av familjebildning barnet växer upp. Det är angeläget att
1417 bejaka barns möjligheter att ha en fortsatt kontakt med vuxna som är eller har varit en viktig
1418 del av deras liv. Att låta ett barn ha fler vårdnadshavare än två ökar dock risken markant att
1419 svårigheter skulle skapas för barnet när det gäller att bestämma var barnet ska bo, om barnet
1420 ska få möjlighet att träffa en läkare eller psykolog eller vilken skola barnet ska gå på. Det är
1421 önskvärt att ett barn har rätt att träffa de vuxna som är en viktig del av dess liv samtidigt som
1422 man undviker situationer då beslut för barnets bästa inte kan tas för att alla vårdnadshavare
1423 inte är överens. För Centerpartiet är barnperspektivet grundläggande. Vi behöver en översyn
1424 av möjligheten för barn att behålla kontakten med en varaktig social förälder.

1425 Om ett olikkönat par är gift och kvinnan får ett barn görs enligt lag en faderskapspresumtion
1426 där maken utan särskild åtgärd blir förälder. Om det olikkönade paret är sambos krävs att
1427 mannen erkänner faderskapet skriftligt. Om ett lesbiskt par får barn och graviditeten är
1428 resultatet av en insemination på svenskt sjukhus har barnet enligt lag rätt att få veta vem som
1429 är den biologiske fadern. I dessa fall bör samma regler gälla som för ett olikkönat par. Om ett
1430 barn tillkommit på annat sätt än de sätt som nämns ovan bör en föräldraskapsutredning göras
1431 för att se om det finns någon möjlighet att garantera barnets rätt till kännedom om sitt
1432 biologiska ursprung. Utredningen bör dock kunna påbörjas och i många fall även bli klar
1433 under graviditeten så att föräldraskapet bara behöver fastställas då barnet fötts. Partistyrelsen
1434 ser att det är viktigt att ett barns vårdnadshavare kan fastställas så fort som möjligt, men ser

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 1435 att en könsneutral föräldraskapspresumtion skulle innebära en ökad risk att påverka barnets
1436 rätt till kännedom om sitt biologiska ursprung. Detta skulle strida mot barnkonventionen.
- 1437 En utredning tillsattes 2017 för att se över delar av föräldraskapsregler om fastställande av
1438 faderskap och föräldraskap för att, med utgångspunkt i principen om barnets bästa,
1439 åstadkomma en mer ändamålsenlig, jämlik och modern reglering. Utredningen blev klar 2018
1440 och är nu ute på remiss. Centerpartiet vill sedan tidigare att föräldraskapsutredningar, oavsett
1441 föräldrarnas kön, ska förenklas och kunna påbörjas redan under graviditeten så att frågan om
1442 föräldraskapet i så många fall som möjligt är klart när barnet föds och endast en fastställelse
1443 behöver ske då. Centerpartiet ställde sig under våren 2019 bakom ett tillkännagivande till
1444 regeringen om att skynda på med lagändringar om detta. I de fall där utredningen ändå inte
1445 kan vara klar vid barnets födelse skulle ett snabbare förfarande innebära att tiden för
1446 osäkerhet kring föräldraskap kunde kortas.
- 1447

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

6.67.5 att Centerpartiet driver på för en effektivisering och förenkling av föräldraskapspresumtion.

1448

1449

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.67.1

6.67.2

6.67.3

6.67.4

1450

1451

Centerpartiets ungdomsförbund reserverar sig till förmån för bifall till motion 6.67.

Motivering:

2000-talets familjer ser väldigt olika ut. Kärnfamiljen finns inte mer och i dess ställe finner vi låtsaspappor, bonusmammor, halvsyskon och barn med fler än två föräldrar. Vad som funkar och inte är upp till familjerna och varken politiker som medmänniskor har rätt att lägga sig i hur någon annans familj borde se ut. Svensk familjepolitik lutar sig alldeles för mycket på folkhemmets ideal av mamma-pappa-barn och det är dags för förändring. Det är med detta i åtanke som CUF skrivit denna motion om en ny familjepolitik.

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1452

1453 [6.68](#), [6.69](#), [6.70](#), [6.71](#): Sambos

1454

1455 6.68.1 att sambos ska kunna signera ett avtal som gör att man får samma rättigheter och
1456 skyldigheter som gifta utan själva giftermålet.

1457 6.69.1 att sambor ska kunna avtala om att deras gemensamma bostad ska utgöra
1458 samboegendom även om den inte införskaffats för gemensamt bruk

1459 6.69.2 att sambor ska kunna bodela under bestående samboskap

1460 6.70.1 att Centerpartiet verkar för att sambor, genom testamente, ska kunna förordna att de
1461 ska ärva varandra på samma sätt som gifta.

1462 6.71.1 att Centerpartiet verkar för en utredning med syfte att modernisera den Svenska
1463 familjelagstiftningen för att utröna om dagens familjelagstiftning kan ersättas av en
1464 modernare form av gemensam samlevnadslagstiftning inom det civilrättsliga området.

1465 6.71.2 att Centerpartiet verkar för en utredning av huruvida underhållsskyldigheten kan vara
1466 möjlig att frivilligt överlämna till annan vuxen i barnets närhet utan att detta inverkar negativt
1467 på barnets behov av en trygg uppväxt och god omvårdnad.

1468 6.71.3 att Centerpartiet verkar för att uppdraga kommunernas socialtjänst samt
1469 Försäkringskassan att införa mer individanpassade utredningar vad gäller bidrag till personer
1470 som begärt äktenskapsskillnad och som lever med barn under 16 år, under de sex månaders
1471 betänketid som föregår äktenskapsskillnaden i dessa fall.

1472

1473 **Partistyrelsens yttrande:**

1474 En motion pekar på de rättsliga skillnaderna mellan äktenskap och samboskap och menar att
1475 man som sambo genom ett avtal ska kunna få samma rättigheter och skyldigheter som gifta
1476 utan att gifta sig.

1477 En motionär lyfter att samboskapet är en vanlig samlevnadsform i Sverige, men att
1478 sambolagen som reglerar dessa förhållanden inte fungerar optimalt. Bland annat lyfts
1479 situationen då par väljer att flytta ihop i den enes bostad, exempelvis på en gammal släktgård
1480 som ena parten hade redan innan förhållandet tog sin början. Sambolagen gäller i dessa fall
1481 inte för den gemensamma egendomen och för att bägge ska kunna bli ägare till fastigheten,
1482 om det finns lån som överstiger 85 % av fastighetens taxeringsvärde och bägge ska stå på
1483 lånet, måste den som flyttat dit köpa en andel av fastigheten. Detta kan enligt motionären få
1484 stora skatterättsliga konsekvenser där den som säljer måste betala vinstskatt, och den som
1485 köper blir skyldig att betala stämpelskatt. Motionären föreslår också att en bodelning ska
1486 kunna ske under samboskap precis som under bestående äktenskap för att en
1487 lagfartsöverföring ska kunna göras utan att det får oönskade skattemässiga effekter.

1488 En motionär föreslår att sambor i de fall de har gemensamma bröstarvingar genom testamente
1489 ska kunna förordna att de ska ärva varandra på samma sätt som gifta. Motionen menar att
1490 barnen har möjlighet att kräva ut sin laglott och då kan orsaka att den kvarlevande föräldern
1491 får betala barnen för den del av bostaden som utgör en del av deras arvslott. Detta skulle
1492 kunna leda till att den efterlevande sambon får sälja familjens hem för att lösa ut barnen
1493 vilket, resonerar motionären, skulle skapa otrygghet för barnen.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 1494 En motionär föreslår en modernisering av familjelagstiftningen. Samtidigt vill motionärerna
1495 inte frånta de rättsliga aspekterna av äktenskapet utan lägga till dessa principer till ett bredare
1496 spektrum av samlevnadsformer. De anser bland annat att skyddet för parternas ekonomiska
1497 ställning ska kunna appliceras på det familjebildningar som är sammansatta på annat sätt än
1498 hos den traditionella kärnfamiljen. Motionen problematiserar vidare kring frågan om
1499 underhållsskyldighet vid äktenskapsskillnad för parter som lever med barn under 16 år.
- 1500 Centerpartiet vill att lagstiftningen ska fungera för sambopar såväl som för gifta. Det är viktigt
1501 att man kan känna trygghet oavsett vilken sammanlevnadsform man har valt. Centerpartiet har
1502 vid tidigare stämmor konstaterat att laglotten utgör ett skydd för rätten att testamentera bort
1503 sina tillgångar samtidigt som den utgör ett skydd för bröstarringarna, som i och med laglotten
1504 har rätt att dela på hälften av föräldrarnas arv. Familjer kan se olika ut och det är viktigt att
1505 samhället anpassar sig efter det. Centerpartiet vill öka möjligheterna för människor att själv
1506 välja hur de ska leva till exempel genom att en mer flexibel föräldraförsäkring och modernare
1507 adoptionsregler införs. Samtidigt anser Centerpartiet att det är viktigt att barnperspektivet står
1508 i centrum för alla förändringar som görs i samhället och som berör dem. Barn ska kunna ha en
1509 trygg uppväxt och stabilitet i sitt liv och samhället har en viktig uppgift i att bistå med de
1510 bästa förutsättningarna för att det ska vara möjligt.
- 1511 Partistyrelsen anser att det är viktigt att skilja på rättsförhållandet mellan sambor och gifta där
1512 ett giftermål medför vissa rättsverkningar som de som väljer att inte gifta sig inte blir aktuella
1513 för, till exempel arvsrätt och möjligheten att bodela under äktenskap. Samtidigt som en
1514 grundläggande trygghet är viktig för såväl sambopar som för gifta är det inte önskvärt att
1515 jämställa de två olika rättsförhållandena med varandra.
- 1516 Sambolagen är en trygghetslag som ska göra att människor som väljer att bo tillsammans utan
1517 att gifta sig får en större trygghet än de utan denna lag skulle ha haft. Motionären föreslår att
1518 parterna ska kunna avtala om att den gemensamma bostaden ska ingå i den egendom som ska
1519 delas mellan parterna vid en eventuell separation. Det framstår som klokt att parterna inte ska
1520 behöva välja mellan att gifta sig och att flytta gemensamt till en annan bostad för att detta ska
1521 bli möjligt.
- 1522 När det gäller motionärens förslag om att sambor ska kunna göra en bodelning, det vill säga
1523 göra en delning mellan parternas egendom vilket oftast sker vid ett äktenskaps upplösning
1524 genom den ene makens död eller äktenskapsskillnad, under bestående samboskap ser
1525 Partistyrelsen att det finns risker med förslaget. En bodelning är ett sätt att omfördela
1526 förmögenhet under bestående äktenskap och används idag inte sällan av skatteplaneringsskäl.
1527 Partistyrelsen tror att det finns en risk för att möjligheten att göra detta även under samboskap
1528 lätt skulle kunna missbrukas, till exempel för att undvika reavinstbeskattning. Ett äktenskap
1529 medför många rättsverkningar och torde därför förhindra att människor ingår ett sådant
1530 inkom av skattemässiga skäl för att kunna genomföra en bodelning.
- 1531 Förslaget om att sambor, genom testamente, ska kunna förordna att de ska ärva varandra på
1532 samma sätt som gifta skulle inskränka laglottsinstitutet. Risken som motionären lyfter, att den
1533 efterlevande sambon kan behöva sälja familjens hem för att lösa ut barnen finns givetvis i de
1534 fall där det finns särkullbarn. Den risken finns även om parterna skulle vara gifta. Däremot
1535 tror partistyrelsen inte att den risken är stor i de fall paret endast har gemensamma
1536 bröstarringar och barnen fortfarande är underåriga.
- 1537 Den svenska familjelagstiftningen fungerar på många sätt väl medan den i vissa delar bör
1538 ändras. Det gäller till exempel frågan om att ge barn bättre förutsättningar att ha kontakt med
1539 båda sina föräldrar om dessa separerar eller om någon i familjen utsätts för våld i nära
1540 relation. Frågorna är komplexa och alla förändringar kräver noggranna överväganden.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1541 Om man sätter barn till världen är man underhållningsskyldig för dessa barn. Barnet ska
1542 kunna känna sig tryggt i vem som har underhållsansvaret och att detta inte avhänds till någon
1543 annan person. Detta skulle i förlängningen kunna leda till en osäkerhet för barnet kring vem
1544 som egentligen bär ansvaret och även påverka barnet negativt om känslan av att inte vara
1545 önskad av föräldern infinner sig. Det finns för övrigt idag inga hinder för att bidra till ett barns
1546 underhåll för en person som vill det.

1547 Motionärerna föreslår att det ska vara möjligt för socialtjänsten och Försäkringskassan att
1548 göra individanpassade utredningar vad gäller bidrag till personer som begärt
1549 äktenskapsskillnad och som lever med barn under 16 år, under de sex månaders betänketid.
1550 Vid bedömningen av exempelvis rätten till försörjningsstöd utgår socialtjänstlagen från
1551 hushållets samlade försörjningsmöjligheter. Där ingår samtliga inkomster, med undantag för
1552 hemmavarande barns inkomster av eget arbete, om de är under 21. Att införa särskilda regler
1553 under de sex månader som betänketiden vid äktenskapsskillnad, är enligt partistyrelsens
1554 uppfattning inte motiverat.

1555

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

6.69.1 att sambor ska kunna avtala om att deras gemensamma bostad ska utgöra
samboegendom även om den inte införskaffats för gemensamt bruk

1556

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.68

6.69.2

6.70

6.71

1557 [6.72: Bodelningar](#)

1558

1559 6.72.1 att Centerpartiet verkar för en utredning av regler för en mer skyndsam bodelning där
1560 vite ska kunna utgå vid underlåtenhet att bidra till avslut av bodelning.

1561 6.72.2 att Centerpartiet verkar för att kostnader som uppstår i samband med bodelning delas
1562 lika mellan parterna.

1563

1564 **Partistyrelsens yttrande:**

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 1565 Motionären lyfter svårigheten att vid en äktenskapsskillnad får en bodelning till stånd om ena
1566 parten inte vill bidra till en sådan. Motionen pekar på att många kvinnor lider ekonomiskt och
1567 känslomässigt av att män de tidigare varit gifta med förhalar bodelningsprocessen och att det
1568 idag saknas åtgärder och effektiva verktyg för att kunna påskynda en part som inte vill vara
1569 behjälplig. Det föreslås bli enklare att genomföra en snabbare bodelning och att kostnaden för
1570 denna ska delas lika. Det föreslås också att vite ska kunna utgå vid underlåtenhet att bidra till
1571 avslut av bodelningsprocess.
- 1572 Jämställdhet handlar inte bara om våld i nära relation eller jämställda löner. För Centerpartiet
1573 handlar det också om möjligheten att driva företag, att utbildnings- och yrkesval bidrar till att
1574 bevara orättvisa strukturer, att skapa rätt förutsättningar för fler att arbeta heltid och
1575 möjligheten alla ska kunna leva och förverkliga sina drömmar.
- 1576 Det finns ett statistiskt säkerställt samband mellan jämställda inkomster och sannolikheten för
1577 skilsmässa. Ju mindre inkomstgap mellan män och kvinnor, desto fler skilsmässor. 7 av 10
1578 tror att pengar kan vara en bidragande orsak till att man stannar i en relation man egentligen
1579 vill lämna. Genom att ge den ekonomiskt svagare parten större ekonomiska muskler vid en
1580 separation ges kvinnor och barn möjlighet till stabilare ekonomi, mindre psykisk press och
1581 möjlighet att komma vidare i livet. Vid en skilsmässa ska normalt en bodelning göras.
1582 Bodelning innebär att man bestämmer hur makarnas egendom ska delas upp mellan dem. Om
1583 parterna inte kommer överens om bodelningen kan båda eller en av dem ansöka hos
1584 tingsrätten om att en bodelningsförrättare ska utses. Det finns idag väldigt små möjligheter för
1585 en bodelningsförrättare att skynda på bodelningsprocessen vilket gör att den ena parten kan
1586 förhala processen i flera år. Under tiden kan den ekonomiskt svagare parten tvingas leva
1587 mycket knapert, ha svårt att få ett bolån och tvingas lägga mycket tid och energi på att driva
1588 bodelningen vidare. En bodelning som tar flera år kan bli mycket dyr och täcks inte av
1589 rättsskydd i hemförsäkringen eller rättshjälp från staten. Genom att ge bodelningsförrättaren
1590 möjlighet att besluta om vite om en part inte medverkar till bodelningen till exempel genom
1591 att utebli från möten kan samverkan i högre grad tvingas fram hos den som förhalar en
1592 bodelning.
- 1593 Kostnaderna skall enligt Äktenskapsbalken betalas av makarna med hälften vardera, men
1594 bodelningsförrättaren kan bestämma en annan fördelning, om den ena maken genom
1595 vårdslöshet eller försummelse har orsakat ökade kostnader eller om makarnas ekonomiska
1596 förhållanden ger särskild anledning till det. Partistyrelsen sympatiserar med tanken att
1597 kostnaderna som uppstår i samband med bodelning ska kunna användas för att mana fram en
1598 snabbare bodelning. I dagsläget är kostnadsfördelningen vid bodelningsförrättningen dock ett
1599 av de få påtryckningsmedel bodelningsförrättaren har för att sätta press på parterna att
1600 medverka till bodelningsprocessen. Partistyrelsen anser därför inte att det nödvändigtvis är i
1601 den svagare partens intresse att kostnader som uppstår i samband med bodelning alltid delas
1602 lika mellan parterna.
- 1603

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att Centerpartiet, ska arbeta för snabbare bodelningar vid äktenskapsskillnad, till exempel genom möjligheten att använda uppdelningen av kostnaderna vid bodelningen som verktyg.

1604

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

6.72.1 att Centerpartiet verkar för en utredning av regler för en mer skyndsam bodelning där vite ska kunna utgå vid underlåtenhet att bidra till avslut av bodelning.

1605

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i motionen:

6.72.2

1606

1607 [6.73](#), [6.74](#), [6.75](#): Föräldraskap

1608

1609 6.73.1 att Centerpartiet verkar för att svensk lag ändras så att processen att pröva föräldraskap
1610 för en icke-födande förälder ska kunna påbörjas, och om inget särskilt skäl föreligger även
1611 slutföras, i perioden mellan befruktning och födelse.

1612 6.73.2 att Centerpartiet verkar för att relevant myndighet tar fram särskilda råd som kan tjäna
1613 som utgångspunkt för praxis hur processen för prövning av föräldraskap under graviditeten
1614 ska ske på ett likvärdigt sätt.

1615 6.73.3 att Centerpartiet verkar för att föräldraskap som är ett resultat av ett genomgången
1616 vårdmödraskap, och som fastställts enligt lag i annat land där födseln skett, ska vara juridiskt
1617 giltigt i Sverige i det fall vederhäftig dokumentation kan uppvisas

1618 6.73.4 att Centerpartiet verkar för att dokumentation från inseminationsklinik i annat land ska
1619 kunna accepteras som grund för påbörjad prövning av föräldraskapspresumtion vid barnets
1620 födsel.

1621 6.74.1 att processen underlättas för föräldrar att bli vårdnadshavare för barn som tillkommit
1622 genom surrogatarrangemang.

1623 6.74.2 att barnets rättigheter stärks vid internationella surrogatarrangemang

1624 6.75.1 att Centerpartiet ska verka för att kvinnor som är genetisk förälder men inte fött
1625 barnet själv i ett surrogatarrangemang ska kunna fastställas som rättslig förälder.

1626 6.75.2 att Centerpartiet verkar för att stärka barnens rättigheter vid surrogatarrangemang.

1627

1628 **Partistyrelsens yttrande:**

1629 En motion rör bland annat frågan om föräldraskapspresumtion och motionären pekar på att
1630 mer än hälften av alla barn föds utanför den norm som gällde när vår nuvarande lagstiftning
1631 fick sin form. Motionären menar att endast barn till särkönade par som före födseln har ingått
1632 ett äktenskap som är godkänt i Sverige redan från födelseögonblicket har två vårdnadshavare.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 1633 Motionären lyfter svårigheter kring vårdnadshavare för bland annat barn till samkönade par
1634 och barn som har tillkommit genom insemination utanför svensk sjukvård. Utredningstiderna
1635 för att bestämma vårdnadshavare har i vissa fall sträckt sig upp till två år, vilket kan sätta
1636 barnet i en osäker situation om den enda vårdnadshavaren av någon anledning inte kan ta
1637 hand om barnet på grund av sjukdom eller dödsfall. Motionärerna vill hitta en lösning på
1638 frågan som är likvärdig, effektiv och som ger barn som kommit till världen på olika sätt en
1639 likvärdig rätt till de föräldrar som utgör deras familj. Motionen lyfter att allt fler barn kommer
1640 till sina familjer genom värdmödraskap, insemination eller på annat sätt och att barn ska ha så
1641 trygga förutsättningar som möjligt under hela sin uppväxt.
- 1642 En motion yrkar på att processen för att fastställa vårdnadshavare vid surrogatarrangemang
1643 utomlands underlättas och att barnens rätt vid sådana arrangemang stärks.
- 1644 En motion lyfter lyfter att en kvinna som är genetisk mamma till barnet inte omfattas av
1645 samma lag som mannen vid fastställande av föräldraskap och rättsosäkerheten för såväl barn
1646 och föräldrar vid internationella surrogatarrangemang.
- 1647 Familjer kan se olika ut och samhället måste anpassa sig efter det. Centerpartiet vill till
1648 exempel se en mer flexibel föräldraförsäkring och modernare adoptionsregler och tillåta
1649 altruistiskt surrogatmödraskap i Sverige. Vi vill också se över möjligheten för barn att behålla
1650 kontakten med en varaktig social förälder och att föräldraskapsutredningar ska kunna göras
1651 redan under graviditeten så att frågan om föräldraskap i så många fall som möjligt är klar när
1652 barnet föds.
- 1653 Uttrycket ”särskilda skäl” innebär i juridisk mening en möjlighet att frånga en huvudregel, om
1654 det finns ovanliga och särskilt beaktansvärda omständigheter som talar för det. Partistyrelsen
1655 tror att dessa krav är för högt ställda och föreslår därför en alternativ att-sats.
- 1656 Surrogatarrangemang har blivit allt vanligare runt om i världen. Även i Sverige har antalet
1657 barn som kommit till genom surrogatarrangemang i andra länder ökat på senare år. Det finns
1658 dock fortfarande en stor osäkerhet hos myndigheter när det kommer till fastställandet av
1659 vårdnadshavare för dessa barn. Tillsammans med de ofta långa handläggningstiderna har detta
1660 sammantaget resulterat i att många barn står utan reell vårdnadshavare under lång tid. Det är
1661 både rättsosäkert för barnet och psykiskt påfrestande för föräldrarna.
- 1662 Det är viktigt att det är enkelt att snabbt fastställa vårdnadshavare och att det är tydligt hur
1663 detta ska göras och Partistyrelsen instämmer i intentionerna med denna del av motionen.
1664 Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFOF) har sammanställt information
1665 kring detta som riktar sig till socialnämnderna vilket är positivt.
- 1666 Partistyrelsen ser positivt på att man snabbare ska kunna fastställa vårdnadshavare efter en
1667 födsel som är ett resultat av ett genomgången värdmödraskap, men ser en risk med förslaget
1668 att ett sådant föräldraskap, som fastställts enligt lag i annat land där födseln skett, per
1669 automatik ska vara juridiskt giltigt i Sverige även om vederhäftig dokumentation kan
1670 uppvisas. Det ska vara svenska myndigheter som fastställer föräldraskap. I fall av barn som
1671 fötts genom värdmödraskap handlar det ofta om att en adoption av barnet måste genomföras
1672 och i varje enskilt fall måste en individuell bedömning göras. I många länder finns en risk att
1673 kvinnor utnyttjas och det måste vi på alla sätt motverka genom att en utredning sker i Sverige.
1674 Dock är det tydligt att rättssäkerheten i vissa länder är hög och att det efter genomgången
1675 värdmödraskap i ett sådant land är viktigt att det, då detta ökar tryggheten för barnet, går
1676 väsentligt fortare att fastställa vårdnadshavare.
- 1677

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1678 Det är positivt att riksdagen i juni 2018 fattade beslut om en tydligare lagstiftning på området.
1679 Den nya lagstiftningen, som började gälla 1 januari 2019, syftar till att göra det enklare för
1680 socialnämnder att fastställa föräldraskap vid surrogatarrangemang utomlands. Förändringarna
1681 innebär att behörigheten för socialnämnder att fastställa föräldraskap har utökats genom att
1682 det kan fastställas genom bekräftelse av föräldraskapet under medverkan av en svensk
1683 socialnämnd, även när socialnämnden inte har någon utredningsskyldighet. Svenska
1684 domstolar ska genom den nya lagstiftningen i större utsträckning tillämpa svensk lag i mål om
1685 fastställande av föräldraskap.

1686 En dom från Högsta Domstolen ger vid handen att det i vissa fall är nödvändigt att erkänna en
1687 utländsk dom för att tillgodose barnets rätt till privatliv och för att uppfylla principen om
1688 barnets bästa. I ett särskilt tillägg konstaterar Högsta domstolen att erkännandet innebär att
1689 flera viktiga principer i svensk lagstiftning på området för assisterad befruktning får ge vika
1690 eller annars inte fullt ut kan upprätthållas och att följdfrågor uppkommer som inte kan
1691 hanteras inom ramen för en dom. Högsta Domstolen uttrycker att det därför finns anledning
1692 för lagstiftaren att utreda de frågor som aktualiseras. Partistyrelsen instämmer i denna
1693 slutsats..

1694 Centerpartiet vill, som ovan konstaterats, att föräldraskapsutredningar ska kunna påbörjas
1695 redan under graviditeten så att frågan om föräldraskap i så många fall som möjligt är klar när
1696 barnet föds. I de fall där utredningen inte kan vara klar då skulle det ändå innebära att tiden
1697 för osäkerhet kring föräldraskap kunde kortas. I vissa fall utgör dokumentation från
1698 inseminationsklinik i annat land en del av underlaget för beslut kring föräldraskap, vilket
1699 Partistyrelsen anser vara i sin ordning.

1700

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att Centerpartiet ska verka för att svensk lag ändras så att processen att pröva föräldraskap för en icke-födande förälder ska kunna påbörjas, och i de fall det är möjligt även slutföras, i perioden mellan befruktning och födelse.

att Centerpartiet verkar för att dokumentation från inseminationsklinik i annat land ska kunna bidra till att påbörja prövning av föräldraskapspresumtion med möjlighet att fastställa presumtionen i samband med födelsen.

att Centerpartiet ska verka för att frågan om utländska domars giltighet när det gäller vårdnad för barn som fötts genom värdmödraskap i utlandet utreds.

1701

Partistyrelsen föreslår partistämman instämna i intentionerna i följande motioner:

6.73

6.74

6.75

1702

1703 **6.76:** Information gällande omyndiga barn

1704

1705 6.76.1 att Centerpartiet arbetar för att alla barn som växelvis bor hos föräldrarna folkbokförs
1706 på båda platserna.

1707 6.76.2 att Centerpartiet skall jobba för att all myndighetspost skall skickas till båda
1708 föräldrarna.

1709

1710 **Partistyrelsens yttrande:**

1711 Motionären föreslår att barn till separerade föräldrar och som har delad vårdnad om dessa
1712 båda ska få sig tillskickade eventuell myndighetspost. Det lyfts att barnen idag endast kan
1713 vara skrivna hos en förälder och att många barn hamnar i kläm mellan vårdnadshavarnas
1714 konflikter samt att information som rör barnet stannar hos en förälder istället för att komma
1715 båda vårdnadshavarna tillhanda.

1716 Centerpartiet vill att barnperspektivet ska sättas främst. När det gäller frågor om vårdnad och
1717 umgänge efter en separation har föräldrarna inte sällan en konflikt som skapar svårigheter och
1718 det blir extra viktigt att se till att barnet inte far illa. Samhället måste stå på barnets sida och se
1719 till att detta inte far illa av föräldrarnas konflikt.

1720 Att tillse att myndighetspost, post från hälso- och sjukvården, förskola/skolan med mera,
1721 kommer båda föräldrarna till del kan bidra till att minska de konflikter som kan finnas mellan
1722 föräldrarna. Det kan leda till att båda föräldrarna känner sig lika delaktiga i barnets liv och är
1723 något som bör utredas med målet att hjälpa såväl barn som föräldrar till färre konflikter. När
1724 det gäller frågan om att folkbokföra barn som bor växelvis hos sina föräldrar skulle en sådan
1725 åtgärd strida mot den grundläggande regeln om att man bara kan folkbokföras på ett ställe.
1726 Partistyrelsen ser heller inte att det skulle ha något mervärde utan att fokus istället bör läggas
1727 på att överbygga de svårigheter, som till exempel rätt till skolskjuts, som kan uppkomma då
1728 ett barn bor växelvis hos sina föräldrar.

1729

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

6.76.2 att Centerpartiet skall jobba för att all myndighetspost skall skickas till båda
föräldrarna.

1730

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.76.1

1731

1732 [6.77:](#) Fler vårdnadshavare

1733

1734 6.77.1 att Föräldrabalken ändras på så sätt att barn, när de biologiska föräldrarna är överens
1735 om det eller när det annars anses vara till barnets bästa, kan ha fler föräldrar än två.

1736

1737 **Partistyrelsens yttrande:**

1738

1739 Motionären problematiserar kring de situationer som kan uppstå då människor har fått barn i
1740 andra konstellationer än den lagstiftaren betraktar som gängse eller där en ”plastmamma”
1741 eller en ”plastpappa” utgör en viktig trygghet, men ändå inte anses som förälder till barnet.
1742 Det föreslås att barn ska kunna ha fler föräldrar än två i de fall när de biologiska föräldrarna är
1743 överens om det. Då motionen syftar på det juridiska ansvaret för ett barn kommer
1744 fortsättningsvis begreppet vårdnadshavare snarare än förälder att användas.

1745 Centerpartiet driver sedan tidigare frågan om barns rätt att ha möjlighet att behålla kontakten
1746 med en varaktig social förälder, men har varit tydliga med att vårdnaden inte är något som bör
1747 delas av fler än två personer.

1748 Familjebildningen i Sverige är idag helt annorlunda än den var när Föräldrabalken kom till
1749 1949. Människor väljer att få barn tillsammans utan att bo ihop och att leva fler personer än
1750 två vuxna tillsammans och det är en självklarhet att man ska få älska och bilda familj med
1751 vem man vill. Den familjebildning vi har i Sverige idag gör att det blir än viktigare med en
1752 mer flexibel föräldraförsäkring, något som Centerpartiet driver sedan tidigare. Möjligheten att
1753 vabba för någon annans barn finns redan idag och är också viktig. Denna möjlighet är något vi
1754 värnar. Många barn får glädjen att ha fler vuxna än två i sin vardag och växer upp med flera
1755 så kallade sociala föräldrar. De band som kan finnas mellan ett barn och en social förälder kan
1756 vara lika starka som banden till en biologisk förälder och det är viktigt att alla barn har ett
1757 juridiskt skydd oavsett i vilken typ av familjebildning barnet växer upp. Det är angeläget att
1758 bejaka barns möjligheter att ha en fortsatt kontakt med vuxna som är eller har varit en viktig
1759 del av deras liv. Att låta ett barn ha fler vårdnadshavare än två ökar dock risken markant att
1760 svårigheter skulle skapas för barnet när det gäller att bestämma var barnet ska bo, om barnet
1761 ska få möjlighet att träffa en läkare eller psykolog eller vilken skola barnet ska gå på. Det är
1762 önskvärt att ett barn har rätt att träffa de vuxna som är en viktig del av dess liv samtidigt som
1763 man undviker situationer då beslut för barnets bästa inte kan tas för att alla vårdnadshavare
1764 inte är överens. För Centerpartiet är barnperspektivet grundläggande. Vi behöver en översyn
1765 av möjligheten för barn att behålla kontakten med en varaktig social förälder.

1766

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

Kommitté 6 Kultur, civil, konstitution, integration, migration

att arbeta för att möjligheten för barn att behålla kontakten med en varaktig social förälder ska ses över.

1767

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.77

1768

Centerpartiets ungdomsförbund reserverar sig till förmån för bifall till motion 6.77.

Motivering:

2000-talets familjer ser väldigt olika ut. Kärnfamiljen finns inte mer och i dess ställe finner vi låtsaspappor, bonusmammor, halvsyskon och barn med fler än två föräldrar. Vad som funkar och inte är upp till familjerna och varken politiker som medmänniskor har rätt att lägga sig i hur någon annans familj borde se ut. Mot bakgrund av det vill CUF se att fler än två personer ska kunna vara vårdnadshavare.

1769

1770

1771 [6.78:](#) IVF och adoption

1772

1773 6.78.1 att Centerpartiet verkar för att Socialstyrelsen får möjlighet att se över huruvida
1774 metabolisk ålder kan gälla vid IVF.

1775 6.78.2 att Centerpartiet verkar för möjligheten att utgå ifrån den metaboliska åldern vid
1776 adoption.

1777 6.78.3 att Centerpartiet verkar för öppna upp för lättare inomstatliga adoptioner i Sverige.

1778

1779 **Partistyrelsens yttrande:**

1780 Motionen argumenterar för att beslut om möjligheten att genomgå IVF eller adoptera ska utgå
1781 från en individuell bedömning av den fysiska hälsan hos föräldrarna, snarare än en fast
1782 åldersgräns. Motionen yrkar vidare på att möjligheten för inhemska adoptioner ska öka.

1783 Landstingen och regionerna tillämpar idag olika övre åldersgränser för vem som får genomgå
1784 IVF. Reglerna kring antalet försök som bekostas av landstinget skiljer sig också åt.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 1785 Partistyrelsen anser generellt att landsting och regioner bör säkerställa en större enhetlighet
1786 kring den typen av regler.
- 1787 Inför att en IVF-behandling ska genomföras krävs en medicinsk bedömning av
1788 förutsättningarna för behandlingen. Det skiljer sig inte från andra medicinska behandlingar.
1789 Det är en bedömning som inte bara kan göras utifrån den kronologiska åldern, utan som måste
1790 utgå från den samlade bilden. Den andra bedömningen är om föräldrarna klarar av ett
1791 föräldraskap.
- 1792 “Metabolisk ålder” är inget vetenskapligt vedertaget begrepp. Däremot stämmer det att de
1793 fysiska förutsättningarna för att kunna bli gravid och förmåga att genomgå en graviditet
1794 skiljer sig från kvinna till kvinna. Partistyrelsen ser positivt på om en individuell bedömning
1795 av den fysiska hälsan i högre grad ska avgöra om en kvinna kan få genomgå IVF.
- 1796 När det kommer till frågan om möjlighet att adoptera finns idag ingen fast åldersgräns, vilket
1797 också påpekas i motionen. Istället görs en samlad bedömning av de sökandes lämplighet, där
1798 bland annat faktorer som ålder och hälsotillstånd vägs in. Eftersom de sökandes hälsotillstånd
1799 redan vägs in och metabolisk ålder som begrepp saknar grund i vetenskapen, anser inte
1800 partistyrelsen att det finns något behov av ytterligare förändringar på detta område.
- 1801 I enlighet med nuvarande lagstiftning och praxis är utgångspunkten vid ett omhändertagande
1802 av barn att adoption inte ska övervägas om det finns den minsta chans att de biologiska
1803 föräldrarna kan återta sitt ansvar. Därav har inhemsk adoption kommit att bli mycket ovanlig.
- 1804 Utgångspunkten i alla frågor som rör barn är att sätta barnets bästa främst. Vad som är bäst
1805 för barnet är dock inte givet i alla situationer och kan ofta behöva utredas noga. Det går att
1806 ifrågasätta huruvida utgångspunkten om återförening med de biologiska föräldrarna i alla
1807 lägen är till barnets bästa. Mot bakgrund av detta ställde sig partistämman 2013 bakom att
1808 med barnets bästa som utgångspunkt undersöka förutsättningarna för en lagändring i syfte att
1809 möjliggöra adoption av omhändertagna barn i större utsträckning än idag.
- 1810 Det förefaller sannolikt att det idag finns flertalet fall där de biologiska föräldrarna troligen
1811 aldrig kommer att kunna bli aktuella som lämpliga vårdnadshavare. Det är rimligt att anta att
1812 barn som inte har bott hos de biologiska föräldrarna på flera år och som knutit an till en ny
1813 familj, i många fall mår bättre av kontinuiteten som är förknippad med att stanna i den nya
1814 familjen.
- 1815 Barnets rätt till kännedom om sitt ursprung är en av de grundläggande principerna i FN:s
1816 barnkonvention. Det biologiska släktskapet väger ofta tungt och de flesta människor söker
1817 någon form av förankring till sina rötter. Därför är det mycket viktigt att det ska utredas och
1818 stå bortom alla tvivel att de biologiska föräldrarna inte kommer att kunna ta hand om barnet,
1819 om adoption ska vara aktuell. Det är också viktigt att föräldrar inte drar sig för att söka stöd
1820 hos socialtjänsten av rädsla för att barnet ska bortadopteras. Dock ska det understrykas att det
1821 är barnets bästa som ska vara vägledande – inte de biologiska föräldrarnas rätt till sitt barn.
- 1822 Partistyrelsen ställer sig bakom den grundläggande målsättningen vid omhändertagande av
1823 barn, som anger att barnet ska kunna återgå till de biologiska föräldrarna om så är möjligt.
1824 Partistyrelsen anser dock att det i större utsträckning än idag ska bli möjligt att föra samtal om
1825 adoption i de fall där de biologiska föräldrarna har en mycket dålig prognos att inom
1826 överskådlig framtid kunna ta hand om sitt barn.
- 1827

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

att Socialstyrelsen ges i uppdrag att utreda hur en individuell bedömning av den fysiska hälsan i högre grad ska avgöra om en kvinna kan få genomgå IVF

att med barnets bästa som utgångspunkt undersöka förutsättningarna för en lagändring i syfte att möjliggöra adoption av omhändertagna barn i större utsträckning än idag.

1828

Partistyrelsen föreslår partistämman att instämma i intentionerna i följande motioner:

6.78.1

6.78.3

1829

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.78.2

1830

1831 [6.79: EU & HBTQ](#)

1832

1833 6.79.1 att HBTQ-personers rättigheter måste garanteras och stärkas juridiskt och socialt.

1834 Europaparlamentet har en väldigt viktig opinionsbildande roll i att öka acceptansen för
1835 HBTQ-personer.

1836 6.79.2 att vi i Centerpartiet också vill att kunskapen inom EU och dess olika politiska organ
1837 ska stärkas. I många EU-länder så är kunskapen om HBTQ-personers utsatthet alldeles för
1838 dålig idag. För att förbättra situationen så vill Centerpartiet att information och utbildning i
1839 HBTQ-frågor ska erbjudas i samtliga EU-organ.

1840 6.79.3 att arbetet också handlar om att stärka HBTQ-personers rättigheter och skydd. I
1841 formuleringen kring de mänskliga rättigheterna kräver vi att HBTQ-personers rättigheter
1842 skrivs in.

1843

1844 **Partistyrelsens yttrande:**

1845 Motionen lyfter vikten av att HBTQ-personers rättigheter garanteras och stärks juridiskt och
1846 socialt och att Centerpartiet har en viktig roll att fylla efter EP-valet. Motionären föreslår

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 1847 också att kunskapen om HBTQ-personers utsatthet inom EU och dess olika politiska organ
1848 ska stärkas och att information och utbildning i HBTQ-frågor ska erbjudas i samtliga EU-
1849 organ. Vidare vill motionärerna att HBTQ-personers rättigheter skrivs in i formuleringen
1850 kring de mänskliga rättigheterna.
- 1851 Centerpartiets politik utgår alltid från alla människors lika rätt och värde. Vi har länge drivit
1852 på kampen för HBTQ-personers rättigheter. Den som älskar någon av samma kön ska ha
1853 samma rättigheter som människor som älskar personer av motsatt kön.
- 1854 I många länder i Europa är HBTQ-personers rättigheter eftersatta och den högerpopulistiska
1855 vägen riskerar att inskränka de rättigheter som finns idag. Partistyrelsen oroas av att
1856 Rumänien genomfört en folkomröstning om att förbjuda samkönade äktenskap och att Polens
1857 president upprepat har uttryckt stöd för anti-gay propaganda. Partistyrelsen vill att EU ska stå
1858 upp för HBTQ-personers rättigheter och kommer inom ramen för Europaparlamentet även
1859 fortsättningsvis att arbeta för att öka acceptansen för HBTQ-personer. Centerpartiets ledamot
1860 i EU-parlamentet, Fredrick Federley, har i parlamentet varit tydlig både när det gäller
1861 folkomröstningen i Rumänien som skulle fastslå att giftermål endast är mellan en man och en
1862 kvinna och när det gäller frågan om förföljelsen av homosexuella i Tjetjenien.
- 1863 Det är viktigt att kunskapen om HBTQ-frågor inom EU och dess olika politiska organ är
1864 stark. Partistyrelsen tror att kunskap är en god väg till en större acceptans för HBTQ-personer.
1865 EU:s byrå för grundläggande rättigheter är en EU-myndighet med säte i Wien, som har till
1866 uppgift att samla in och analysera data om de grundläggande rättigheter som ingår i EU:s
1867 stadga om de grundläggande rättigheterna. Byrån har publicerat flera betydelsefulla rapporter
1868 kring situationen inom EU för hbtq-personer och diskriminering på grund av sexuell läggning
1869 och könstillhörighet. I EU-programmet Rättigheter och medborgarskap för 2014-2020 finns
1870 439 miljoner euro avsatta för att bland annat främja icke-diskriminering på grund av sexuell
1871 läggning. Partistyrelsen instämmer därför i intentionen och anser att den är tillgodosedd.
- 1872 EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna, som är juridiskt bindande för
1873 medlemsländerna (utom för Polen och Storbritannien som har undantag) förbjuder
1874 diskriminering inom EU på grund av bland annat sexuell läggning. EU har rätt att vidta
1875 åtgärder för att motverka diskriminering på grund av sexuell läggning. I direktivet om förbud
1876 om diskriminering inom arbetslivet förbjuds diskriminering på grund av bland annat sexuell
1877 läggning. HBTQ-personers rättigheter är en viktig del i arbetet för mänskliga rättigheter. I
1878 EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna inkluderas sexuell läggning, men det betyder
1879 inte att inte mer behöver göras. En studie från European Agency for Fundamental rights visar
1880 att transpersoners grundläggande rättigheter ofta kränks inom EU och att diskriminering, våld
1881 och trakasserier är intensivare mot dem än mot homo- och bisexuella personer. Det är viktigt
1882 att alla HBTQ-personer får samma skydd enligt EU:s stadga om de grundläggande
1883 rättigheterna. Partistyrelsen instämmer i motionens intention, men finner att-satsen inte är
1884 specifik nog för att bifalla.
- 1885

Partistyrelsen föreslår partistämman bifalla följande motioner:

6.79.1 att HBTQ-personers rättigheter måste garanteras och stärkas juridiskt och socialt. Europaparlamentet har en väldigt viktig opinionsbildande roll i att öka acceptansen för HBTQ-personer.

1886

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.79.2

6.79.3

1887 **6.80: Neutralt personnummer**

1888

1889 6.80.1 att det införs ett nytt könsneutralt personnummer. Vi vill att de personer som i dag och
1890 framöver genomgår könsoch identitetskorrigerings får samma rätt och skyldighet att få vara
1891 juridisk person som andra.

1892 6.80.2 att införa ett tredje juridiskt kön för att underlätta för personer som genomgår
1893 könskorrigeringen eller har det ifrån ett annat land.

1894 6.80.3 att intersexpersoner själv kan bestämma sitt kön och juridiska tillhörighet enligt den
1895 tyska modellen ovan.

1896 6.80.4 att genomföra det som kommer i SOU 2017:92 för ett rikare liv för transpersoner.

1897

1898 **Partistyrelsens yttrande:**

1899 Motionärerna föreslår att Sverige inför ett mer neutralt system för personnummer.

1900 Motionärerna menar att bland annat personer som genomgår könskorrigering stöter på
1901 praktiska problem med det system Sverige har idag. Motionärerna föreslår också att ett tredje
1902 juridiskt kön införs och att Centerpartiet ska genomföra utredningen SOU 2017:92,
1903 Transpersoner i Sverige - Förslag för stärkt ställning och bättre levnadsvillkor.

1904 Om det vid en eventuell omläggning av personnummersystemet, är möjligt att förena
1905 möjligheten för den enskilde att inte registrera sig som man eller kvinna med möjligheten att
1906 fortsatt kunna analysera all offentlig statistik utifrån ett genusperspektiv har Centerpartiet inte
1907 något emot att en förändring av systemet görs. Är det inte möjligt väger den genussuppdelade
1908 statistiken tyngre än att den enskilde ska kunna avstå från att registrera sig som man eller
1909 kvinna. Förutsättningen för att införa neutrala personnummer är för Partistyrelsen även
1910 fortsatt att det måste vara möjligt att förena möjligheten för den enskilde att inte registrera sig
1911 som man eller kvinna med möjligheten att fortsatt kunna analysera all offentlig statistik
1912 utifrån ett genusperspektiv. Detta är idag osäkert.

1913 Partistyrelsen tycker att det är dags att utreda frågan om ett tredje juridiskt kön. Det finns
1914 människor som inte känner en tillhörighet till varken ett manligt eller kvinnligt kön och det är
1915 viktigt att vi tar deras situation på allvar. Centerpartiet vill, så långt möjligt, ha könsneutral
1916 lagstiftning. Om ett tredje kön införs kan frågan om vilken modell som ska komma ifråga
1917 diskuteras. Detta är något som en utredning får titta på och som partiet då får ta ställning till.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1918 SOU 2017:92, Transpersoner i Sverige - Förslag för stärkt ställning och bättre levnadsvillkor
1919 är en stor utredning med många förslag. Partistyrelsen instämmer i en del av de förslag som
1920 framkommit i utredningen, men ett beslut som utgår direkt från utredningen skulle vara för
1921 trubbigt. Detta är inte minst viktigt då frågan har nära koppling till könsneutrala
1922 personnummer som motionärerna hänvisar till.

1923

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att Centerpartiet ska arbeta för att utreda frågan om ett tredje juridiskt kön.

1924

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.80.2

6.80.4

1925

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.80.1

6.80.3

1926

1927

Preliminärt: CUF reserverar sig till förmån för bifall till motion 6.80

1928

1929

1930 [6.81](#), [6.82](#): E-legitimation

1931 6.81.1 att Centern driver och tar ett rejält krafttag och driver Personlig Digital infrastruktur
1932 från statligt säkerhetsperspektiv för högre integritetsskydd.

1933

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1934 6.82.1 att driva frågan om Personlig Digital infrastruktur måste lyftas upp på en högre

1935 digitaliserad säkerhetsnivå och integritetsskydd

1936

1937 **Partistyrelsens yttrande:**

1938 En motion lyfter att det inte finns någon statlig e-legitimation utan att konsumenter, företag
1939 och myndigheter litar till Bank-ID vilket är ett privat företag. Motionären vill att Centerpartiet
1940 ska driva frågan om ett statligt säkerhetsperspektiv för högre integritetsskydd så att bankerna
1941 inte styr befolkningens identiteter.

1942 En motion lyfter att bankerna inte bör styra befolkningens identiteter och att det borde vara
1943 staten som har ägandet av detta. Motionen lyfter vidare att Bank-ID inte klarar EU-kraven på
1944 nationell hantering utanför Sveriges gränser och att Sverige bör agera utifrån det
1945 internationella regelverket.

1946 Centerpartiet uttryckte på stämman 2015 en vilja om ökad ID-kortssäkerhet i kampen mot
1947 bedrägerier och på stämman 2017 en vilja att strama upp tillgången till ID-handlingar. Idag är
1948 det svårt att avgöra om en handling är äkta eller falsk och det finns många myndigheter och
1949 privata aktörer som utfärdar dem vilket gör det lättare för kriminella att begå brott. Ett
1950 tillkännagivande har riktats till regeringen om en skyndsam uppstramning av tillgången till id-
1951 handlingar i syfte att minska id-stölder och bedrägerier.

1952 E-legitimationsnämnden konstaterar i sin rapport om försörjning av tjänster för e-legitimering
1953 och e-underskrift (dnr Fi2016/03766/EF) att det finns behov av en statligt tillhandahållen e-
1954 legitimation på den högsta tillitsnivån, vilket i dagsläget inte går att få i Sverige. En utredning
1955 har nyligen tittat på frågan om ID-kortssäkerhet och bland frågorna den tagit ställning till
1956 finns bland annat den om en statlig e-legitimation liksom att föreslå hur antalet
1957 identitetshandlingar och utfärdare ska begränsas. Partistyrelsen instämmer i intentionen att e-
1958 legitimationer måste vara säkra, men vill invänta remissinstansernas svar innan ett beslut tas.

1959

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.81

6.82

1960 **6.83: Mobilt BankID**

1961 6.83.1 att Centerpartiet verkar för att Mobilt Bank-ID snarast betraktas som giltig legitimation
1962 samt att även andra förordnande och tjänster som tex körkort, Press-ID etc. frivilligt kan
1963 kopplas till tjänsten.

1964

1965

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

1966 **Partistyrelsens yttrande:**

1967 Motionären föreslår att Mobilt Bank-ID ska betraktas som giltig legitimation till exempel för
1968 att hämta ett paket på posten.

1969 Centerpartiet uttryckte på stämman 2015 en vilja om ökad ID-kortssäkerhet i kampen mot
1970 bedrägerier och på stämman 2017 en vilja att strama upp tillgången till ID-handlingar. Idag är
1971 det svårt att avgöra om en handling är äkta eller falsk och det finns många myndigheter och
1972 privata aktörer som utfärdar dem vilket gör det lättare för kriminella att begå brott. Ett
1973 tillkännagivande har riktats till regeringen om en skyndsam uppstramning av tillgången till id-
1974 handlingar i syfte att minska id-stölder och bedrägerier.

1975 En utredning har nyligen tittat på frågan om ID-kortssäkerhet och i den utredningen ingick
1976 frågan om att lägga förslag på en statlig e-legitimation liksom att bland annat analysera och ta
1977 ställning till om fysiska identitetshandlingar bör innehålla en e-legitimation. Partistyrelsen
1978 instämmer i intentionen att förenkla möjligheten att identifiera sig. Samtidigt är det viktigt att
1979 se till de risker som finns om tillgången till olika typer av ID-handlingar skulle öka
1980 ytterligare. Partistyrelsen vill invänta remissvaren för att bättre kunna analysera utredningens
1981 slutsatser innan ett beslut tas kring hur framtida möjligheter att legitimera sig elektroniskt tas.

1982

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.83

1983 **6.84: Kronofogdens skyldigheter**

1984 6.84.1 att kronofogdemyndigheten skall ha skyldighet att ge information till den skuldsatte
1985 om hur den bör gå tillväga så att skuldsumman inte ökar och hur de kan få hjälp med
1986 avbetalningsplan. Muntligt och skriftligt.

1987

1988 **Partistyrelsens yttrande:**

1989 Motionen lyfter frågan om de många skuldsatta människor som av olika skäl får krav från
1990 Kronofogdemyndigheten. En relativt liten skuld kan växa snabbt och får till följd att
1991 situationen tycks omöjlig att ta sig ut ur. Motionären föreslår en ökad skyldighet för
1992 Kronofogdemyndigheten att ge information till den skuldsatte om hur man kan agera för att
1993 skulden inte ska öka.

1994 Centerpartiet tror att det är viktigt att ge människor en andra chans. Svårt skuldsatta är en
1995 grupp i samhället som ofta saknar ork och förmåga att ta sig ur sin skuld. Om det finns en
1996 tydlig vilja att göra rätt för sig och det är möjligt är det viktigt att ge människor en väg framåt
1997 och ut ur skuldbeläggningen. Centerpartiet välkomnade Propositionen 2015/16:125,
1998 Skuldsanering – förbättrade möjligheter för överskuldsatta att starta om på nytt och som
1999 innebär att det nu blivit enklare att få skuldsanering. Vi vill dock att huvudregeln ska vara att
2000 man ska kunna bli skuldfri på tre år snarare än fem för att man ska kunna komma tillbaka
2001 snabbt. I samband med att propositionen lades följdmotionerade Centerpartiet om detta just

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 2002 för att vi vill ge människor en andra chans. Så kan värdet av att snabbare kunna ekonomiskt
2003 rehabiliteras göra att resan till ett nytt liv kommer snabbare och upplevs som mer framkomlig.
- 2004 Kronofogden har en stor och viktig uppgift i att kräva in pengar ifrån skuldsatta, men också i
2005 att informera de som sätts i skuld om hur de kan göra rätt för sig och hur skulden utvecklar
2006 sig. Partistyrelsen instämmer i intentionen att ge information till skuldsatta, men att ge
2007 Kronofogdemyndigheten en skyldighet att ge individuell information till samtliga klienter
2008 skulle innebära en tung uppgift för en myndighet som redan har ett brett ansvarsområde. Det
2009 är bra om Kronofogden kan informera till exempel om skuldsanering, men ett visst ansvar
2010 måste även ges till den enskilde att analysera sin situation. Partistyrelsen ser dock att generell
2011 information till alla som mottar ett krav från Kronofogdemyndigheten är bra liksom
2012 information kring den skyldighet att ge ekonomisk rådgivning till skuldsatta personer som
2013 kommuner har enligt Socialtjänstlagen. Detta både för att förebygga överskuldsättning och för
2014 att hjälpa skuldsatta personer att hitta en lösning på sina problem.
- 2015

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att arbeta för att skuldsatta ska få information om vilken hjälp som finns för att dessa ska få ordning på sin ekonomi.

2016

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.84

2017 [6.85: Fordonsrelaterade skulder](#)

2018 6.85.1 att lagstiftningen om fordonsrelaterade skulder ändras.

2019 6.85.2 att skulder ska följa ägaren och inte fordonet.

2020

2021 **Partistyrelsens yttrande:**

2022 Motionärerna föreslår att ändra lagstiftningen kring fordonsrelaterade skulder. Idag kan, enligt
2023 motionären, varken Transportstyrelsen eller Kronofogden lämna en tydlig bild över alla
2024 utfärdade fordonsrelaterade skulder som finns på ett visst fordon och föreslår att skulderna ska
2025 följa ägaren och inte fordonet.

2026 Det är viktigt att människor tryggt ska kunna genomföra köp och försäljning av bilar.

2027 Centerpartiet vill att såväl köpare som säljare lätt ska kunna genomföra affärer utan oro för
2028 problem i ett senare skede.

2029

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2030 Tyvärr ser vi allt för ofta att detta är ett område som utnyttjas för bedrägerier av olika slag.
2031 Generellt gäller att den som har varit noterad i vägtrafikregistret som ägare till ett fordon när
2032 en skatt eller avgift uppkommit alltid är betalningsskyldig. Det förändras inte av att fordonet
2033 byter ägare. Sedan 1 juli 2014 kan dock kronofogden ta ett fordon i anspråk för betalning av
2034 obetalda fordonsrelaterade skulder och det gäller även om någon annan än den som är upphov
2035 till skulderna numera äger fordonet. Tanken med detta är att förhindra användandet av så
2036 kallade fordonsmålvakter och att därmed minska de fordonsrelaterade skulderna till det
2037 allmänna. Dock kan ett fordon tas i anspråk först när alla andra sätt att få betalt för skulden är
2038 uttömda.

2039 Vid köp av en begagnad bil är det möjligt att kontrollera fordonets skulder via
2040 Transportstyrelsens hemsida, men tyvärr kan varken Transportstyrelsen eller Kronofogden
2041 lämna en fullständigt uppdaterad bild över alla utfärdade fordonsrelaterade skulder som finns
2042 på ett visst fordon. Det beror på att det tar tid innan vissa skulder uppdateras eller registreras i
2043 vägtrafikregistret. Till exempel fattas inte skattebeslut om trängselskatter förrän månaden
2044 efter passagera är gjorda och en parkeringsanmärkning registreras i vägtrafikregistret cirka
2045 en vecka efter att den har utfärdats. Det kan också noteras att fordonen sällan har ett sådant
2046 värde att det räcker för att betala ackumulerade skulder som kan vara mycket höga och att den
2047 nya lagstiftningen av denna anledning kan tänkas vara ineffektiv.

2048

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att Centerpartiet ska driva på för en översyn av befintlig lagstiftning och vid behov föreslå kompletterande lagstiftning för att öka tryggheten vid köp av begagnade bilar

2049

Partistyrelsen föreslår partistämman instämma i intentionerna i följande motioner:

6.85

2050 [6.86](#), [6.87](#): Telefonsamtal

2051 6.86.1 att man aldrig skall vara skyldigt att betala för att man svarar i telefon.

2052 6.87.1 att det ska vara otillåtet att kontakta med telefonsamtal telefonsamtal i försäljnings,
2053 marknadsförings och insamlings syfte om inte telefonabonnten har gett medgivande.

2054

2055 **Partistyrelsens yttrande:**

2056 Motionären menar att det idag förekommer att man genom att svara i telefonen får betala när
2057 någon ringer upp en och att man inte ska vara skyldig att betala för ett sådant samtal. Ett

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2058 annat förslag är att telefonabonnten ska ge sitt medgivande för att det ska vara tillåtet att
2059 ringa telefonsamtal i försäljnings, marknadsförings och insamlings syfte.

2060 Centerpartiet skärpte både på partistämman 2015 och på stämman 2017 ställningen kring
2061 telefonavtal och som en följd av detta har Centerpartiet i riksdagen drivit att ett avtal vid
2062 telefonförsäljning ska godkännas skriftligen av konsumenten. Vi vill vidare att även
2063 småföretagare ska inkluderas i konsumentskyddet vid telefonförsäljning.

2064 Uppsökande telefonförsäljning kan både upplevas som oseriös och skapa oro. Den kan
2065 dessutom leda till irritation och till onödiga utgifter. Många telefonförsäljare är seriösa, men
2066 tyvärr finns också de som är oseriösa och som gör att konsumentskyddet ibland inte räcker
2067 till. Nya regler med krav på skriftlig bekräftelse trädde ikraft 1 september 2018. Ett företag
2068 som vill sälja något måste nu få en skriftlig bekräftelse på att en person accepterar
2069 erbjudandet.

2070 Sedan flera år tillbaka kommer med jämna mellanrum varningar med innehållet att man
2071 riskerar att bli betalningsansvarig för att svara på samtal som påstås komma från andra länder.
2072 Detta är enligt bland annat IT & Telecomföretagen inte tekniskt möjligt utan ett
2073 internetbaserat rykte som pågått åtminstone sedan 2014. Betalningsskyldig blir en person först
2074 om hen ringer upp ett nummer. Partistyrelsen föreslår därför att avslå motionen.

2075 Samtidigt som det är viktigt att konsumenter skyddas från att påtvingas varor och tjänster de
2076 inte vill ha är det viktigt att vi värnar den fria marknaden såväl som de seriösa företag som
2077 arbetar med telefonförsäljning och de som får sin inkomst genom detta. Att kräva ett aktivt
2078 medgivande från telefonabonnten för att ha tillstånd att ringa upp denna riskerar att sätta
2079 stopp för en hel marknad som inte minst är viktig då den erbjuder många människor deras
2080 första jobb.

2081

Partistyrelsen föreslår partistämman avslå följande motioner:

6.86

6.87

2082

2083

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2084 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2085 [6.1 Kultur på recept](#)

2086 *John Lager, Lund*

2087

2088 Lund 2019 02 19

2089 Inkludera kulturen i omsorg & vård

2090 Det är viktigt att se människans behov att må bra både fysiskt och psykiskt ur ett konst och
2091 kulturperspektiv. Att gå i ett museum fyllt av konst/historia/ eller konsert av uppskattad talang
2092 för den enskilde som i grupp.

2093 Även den skapande kulturen är av vikt tex måla, sy, graffiti, forma objekt med lera mm är
2094 viktigt för att må bra psykiskt.

2095 Likaväl som läkare idag kan ordinera fysiskaktivitet på recept via gym eller liknande
2096 anläggning så bör det även inkluderas i att gå på ett museum eller konsert/teater.

2097 Att Centerpartiet verkar för en liknande model för kultur på recept som fysisk aktivitet

2098 <https://utveckling.skane.se/utvecklingsomraden/kulturutveckling/kultur-och-halsa/>

2099 <https://ckh.gu.se/>

2100

2101 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2102 att Centerpartiet verkar för en liknande modell för kultur på recept som fysisk aktivitet som
2103 läkare kan skriva ut idag.

2104

2105 **Distriktets yttrande:**

2106 Det bedrivs forskning med inriktning på deltagarnas erfarenheter och nytta av kulturaktiviteter
2107 inom rehabilitering med kultur inom olika områden.

2108 Områden såsom Geriatriken, Traumatiseringar samt Psykisk ohälsa.

2109 Distriktsstämman föreslår Partistämman

2110 att bifalla motionen

2111

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2112 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2113 6.2 Kulturarv

2114 *Agneta Åkerberg, Lisbeth Riberth, Siv Nyman, Iren Karlsson & Stig Agnåker Centerpartiet*
2115 *Falkenberg; Halland.*

2116

2117 Kyrkogården en plats värd att bevara

2118 Skiljandet på ”kyrka” och begravningsväsende har skapat en flora av tolkningar av vad som
2119 måste göras och vad som får göras. Är vi medvetna om vilket kulturarv vi är på väg att
2120 förstöra? Tar vi hänsyn till människors känsla för hur vi förfar med gravstenar som inte anses
2121 bevarandevärda?

2122 Oron över hur gestaltningen förändras på våra kyrkogårdar ökar, samtidigt som utarmningen
2123 nu sker i snabb takt, mot att bli parkliknande ytor med gräsmattor, gångar och träd. Samtidigt
2124 försvinner inte bara gammalt kulturarv utan också vår tids kultur. De stenar som vi har idag
2125 kanske är de sista i en epok när utvecklingen går mot minneslundar av olika slag.

2126 Kulturhistoria

2127 Att läsa på gravstenar och se att ”torparen Jansson” och hans familj levde på ”Ängatorpet”
2128 skapar en resa i tanken, där generationer skapar nät och vävar som gör att vi förstår vår bygd
2129 och vår historia på ett rikt sätt. Detta förmedlas inte minst i de populära historieprogrammen
2130 som pågår i media där släktingar letas reda på, genom bla kyrkogårdsvandringar. Att hitta en
2131 anfader, eller någon som man läst om, med en inskrift på en gravsten berör. Alla yrken som
2132 inte längre finns gör att våra kyrkogårdar är mer än bara en begravningsplats.

2133 Kyrkogården en plats för tankar och reflektion

2134 Kyrkobesökare upplever kyrkogården som en fridfull oas med plats för tankar och reflektion.
2135 En plats för att ”bara vara”. Den ofta rikliga och varierade grönskan skapar sinnesro och
2136 kyrkogårdens besökare är inte bara där för att besöka anhörigas gravar.

2137

2138 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2139 att Centerpartiet ska arbeta för att ge de så värdefulla kyrkogårdarna och begravningsplatserna
2140 möjlighet att vara just bevarandevärda ur ett kulturmiljöperspektiv.

2141 att Centerpartiet ska arbeta för en likvärdig tolkning av hur kyrkogårdars kulturmiljöer ska
2142 vårdas, för den gemensamma nyttan.

2143 att distriktsstämman skickar motionen vidare till Centerpartiets partistämman 2019

2144

2145 Distriktets yttrande:

2146 Distriktsstyrelsens yttrande

2147 Sedan 2017 har vi i Sverige en gemensam begravningsavgift. Begravningsavgiften skall både
2148 täcka kostnader för underhåll och vård av kyrkogårdens olika värden samt även täcka de
2149 kostnader som uppkommer i samband med gravsättning. Dagens system med gemensam
2150 begravningsavgift är ett nettokostnadstäckande finansieringssystem för
2151 begravningsverksamhetens huvudmän (församlingar och pastorat) detta innebär att alla de

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 2152 kostnader som uppvisas i begravningsverksamheten täcks av staten. Däribland även kostnader
2153 för kulturmiljöbevarande åtgärder.
- 2154 Kulturmiljölagstiftningen omfattar även kyrkogårdarna. Detta innebär att huvudmännen för
2155 begravningsverksamheten inte, utan tillstånd, får förvanska eller förändra en begravningsplats
2156 till den grad att det kulturmiljöhistoriska värdet går förlorat. Det är länsantikvariens uppgift
2157 att i enlighet med lagstiftningen bedöma detta innan åtgärder som t ex. anläggningsarbeten,
2158 utsmyckningar, byggnadsåtgärder eller gravvårdar av kulturhistoriskt intresse ges tillstånd att
2159 förändras eller bortforslas.
- 2160 Då det gäller gravvårdar som ej, enligt kulturmiljölagstiftningen, bedöms som bevaransvärda
2161 så skall dessa vårdas och omhändertagas av respektive gravrättsinnehavare. Enligt
2162 begravningslagstiftningen är en gravvård att se som privat egendom över vilken
2163 gravrättsinnehavaren beslutar och ansvarar. Saknas gravrättsinnehavare, och om sådan har
2164 sökts enligt gällande regelverk, så är det upp till respektive huvudman för
2165 begravningsverksamheten att bedöma hur gravvården skall hanteras efter det att tiden för
2166 gravrätten är utgången. Detta kan innebära att historiskt värdefull information går förlorad,
2167 men huvudmannen har också uppdraget att göra en sammanvägd bedömning av gravvårdens
2168 ”lokala värde” i förhållande till både kostnader och utrymmesbehov på kyrkogården.
- 2169 Sammantaget bedömer därför distriktsstyrelsen att det idag finns tillräckliga incitament för
2170 begravningsverksamhetens huvudmän att på ett, så långt det är möjligt, likvärdigt sätt hantera
2171 de kulturhistoriska intressen som utgörs av kyrkogårdarna. Både finansieringssystem och
2172 lagstiftning ger utrymme för att eftersträva det syfte som motionären eftersträvar. Vilket också
2173 instämmer med distriktsstyrelsens uppfattning i frågan
- 2174 Distriktsstyrelsen föreslår stämman besluta:
- 2175 Att instämna i motionens intentioner
- 2176 Centerpartiet Hallands årsstämmobeslut:
- 2177 Årsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag
2178 att instämna i motionens intentioner
2179

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2180 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2181 6.3 Samverkan med civilsamhället

2182 *Fredrik Adolfsson, Pia Andreasson, Caroline Blomberg, Camilla Byrinder, Jörgen Dyssvold,*

2183 *Christer Eriksson, Pietro Marchesi, Erik Sarfors, Eva von Wernstedt, Marcus Wangel och*

2184 *Susanne Wicklund (samtliga Centerpartiet i Stockholm).*

2185

2186 Civilsamhället har genom åren medverkat till många samhällsinnovationer som vi idag tar för

2187 givet, till exempel dagis, bibliotek och äldreomsorg. Ett av de mest kända samarbetena idag

2188 mellan civilsamhället och staten är Kvinnojourerna. För att lösa framtidens

2189 samhällsutmaningar behöver vi civilsamhällets kraft och lösningsförmåga. Ett stort problem

2190 idag är avsaknad av digitaliseringskunskap i skolorna. Istället för att vänta på att det blir ett

2191 ämne i skolan så bör man använda sig av det som redan finns. Som exempel kan nämnas

2192 Kodcentrum, en ideell förening som introducerar barn till programmering och digitalt

2193 skapande. Genom verksamhetsområdena Kodstugor, Barnhack, Koda i skolan samt

2194 Kodboken.se stärks den digitala demokratin, bilden av vem som programmerar breddas och

2195 vad som är uppbyggt av kod förtydligas. Ett annat exempel är Stiftelsen Läxhjälpen. Idag ska

2196 skolor kunna erbjuda läxhjälp men det fungerar sällan. Många skolor skickar tillbaka pengar

2197 eller så är den undermålig. Stiftelsen Läxhjälpen har i över tio års tid hjälpt över 5000 elever i

2198 40 skolor i utanförskapsområden vidare till gymnasiet, enbart med stöd av näringslivet.

2199 Läxhjälpen har en egen metod vilket lett till att nästan 80 % av de som går hos Stiftelsen

2200 Läxhjälpen går vidare till gymnasiet. Ett fördjupat samarbete med skolor skulle kunna minska

2201 andelen av de som inte går vidare. I våras var det drygt 19000 elever. Mattecentrum skulle

2202 också kunna vara en del av ett sådant samarbete. Ett ytterligare exempel är It-guiden som

2203 sammankopplar pensionärer i behov av kompetenshöjning inom IT med unga invandrare som

2204 behöver stöd i det svenska språket. Mötena dessa grupper emellan sker på bibliotek.

2205

2206 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2207 att de regler och hinder som motarbetar samarbeten med civilsamhällets organisationer ses

2208 över och reformeras för att underlätta sådana samarbeten.

2209

2210 Distriktets yttrande:

2211 Centerpartiet har en stark tilltro till människans egenkraft och förmåga att mobilisera, och på

2212 så sätt hitta lösningar på samhällsutmaningar. Vi har en lång tradition i partiorganisationen av

2213 just denna typ av mobilisering och inkludering av olika aktörer för att kunna lösa våra

2214 utmaningar.

2215 Tillgång till och kompetens om den digitala miljö, förmågan att skapa den och styra den

2216 kommer att vara avgörande för framtiden. Därför inser distriktsstyrelsen att fler samarbeten

2217 kommer att vara nödvändiga, om inte avgörande.

2218 Regelkrångel får inte försena en bra utveckling och vi måste våga ifrågasätta rådande normer

2219 och synsätt för mer framtidsinriktade lösningsidéer.

2220 Distriktsstyrelsen föreslår stämman besluta:

2221 Att bifalla motionen

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2222 Distriktsstämman beslut:

2223 Att bifalla motionen

2224

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2225 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2226 6.4 Pennalism

2227 *Johan von Reis Karlskrona, Blekinge.*

2228

2229 I samhället ser vi hur vi skuldbelägger på olika sätt, inte minst i denna tid av sociala medier.

2230 Vi ser det genom olika livsfilosofier som grundar sig i sin syn på synd och skam. Där skam är

2231 något vi ska stå till svars för inför någon annan, existerande eller ickeexisterande individ.

2232 Detta behöver ändras på och vi bör förespråka att sådant beteende förbjuds i samhället. Skuld

2233 och skam är enbart något som kan komma inifrån individen (förutsatt att ingen annan lider av

2234 ens handlingar) och därmed kunna åtgärdas om så behövs. Vi kan inte ha ett sådant samhälle

2235 som förespråkar att du ska stå till svars för något du inte själv känner skuld och skam inför.

2236 Det är exempelvis direkt hämmande i skolans värld att vi vuxna kräver ett förlåt av ett barn

2237 som vi anser gjort fel. Ursäkten kan och bör enbart komma om barnet själv förstår vikten av

2238 att ursäkta sitt beteende gentemot sig själv eller andra.

2239 Vi ser dessutom samma sorts tankefel när det kommer till det vi slentrianmässigt kallar för

2240 missbruksvård. Detta i form av de 12-stepsprogram som är de flesta kommuners svar på hjälp

2241 och stöttning. En "behandling" som grundar sig i skuld och skam där ett av de viktigaste

2242 stegen är att just be om ursäkt för sina handlingar. Både till sig själv och andra, även till något

2243 större än sig själv (det som tidigare benämndes vid sitt rätta namn, Gud).

2244

2245 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2246 att Centerpartiet aktivt arbetar för att förbjuda denna form av pennalism som sker i skolan och

2247 samhället i övrigt

2248

2249 Distriktets yttrande:

2250 Distriktsstyrelsen instämmer i uppfattningen att pennalism inte är OK var den än uppträder. I

2251 övrigt konstaterar distriktsstyrelsen att det varken är möjligt eller önskvärt att förbjuda olika

2252 livsfilosofier. Området ursäkt eller det starkare förlåt kan naturligtvis som så mycket annat i

2253 tillvaron missbrukas. Det i sig är inte ensamt skäl för vare sig lagstiftning eller förbud. Om vi

2254 aldrig förväntas stå öga mot öga med den/de vi sårat eller på annat sätt hanterat illa så är det

2255 också en livsfilosofi där rätt ges att såra eller kränka och sedan bara sopa det hela under

2256 mattan och låtsas som om det inte ägt rum. Det som sopats under mattan upphör inte att

2257 existera bara för att det inte är synligt. Det är naturligtvis inte enkelt för den vuxne i skolans

2258 värld som nämns i motionen att alltid i alla lägen göra rätt men enbart det skälet att saker är

2259 svåra är inte nog för att lägga locket på. I förlängningen skulle resonemanget om att inte gå

2260 tillbaka och be om ursäkt/förlåt där skäl bedöms finnas riskera leda till att den som har mindre

2261 utvecklad empatisk förmåga ges rätt att mer eller mindre kränka andra utan att någonsin

2262 konfronteras med följderna av sitt agerande.

2263 Distriktsstyrelsen avvisar förslaget så som det är beskrivet i motionen.

2264 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2265 [6.5 Mediepolitik](#)

2266 *Inger Fredriksson, Katrineholms kommunkrets, Sörmland.*

2267

2268 En demokrati och en rättsstat kännetecknas av en rad grundläggande principer och system.
2269 Där ska finnas rättsskipning med polis och oväldiga domstolar, det ska finnas yttrandefrihet
2270 och organisationsfrihet. Där måste också finnas fri, oberoende press (media) som granskar
2271 makten och också bidrar till opinionsbildningen. Sverige är i dessa stycken, idag, en
2272 demokrati. Men hoten är många. Dagens tidningar lever i en värld där utvecklingen går
2273 mycket, mycket snabbt. Det handlar om tekniken att publicera en nyhet, om tekniken att
2274 konsumera nyheter, om att varje individ kan vara sin egen publicist genom olika former av
2275 sociala medier samt att tidningsföretagens förmåga att ta betalt för sina produkter radikalt
2276 försämrats. Annonsmarknaden för papperstidningar har flyttat till internet och viktiga
2277 annonsplatser är Facebook och Google, medan medieföretagens annonsintäkter på internet
2278 avgörs om sidorna lyckas locka besökare nog att kunna konkurrera om annonsörens eller
2279 besökarens intresse. De som prenumererar på en dagstidning har fått se priserna öka och de
2280 flyktiga läsarna är de som får de bästa erbjudandena. Upplagorna sjunker med stigande priser
2281 samtidigt som flertalet papperstidningar på olika sätt försöker styra över läsandet mot digitala
2282 produkter. Mediesamhället har helt enkelt förändrats. Och det går fort. Ingen utredning i
2283 världen kan hålla samma tempo som verkligheten. Nyhetstidningars uppgift i en demokrati är
2284 att svara för opinionsbildning genom ledartexter och utrymme för debatt- och
2285 insändarmaterial. Det är tidningarnas uppgift i det demokratiska samhället som granskare och
2286 opinionsbildare som motiverar att staten betalar ut presstöd. Centerpartiet står bakom dagens
2287 presstöd och det är väl motiverat, utifrån att stödet gör det möjligt för fler röster att kunna
2288 höras än den dominerande tidningen på orten, den som brukade kallas första tidningen. Nu går
2289 utvecklingen mot att även den dominerande tidningen på en ort har så låg upplaga att den kan
2290 uppfylla upplagekraven för att få presstöd, det vill säga en täckningsgrad som understiger 30
2291 procent av hushållen på utgivningsorten. Om denna utveckling fortsätter, och det går snabbt,
2292 så kan i stort sett alla tidningar inom en nära framtid vara berättigade till presstöd. Det
2293 kommer inte statskassan att klara och den fria pressen, som i en demokrati ska vara fri och
2294 oberoende för att kunna fullfölja sin granskning och sin del i opinionsarbetet, blir
2295 beroende. Centerpartiet måste därför uppdatera sin mediepolitik så att den mer svarar mot
2296 verklighetens behov. I grunden handlar det om att låta många röster komma till tals i
2297 opinionsarbetet och granskningen av makten. Detta som en viktig del av vårt demokratiska
2298 system.

2299

2300 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2301 att Centerpartiet tar fram en mediepolitik som främjar presstödet grundläggande syften att
2302 låta fler röster komma till tals i opinionsarbetet och granskningen av makten.

2303

2304 Distriktets yttrande:

2305 Motionären pekar på svårigheten för dagens pappersmedia att klara ekonomin, då
2306 annonsintäkterna mer och mer hamnar i de digitala medierna. Priserna för prenumerationer
2307 stiger och prenumeranterna minskar för de traditionella medierna. Oberoende media är en
2308 viktig grundpelare i en demokrati och i Sverige.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 2309 Motionären pekar på att nuvarande presstöd i sig är bra men behöver utvecklas för att kunna
2310 fortsätta att stödja syftet med att låta fler komma till tals på ett oberoende sätt.
- 2311 Distriktsstyrelsen instämmer i motionärens åsikter då vi ser att en oberoende media är viktig
2312 där många kommer till tals.
- 2313 Distriktsstyrelsen förslag till beslut:
- 2314 Att bifalla motionen
- 2315 Beslut vid Katrineholms kommunkrets årsstämma
- 2316 Att bifalla motionen
- 2317
- 2318 Distriktsstämman beslutade
- 2319 Att bifalla motionen
- 2320

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2321 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2322 6.6 Sportfritids

2323 *Anna Liljeqvist Sollentuna Stockholms län*

2324

2325 Barn blir alltmer stillasittande, och blir lidande av att stressade föräldrar inte lyckas lösa
2326 livspusslet att hinna med sitt arbete samt skjutsa till diverse aktiviteter.

2327 Samtidigt finns det många idrottsklubbar som behöver fler medlemmar och dessutom ofta har
2328 både tränare och hallar lediga dagtid.

2329 För att bidra till en jämlik idrott där alla har möjlighet att delta oavsett hur mycket pengar ens
2330 föräldrar tjänar eller har tid att lägga ned, så anser jag att kommunerna bör gå in och stödja
2331 föreningsverksamheter för att kunna bedriva idrottsfritids.

2332 Detta innebär att en förening kan hämta upp barn på skola när den vanliga
2333 fritidsverksamheten tar vid, och erbjuda både träning, socialt umgänge och mellanmål.
2334 Föräldrar hämtar sedan direkt från denna aktivitet.

2335

2336 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2337 att en beredning tillsätts som undersöker möjligheten för kommuner att bistå föreningslivet
2338 både ekonomiskt och administrativt. Detta kan innebära ett gott samarbete som både gör att
2339 barn rör på sig mer, idrottssverige får fler aktiva medlemmar, samt föräldrar upplever
2340 vardagen mindre stressig.

2341

2342 Distriktets yttrande:

2343 Instämna i motionens intentioner

2344

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2345 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2346 6.7 Idrottsanslag

2347 *Vicki Skure-Eriksson, Västerås kommunkrets Västmanland*

2348

2349 Idrott är en viktig del i många människors liv, både som utövare och som underhållning. Att
2350 tidigt lära barn sunda vanor som rörelse och aktivitet ökar möjligheten att de fortsätter ett
2351 aktivt idrottande även senare i livet, vilket också påverkar folkhälsan positivt. Människor som
2352 idrottar mår bättre, både fysiskt och psykiskt. Idrotten fostrar och förenar människor med
2353 olika bakgrund och förutsättningar och tar ett viktigt socialt ansvar vilket stärker tryggheten
2354 och den sociala hållbarheten i samhället. Spontanidrottsytor möjliggör att människor kan vara
2355 aktiva oavsett storlek på plånbok. Däremot kan det för vissa barn och familjer vara oerhört
2356 svårt ekonomiskt att kunna vara med i idrottsklubbar och betala träningsavgifter. Samtidigt är
2357 avgifterna avgörande i många föreningars ekonomi och möjlighet att driva verksamhet. I takt
2358 med att befolkningen ökar i Sverige ökar även andelen idrottsutövande barn och unga. Det är
2359 naturligtvis mycket glädjande. Däremot har anslagen till det statliga LOK-stödet som
2360 föreningar kan söka för barn och unga i åldern 6-25 år inte ökat. Det har snarare blivit så att
2361 samma summa pengar ska fördelas på fler, vilket betyder att idrottsföreningarna missgynnas
2362 av att fler barn och unga idrottar. Inom paraidrotten finns ingen övre åldersgräns för LOK-
2363 stödsberättigad medlem. Det är bra och viktigt eftersom många vuxna med
2364 funktionsnedsättning har en låg inkomst. Även många äldre mår bra av att idrotta. Däremot
2365 kan det vara svårt för klubbarna att hålla träningsavgifterna låga eftersom idrottare äldre än 25
2366 år inte genererar något LOK-stöd.

2367

2368 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2369 att de statliga anslagen till LOK-stödet höjs rejält

2370 att se över möjligheten att bredda LOK-stödet till att även inkludera äldre utövare

2371

2372 Distriktets yttrande:

2373 Distriktsstämmans yttrande ang motion ”Visionen om idrott hela livet kräver höjda anslag till
2374 idrotten”.

2375 I motionen föreslås ”att de statliga anslagen till LOK-stödet höjs rejält” samt ”att se över
2376 möjligheten att bredda LOK-stödet till att även inkludera äldre utövare”.

2377 Motionens intention är god, forskning visar på starkt samband mellan fysisk aktivitet och god
2378 hälsa i livet i övrigt. Med en åldrande befolkning är detta ett mycket angeläget förebyggande
2379 hälsoarbete.

2380 En generell höjning av nuvarande LOK-stöd skulle säkerligen skapa bättre förutsättningar för
2381 många idrottsföreningar runt om i landet. Hur detta ska finansieras är en mer svårbedömd
2382 fråga.

2383 Inom idrottsrörelsen finns även otaliga projekt och initiativ till ökad rörelse genom hela livet.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 2384 Men samtidigt är kanske inte den organiserade idrotten svaret på rörelse för alla i alla åldrar.
2385 Det finns många olika sätt att röra sig och vara fysiskt aktiv. Inte minst vilar också ett högst
2386 individuellt ansvar för sin egen hälsa.
- 2387 Distriktsstämman menar därmed att frågan är viktig ur ett samhälls- och ett
2388 folkhälsoperspektiv att stimulera till ökat rörlighet och fysisk aktivitet genom hela livet. Men
2389 är frågande om just LOK-stödet är vägen fram, särskilt i beaktande när prioriteringar ska
2390 göras av de offentliga resurser vi har att röra oss med.
- 2391 Distriktsstämman beslutar att avslå motionen.
- 2392

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2393 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2394 6.8 Spelreklam

2395 *Carina Sundbom Skellefteå, Ann-Christin Falkman Skellefteå*

2396

2397 I dag översvämmas Televisionens och radions reklampauser av spelreklam, för casinospel och
2398 andra spel om pengar. Man kan ibland räkna upp till åtta annonser från olika spelbolag, under
2399 en och samma reklampaus. Detta kan öka spelberoendet och bör därför begränsas.

2400 All reklam från spelbolagen uppmuntrar till spel och ger sken av att det är lätt, roligt och
2401 trendigt att spela och att man snabbt kan vinna stora summor pengar. Visst kan man vinna
2402 pengar, men sanningen är att de flesta förlorar, ibland väldigt stora summor.

2403 I dag är det lätt att logga in på en spelsida och göra snabba transaktioner från de konton man
2404 har tillgång till. Men för att vinna stora pengar behövs höga insatser, så vägen till total ruin
2405 kan gå mycket snabbt.

2406 Att hamna i ett spelmissbruk är förödande för personen och hans närmaste, när spelskulderna
2407 på kort tid kan överstiga de ekonomiska resurserna. Spelmissbruk leder ofta till
2408 folkhälsoproblemet psykiskt dåligt mående och depression, vilket i sin tur får förödande och
2409 kostsamma konsekvenser både för den enskilde, dess närmaste och samhället.

2410 Reklam om casinospel, och andra spel om pengar på nätet, borde gälla under samma
2411 lagstiftning som reklam för alkohol. Detta eftersom spel är lättåtkomligt och det kan gå
2412 väldigt fort att hamna i ett spelmissbruk. Dessutom för att det genom all lockande reklam om
2413 spel blir svårt för den enskilde att komma ur sitt missbruk.

2414 Därför vill vi se en begränsning av denna typ av reklam till exempel genom att föra in den
2415 under samma marknadsföringslagstiftning som vi har kring alkohol och tobak i våra TV- och
2416 radiokanaler.

2417

2418 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2419 Att casinoreklam, och annan reklam för spel om pengar, går in under samma
2420 marknadsföringslagstiftning som alkohol-och tobaksreklamen i våra TV- och radiokanaler.

2421

2422 Distriktets yttrande:

2423 Motionärerna vill att reklam för spel förs in under samma marknadsföringslagstiftning som
2424 reklam för alkohol och tobak i radio och tv. Vi håller med motionärerna och det har redan
2425 under två år funnits regler om måttfullhet vad gäller innehållet i spelreklam.

2426 Branschföreträdarna är kritiska till att myndigheterna med ansvar för spelbranschen under den
2427 tiden inte drivit fall där de anser att reklamen inte varit måttfull. Det har pratats om hårdare
2428 lagstiftning i frågan. Distriktsstyrelsen anser det angeläget att frågan om restriktivare
2429 marknadsföringslagstiftning för spelreklam lyfts på EU-nivå.

2430 Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktsstämman besluta

2431 att bifalla motionen.

2432 Kommittén föreslår distriktsstämman besluta enligt distriktsstyrelsens förslag.

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2433 Distriktsstämman beslutar enligt kommitténs förslag.

2434

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2435 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2436 6.9 Spelreklam

2437 *Mia Nerby, Strängnäs kommunkrets Sörmland*

2438

2439 Var 10:e man i åldern 18-24 år har spelproblem.

2440 Det är vanligt att ungdomar spelar trots åldersgräns på 18 år.

2441 18% av Sveriges befolkning har en anhörig med spelproblem.

2442 Minst 30 000 personer har allvarliga spelproblem.

2443 Och det här är bara början...

2444 De senaste åren har spelreklamen fullkomligt exploderat, och det kommer med all sannolikhet
2445 leda till att vi i framtiden får fler spelmissbrukare! Enligt Folkhälsomyndigheten är det här en
2446 folkhälsofråga, och spelproblem behöver förebyggas både på individ- och befolkningsnivå.

2447 Konsekvenser av spelmissbruk

2448 Spelproblematik syns inte och förekommer i alla befolkningsgrupper. För den enskilde
2449 individen med spelmissbruk får det konsekvenser både ekonomiskt, socialt och psykiskt och
2450 för deras familj och anhöriga.

2451 Ändrad lagstiftning (i SoL och HSL) från och med 2018 gör att kommunerna och deras
2452 respektive socialnämnder har fått ett utökat ansvar för att förebygga, motverka och bistå med
2453 insatser vid spelmissbruk. Man ska erbjuda behandling såväl individuellt- som i grupp och
2454 tillhandahålla budget- och skuldrådgivning. Socialstyrelsen anser att kommunerna ska ha
2455 kunskap om läkemedelsbehandling vid spelmissbruk och spelberoende och att de ska
2456 involvera anhöriga i behandlingarna. Sammantaget innebär det här att kommunerna måste öka
2457 sina personella- och ekonomiska resurser för att klara uppdraget. De resurserna skulle behöva
2458 användas till bibehållande av välfärden!

2459 Att förbjuda spelreklam är ett sätt att arbeta preventivt för ökad folkhälsa, och minska riskerna
2460 för att fler personer hamnar i spelmissbruk. Vi har kunskap och vetskap om att
2461 tillgänglighetsbegränsning kring andra beroendeframkallande medel har positiv effekt. Hur
2462 kan vi då tycka att spelreklam är ok?

2463 Att tillåta spelreklam ger ett budskap om att det är ett normaliserat beteende att spela och att
2464 det är riskfritt!

2465

2466 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2467 att partiet ska verka för att all spelreklam i Sverige förbjuds

2468

2469 Distriktets yttrande:

2470 många har ett spelmissbruk. Att det då samtidigt är tillåtet med mängder av spelreklam anser
2471 motionären är ett stort problem. Spelmissbruk påverkar folkhälsan och försätter många
2472 människor i fler problem. Kommunerna har idag uppdrag att förebygga och behandla
2473 spelmissbruk, samtidigt som oändligt många spelbolag får göra reklam för det som ska
2474 förebyggas.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 2475 Distriktsstyrelsen tycker som motionären att det är viktigt att minska beroendet av spel och att
2476 då fortsätta tillåta reklam är något som motarbetar det syftet. Att förbjuda reklamen är ett steg
2477 i rätt riktning för att minska de fördande konsekvenserna av beroende och destruktiva
2478 beteendet som är kopplade till spelmissbruk .
- 2479 Distriktsstyrelsens förslag till beslut:
- 2480 Att bifalla motionen.
- 2481
- 2482 Distriktsstämman beslutar
- 2483 Att bifalla motionen.
- 2484

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2485 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2486 [6.10 Spelreklam](#)

2487 *Alexi Strandberg Nacka*

2488

2489 Vart vi än vänder oss i samhället idag ser vi kasinoreklam, på tunnelbanan, på pendeltåget, på
2490 busstationer, inne i stan, i tidningen, på radio, på din dator, i din mobil och i ditt hem på TVn.
2491 Jag minns senaste jag kollade på tv4 så såg jag minst 7 stycken kasinoreklamer på en
2492 reklampaus på cirka 10 minuter. Och då pratar vi om reklam som sänds ifrån Sverige. Vi har
2493 redan starka restriktioner/förbud för reklam på alkohol och reklam för barn i Sverige så varför
2494 har vi inte förbud mot kasinoreklam? Det är ingen som nyttjas utav kasinoreklam, folk som är
2495 spelberoende fastnar bara ännu mer i sitt spelberoende och personer som inte spelar på
2496 nätkasino bryr sig inte om dessa reklamer och tycker dem bara är jobbiga. Flera länder i
2497 Europa pratar och funderar på att förbjuda kasinoreklam i sina länder och Italien har redan
2498 förbjudit alla former av kasinoreklam i hela sitt land, så varför kan inte Sverige göra detta?
2499 Det mest ohälsosamma med kasinoreklam är att personer som redan är beroende utav spel
2500 kommer i ett än mer beroende. Det är som att Tv4 skulle visa reklam om alkohol och sprit till
2501 en alkoholist. Med all dessa kasinoreklamer borta så skulle samhället kunna visa reklam om
2502 något bättre eller kanske visa konst i tunnelbanan som det har gjorts förr men som nu börjar
2503 ersättas med kasinoreklam istället. Vi ska inte ha ett samhälle där redan en drabbad grupp i
2504 samhället ska utsättas ännu mer i sin vardag med kasinoreklam.

2505

2506 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2507 Att alla former av nätkasinoreklam och kasinoreklam förbjuds i Sverige.

2508 Att alla former av nätkasinoreklam och kasinoreklam förbjuds i Europa.

2509

2510 Distriktets yttrande:

2511 Avslag

2512

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2513 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2514 [6.11 Spelreklam](#)

2515 *Anette Granegård Hedemora Centerkrets Dalarna.*

2516

2517 Nätcasinon är ofta en extra infart till spelmissbruk. Orsaken är, att nätcasinon finns
2518 tillgängliga dygnet runt och man har möjlighet att spela när och var som helst. Processen
2519 innan man kan starta upp att spela på nätet har förenklats. Du behöver inte fylla i massor av
2520 personliga uppgifter innan du kan öppna ett konto. Du öppnar det lätt och smidigt med ditt
2521 bankID.

2522 Spelutbudet och variationerna är enorma och de flesta spelföretag kan enkelt nås med ett
2523 klick. Vad som är otroligt bra underhållning för de flesta är en stor fara för missbrukare.

2524 För en person med "fallenhet" för missbruk gör det inet saken bättre att media, internet och
2525 många TV-kanaler genom reklam förskönar bilden av att spela om pengar. Dessa
2526 reklaminslag ger en extra infart till nätcasinon och är lätt att komma åt. Frestelsen kan bli för
2527 stor och att ett spelande startar som kan leda till ett missbruk, vilket ofta leder till att familjer
2528 splittras och mår dåligt.

2529 På regeringsnivå finns idag ett pågående arbete där man uppdrar tiil branchen att använda sig
2530 av "måttfullhet", ett diffust och subjektivt uttryck som inte ger den önskade effekten av att
2531 minska lockande marknadsföring.

2532

2533 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2534 att skärpa kraven på marknadsföring/reklam för nätcasino och andra penningbaserade spel i
2535 syfte att minimera denna marknadsföring.

2536

2537 Distriktets yttrande:

2538 Motionären tar upp ett aktuellt ämne. Reklamen från nätbaserade spelbolag och casinon blir
2539 allt mer aggressiv och påträngande, vilket många retar sig på. Även regeringen har
2540 uppmärksammat detta som ett problem och vill uppmana branschen till självsanering, eller i
2541 annat fall lagstiftning.

2542 Problemet är att en sådan lagstiftning skulle drabba alla spelbolag. ATG är ett exempel på ett
2543 spelbolag som drar in pengar till hästsporten i Sverige och som bidrar till företagande och
2544 aktiviteter på landsbygden. De skulle också drabbas av en generell lagstiftning, och det vore
2545 olyckligt. Problemet med de så kallade "betting-sajterna" och nätcasinon är att de tjänar
2546 pengar på att det är någon annan som gör jobbet - och därmed är deras enda utgift en massiv
2547 reklam och lite vinstutdelning. Här borde problemet istället angripas med bättre spelregler för
2548 en schysst spelmarknad som gynnar hästsport, fotboll och annan idrott.

2549 Genom att med lagstiftning begränsa viss marknadsföring är heller inte okomplicerat sett till
2550 vår grundlagsskyddade yttrande- och tryckfrihet. Det är ett ytterligare argument till varför den
2551 här typen av marknadsföring är svår att reglera, för vad blir nästa steg?

2552 Styrelsen menar att om syftet är att minska spelmissbruk och marknadsföring/reklam för
2553 nätcasinon så är det inte rätt strategi att förbjuda reklamen i sig, utan det är reglerna som gör

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 2554 att dessa nätbolag kan tjäna pengar på en verksamhet som inte bidrar till någon som helst
2555 samhällsnytta, som måste angripas.
- 2556 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta
- 2557 att avslå motionen
- 2558 Centerpartiet Dalarnas distriktsstämma beslutade
- 2559 att instämma i motionens intentioner
- 2560

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2561 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2562 [6.12 Spelreklam](#)

2563 *Lili-Marie Lundström Norrbotten*

2564

2565 Spelreklam förekommer i dag i all media dygnet runt, det glorifierar spelandet och ger
2566 signaler om att bryta ensamhet och skapa gemenskap. Vi vet dock att spelberoendet ökar med
2567 stora personliga och familjära tragedier som följd.

2568

2569 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2570 att centerpartiet verkar för att spelreklam inte är tillåten i media, såväl sociala medier som tv
2571 och radio.

2572

2573 Distriktets yttrande:

2574 Distriktsstämman föreslår att instämma i motionens intentioner

2575

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2576 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2577 [6.13 Spelreklam](#)

2578 *Lilja och Anders Olander, Norrtälje*

2579

2580 Det är inte roligt att sitta och titta på de kommersiella kanalerna när det blir reklamavbrott. De
2581 flesta reklaminslagen handlar om olika spelbolag. Vid ett avbrott var det sju olika spelbolag
2582 som försöker locka till sig nya spelare. Ett ansvarslöst lockande med att spelar du för en viss
2583 summa så får du en bonus så du kan spela för tre gånger så mycket.

2584 Många sitter redan fast i ett spelberoende och det har blivit ett samhällsproblem. Familjer
2585 krisar för att man fastnat i detta beroende. Kan det vara medias roll att via reklam stimulera
2586 denna verksamhet som bevisligen är skadlig?

2587 I den nya spellagen som trädde i kraft 1/1-2019 sägs att måttfullhet ska iakttas vid reklam för
2588 spel.

2589 Trots lagens krav på kravet på måttfullhet i marknadsföringen utsätts konsumenter fortsatt för
2590 aggressiv spelreklam.

2591 Det finns klara restriktioner för alkohol och tobaksreklam, alkoholreklamen får inte
2592 uppmuntra till konsumtion och 20 procent av annonsen måste även innehålla en varningstext.

2593 På internet gäller samma regler som i tryckt media. I radio och tv är alkoholreklam i Sverige
2594 helt förbjudet.

2595 Klarar inte spelbranschen själv av att begränsa aggressiv spelreklam måste lagstiftning till
2596 med målsättning att det blir en begränsning av reklamen riktat mot spel om pengar. Reglerna
2597 för tobaks- och alkoholreklam kan utgöra riktlinjer för hur en lagstiftning kan se ut. Tydliga
2598 varningstexter måste finnas med. Det bör även tas fram gränser för hur stor del av ett totalt
2599 reklaminslag som kan tillåtas för reklam riktat mot spel om pengar.

2600 En begränsning av spelreklam behöver också till på EU nivå, då många spelbolag är
2601 registrerade i ett annat eu land.

2602

2603 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2604 att begränsa reklam riktat mot spel om pengar.

2605 att reglerna för tobaks- och alkoholreklam bör utgöra riktlinjer för en förändrad lagstiftning.

2606 att motionen även skickas till Centerpartiets eu grupp.

2607

2608 Distriktets yttrande:

2609 bifall

2610

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2611 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2612 [6.14 Slot-maskiner](#)

2613 *Johan von Reis Karlskrona, Blekinge.*

2614

2615 Idag har vi en växande bransch där även vårt statliga bolag Svenska Spel getts sig in.
2616 Cadsinobranschen. En bransch som inte är vidare gynnsam för individen och dess omgivning,
2617 det skulle till och med kunna hävdas att den är direkt skadlig. För att dra det hela ännu längre
2618 så hävdar jag att den är mer skadlig än den illegala marknaden för substanser. Det är dock en
2619 bransch som finns då efterfrågan finns och kommer inte att kunna stoppas. Det vi behöver
2620 säkerställa är att inga barn, unga och helst även unga vuxna inte utsätts för denna marknad i
2621 onödan. Ett stort bekymmer ur mitt perspektiv är de slot-maskiner som står utställda på
2622 exempelvis lokala pubar som många gånger saluför snabbmat. Dit har även barn och unga
2623 tillträde, exempelvis när familjer hämtar pizza på fredagar. Det innebär att barn riskerar
2624 exponeras för dessa blinkande och ljudande maskiner. Maskiner som oftast är utformade för
2625 att hos individen producera dopamin och därmed upplevas som gynnsamt för individen. Jag
2626 föreslår därför att det enbart är tillåtet att inneha slot-maskiner där 25 årsgräns gäller.

2627

2628 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2629 att Centerpartiet aktivt arbetar för att det enbart får finnas slot-maskiner i miljöer där 25
2630 årsgräns gäller

2631

2632 Distriktets yttrande:

2633 Den nya lagen som trädde i kraft 1 januari 2019 tar många olika hänsyn och speciellt till de
2634 som handhar spel och maskiner, kraven på licenser är på en lagom nivå sen kan man alltid
2635 önska att efterföljande av lagtext är bättre.

2636 Distriktsstyrelsen föreslår stämman att avslå motionen.

2637

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2638 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2639 6.15 Stöd till organisationer

2640 *Daniel Strandlund, Älvsbyns Kommunkrets Norrbotten*

2641

2642 För snart 20 år sedan upphörde stora delar av den samverkan mellan religiösa trossamfund
2643 och svenska staten. I dag beslutar kammarkollegiet vad som ska räknas som ett religiöst
2644 samfund och därmed åtnjuta svenska statens hjälp, exempelvis att samla medlemsavgifter. I
2645 Centerpartiets partiprogram om demokrati hittar man:

2646 Demokrati

2647 Centerpartiet vill att:

2648 Makt ska finnas så nära människor som möjlig

2649 Ha en allsidig och oberoende press i hela landet

2650 Lagar och regler ska gälla lika för alla

2651 Om man läser vidare i den övergripande texten står det:

2652 “Lagar och regler ska gälla lika för alla. En grundläggande fråga i en demokrati är att lagar
2653 och regler ska gälla lika för alla. Riksdagen fattar beslut om lagarna men domstolarna ska i
2654 varje enskilt fall döma utan påverkan från riksdag och regering. I en demokrati har du också
2655 vissa friheter och rättigheter som vi tycker är självklara och ska garanteras. Till exempel har
2656 du friheten att uttrycka din åsikt. Du har också rätt att gå med i eller bilda en förening. Du har
2657 rätt både till att ha en religion och till att inte ha någon.”

2658 Centerpartiet anser att alla har rätt både till att ha en religion och till att inte ha någon och att
2659 lagar och regler ska vara lika för alla. Men samtidigt ger vi fördelar till religiösa samfund som
2660 inte ges till någon annan, inte till icke-religiösa livsåskådningar, inte till
2661 välgörenhetsorganisationer. Här har staten, genom kammarkollegiet ensamrätt att bestämma
2662 vad som är ett religiöst trossamfund eller inte.

2663 Behandlar vi då religiösa och icke religiösa jämlikt? Inte enligt The freedom of thought report
2664 2018 (<https://fot.humanists.international/countries/europe-northern-europe/sweden/>) som
2665 släpptes av Humanist international. De hade en synpunkt på Sverige och det var “Det finns en
2666 religiös skatt eller tionde som är obligatorisk, eller som är statligt administrerad och
2667 diskriminerar genom att utesluta icke-religiösa grupper”. Alltså att vi ger fördelar till religiösa
2668 grupper som icke-religiösa får.

2669 Sverige har haft religionsfrihet sedan 1951 och år 2000 tog vi första steget till en kyrka-stat
2670 separationen. Låt oss gå resten av vägen.

2671

2672 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2673 att Sverige upphör med stöd på grund av religiös verksamhet.

2674 att Sverige upphör med bedömningar eller värdering om vad som är eller inte är en religion.

2675

2676 Distriktets yttrande:

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2677 Distriktsstämman föreslår att avslå motionen

2678

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2679 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2680 6.16 Stöd till organisationer

2681 *Johan von Reis Karlskrona, Blekinge.*

2682

2683 Sverige är ett inkluderande land och har en stolt tradition av att ha hög tolerans för
2684 oliktänkande och olikvarande. Detta bör vi fortsätta eftersträva i än högre utsträckning än vad
2685 som sker i dag. Vi har ett antal inrättningar som arbetar i motsatt riktning och exkluderar
2686 individer som inte efterföljer deras villkor. Det är orimligt att förbjuda dessa, dock så kan vi
2687 se till att de inte uppbär några kommunala, regionala eller statliga medel så länge de har ett
2688 exkluderande förhållningssätt till individer av oliktänkande eller olikvarande.

2689 Vi i Centerpartiet bör arbeta mot en lagstiftning som gör det omöjligt för föreningar och
2690 inrättningar som omöjliggör individens valfrihet till egna beslut eller livsåskådning. Allt från
2691 religion till grupperingar som arbetar med individer med skadligt bruk.

2692

2693 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2694 att Centerpartiet aktivt arbetar för att ändra lagstiftningen till att förbjuda utbetalning av
2695 kommunala, regionala och statliga medel till exkluderande inrättningar

2696

2697 Distriktets yttrande:

2698 SVAR

2699 Det anges inte vilka inrättningar som avses.

2700 Det finns regler som ska följas för att få offentliga medel till sin verksamhet.

2701 Det finns exempel där felaktiga utbetalningar till föreningar bl.a. gjorts.

2702 Det krävs alltid en noggrann uppföljning av hur våra gemensamma tillgångar används och att
2703 regelverk följs.

2704 Att förbjuda utan att veta vad som avses är inte möjligt.

2705 Distriktsstyrelsen föreslår att motionen avslås.

2706

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2707 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2708 6.17 Kultur som friskvård

2709 *Fredrik Gradelius Norra gotlands krets*

2710

2711 Vårt samhälle har ett väldigt högt informationsflöde och det är många som drabbas av
2712 utmattningssyndrom och psykisk ohälsa. Det börjar finnas forskning som visar att
2713 kulturutövning bidrar till en bättre situation för dessa grupper, exempel att sjunga i kör. Det
2714 finns idag ett begrepp om ”Fysisk aktivitet på recept” samt att vi har möjlighet till
2715 friskvårdstimme på arbetet. Här anser jag att vi även bör få in kulturaktiviteter som ett
2716 motsvarande sätt. Jag föreslår att centerpartiet tar fram ett handlingsprogram där kulturen är en
2717 del i hälsofrämjande åtgärder.

2718

2719 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2720 att centerpartiet tar fram ett handlingsprogram där kulturen är en del i hälsofrämjande
2721 åtgärder.

2722

2723 Distriktets yttrande:

2724 -Att bifalla motionen.

2725

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2726 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2727 6.18 Svenska Kyrkan

2728 *Björn Furugren Beselin Vallentuna, Stockholms län.*

2729

2730 Stockholm stifts tjänstemän har tagit fram ett underlag där varje församling måste ha minst 10
2731 000 kyrkotillhöriga för att vara egen församling. Andra församlingar ska slås ihop eller
2732 inordnas i ett pastorat. Detta är naturligtvis orimligt. Det som är viktigt är att församlingen har
2733 en god ekonomi- inte hur många som är kyrkotillhöriga i sig.

2734

2735 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2736 att centerpartiet verkar för att församlingar som har budget i balans och en god balansräkning
2737 skall få fortsätta vara egen församlingar och ej heller inordnas under ett pastorat.

2738 att centerpartiet verkar för att församlingar som uppfyller kraven i kyrkoordningen på
2739 verksamhetens omfattning och innehåll skall få vara kvar som egna församlingar och ej heller
2740 inordnas under ett pastorat

2741 att centerpartiet skall arbeta för att de inte finnas krav på församlingspedagog eller diakon så
2742 länge präst eller andra med motsvarande högskoleutbildning utför arbetsuppgifterna.

2743

2744 Distriktets yttrande:

2745 1 bifall

2746 2 bifall

2747 3 Instämna i motionens intentioner

2748

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2749 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2750 [6.19 Svenska Kyrkan](#)

2751 *Camilla Ahlström, Stockholm*

2752

2753 I dagens mångkulturella och mångreligiösa Sverige finns motsättningar och misstro mellan
2754 religiösa grupper. Det har till och med gått så långt att religiösa byggnader angrips och
2755 avstånd mellan grupper fördjupas vilket skadar vårt öppna samhälle. Samtidigt har vi över
2756 hela Sverige kyrkorum i den svenska kyrkans regi som står tomma eller är knapphändigt
2757 besökta. För att främja sammanhållning både mellan människor med olika religiös bakgrund
2758 och mellan män och kvinnor skulle den svenska kyrkan kunna avsätta en regelbunden tid i
2759 sina kyrkorum där en mer "all-religiös" tjänst skulle kunna erbjudas som riktas till alla
2760 människor oavsett kön eller religiös tillhörighet.

2761

2762 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2763 att en arbetsgrupp tillsätts att vidareutveckla frågan

2764

2765 Distriktets yttrande:

2766 Inget distriktsyttrande har inkommit

2767

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2768 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2769 [6.20 Replokaler inom äldreomsorgen](#)

2770 *Emilie Johansson, Hägersten Stockholms län*

2771

2772 Sverige har länge varit en framstående musiknation. För att ta steget längre och skapa ännu
2773 fler Cheiron-studios samtidigt som vi får gladare pensionärer borde vi kombinera aspirerande
2774 musiker med äldreboenden. Låt band eller trubadurer repa, med de äldre som publik, i
2775 äldreboendets matlokaler eller andra lokaler som de äldre kan vistas i samtidigt, någon eller
2776 ett par timmar varje vecka. På så vis får de äldre på boendet ta del av musik, samtidigt som de
2777 aspirerande musikerna växer genom att repa framför publik.

2778

2779 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2780 att verka för att musiker på orter runt om i Sverige ska kunna använda lokalerna inom offentlig
2781 äldreomsorg som replokaler.

2782

2783 Distriktets yttrande:

2784 Motionären lyfter en möjlighet att slå två flugor i en smäll, både att nyttja kommunens lokaler
2785 effektivare och även skapa liv och rörelse och inte minst kultur för våra äldre. Självklart
2786 kräver detta ett hänsynstagande från båda parter och kommer inte fungera på alla ställen i vår
2787 stad men på de ställen där det kan fungera så skapar man fler möjligheter till replokaler och
2788 mer musik för våra äldre.

2789 Förslag till beslut:

2790 Att bifalla motionen

2791 Distriktsstämmans beslut:

2792 Att bifalla motionen

2793

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2794 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2795 6.21 Strategi för kulturarv

2796 *Ylva Hedman, Centerpartiet i Nacka Stockholms län*

2797

2798 Det finns en befogad oro över vad som händer med kulturbyggnader och kulturmiljöer i
2799 världen. I Syrien har 300 kulturarvsplatser förstörts, skadats eller plundrats. Sex av dessa
2800 finns med på Unescos världsarvslista. Människor som bor i dessa länder gråter när de berättar
2801 vidare till andra om att de har sett sina kulturarv förstöras. Varför var detta så viktigt för dem
2802 mitt i allt mänskligt lidande? Jo, kulturarv berättar historia.

2803 Vilken betydelse kan kulturarvet ha för ett samhälle? Och vad är egentligen ett kulturarv?
2804 Kulturmiljö är hela den av människor påverkade miljön.

2805 Kulturarv kan lära oss av gårdagen för att utveckla morgondagens samhälle. Glasgow är en
2806 modern stad med konst, arkitektur, shopping och festivaler. I Glasgow har staden tagit tillvara
2807 på stadens kulturarv. Istället för att riva och bygga nytt har gamla hus fått nya roller. Tänk dig
2808 att sitta på en restaurang samtidigt som du blickar ut över de utsmyckade detaljerna från
2809 historisk arkitektur. Eller handla kläder i butiken som igår var en vacker banklokal.

2810 I Stockholm omvandlades en tidigare banklokal till dagens Medelhavsmuseum. Och tänk vad
2811 många olika spännande företag och aktiviteter som fick plats i Münchenbryggeriet. Bryggeriet
2812 som skulle rivras, men blev till en het valfråga och är efter en rejäl upprustning både vacker
2813 och rymmer många olika verksamheter.

2814 Det finns en rädsla att använda kulturarvet som resurs för en turistisk utveckling och därför är
2815 det viktigt att bevarandet och utvecklingen av kulturarvet sker utifrån ett
2816 hållbarhetsperspektiv. Idag är få kulturarv digitaliserade. AR (Augmented Reality) är en av de
2817 tekniker som kommer att bli allt vanligare inom den närmsta tiden. Mobilspelet Pokémon Go
2818 är ett exempel på hur man kan använda sig av AR. Temaparken Cité de l'espace i Toulouse
2819 som ligger i södra Frankrike, har utvecklat det ytterligare i ett interaktivt spel. Tekniken ger
2820 en annorlunda version av museiutställningar. I framtiden kommer det att vara viktigt att det
2821 som riktas till en besökare, ska vara personifierat för att möta dennes intressen och
2822 efterfrågan. Vad det här EU-finansierade projektet gör att den förbättrar och personifierar
2823 besökarnas upplevelser där aktören skapar en skraddarsydd upplevelse som är baserad på
2824 besökarens intressen.

2825 Idag ökar intresset för kulturturism. Det har att göra med att det finns ett stort historieintresse.
2826 Glasgow har lyckats utveckla kulturarvet till intressanta reseanledningar. Ett framgångsrikt
2827 exempel i Sverige är världsarvet Hälsingegårdarna som betyder mycket för bygden. Turisters
2828 intresse för kulturarv blir också en drivkraft för en kommun för att bevara och vårda
2829 attraktionerna. Den nationella och internationella turismen ger skatteintäkter när turisterna
2830 konsumerar på olika platser. Det gynnar kommuner, såväl företagare som medborgare. Det är
2831 därför viktigt att se kulturarv som en turistisk resurs som finns med i kommunernas planer för
2832 en hållbar utveckling. Viktigt i sammanhanget att stödja ideella krafters engagemang för en
2833 levande kultur.

2834 En problematik idag är att många kulturmiljöer rivs för att ge plats åt det nya. Detta sker både
2835 på landsbygden och i storstäderna. Glasgow är ett bra exempel på hur man istället har lyckats
2836 få en bra kombination av byggnader som är kulturarvsmärkta med nybyggda hus. Staden har
2837 fyllt dem med nytt innehåll samtidigt som byggnader finns kvar och berättar om gårdagen.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2838 Det är en förebild för hur man kan lyfta in historien i dagens sammanhang. Husen kan berätta
2839 vår historia för oss, för besökare och för kommande generationer. Att använda ny teknik
2840 skapar ett ökat intresse och ger nya perspektiv på vårt gemensamma kulturarv.

2841

2842 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2843 att Centerpartiet tar fram en strategi för att bevara och utveckla kulturarv i Sverige som också
2844 inkluderar hur kulturarv ska digitaliseras.

2845

2846 Distriktets yttrande:

2847 Instämna i motionens intentioner

2848

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2849 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2850 [6.22 Kulturpolitik](#)

2851 *Marie Persson, Karlstad, Anders Peterson, Karlstad, Emilie Johansson, Stockholm*

2852

2853 Kulturfrågorna är i dagsläget åsidosatta av Centerpartiet som är i stort behov av att uppdatera
2854 och revidera sin kulturpolitik. Samtidigt som Centerpartiet har legat lågt kring kulturpolitiska
2855 frågor har de tagits över av vänstern och extremhögern som på ett skickligt sätt använder sig
2856 av kulturen för att formge det idealsamhälle de vill uppnå. Det hämmar inte bara kulturens
2857 frihet, utan också individens möjligheter att tillägna sig kulturella uttryck. För vad händer när
2858 styrningen över kulturen med syftet att uppnå ett normkritiskt samhälle blir så stark att
2859 kvalitet inte längre står i fokus?

2860 Kultursektorns tjänstemannasida är ideologiserad åt vänster. Med det kommer ofta ett starkt
2861 engagemang i mångfaldsfrågor och identitetspolitiska diskurser som används för att hävda
2862 olika insatser. Eller som Kulturrådet uttrycker sig "om det är en styrning så är det en vacker
2863 styrning". En styrning av kulturen där representation av grupper står över den konstnärliga
2864 kvaliteten är inte en vacker styrning - det leder snarare till en likriktning av kulturen där
2865 politikens armlängds avstånd till kulturen inte längre gäller. Det är en vänsterorienterad
2866 styrning för att uppnå goda mål som utifrån en liberal ståndpunkt slår väldigt fel.FN:s
2867 konvention om mänskliga rättigheter markerar tydligt att "alla har rätt att fritt delta i
2868 samhällets kulturella liv, att njuta av konst samt att få ta del av vetenskapens framsteg och
2869 dess förmåner.". Detta är rättigheter som idag behöver värnas. Vårt kulturpolitiska program
2870 från 2015 behöver uppdateras för en kulturpolitik som för Sverige och kulturens frihet framåt.
2871 Inte bakåt. Därför vill vi ligga i framkant med en utvecklade liberal kulturpolitik.

2872

2873 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2874 att en arbetsgrupp tillsätts för att ta fram ett nytt kulturpolitiskt program

2875

2876 Distriktets yttrande:

2877 Distriktsstämman tillstyrker motionen!

2878

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2879 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2880 [6.23 Sponsring av kultur](#)

2881 *Jonas Naddebo, Stockholms stad*

2882

2883 Finansiering av kultur i Sverige har under decennier i huvudsak varit en offentlig
2884 angelägenhet. I jämförelse med andra EU-länder har privata pengar och näringsliv spelat en
2885 liten roll i sammanhanget. Det finns en utbredd uppfattning i svensk kulturdebatt att ju mer
2886 offentliga pengar som tilldelas kulturen, desto bättre kulturpolitik. Rankinglistor som
2887 basunerar ut vilka kommuner som lägger mest kultur per invånare väger tungt och får ofta
2888 utvärdera huruvida politiken bryr sig om kultur eller inte. Detta är en naiv syn på hur
2889 kulturpolitiken faktiskt fungerar idag, inte minst i tider när högerpopulismen breder ut sig. Vi
2890 kan konstatera att Victor Orbans regim i Ungern lägger mer pengar på kultur än de flesta av
2891 övriga EU-länder. Förutom att storleken på offentliga kulturbudgetar knappast är avgörande
2892 för kvalitén på kulturpolitiken finns det en risk i att kulturverksamheter tappar i bred
2893 samhällsförankring när de i huvudsak finansieras av det offentliga. Därutöver finns den
2894 uppenbara osäkerheten kring kulturens skattefinansiering, en finansiering som alltid kommer
2895 att vara begränsad till följd av konkurrensen om samma skattepengar som ska gå till
2896 exempelvis skola och socialtjänst. Kulturen blir därmed direkt beroende av politikens välvilja.
2897 Kulturen behöver kunna stå på mer än ett ben och därför finns det starka skäl att bredda
2898 finansieringen av kultursektorn i Sverige. Det behövs mer privata pengar till kulturen. För att
2899 åstadkomma detta behöver vi komma bort från beskrivningar av en marknad där den starkaste
2900 alltid vinner och att kulturen därmed alltid förlorar. Detta utgör en föråldrad syn på hur kultur
2901 sprider sig idag. Marknaden bör snarare ses som ett uttryck för den fria kulturens utveckling
2902 bortom politikens prioriterade kulturområden. Det kan handla om ekonomiskt stöd från
2903 aktörer utanför den offentliga sektorn så som företag, men även från ideella aktörer. När
2904 privata aktörer samarbetar med kulturaktörer stärks kulturen både ekonomiskt och
2905 innehållsmässigt samtidigt som näringslivet ges möjlighet till samhällsengagemang.
2906 Sammanfattningsvis, det finns starka skäl att underlätta för fler finansieringsvägar in i
2907 kulturen så att privat och offentlig finansiering kan verka sida vid sida. Att underlätta för mer
2908 kultursponsring är en framkomlig väg.

2909 Dagens skattelagstiftning utgör ett hinder för mer kultursponsring. Den saknar tydliga regler
2910 om avdrag för sponsring. Grundläggande är att avdrag bara medges om sponsorn kan visa på
2911 en direkt motprestation från den som sponsras. Det är inte särskilt svårt när det gäller
2912 exempelvis idrott där sponsorernas logotyper kan synas på arenor eller matchtröjor, ett stort
2913 reklamvärde helt enkelt. Att på samma sätt inreda en biograf eller ett museum med reklam är
2914 svårare. Det indirekta värde i form av goodwill utan krav på motprestation är inte ett
2915 tillräckligt skäl för avdrag enligt lagstiftningen. Därför missgynnas kultursponsring. Det finns
2916 en rad exempel på rättsfall där kultursponsring inte klarat uppsatta krav vilket gjort att avdrag
2917 inte kunnat göras. För att förenkla sponsring till kultursektorn och därmed värna kulturens
2918 frihet genom breddad finansiering föreslår jag:

2919

2920 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2921 att generösare gränsdragning för skatteavdrag för kultursponsring införs.

2922 att villkoren för kultursponsring jämställs med sponsring till idrott.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2923 att betrakta kultursponsring som avdragsgill marknadsföring.

2924

2925 Distriktets yttrande:

2926 Motionen beskriver väl finansieringssituationen för kulturlivet i Sverige. Vi lever med en

2927 kulturpolitik som fortfarande andas det sjuttioal då den utformades. I 1974 års

2928 Kulturproposition var utgångspunkten hur man skulle "motverka kommersialismens negativa

2929 verkningar inom kulturområdet". Allt för länge har detta synsätt präglat kulturpolitiken och

2930 alla försök att lyfta frågor om sponsring och näringslivets möjligheter att bidra har slagits ned

2931 som nyliberala försöka att undandra den offentliga finansieringen.

2932 Kulturens status behöver stärkas och finansieringen kan inte enbart förlita sig på välvilliga

2933 politikens engagemang och kommunala budgetutrymmen. Därför är det som motionären

2934 beskriver en nödvändighet att stärka de alternativa finansieringsmöjligheterna genom att göra

2935 det skattemässigt intressantare för näringslivet att engagera sig och bidra till kulturen.

2936 Näringslivets tillskott på resurser skulle också möjliggöra en ökad frihet. När det finns fler

2937 ekonomiska ben att stå på så blir inte politiska majoritetsskiften lika avgörande.

2938 Förslag till beslut:

2939 Att bifalla motionen

2940 Distriktsstämmans beslut:

2941 Att bifalla motionen

2942

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

2943 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

2944 [6.24 Filmstöd](#)

2945 *Jonas Naddebo, Stockholms stad*

2946

2947 Den internationella konkurrensen om filminspelningar är hård och den svenska filmbranschen
2948 har svårt att hävda sig i den. Antalet filmproduktioner i Sverige har inte följt med
2949 utvecklingen i EU och övriga världen. Denna utveckling ser tyvärr ut att fortsätta om inget
2950 görs.

2951 Färre filminspelningar i Sverige är negativt för en hel bransch i form av de kulturella och
2952 kreativa näringarna. En bransch som innehåller arkitektur, form och design, film, fotografi,
2953 konst, mode, litteratur, musik, scenkonst, spel, media, turism och besöksnäring. Mycket
2954 viktiga näringar för svensk tillväxt och utveckling. När filminspelningarna blir färre i Sverige
2955 försämras förutsättningarna för dessa branscher att växa när samarbeten med film- och
2956 tevebransch blir färre. Samarbeten som driver innovationer, genererar export, lockar
2957 internationella filmturister som bidrar till konsumtionen i regionerna och framförallt driver på
2958 den digitala utvecklingen när ungdomar lockas till utbildningar som kan ge jobb i Sverige.
2959 Därutöver stärks Sveriges internationella attraktionskraft och synlighet när filminspelningar
2960 tar plats i Sverige. Fler filminspelningar till Sverige blir som ett toppen av ett isberg där det
2961 mesta av verksamheter som genereras döljer sig under ytan.

2962 Film- och tevebolag från hela världen agerar på en internationell marknad för
2963 filminspelningar. Det grundläggande problemet är att marknaden för filminspelningar inte är
2964 konkurrensneutral för svensk del. Denna marknad är numera övervägande byggd utifrån att de
2965 flesta länder arbetar med subventionen produktionsincitament. Idag erbjuder 27 stater i
2966 Europa produktionsincitament i någon form, liksom många delstater i USA. År 2018 var
2967 Sverige, Danmark, Luxemburg och Liechtenstein de enda länder i EU- och EES-området som
2968 inte hade någon form av produktionsincitament. Detta försvårar förstås
2969 konkurrensmöjligheterna för den svenska film- och tevebranschen och urholkar därmed
2970 kompetens och kapacitet i Sverige.

2971 Den vanligaste formen av produktionsincitament i Europa är en så kallad produktionsrabatt.
2972 17 länder erbjuder sådana produktionsrabatter och skulle även i Sverige vara enklast att införa
2973 enligt Tillväxtverkets rapport från 2017 "Fler filminspelningar till Sverige."
2974 Produktionsrabatt är en statligt finansierad rabatt på den totala produktionskostnaden för att ta
2975 fram en färdig film- eller teveproduktion. Det är alltså en offentlig subvention för att
2976 framställa film som baseras på kostnaderna för produktionen.

2977 Svensk film- och tevebranschs samlade tillväxt är idag svag och vi ser dessutom tecken på en
2978 hårdnande konkurrens med risk för utslagning. För att fler filminspelningar ska kunna ske i
2979 Sverige och därmed stärka konkurrenskraften hos svenska företag och branscher som är
2980 inblandade i film- och teveproduktioner föreslår jag.

2981

2982 Jag/vi föreslår partistämman besluta

2983 att ett statligt produktionsincitament införs i form av en produktionsrabatt till filmproduktion
2984 på 25 procent.

2985

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 2986 Distriktets yttrande:
- 2987 Som motionären beskriver är den internationella konkurrensen om filminspelningar hård även
2988 då antalet inspelningar ökar stort. Svensk filmindustri står inför stora utmaningar, både med
2989 kompetensbrist, visningsmonopolet och att färre går på bio. Att Sverige, som ett av fyra
2990 länder i Europa, fortsätter med konkurrensnackdelen att avstå från produktionsincitament är
2991 oroande.
- 2992 Motionären beskriver förtjänstfullt den hårdnande konkurrens som svensk film- och
2993 tevebransch befinner sig i. Där skulle produktionsincitamenten göra stor nytta och de skulle
2994 långsiktigt också stärka de kulturella och kreativa näringarna i stort. Filmproduktioner samlar
2995 många olika yrkesgrupper och kompetenser som genom fler produktioner kan stärka
2996 branschen och därigenom även öka skatteintäkterna.
- 2997 Förslag till beslut:
- 2998 Att bifalla motionen
- 2999 Distriktsstämmans beslut:
- 3000 Att instämma i motionens intention
- 3001 Att ett statligt produktionsincitament införs i form av en produktionsrabatt till filmproduktion.
- 3002

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3003 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3004 [6.25 Kulturhistoriska hantverk](#)

3005 *Wilhelmina Horn Göteborg*

3006

3007 I och med att Centerpartiet ingått samarbete med regeringspartierna, men samtidigt står i
3008 opposition är det viktigt att börja utforska ny politik i de områden där samarbete med
3009 regeringspartierna inte finns. Däribland finner man kultur. Frågor kring kultur, som skulle
3010 passa väl in med Centerpartiets värderingar och övriga politik, är den om vårt enorma och
3011 internationellt värdefulla kulturarv kring hantverk. Det finns gott om historiska
3012 hantverksformer som är vid liv än idag, och anses vara unika för vårt land. Som exempel kan
3013 man nämna tvååndsstickning, en metod som används vid tillverkandet av våra folkdräkter.
3014 Denna metod har fått stor internationell uppmärksamhet, inte minst inom forskningen. Det är
3015 dags att dessa värdefulla hantverk får uppmärksamhet även nationellt, och att resurser läggs
3016 på att bevara och hålla dem vid liv.

3017

3018 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3019 att det tillsätts resurser i form av en bidragspott för civilsamhället att söka från, gällande
3020 projekt kring bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla hantverk

3021 att partiet profilerar sin kulturpolitik kring bevarandet av kulturhistoriskt värdefulla hantverk

3022

3023 Distriktets yttrande:

3024 Distriktsstyrelsens yttrande:

3025 Precis som motionären skriver är kulturen ett område som Centerpartiet har stora
3026 möjligheter att utveckla sin politik inom.

3027 Kultur är en viktig dimension i ett långsiktigt, hållbart samhälle - socialt, ekonomiskt och
3028 miljömässigt. Socialt; därför att kultur bidrar till att skapa mötesplatser, sammanhållning
3029 och mänsklig växt. Ekonomiskt; därför att kultur och kreativa näringar står för
3030 sysselsättning och en ökande andel av BNP. Miljömässigt, slutligen, därför att kultur och
3031 kulturmiljö bidrar till att skapa en attraktiv livsmiljö.

3032 Centerpartiets kulturpolitik grundar sig i att kulturen ska fri från politiker som vill styra
3033 vad den ska handla om. Det måste stå fritt för var och en av våra invånare att få skapa.

3034 Däremot ska vi som politiskt parti se till att förutsättningarna för de människor som vill
3035 skapa har möjlighet att göra det. En viktig uppgift är att se till att alla människor oavsett
3036 var man bor, vilken bakgrund man har, eller om man har någon funktionsnedsättning får
3037 ta del av kultur och vara med och skapa.

3038 Det är det viktigt att Centerpartiet ligger i framkant och lyssnar av samhället vi lever i,
3039 dess behov och möjliggör nya arenor där kultur kan få växa sig stark, delas med många

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3040 och lära för framtiden.

3041 Vi fick i och med valet 2018 många nya platser i både kommun och region, och kan på så

3042 sätt driva tydligare centerpolitik därigenom.

3043 Det kulturnätverk som nu startats inom ramen för Centerpartiet i Västra Götaland,

3044 kommer att kunna bidra till en bredare debatt, en större kunskapsöverföring mellan

3045 partiets folkvalda och intresserade medlemmar. Det är även inom ramen för detta

3046 nätverk som vi kommer att kunna bidra tydligare i debatten medialt och med det gå i

3047 framkant av partiets utveckling.

3048 Det finns idag flera fonder och organisationer som kulturutövare kan söka pengar av.

3049 Dessa finns på kommunal, regional, riks och Europa-nivå.

3050 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

3051 Att anse motionen besvarad

3052 Distriktsstämman beslutar:

3053 att bifalla distriktsstyrelsens förslag.

3054

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3055 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3056 [6.26 Anpassning av kommunallagen](#)

3057 *Lennart Pettersson och Fredrik Jönsson, Svalöv*

3058

3059 Kommunallagen reglerar förtroendevaldas roller och uppdrag. I den jämställs kommunalråd
3060 och regionråd med övriga förtroendevalda.

3061 Det är vanligt idag att det blir förändringar i styret i kommuner och regioner under pågående
3062 mandatperioder. Samtidigt finns det ett antal hinder som försvårar för byte av förtroendevalda
3063 i samband med skifte av styrande.

3064 För det första fokuserar kommunallagen på "majoriteten", trots att det idag är minoritetsstyre i
3065 många kommuner. För det andra beaktar inte lagen att det i många fall finns en förste vice
3066 ordförande från de styrande i olika nämnder och styrelser.

3067 Det är möjligt att byta ut en ordförande vid skifte av styre men det är inte möjligt att byta ut
3068 vice ordförande, ifall inte vissa kriterier uppfylls. Man kan t.ex. i kommunstyrelsen ha en 1:e
3069 vice ordförande från oppositionen, trots att det i reglementet står att denne ska företräda de
3070 styrande.

3071 Detsamma gäller om förtroendevalda lämnar sitt parti och antingen går över till något annat
3072 parti eller blir politiska vildar. Det gäller också om man saknar förtroende från sitt parti. Då
3073 går det inte heller att ersätta dem med någon annan. Sammantaget försvårar detta oerhört
3074 mycket i den praktiska kommunpolitiken.

3075 Att man inte kan flytta på ledamöter i Kommunfullmäktige av nämnda skäl, är självklart,
3076 eftersom de är valda av folket. Resterande poster är dock tillsatta av partierna och där bör det
3077 vara enklare med förändringar. Det är idag en obalans mellan den enskilde förtroendevalde
3078 och partiet som behöver åtgärdas, i form av att partierna ska ges större möjlighet att bestämma
3079 över vem eller vilka som har rätt att representera partiet.

3080

3081 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3082 att Kommunallagen förändras i den delen som gäller entledigande eller återkallande av
3083 uppdrag

3084

3085 Distriktets yttrande:

3086 Distriktsstämman anser att motionären lyfter en viktig problematik och instämmer i förslagen

3087 Distriktsstämman föreslår Partistämman

3088 att bifalla motionen

3089

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3090 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3091 [6.27 Federalism](#)

3092 *Jasmine Karam Västra Götalands krets*

3093

3094 Sverige har väldigt olika förutsättningar och situationer beroende på var i landet du är. Om du
3095 är i Norrbottens län så är det övergripande mycket stor skillnad från låt säga Skåne län. Det
3096 som är bra politik för Stockholm är inte bra politik för Norrbotten eller ens Skåne. Lagar som
3097 funkar för huvudstaden kanske fungera mindre för Jämtland eller Västra Götaland.

3098 Jag yrkar att:

3099 Att vi tar stort steg i decentralisering med ett mer federalt decentraliserat styre, på sikt
3100 skapandet av förbundsstaten Sverige där länen blir förbundslän och har makt och suveränitet
3101 till förhållande till centralmakten.

3102 Detta samtidigt som vi ökar kommunernas självstyre. Utveckling till förbundsstaten kan vara
3103 successiv, med att först göra som Spanien och helt enkelt ge de autonoma regionerna mer
3104 lagstiftande makt och inflytande av sin egen politik. Fast i en förbundsstat är länens autonomi
3105 mer konstitutionellt skyddade än i en decentraliserad enhetsstat som Spanien där
3106 centralmakten lättare kan ändra sig och centralisera vilket är varför jag anser att vi bör gå den
3107 vägen mot en riktig förbundsstat.

3108 Hur de framtida förbundsläna ska vara uppdelade måste inte vara som moderna län även om
3109 de kan vara en bra utgångspunkt att jobba ifrån, Smålands tre olika län skulle kunna slås ihop
3110 till ett förbundslän till exempel.

3111

3112

3113 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3114 Att vi succesivt decentraliserar landet och på sikt byter från enhetsstat till förbundsstat.

3115

3116 Distriktets yttrande:

3117 Distriktsstyrelsens yttrande:

3118 Diskussion om demokrati och federalism har flertalet gånger varit flitigt debatterad på
3119 partistämmor inom Centerpartiet.

3120 Kortfattat sägs i tidigare stämmobeslut från 2009 att Centerpartiet vill ha ett öppet och
3121 liberalt samhälle där varje människa är fri att fatta sina egna beslut och förverkliga sina
3122 drömmar.

3123 Vidare sägs att för Centerpartiet utgör den enskilda människan, tillsammans med andra
3124 människor, grunden för demokratin. Demokratins styrka är att den ger alla samma rätt
3125 att påverka de politiska besluten. Centerpartiet sätter människan i centrum, och målet är
3126 att ge henne ökat inflytande över sitt liv och sin vardag. Vi vill att medborgarna blir mer

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 3127 delaktiga och får ökad frihet. Grunden för det är att beslut fattas så nära medborgarna
3128 som möjligt. Vi brukar tala om "köksbordsdemokrati", vilket innebär att människor själva
3129 ska få bestämma om det som ligger dem nära.
- 3130 Centerpartiet förespråkar en decentraliserad demokrati, med spelregler som förhindrar
3131 centralisering. När makt flyttas från den statliga nivån till regioner och kommuner får alla
3132 människor mer att säga till om. Därför berör regionalisering och lokalt självstyre oss alla.
3133 Centerpartiet vill att Sverige och EU ska styras enligt federalismens principer. Med
3134 federalism menas att makten är uppdelad på olika nivåer och att delegering sker
3135 underifrån och upp. Underifrånsperspektivet bygger på ett starkt självbestämmande där
3136 endast de frågor som inte kan lösas av den enskilda människan går vidare till
3137 kommunen, regionen, staten eller EU.
- 3138 Federalism innebär helt enkelt "rätt beslut på rätt plats".
- 3139 Sex principer vägleder Centerpartiet för stärkt federalism:
- 3140 1. Underifrånsperspektiv. Beslut ska fattas så nära dem som berörs som möjligt.
3141 2. En skriven konstitution. Det ska finnas tydliga regler för maktindelning och
3142 beslutsnivåers kompetens samt till skydd för individuella fri- och rättigheter.
3143 3. Självstyrande enheter med tydliga ansvarsbefogenheter.
3144 4. Beslutsmyndighet ska motsvaras av beskattningsrätt för de egna angelägenheterna.
3145 5. Det ska för varje beslutsnivå finnas direkta band mellan medborgarna och lagstiftarna.
3146 Det bör alltså förekomma direkta val till någon politisk instans på varje nivå.
3147 6. Samarbete mellan självstyrande enheter, liksom samarbete mellan olika nivåer på
3148 frivillig grund, ska underlättas.
- 3149 Distriktsstyrelsen uppfattar som att ovan i all väsentlighet samstämmer med
3150 motionärens intention. Men ovan innebär samtidigt inte ett byte från enhetsstat till
3151 förbundsstat så som motionären yrkar.
- 3152 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:
- 3153 Att avslå motionen
- 3154 Yrkande
- 3155 Maria Andersson föreslår distriktsstämman besluta:
- 3156 att besluta att anse att motionen är besvarad,
3157 att Centerpartiet ska verka för att regionalisering av Sverige där beslut och
3158 befogenheter flyttas från den statliga myndighetsnivån till de folkvalda regionerna.
- 3159 Propositionsordning
- 3160 Ordförande ställer först propositioner på ärendets avslag mot Marias förslag.
3161 Distriktsstämman beslutar:

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3162 att bifalla Maria Anderssons förslag.

3163

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3164 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3165 [6.28 Styrning av myndigheter](#)

3166 *Karlskronakretsen*

3167

3168 Motionären har ej lämnat någon brödtext.

3169

3170 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3171 att Centerpartiet ska verka för att statliga myndigheter styrs på ett effektivt och smart sätt.

3172 Självständiga myndigheter var en fördel när statsöverhuvudet befann sig i krig utomlands men

3173 idag krävs det en annan styrning. Genom att departementen ställer S.M.A.R.T.A mål till

3174 myndigheterna och säkerställer att uppföljning sker av dessa mål kommer skattepengarna att

3175 utnyttjas optimalt

3176

3177 Distriktets yttrande:

3178 Våra myndigheter styrs via regleringsbrev. Regleringsbreven innehåller normalt mål, direktiv,

3179 budget, krav om återrapportering m.m. Arbetssättet för verksamhet och styrning behöver

3180 kontinuerligt utvärderas och förnyas. SMARTA mål är ett bra verktyg att använda.

3181 Distriktsstyrelsen ser tydliga problem med mer eller mindre självstyrande myndigheter

3182 samtidigt med ett avskaffat strikt tjänstemannaansvar. Exempelen är många då ansvarig

3183 minister tvingas konstatera att rak ministerstyrning inte är möjlig. Dock kan samma minister

3184 ställas till svar vilket menligt inverkar på förtroendet för politiskt valda. Att verk och

3185 myndigheter styrs på ett effektivt och smart sätt borde vara en självklarhet men exemplen på

3186 det motsatta finns alltför ofta.

3187 Distriktsstyrelsen för Centerpartiet i Blekinge föreslår stämman;

3188 Att anse motionen besvarad.

3189

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3190 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3191 [6.29 Republik](#)

3192 *David Kollberg, Göteborg*

3193

3194 Sverige skall vara en demokratiskt förebild. Det borde vara en självklarhet att ingen ärver
3195 posten som statschef i ett land som bygger på demokratiska principer. Centerpartiet skall som
3196 ett liberalt parti gå i spetsen för avskaffandet av monarki. Befria medborgarna Carl Gustaf
3197 Bernadotte, Victoria Bernadotte och Estelle Bernadotte. Låt dem om de så önskar engagera
3198 sig i politiska partiet och precis som alla andra svenska medborgare ställa upp i val till de
3199 poster de önskar!

3200

3201 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3202 att Sverige avskaffar monarkin

3203

3204 Distriktets yttrande:

3205 Distriktsstyrelsens yttrande:

3206 Motionären tar upp viktiga frågeställningar om vad som utgör grundpelarna för liberalism
3207 och demokrati. Centerpartiet har antagit en pragmatisk hållning i frågan om Sveriges
3208 statskick, och menar att det viktiga är att makten ska vila i händerna på folkvalda,
3209 vilket den nu också gör.

3210 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:

3211 Att avslå motionen.

3212 Yrkande

3213 David Kollberg föreslår distriktsstämman besluta att bifalla motionen.

3214 Propositionsordning

3215 Ordförande ställer först propositioner på ärendets avslag mot Davids förslag.

3216 Distriktsstämman beslutar:

3217 att bifalla distriktsstyrelsens förslag.

3218

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3219 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3220 [6.30 Representation i Sveriges riksdag](#)

3221 *Bertil Jonsson Örnsköldsvik*

3222

3223 Bakgrund Urbaniseringen i Sverige har lett till omflyttning av människor från landsbygden till
3224 de större städerna. Detta medför att den politiska röststyrkan i en representativ demokrati
3225 förflyttats till de större stadsregionerna. Landsbygden har därför tappat i politisk kraft genom
3226 urbaniseringen. Man kan säga att decentralisering och urbanisering är varandras motpoler.
3227 Centerpartiet har en stark historisk tradition av decentralisering. Andra demokratier t.ex. USA
3228 har en mix mellan vårt nuvarande system och geografisk representation. Vårt politiska system
3229 behöver en starkare regional representation i riksdagen som komplement till vårt nuvarande
3230 system för att hela landet ska på sikt hålla ihop. De folkvalda personerna ska representera sin
3231 geografiska region i riksdagen.

3232

3233 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3234 att Sveriges riksdag utökas med folkvalda representanter från de 25 landskapen, d.v.s. 1
3235 plats/landskap.

3236 att dessa 25 platser väljs i ordinarie riksdagsval

3237 att dessa 25 platser är personval och inte kopplade till partisystemet

3238

3239 Distriktets yttrande:

3240 Beslut

3241 - bifall till distriktsstyrelsens yttrande att föreslå partistämman avslå motionen

3242

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3243 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3244 [6.31 Tjänstemannaansvar](#)

3245 *Anton Ångman, Centerkretsen i Sollefteå kommun*

3246

3247 I framväxten av liberala demokratier har tilltron till stat och myndighet varit ovärderlig för att
3248 låta samhällen gro i lugn och stabilitet. Idag ser vi en utveckling där allt fler samhällsvådliga
3249 och odemokratiska rörelser växer just ur missnöjet och misstron mot myndigheterna. En del i
3250 detta ligger, i vårt fall, troligtvis i hur svensk offentlig förvaltning skötts. Liberalisering och
3251 privatisering har tyvärr inte alltid gått hand i hand med ansvarstagande och rimlighet, vilket
3252 har lett till att offentliga medel utnyttjats.

3253 Tjänstemannaansvar har så gott som avskaffats sedan en reform från mitten av sjuttioalet.
3254 Attityden i samhället idag kan uppfattas som att offentliga tjänstemän är så gott fredade från
3255 påföljder från deras beslut. Som exempel bland detta finns aktivistisk myndighetsutövning på
3256 ideologisk och religiös grund, men även ren och dum oaktsamhet. Detsamma kan tyvärr
3257 återfinnas även inom det så samhällsviktiga public service.

3258 Det är dags att återställa förtroendet för svenska offentliga institutioner, det är dags att
3259 återinföra ett stärkt tjänstemannaansvar med straffpåföljd.

3260

3261 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3262 att Centerpartier ska återinföra en modern form av utökat och stärkt tjänstemannaansvar

3263

3264 Distriktets yttrande:

3265 Beslut

3266 - distriktsstämman beslutar att med instämmande i motionens intentioner och
3267 överlämna densamma till partistämman för ställningstagande.

3268

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3269 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3270 [6.32 Tjänstemannaansvar](#)

3271 *Jerry Harrysson Folkare Centerkrets Dalarna*

3272

3273 Många är de som konstaterat att de drabbats av offentliga tjänstemäns ansvarsbefrielse.

3274 Ämbetsmannareformen av år 1975 avskaffade stora delar av det straffrättsliga ansvaret för
3275 offentliganställda. Disciplinära åtgärder inkluderande avsked från tjänst blev därefter ytterst
3276 sällsynta. Tidigare regelverk gav den enskilde, liksom företag och organisationer möjlighet
3277 att förutom att överklaga fattade beslut även lagsöka den enskilde tjänstemannen för beslut
3278 och åtgärder som uppfattades som lagstridiga och orättfärdiga.

3279 Efter genomförandet av Ämbetsmannareformen har den offentliga sektorn alltmer fått prägeln
3280 av en skyddad verksamhet.

3281

3282 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3283 Centerpartiet kraftfullt agerar för ett avskaffande av "ämbetsmannareformen" och för ett
3284 återinförande av tjänstemannaansvaret

3285

3286 Distriktets yttrande:

3287 Utvecklingen av samhället är beroende av kunniga tjänstemän som inom lagens ramar
3288 fokuserar på att hjälpa och lotsa företag, organisationer och enskilda genom våra regelverk.

3289 Ett straffrättsligt ansvar för tjänstemän, utöver det som redan gäller för var och en, kommer att
3290 skapa en osäkerhetskänsla i våra myndighetsorganisationer och hos den enskilde
3291 tjänstemannen.

3292 Risken att drabbas av böter, avsked eller fängelsestraff som följd av en felaktig bedömning
3293 kommer att hämma utvecklingen mot en flexibel, situationsanpassad och tillmötesgående
3294 myndighetsutövning till förmån för bokstavstrogen tillämpning av lag. Utrymmet att bedöma
3295 varje enskilt fall minskar.

3296 Distriktsstyrelsen ser en betydande risk att förslaget leder till fyrkantigare bedömningar och
3297 längre handläggningstider.

3298 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta

3299 att avslå motionen

3300 Centerpartiet Dalarnas distriktsstämma beslutade

3301 att avslå motionen

3302

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3303 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3304 6.33 Skottvecka

3305 *Daniel Giertz Linköping, Östergötland*

3306

3307 Om man inte är van att tänka i veckonummer, men ibland stöter på folk som hänvisar till
3308 vilken vecka något ska hända och förväntar sig att man ska koppla direkt, kan man lära sig att
3309 8/3, 17/5, 26/7, 4/10 och 13/12, alltid inträffar i veckorna 10, 20, 30, 40 och 50. Om någon
3310 exempelvis hänvisar till vecka 37, räknar man ut vilket datum som kommer tre veckor innan
3311 4/10.

3312 Detta gäller dock inte under skottår som börjar på en torsdag.

3313 Att det inte gäller då, krånglar till det ännu mer för folk som är vana att tänka i veckonummer.
3314 Jag hörde ryktesvägen (men kan inte garantera att det är sant), att 2004, alltså senaste gången
3315 ett skottår började på en torsdag, så bokade lärare semesterstuga vecka 34 för att de brukade
3316 göra det varje år. De upptäckte då för sent att de skulle jobba den veckan.

3317 Sådana missförstånd hade kunnat undvikas om 1-7/3, hade kallats skottveckan de skottår som
3318 börjar på en torsdag, så att kommande veckor hade haft de nummer de brukar ha.

3319

3320 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3321 att skottår som börjar på en torsdag ska 1-7/3, kallas för skottveckan, inte vecka 10.

3322

3323 Distriktets yttrande:

3324 Kretsstyrelsens svar på motionen

3325 Att vissa använder veckonummer istället för exakta datum är beklagligt. Att systemet för
3326 veckonummer är förvirrande och inkomplett förvärrar situationen. Det är dock inte politikens
3327 uppgift att utforma denna typ av konvention, utan istället får förbättringar växa fram utanför
3328 staten, på de fria idéernas marknadsplats.

3329 Därför yrkar vi följande:

3330 - Att kretsen avslår motionen

3331 Kretsårsmötet beslutade att avstyrka motionen

3332 Distriktsstyrelsen yttrande

3333 Att vissa använder veckonummer istället för exakta datum är beklagligt. Att systemet för
3334 veckonummer är förvirrande och inkomplett förvärrar situationen. Det är dock inte politikens
3335 uppgift att utforma denna typ av konvention, utan istället får förbättringar växa fram utanför
3336 staten, på de fria idéernas marknadsplats.

3337 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att motionen avslås.

3338 Distriktsstämmans beslut

3339 Stämman beslutade enligt distriktsstyrelsens förslag.

3340

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3341 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3342 6.34 Skyddet för demokratin

3343 *Rune Forsberg, Stockholm Norrmalm*

3344

3345 I utkastet till sakpolitisk överenskommelse (Januariöverenskommelsen) står det under punkt
3346 73 att ”under mandatperioden ska en parlamentarisk översyn göras för att stärka grundskyddet
3347 för de demokratiska strukturerna ...”Punkten adresserar en av vår tids viktigaste frågor, hur
3348 ska den liberala demokratin skyddas från att monteras ned av tex en demokratiskt vald
3349 auktoritär populistisk majoritet i riksdagen. Vi nås löpande av nyheter om att just detta sker i
3350 vår omvärld (Ungern, Polen, Turkiet, mfl).Översynen behöver gå på djupet i denna stora och
3351 avgörande fråga. Punkt 73 behöver därför konkretiseras, vad i grundskyddet är det som ska
3352 stärkas och hur ska det ske? Utredningsdirektiven måste ta sin utgångspunkt både i
3353 erfarenheter av vad som sker i omvärlden och i de svagheter som finns i det svenska
3354 grundskyddet. Målet för översynen bör vara att, baserat på goda och dåliga exempel från
3355 andra länder, skapa ett starkare och uthålligare skydd för vår liberala demokrati.

3356 Våra grundlagarI jämförelse med många andra länder är det i Sverige förhållandevis lätt att
3357 ändra grundlagarna. Det räcker med två beslut med enkel majoritet och med ett extraval
3358 emellan. Får tex ett auktoritärt populistiskt parti majoritet i ett riksdagsval så kan det fatta
3359 beslut om ändring i grundlagen, utlysa ett extraval (som de har stora chanser att vinna, då det
3360 kommer nära inpå det föregående valet) och sedan fastställa ändringen. Det kan således gå
3361 mycket snabbt att montera ner vår demokrati och våra grundläggande mänskliga rättigheter.

3362 I många länder i vår närhet är ändring av grundlagen en betydligt trögare process, i några är
3363 det t.o.m. omöjligt att upphäva vissa grundläggande demokratiska rättigheter.

3364 Översynen bör föreslå åtgärder som starkt begränsar möjligheterna för tex en tillfällig
3365 auktoritär populistisk majoritet att nedmontera vår demokrati. Förslagen kan tex vara att
3366 ändringar i grundlagen ska ske med två beslut där åtminstone det sista ska tas med
3367 kvalificerad majoritet (tex 2/3) och med ett ordinarie val mellan besluten. Vidare bör det
3368 prövas om en särskild klausul kan införas i grundlagen som omöjliggör att vårt demokratiska
3369 statsskick och de grundläggande mänskliga rättigheterna kan upphävas.

3370 LagprövningI vår typ av demokrati är den lagstiftande makten sammanväxt med den
3371 verkställande, i.o.m. att regeringen vanligtvis är baserad på en majoritet i riksdagen. Det finns
3372 därför anledning att stärka kontrollen av regeringsmakten utanför riksdagen.

3373 Många andra länder har en stark lagprövning, dvs att lagar och föreskrifter är förenliga med
3374 grundlagen. Prövningen görs då ofta av en utomstående instans, tex en författningsdomstol
3375 eller Högsta domstol. I Sverige har vi en svag lagprövning, där regeringen och riksdagen har
3376 en central roll. Betoningen är på förhandskontroll och det är tex inte ovanligt att lagrådets
3377 rekommendationer negligeras. Huvudansvaret för prövningen ligger alltså hos de som själva
3378 har utformat lagarna och därmed har ett intresse av att de ska träda i kraft och tillämpas fullt
3379 ut. Det innebär att en tillfällig auktoritär populistisk majoritet kan avgöra om, en av dem,
3380 föreslagen lag är i överensstämmelse med grundlagen eller ej. Det finns därför skäl att utreda
3381 om inte formerna för en aktivare utomstående efterhandskontroll bör stärkas, tex via en
3382 särskild författningsdomstol eller via Högsta domstolen.

3383 Översynen bör föreslå former för hur lagprövningen kan stärkas utan att för den skull
3384 onödigtvis judikalisera politiken.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 3385 Domstolarnas och rättsväsendets oberoende
- 3386 De svenska myndigheterna står formellt sett fria från departementen. Regeringen är förbjuden
3387 att styra i enskilda fall, man kan endast styra med hjälp av generella instruktioner. Men, det
3388 finns en rad indirekta metoder som kan användas av en regering som vill ha ett mer direkt
3389 inflytande över en myndighet. En väsentlig sådan är utnämningmakten, att tillsätta/avsätta
3390 myndighetschefen. Det finns forskning som visar att om en ny regering med annan färg
3391 tillträder minskar sannolikheten att myndighetschefer utsedda av den tidigare regeringen får
3392 sitta kvar. En tillfällig auktoritär populistisk regering kan alltså relativt enkelt erhålla ett mer
3393 direkt inflytande över våra viktigaste rättsvårdande myndigheter genom att tillsätta
3394 myndighetschefer med samma odemokratiska agenda som de själva.
- 3395 Regeringens utnämningmakt bör behållas inom de flesta områden. Men, för vissa känsliga
3396 befattningar inom rättsområdet, tex chefen för polisen, säkerhetspolisen och domstolarna, bör
3397 oberoende stärkas. Detta kan tex ske genom att utnämningmakten frikopplas från
3398 regeringen/riksdagen så att det blir svårare eller omöjligt för en tillfällig populistisk majoritet
3399 att byta ut misshagliga myndighetschefer/domare.
- 3400
- 3401 Jag/vi föreslår partistämman besluta
- 3402 att det bör prövas om sådan ändring av grundlag som är av betydelse för vårt demokratiska
3403 statsskick endast ska kunna ske med två beslut där åtminstone det sista ska ske med
3404 kvalificerad majoritet (tex 2/3) och med ett ordinarie val emellan.
- 3405 att det bör prövas om det i grundlag ska införas en regel som omöjliggör att det demokratiska
3406 statsskicket och grundläggande mänskliga rättigheter kan upphävas.
- 3407 att former ska föreslås för hur lagprövningen ska kunna stärkas.
- 3408 att det bör föreslås hur utnämningmakten avseende vissa betydelsefulla chefer inom
3409 rättsområdet i ökad grad ska kunna frikopplas från regering/riksdag.
- 3410
- 3411 Distriktets yttrande:
- 3412 Grundlagsfrågor är bland det mest komplicerade att ta sig an som lagstiftare. Det var inte
3413 länge sedan en större grundlagsöversyn vann laga kraft, som föregicks av en stor utredning
3414 med ett stort antal experter och förträdare för riksdagens partier deltog.
- 3415 Icke desto mindre ser vi nu en utveckling i delar av världen som väcker oro, just när det gäller
3416 demokrati, mänskliga rättigheter och rättsstatliga principer. Även på nära håll, hos vänner och
3417 grannar i Europa, ifrågasätts värden som vi länge tagit för givna.
- 3418 Den svenska demokratin går i praktiken att avveckla på något år om en majoritet skulle finnas
3419 för det. Att något sådant skulle kunna ske kändes försvinnande osannolikt för bara några år
3420 sedan, men idag kan vi inte vara lika säkra. Åtgärder i enlighet med motionens andemening
3421 bör vidtas för att stärka och skydda demokratin.
- 3422 Distriktsstyrelsen föreslår stämman besluta:
- 3423 Att bifalla motionen i sin helhet
- 3424 Distriktsstämmans beslut:
- 3425 Att bifalla motionen i sin helhet
- 3426

Kommitté 6 Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3427 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3428 6.35 Valmyndigheten

3429 *Henrik Juhlin, Huddinge*

3430

3431 Efter varje val så gör Valmyndigheten en erfarenhetsrapport som består av en beskrivning av
3432 förutsättningar, identifiering av problem samt, i förekommande fall, Valmyndighetens förslag
3433 till åtgärd. Rapporten finns för den insatta att läsa på val.se

3434 Flera av de behoven i rapporten har rapporterats tidigare och framförallt då kring en större
3435 förändring av valsedelsystemet som de rapporterat om både 2010, 2014 och nu 2018. Från
3436 rapporten 2018:

3437 Valmyndigheten har påtalat flera av behoven även i tidigare erfarenhetsrapporter. Den stora
3438 mängden av större och mindre behov av åtgärder som redovisas i rapporten visar en samlad
3439 bild av ett valsystem i behov av förändring. Det är viktigt att mindre förändringar genomförs
3440 löpande och inte enbart hänförs till statliga utredningar. Ett ständigt pågående
3441 utvecklingsarbete, till exempel genom uppdrag till Valmyndigheten, är nödvändigt för att
3442 upprätthålla det höga förtroende som valsystemet i Sverige har.

3443 För mig som sitter som vice ordförande i kommunens valnämnd och som har lyssnat in
3444 kommunens valkansli i dessa frågor, så håller både jag och tjänstepersonerna med om att det
3445 behövs några stora förändringar för att behålla förtroendet för valsystemet. Så jag tycker det
3446 är dags att vi lyssnar på Valmyndigheten och tillför de resurser som behövs och startar fler av
3447 de utredningar de har efterfrågat. För vi måste tillsammans kämpa för att bevara något av
3448 de finaste vi har, vårt robusta, stabila och decentraliserade valsystem som har högt förtroende
3449 hos våra invånare. En detalj som visar att förtroende för valsystemet är under press är antal
3450 överklaganden. 2014 så var det ca 50 unika överklaganden, 2018 hade det växt till över 700
3451 stycken unika.

3452 Valsedlar

3453 Det dags att utreda en förändring av valsedelsystemet, det trycks nästa 700 miljoner valsedlar
3454 till varje val, många överklaganden handlar om valsedlar, det har inte gått att personrösta utan
3455 valsedel och valsedlarna är inte tillgängliga för de med en grav synnedsättning. Så
3456 Valmyndigheten vill utreda hur detta system går att förändra, vilket jag verkligen håller med
3457 om.

3458 Dagens valsedelsystem utsätts dessutom både förstörelse och har en del inbyggda problem. Så
3459 det är verkligen dags att se över det. I Finland har man till exempel löst detta genom ett helt
3460 nytt system.

3461 Digitala röstkort

3462 Att trycka och dela ut röstkort så nära valet som möjligt är ett stort och riskfyllt projekt, därför
3463 vill Valmyndigheten se över om det skulle vara möjligt att börja använda digitala röstkort för
3464 alla invånare som har tillgång till en digital brevlåda. Det blir dock problem hur man ska göra
3465 via förtidsröstningen, så därför bör denna punkt utredas. Men vi måste jobba för att förenkla
3466 och minimera de riskfyllda momenten.

3467 Utreda och informera om lagen

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 3468 Eftersom Valmyndigheten inte har i uppdrag att varken tolka lagen eller informera om hur
3469 den ska tolkas, så blir det upp till varje enskild kommun och länsstyrelse att tolka och ta fram
3470 rutiner. Det betyder så klart att det inte blir lika behandling över hela Sverige. Ett exempel är
3471 till exempel hur man tolkar ogiltiga valsedlar. En valsedel som är ogiltigt i kommun A kan
3472 vara giltig i kommun B eftersom man tolkat de reglerna olika. Så det är helt klart dags att
3473 tillföra resurser till Valmyndigheten för att tolka lagen och göra manualer och
3474 rekommendationer till alla lokala valmyndigheter, så att vi i varje enskild kommun inte
3475 behöver uppfinna hjulet. Val.se på valnatten
- 3476 Valmyndigheten har ingen skyldighet att delge status för rösträkningen på valnatten, vilket
3477 alla invånare både tror och förväntar sig att de ska göra. Så denna uppgift tycker jag helt klart
3478 att den ska tillföras Valmyndigheten. De gör ju i princip detta redan, men om det är en
3479 officiell uppgift så har de större krav på sig att säkerställa att val.se fungerar på valnatten.
- 3480 Ångerröstningen
- 3481 Ångerröstningen gör att arbetet för röstmottagare och valnämnder blir mycket svårare och tar
3482 mycket längre tid och ju fler som förtidsröstar (som ökar i varje val), ju större blir problemet.
3483 Det har inte att göra med hur många som ändrar sin röst på valdagen, utan det har att göra
3484 med att förtidsröster inte får öppnas och läggas ner i valurnan innan vallokalen har stängt. Om
3485 man tar bort möjligheten till ångerröstning, så kan man direkt på morgonen börja föra in alla
3486 förtidsröster i röstlängderna. Visst skulle antal förtidsröster säkert minska lite i några val, men
3487 antalet som ändrar sin röst på valdagen är bara 0,16 procent. Så både jag och valmyndigheten
3488 förespråkar en ändring. Det kan vara att ångerröstning plockas bort helt eller så kan man
3489 delvis begränsas det till halva valdagen, så att man kan börja registrera dessa röster innan
3490 vallokalerna stänger.
- 3491 Tillgänglighetskrav
- 3492 Inför valet 2018 så förtydligades det hur viktigt det är att vallokalerna är tillgängliga för alla
3493 med funktionsvariationer. Dessa krav måste löpnade ses över och skärpas. Jag upplevde att
3494 det var lite otydligt hur viktigt det var att följa dem och om det var okej att ha en otillgänglig
3495 lokal eller inte. Så vi måste verka för att dessa krav blir tydligare och lätta att förstå.
- 3496
- 3497 Jag/vi föreslår partistämman besluta
- 3498 att Centerpartiet aktivt stöttar och lyssnar på valmyndigheten och verkar för att tilldela de
3499 resurser som behövs för att valmyndigheten ska kunna jobba mer fokuserat med att bevara
3500 förtroendet som svenska folket har för vårt valsistem.
- 3501 att Valmyndigheten ska utreda förändringar av valsedelssystemet
- 3502 att Valmyndigheten ska utreda en övergång till digitala röstkort
- 3503 att Valmyndigheten ska tilldelas resurser för att tolka lagen och informera kring tolkningarna.
- 3504 att Valmyndigheten får ett officiellt uppdrag att på valnatten rapportera om aktuellt resultat
- 3505 att ta bort (eller begränsa) möjligheten till ångerröstning
- 3506 att verka för att Valmyndigheten ska förtydliga tillgänglighetskraven ytterligare
- 3507
- 3508 Distriktets yttrande:
- 3509 Att avslå att sats 6 men i övrigt instämma i motionens intentioner

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3510

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3511 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3512 6.36 Regionfrågan

3513 *Jonny Lundin (C), oppositionsråd Region Västernorrland Anna-Britta Åkerlind (C),*

3514 *oppositionsråd Örnsköldsviks kommun Roger Byström (C), gruppledare Region*

3515 *Västernorrland Madelaine Jakobsson (C), kommunstyrelsens ordförande Nordmalings*

3516 *kommun Johan Andersson*

3517

3518 Under 2000-talet har det till och från pågått debatt om den nuvarande länsindelningen är den

3519 bästa för att bättre möta samhällsutmaningarna. Förslag har väckts för att hitta fungerande

3520 lösningar, i närtid var det Indelningskommittén som presenterade sitt förslag på ny

3521 länsindelning, däribland en ny region i norra Sverige med de fyra nordligaste länen;

3522 Västernorrland, Västerbotten, Jämtland, Norrbotten.

3523 Det uppstod många frågor om detta var den mest fördelaktiga indelningen. I november 2016

3524 meddelade civilministern att planen på bildandet av en stor region i norra Sverige inte längre

3525 var aktuell, då det varken fanns stöd för detta lokalt eller i riksdagen. Idag är det därför

3526 osäkert hur de norrländska länen kommer vara organiserade i framtiden. Regionfrågan har nu

3527 på nytt aktualiserats med motioner ibland annat Sollefteå och Örnsköldsviks kommuner.

3528 Ett första steg framåt för en funktionell och framtidsinriktad regionförstoring i norra Sverige

3529 kan vara att de regioner som idag ser fördelarna går före, förslagsvis i en gemensam

3530 regionbildning mellan Västernorrland och Västerbotten. Vilken på sikt kan utökas till att även

3531 omfatta övriga regioner i norra Sverige om intresse väcks för detta. Vilket vi nu också föreslår

3532 att det snarast tas politiska initiativ till!

3533 Västernorrland och Västerbotten står inför stora utmaningar framåt, vilka delas med övriga

3534 Norrlands län, exempelvis när det gäller den demografiska utvecklingen med all fler äldre och

3535 allt färre i arbetsför ålder, kompetensförsörjning för privat och offentlig verksamhet,

3536 medicinsk utveckling, behov av utbyggd infrastruktur, skattekraft, företagens konkurrenskraft

3537 med mera. Utmaningar som på nytt väcker frågan hos oss om behovet av en regionförstoring i

3538 norra Sverige.

3539 Regionerna måste ha tillräcklig kapacitet för att till exempel erbjuda specialiserad vård, ha

3540 kraft att driva frågor nationellt och internationellt, samt ekonomiska resurser för strategiska

3541 investeringar. Regionerna ska därför vara funktionella regioner som innebär bättre möjligheter

3542 till utveckling och jobb i hela landet.

3543 För att möta morgondagens stora samhällsutmaningar ser vi det därför som angeläget att på

3544 nytt aktualisera frågan om regionbildning i norra Sverige. Vår uppfattning är att det finns

3545 sakliga argument, realistiska förutsättningar och ett folkligt stöd, för att som ett första steg

3546 pröva frågan om en möjlig regionbildning i norra Sverige genom ett samgående mellan

3547 Västernorrland och Västerbotten.

3548

3549 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3550 att Centerpartiet verkar för en regionförstoring i norra Sverige genom samgående mellan

3551 Region Västernorrland och Region Västerbotten

3552

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3553 Distriktets yttrande:

3554 Beslut efter omröstning

3555 - distriktsstämman föreslår partistämman att avslå motionen

3556

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3557 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3558 [6.37 Länsstyrelserna](#)

3559 *Johan Krogh, Nacka Stockholms län*

3560

3561 Länsstyrelserna är kort och gott en förhistorisk institution som inte medför mycket mer än
3562 elände för i princip alla kommuner och regioner i Sverige. De är en förlängd statlig arm som i
3563 alltför många fall lägger sin näsa i blöt i sådant som är att anse som kommunala
3564 angelägenheter. Ska vi leva vår tro på ett decentraliserat samhälle fullt ut är det dags att vi
3565 lägger ned länsstyrelserna. Flytta makten till våra kommuner och regioner. Ta bort
3566 länsstyrelsens något märkliga ”domstolsfunktion” i miljö- och byggärenden och låt riktiga
3567 domstolar avgöra dessa.

3568 Med anledning av denna korta motivering yrkar jag följande:

3569

3570 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3571 att Centerpartiet verkar för att lägga ned länsstyrelserna.

3572

3573 Distriktets yttrande:

3574 Bifall

3575

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3576 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3577 6.38 Minerallag

3578 *Birte Sandberg Tomelilla kommunkrets, m.fl C Regiongrupp Skåne*

3579

3580 Prospektering och mineralutvinning i berggrunden är ett politiskt område, där det finns
3581 påtagliga behov av förändrad lagstiftning, både vad avser själva prospekteringsfasen, men
3582 även kring grundfrågorna kring äganderätt och företrädande av samhällsintresse.

3583 Undersökningstillstånd

3584 Över hela Sverige växer intresset från främst utländska mineralletare för att prospektera och
3585 utvinna mineraler ur alunskiffer. På flera platser i landet har undersökningstillstånd inom
3586 mycket stora områden och med extremt låg grad av förbedömning, beviljats av Bergsstaten -
3587 som är statens beslutsmyndighet inom området.

3588 Vid beviljande av undersökningstillstånd är det ytterst rimligt att krav ställs på att det görs
3589 miljökonsekvensbeskrivningar(MKB), vilket redan i detta prövningsläge innebär att
3590 olämpliga områden utesluts. Ordningen med att inte beakta miljöpåverkan medför en stor
3591 osäkerhet för markägare, näringsliv, region och kommuner. Det är därför viktigt att
3592 prospektörer redan i ett tidigt skede möts av miljölagstiftningen, varvid många onödiga
3593 undersökningstillstånd kan undvikas. Överordnat samhällsintresse?

3594 Minerallagen vilar dessutom på en grundförutsättning att mineralbrytning genom att
3595 speciallagstiftning står över miljölagstiftningen och därmed ges ett överordnat
3596 samhällsintresse.

3597 Sedan hundratals år har Sverige lagar som gör att vem som helst kan beviljas tillstånd att
3598 undersöka eller bryta en mineralfyndighet, oavsett vem som äger marken. När ett tillstånd har
3599 beviljats av Bergsstaten så inskränks fastighetsägarens rådighet över sin mark. I bästa fall för
3600 många år framöver - i värsta fall för evigt. Äganderätten är central för ett ansvarstagande
3601 gentemot kommande generationer. Genom dagens minerallagstiftning riskeras stora kultur-
3602 och naturvärden samt ekonomiska produktionsvärden på fastigheten. Det är värden som inte
3603 kan återställas till ursprungligt skick.

3604 Som lantbrukare är det i praktiken omöjligt att lagligt ändra på en sten i en stengärdesgård,
3605 utan att begå en kriminell handling. Genom dagens minerallagstiftning ges mineralletare
3606 rätten att för ca 20 kr/hektar undersöka - och efter godkänd arbetsplan, flytta stengärden och
3607 djupborra på mark som ägs av någon helt annan. Med statens goda minne.

3608 Veto alunskiffer

3609 Minerallagen borde dessutom ändras så att det finns möjlighet att förbjuda prospektering och
3610 utvinning av mineraler i alunskiffer. Miljöriskerna är stora med mineralutvinning i alunskiffer
3611 då dessa vid brytning bildar svavelsyra. Svavelsyran frigör i sin tur ett stort antal tungmetaller
3612 och radioaktiva ämnen, med påtaglig risk för förödande konsekvenser för grundvatten,
3613 vattendrag och markområden. Exemplet från den brustna dammen vid Talvivaaragruvan i
3614 Finland, visar med förödande tydlighet att det inte finns några miljömässigt hållbara
3615 behandlingsmetoder för mineralbrytning av alunskiffer.

3616 Då miljöriskerna är avsevärt större med mineralutvinning i alunskiffer är det rimligt att
3617 beslutsfattandet avseende prospektering och utvinning blir föremål för ett decentraliserat

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 3618 beslutsfattande genom ett kommunalt veto. På så vis kommer besluten tas närmre de berörda
3619 invånarna som rätteligen kan avgöra samhällsintresse och lokala förutsättningar.
- 3620 Minerallagen bygger som nämnts ovan på att brytning av mineraler alltid gynnar samhället.
3621 Samtidigt finns det starka nationella ambitioner om stärkt livsmedelsproduktion och ökad
3622 självförsörjningsgrad, hållbar turism och växande besöksnäring. Näringar som alla är
3623 beroende av naturens ekosystemtjänster, såsom rent vatten, biologisk mångfald och
3624 kulturlandskap; vilka i sin tur bygger på principen om att marken är till låns och skall
3625 förvaltas vidare till kommande generationer. Genom nuvarande minerallag skapas dessutom
3626 en undanträngning av befintliga många gånger gröna näringsverksamheter, till förmån för
3627 ändliga och kortsiktiga mineralutvinnare. Det är dags att Sverige får en minerallag för
3628 framtiden, där fler människor får inflytande över sitt hem, hembygd och sin vardag. Det är
3629 närodlad politik i praktiken.
- 3630
- 3631 Jag/vi föreslår partistämman besluta
- 3632 Kommunalt veto införs mot prospektering och utvinning av mineraler i alunskiffer
- 3633 Krav på Miljökonsekvensbeskrivning(MKB) införs redan vid ansökan av
3634 undersökningstillstånd
- 3635 En utredning om att stärka äganderätten vid prospektering och mineralutvinning tillsätts där
3636 även definitionen av samhällsintresset vid prospektering och mineralbrytning ses över
- 3637
- 3638 Distriktets yttrande:
- 3639 Motionären lyfter en viktig fråga. Distriktsstämman föreslår Partistämman
3640 att bifalla motionen
- 3641 att föreslå partistämman att besluta i enlighet med motionärens förslag
- 3642

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3643 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3644 [6.39 Minerallag](#)

3645 *Björn Wahlberg Östersund*

3646

3647 Dags för en ny minerallag till fördel för svenska folket.

3648 En olyckligt formulerad minerallag från 1991 gör att vi är på väg att skänka bort tillgångar för

3649 mångmiljardbelopp till utländska gruvföretag. Denna minerallag minskade även

3650 lokalsamhällets inflytande över gruvbrytningen. Anledningen till vår nuvarande alltför

3651 generösa minerallag var en förhoppning om att skapa nya arbetstillfällen. Det vi nu börjar inse

3652 är att dessa arbetstillfällen till stor del har hamnat hos utländska bemanningsföretag. Samtidigt

3653 som jobben i takt med en framtida robotisering till största delen kan komma att försvinna.

3654 Tidigare ägde svenska folket enligt lag hälften av alla mineraltillgångar i landet. Den så

3655 kallade kronoandelen. Gruvindustrin i Sverige behöver i dag bara betala 0,5 promille, det vill

3656 säga en 2000 del, av värdet av mineral innehållet i den brutna malmen till staten. Enligt vår

3657 förre statsminister Fredrik Reinfeldt motsvarar värdet av våra mineraltillgångar minst värdet

3658 av de norska oljetillgångarna. Bolagsskatten i Sverige trollas bort inom de internationella

3659 koncernerna. Själva bygger vi vägar för miljardbelopp för att stötta gruvindustrin. Svenska

3660 folket får stå för utgifterna medan vinsterna hamnar utomlands. Dessutom kan man låta

3661 dotterföretag gå i konkurs för att sedan kunna återkomma i annan skepnad när konjunkturen

3662 blivit bättre. Skatten på mineralinnehållet i den brutna malmen måste höjas till en mer rimlig

3663 nivå om vårt lands välfärd skall kunna bibehållas.

3664

3665 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3666 att verka för en ny minerallag som genom ökad beskattning låter svenska folket få ta del av en

3667 större andel av landets naturtillgångar än i dag.

3668

3669 Distriktets yttrande:

3670 Distriktsstyrelsen instämmer i motionärens resonemang. Erfarenheterna från de senaste

3671 decenniernas återkommande försök att öppna för brytning av uran i alunskiffer gör att

3672 motionärens förslag är både rimligt och önskvärt. Med de stora lokala konsekvenser som blir

3673 fallet vid brytning av alunskiffer är ett generellt kommunalt veto något att eftersträva.

3674 Med hänsyn till ovanstående föreslår distriktsstyrelsen distriktsstämman besluta

3675 att bifalla motionen, samt att sända den vidare till partistämman

3676 Håkan Larsson yrkar: Distriktsstämman instämmer i att en övergripande minerallag behöver

3677 genomföras. Därmed anses motionen besvarad.

3678 Bosse Svensson yrkar att stämman bifaller distriktsstyrelsens yttrande: Skatteregler kan ej

3679 hanteras mot minerallagen. Mot bakgrund av detta anses motionen besvarad.

3680 Beslutsgång:

3681 Det finns två förslag till beslut.

3682 Ordförande frågar om stämman beslutar enligt distriktsstyrelsens förslag.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 3683 Ordföranden frågar om stämman beslutar enligt Håkan Larssons yrkande.
- 3684 Ordföranden finner att stämman beslutar:
- 3685 att skatteregler kan ej hanteras mot minerallagen. Mot bakgrund av detta anses motionen
- 3686 besvarad.
- 3687

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3688 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3689 [6.40 Deltagande i allmänna val](#)

3690 *Jan-Erik Carlsson Mjölby C och CK avd, Mjölby centerkrets*

3691

3692 Det förekommer diskussioner om att sänka åldersgränsen för att få delta i allmänna val från
3693 18 år till 16 år. Vi har en myndighetsålder i Sverige som är 18 år och den bör ligga till grund
3694 till att få rösta i allmänna val. Dock med rätten att delta i allmänna val, ska kunna jämföras
3695 med andra åtagande som följer med det år man är född. Alla som är född ett visst år börjar
3696 skolan samtidigt, man tävlar inom idrott i åldersklasser. Även rösträtten ska kunna följa
3697 åldersklassen.

3698

3699 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3700 att Centerpartiet ska jobba för att alla som fyller 18 år ett valår ska få delta i allmänna val

3701

3702 Distriktets yttrande:

3703 Distriktsstyrelsen yttrande

3704 Distriktsstyrelsen delar motionärens förslag som förhoppningsvis kan leda till ett större
3705 intresse för valet när fler unga ges möjlighet att rösta.

3706 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta att bifalla motionen.

3707 Distriktsstämmans beslut:

3708 Stämman beslutade enligt distriktsstyrelsens förslag.

3709

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3710 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3711 6.41 Rösträtt från 16 års ålder

3712 *David Kollberg och Nadja Kollberg*

3713

3714 Olle Wästbergs demokratiutredning från 2014 föreslår att vi i Sverige stärker ungas inflytande
3715 och delaktighet i demokratin. Utredningen menar att försöksverksamheten med rösträtt i
3716 kommunala val från 16 års ålder bör införas med motiveringen att för att unga ska ”kunna
3717 påverka behöver de kunskap om hur den lokala demokratin fungerar och hur de ska göra för
3718 att få inflytande”.

3719 Som 16 åring måste man redan fatta flera viktiga beslut om sin framtid, man väljer inriktning
3720 på gymnasiet och från 15 år är man straffmyndig och får starta företag.

3721 Goda erfarenheter där man genomfört förslaget finns i Norge och i Tyskland där
3722 rösträttsåldern sänkts i flera kommuner och delstater till 16 år.

3723 Redan idag finns olika regler för vem som får rösta i kommunal och riksdagsval.

3724 Förslaget förväntas ge

3725 Unga mer tillit och respekt till samhället

3726 Unga mer respekt för samhället och dess lagar

3727 Unga större känsla av att vara en del av samhället

3728 Unga möjligheten att påverka sin framtid

3729 Unga större delaktighet och politiskt engagemang och kunskap om demokratin

3730 Vi vill att Centerpartiet ställer sig bakom försöksverksamhet med rösträtt från 16 år i
3731 kommunalval. Man kan tänka sig att de kommuner som önskar är en del av detta som en
3732 första försöksverksamhet.

3733

3734 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3735 att rösträtt från 16 år införs vid kommunalval

3736 att rösträtt från 16 år införs vid landstingsval

3737

3738 Distriktets yttrande:

3739 Distriktsstyrelsens yttrande:

3740 Hur man går vidare med de förslag som lämnades av Demokratiutredningen är en viktig
3741 fråga och Distriktsstyrelsen välkomnar motionärens initiativ.

3742 En sänkning av rösträttsåldern skulle säkerligen medföra fördelar, en del av dessa listas
3743 förtjänstfullt av motionären. Distriktsstyrelsen kan dock även se nackdelar med en
3744 förändring. Den främsta av dessa är att rösträtten är något alldeles fundamentalt i en
3745 demokrati, en del av själva definitionen. På grund av detta bör man lägga ytterst stor

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 3746 vikt vid skillnaden mellan att vara röstberättigad medborgare och att inte vara det.
- 3747 Idag går en rågång vid 18 års ålder. Är du yngre än så anses du ha begränsad mognad
- 3748 och får därmed även begränsade rättigheter. Även om du blir straffmyndig vid 15 års
- 3749 ålder döms du inte på samma sätt som en myndig individ. Då rösträtten är binär kan inte
- 3750 samma infasning ske när det gäller denna.
- 3751 Att luckra upp rösträttsåldern genom att sätta olika gränser för riksdags-, landstings- och
- 3752 kommunval såsom motionären föreslår anser Distriktsstyrelsen vara ett tydligt sätt att
- 3753 dela in dessa val i ett A- och ett B-lag. Kommuner och landsting utövar betydande makt
- 3754 som inte ska förringas. Börjar man göra en skillnad mellan dessa och den nationella
- 3755 arenan gällande vilken grad av mognad som krävs för att få påverka visar man tydligt att
- 3756 kommuner och landsting är mindre viktiga och mindre värda att ta på allvar. En sådan
- 3757 utveckling skulle snarare försvaga demokratin än förstärka den.
- 3758 Anser man att den kommunala eller regionala nivån går bra att experimentera på med
- 3759 testverksamhet såsom motionären föreslår sänder man en tydlig signal till medborgarna.
- 3760 Dels säger man att rösträtten inte är absolut utan relativ och dels öppnar man för att
- 3761 ifrågasätta kommuner och landstings demokratiska legitimitet.
- 3762 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:
- 3763 Att avslå motionen.
- 3764 Yrkande
- 3765 Maria Andersson föreslår distriktsstämman besluta
- 3766 att bifalla motionen.
- 3767 Propositionsordning
- 3768 Ordförande ställer först propositioner på ärendets avslag mot Marias förslag.
- 3769 Votering begärs.
- 3770 Votering
- 3771 Godkänd omröstningsordning genom acklamation.
- 3772 Distriktsstämman beslutar:
- 3773 att bifalla distriktsstyrelsens förslag.
- 3774 Reservation
- 3775 Maria Andersson reserverar sig till förmån för bifall till motionen.
- 3776 Laszlo Balazs reserverar sig till förmån för bifall till motionen.
- 3777

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3778 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3779 [6.42 Skilda valdagar](#)

3780 *Erik-Widar Andersson Jämtland*

3781

3782 Den nya ansvarsfördelningen mellan staten – regioner och kommuner motiverar en
3783 omvärdering av vallagen. För att vitalisera det politiska landskapet, och för att stärka det
3784 sociala kontraktet mellan kommunmedlemmarna och den tillämpade politiken i regioner och
3785 kommuner är det dags att skilja på valdagarna mellan riksdagsvalet och val till regioner och
3786 kommuner.

3787 Maktindelningen mellan riksdag – regering och kommuner – regioner har förändrats. Detta gör
3788 att motiven för införandet av gemensam valdag, under sextiotalets andra del, blir allt mer
3789 inaktuella. Det skulle vara vitaliserande för hela den politiska arenan att konkurrensutsätta
3790 valen till Regioner och Kommuner i med val på separata valdagar.

3791 Förändringen av mediernas förutsättningar är stadda i snabb omvandling. En av
3792 konsekvenserna är att resurserna för att bevaka lokala och regionala politiska arenor, blir allt
3793 mindre, samtidigt som de nationella mediernas dominans blir allt starkare. Det gör att en
3794 framtid där den gemensamma valdag fortsatt tillämpas i Sverige, riskerar att göra
3795 missuppfattningarna om välfärdens finansiering och styrning allt mera skeva och utbredda. De
3796 viktigaste frågorna i i riksdagsvalet uppges ofta till: -”Vård skola och omsorg”. Ingen av dessa
3797 finansieras i nämnvärd utsträckning av staten.

3798 I Norge, som kan tjänas som förebild, hålls val till Fylken och Kommuner på mellanår till
3799 valen till Folketinget, med starkt medialt fokus på aktuella valfrågor i Kommuner och Fylken.
3800 Det är bra för transparensen, antikorrupsionsansträngningarna, och leder sannolikt till en
3801 bättre resursanvändning, ökad tillväxt och ökat välstånd. Helt klart är att det leder till kraftig
3802 mediebevakning, bättre informerade medborgare, aktiva och utvecklande dialoger mellan
3803 medborgarna och partierna som mobiliserar i lokala och regionala väl. Det är god
3804 Centerpolitik att skapa de förutsättningarna, även i Sverige.

3805

3806 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3807 Vallagen ändras så att val till Riksdagen skiljs från val till Regioner och Kommuner med
3808 valdagar som infaller enligt en varannanårsmodell enligt Norsk förebild.

3809

3810 Distriktets yttrande:

3811 Stämman beslutar att bifalla motionen och skicka den vidare till Centerpartiets partistämman.

3812

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3813 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3814 6.43 Avskaffa ledigheten på första maj

3815 *My Pohl, CUF Storstockholm*

3816

3817 Första maj är arbetarrörelsens internationella högtidsdag som firas av diverse olika
3818 vänsterorganisationer, fackföreningar och socialistiska partier. Alldeles uppenbart ligger det
3819 inte i allas intresse att uppmärksamma denna dag. Det är inte försvarbart att i en demokrati ha
3820 en allmän helgdag baserad på en viss politisk ideologi, speciellt inte när övriga politiska
3821 åskådningar inte ges samma möjlighet. Att avskaffa ledigheten på första maj till förmån för en
3822 valfri helgdag är ett steg på vägen mot ett mer liberalt uttag av helgdagar. Med valfri helgdag
3823 menas att varje medborgare erhåller en ledig dag som de fritt kan disponera, likt
3824 semesterdagar och annan form av ledighet.

3825

3826 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3827 att ledigheten på första maj ska avskaffas till förmån för en valfri helgdag.

3828

3829 Distriktets yttrande:

3830 Yttrande

3831 CUF:s förbundsstyrelse anser att motionären har en poäng i att Sveriges nationella helgdagar
3832 inte bör färgas röda (eller någon annan färg heller för den delen). Det är inte rimligt att vi har
3833 en dag tillägnad vänstern när övriga politiska åskådningar inte ges samma möjlighet.

3834 Förbundsstyrelsen föreslår partistämman besluta

3835 att bifalla motionen.

3836 att Centerpartiet verkar för att ledigheten på första maj ska avskaffas till förmån för
3837 en semesterdag som anställda får att ta ut i samförstånd med sina arbetsgivare.

3838

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3839 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3840 6.44 Tillgängliga handlingar och tillgängliga debatter

3841 *Henrik Juhlin, Huddinge Stockholms län*

3842

3843 Den 1 januari 2019 så trädde en ny lag i kraft i EU (Genomförande av
3844 webbtillgänglighetsdirektivet på svenska), den handlar om att offentliga webbplatser och
3845 tjänster måste vara tillgängliga. Det finns dock mycket att önska inom området och en lag
3846 kommer inte att räcka, det krävs politiker och tjänstepersoner som förstår allvaret i frågan och
3847 driver på för förändring!

3848 Många offentliga webbplatser är dock tillgängliga och följer lagen (mer eller mindre i varje
3849 fall), dock så är det många handlingar och debatter som inte är tillgängliga, vilket lagen också
3850 kräver. (Det ska dock sägas i sammanhanget att Centerpartiets egen webbplats inte är
3851 tillgänglig. Men vi har inte lagkrav på oss att vi måste ha en tillgänglig webbplats, dock så tog
3852 vi ett stämmobeslut i Malmö som säger att vår webbplats ska vara tillgänglig, vilket det tyvärr
3853 ännu inte hänt något mer.

3854 För att de med olika grad av funktionsvariationer ska kunna delta i till exempel det politiska
3855 rummet, så krävs det så klart att alla handlingar också är tillgängliga. Det krävs också att
3856 videospelare där man kan följa debatter är korrekt utvecklade så att så många som möjligt kan
3857 ta del av materialet. När det gäller debatter och döva så är det ju dock ett problem, det skulle
3858 bli väldigt dyrt att texta alla debatter, till exempel kommunfullmäktige debatter över hela
3859 landet. Så där behövs det satsa mer på automatisk taligenkänning så ljudet automatiskt kan
3860 översättas till text.

3861 Det gäller så klart inte bara politiska handlingar som måste vara tillgängliga, det gäller ju
3862 också myndighetsbeslut om till exempel bygglov, förskoleplatser och så vidare.

3863 Så eftersom Centerpartiet står upp för allas lika värde, så behöver vi också kämpa hårdare för
3864 att de med funktionsvariationer ska kunna delta i samhället på lika villkor som alla andra.

3865

3866 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3867 att Centerpartiet verkar för att handlingar ska vara tillgängliga

3868 att Centerpartiet verkar för att debatter ska vara tillgängliga

3869

3870 Distriktets yttrande:

3871 1 Instämna i motionens intentioner

3872 2 Instämna i motionens intentioner

3873

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3874 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3875 [6.45 Migrationsverket](#)

3876 Gunilla Berglund FolkareCentern, Dalarna

3877

3878 Sedan 2015 har Sverige tagit emot ett stort antal flyktingar som sökt asyl via
3879 Migrationsverket. Det stora antalet har givetvis inneburit en stor påfrestning för myndigheten
3880 men rättssäkerhet och kvalitet måste finnas med i arbetet.

3881 Tyvärr verkar det som om det finns stora brister i arbetet som bedrivits sedan 2015. Märkliga
3882 beslut redovisas i media. Än fler konstigheter har många familjehem, goda män,
3883 socialsekreterare, lärare och volontärer upplevt i kontakterna med Migrationsverket och dess
3884 personal. Exempel på detta är den 101-åriga farmodern som flytt med sin familj som skulle
3885 utvisas ensam, syskonpar där de skrivits upp i ålder så yngre syskon blir äldst, tolkar som inte
3886 kan rätt språk mm. Det finns tusentals tragiska exempel.

3887 Migrationsverket måste granskas, kvalitetsaspekten, rättssäkerhet ,barnperspektiv, asylrätt.
3888 Kort sagt genomlysning av hela myndigheten.

3889

3890 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3891 att Centerpartiet arbetar för att en genomgripande granskning och genomlysning av
3892 Migrationsverkets hela verksamhet sedan 2015 och framåt-

3893

3894 Distriktets yttrande:

3895 Distriktsstyrelsen delar motionärens uppfattning om att migrationsverkets verksamhet måste
3896 vara rättssäker. Migrationsverket måste arbeta utifrån de överenskommelser som slutits och
3897 de regelverk som finns. Det skulle kunna läggas stora resurser på att genomlysa hur
3898 migrationsverket har arbetat de senaste åren, inte minst sedan 2015 då många sökte asyl i
3899 Sverige. Frågan är om det leder till de resultat som Centerpartiet arbetar för? Det mesta fokus
3900 måste idag läggas på hur myndigheten ska arbeta framöver för att värna asylrätten och ge barn
3901 möjlighet att återförenas med sina föräldrar. Det behövs lagliga vägar för migration, och
3902 framförallt måste möjlighet till arbetskraftsinvandring utökas. Migrationsverkets verksamhet
3903 måste följas upp som alla andra statliga myndigheter. Där det framkommer att myndigheten
3904 inte har följt direktiv eller regelverk måste det rättas till.

3905 I överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna har
3906 Centerpartiet drivit fram reformer som kommer att göra skillnad när det gäller migration och
3907 integration. Den tillfälliga lagen som förlängs ger skydds- behövande samma rätt till
3908 familjeåterförening som flyktingar. Parterna är också överens om att driva fram en ny
3909 humanitär skyddsgrund i den parlamentariska kommittén.

3910 Genom överenskommelsen driver Centerpartiet asyl- migrations- och integrationspolitiken
3911 framåt i rätt riktning.

3912 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta

3913 att instämna i motionens intentioner

3914 Centerpartiet Dalarnas distriktsstämma beslutade

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3915 att instämma i motionens intentioner

3916

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3917 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3918 [6.46 Migrationsverket](#)

3919 *Ingrid Røjstrand Östra Ryd, Söderköping Östergötland*

3920

3921 Idag får den asylsökande komma till migrationsverket vid ett tillfälle för utredning, ofta varar
3922 intervjun i flera timmar. Det gör rättsosäkerheten stor, då det är svårt för den sökande då det
3923 är nervöst, svårt då det ofta handlar om att berätta om traumatiska upplevelser i en främmande
3924 miljö och för främmande människor. Svårt för att det kan vara väldigt personliga och intima
3925 saker och svårt då erfarenhet från myndigheter i hemlandet är negativt.

3926 Svårt även för handläggaren då det inte finns tid att inhämta och kontrollera uppgifterna,
3927 ålder, identitet mm. Vilket sammantaget ofta medför överklaganden med höga kostnader för
3928 advokat, migrationsdomstol med nämndemän, domare m.fl. Samt utdragen, utredningstid som
3929 är både negativt för individen och samhällsekonomiskt.

3930 Förutom detta fungerar inte samarbetet mellan de olika sektorerna inom migrationsverket ex.
3931 mottagning, utredning och återvändande. Den ena sektorn vet inte vad som framkommit under
3932 tidigare möten, det är systemen som är centrala inte individen.

3933

3934 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3935 att asylutredningen på migrationsverket ska ske uppdelat på tre tillfällen för en mer rättssäker
3936 och kostnadseffektiv process.

3937 att utföra asylutredningen på ett mer rättssäkert sätt, genom att varva intervju med kontroller
3938 och inhämtande av uppgifter.

3939 att migrationsverkets arbete organiseras så att individen är det centrala.

3940

3941 Distriktets yttrande:

3942 Distriktsstyrelsen yttrande

3943 Vi ser att motionären har stor kunskap i frågan vad gäller Asylutredning. Då motionen har
3944 stor detaljrikedom inom organisationsfrågor är det svårt att bevilja den. Vi vet att
3945 migrationsverket har brist på resurser och tid. Dessutom har man för få tolkar. Vi anser därför
3946 att migrationsverket borde se över sitt arbete och föreslår att instämma i motionens intention.

3947 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att instämma i motionens intentioner.

3948 Distriktsstämmans beslut

3949 Stämman beslutade enligt distriktsstyrelsens förslag.

3950

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3951 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3952 [6.47 Valfrihet för asylsökande](#)

3953 *Anneli Rehnfors, Njurunda, Sundsvall*

3954

3955 När man flyttar till ett annat land – eller bara besöket ett annat land – är det svårt att veta vad
3956 som gäller i landet ifråga. Helt ofrivilligt kan det hända att man gör saker som anses som
3957 överträdelse på grund av olikheterna i kultur, traditioner, regler och lagar i det landet. Ju mer
3958 olik landet är i jämförelse med ens eget desto större risk finns för detta.

3959 Samma gäller för personer som kommer till Sverige med avsikt att immigrera till landet.
3960 Sverige är ett extremt annorlunda land jämfört med många andra länder, speciellt de länder
3961 varifrån många personer kommer hit idag för att söka uppehållstillstånd och asyl. Vid denna
3962 ansökningsprocess informeras dock inte sökanden om det landet som de kommit till. När man
3963 senare får mer information om Sveriges jämställdhet, om samhällssystemet med inbyggt krav
3964 om att tjäna in sin egen individuella inkomstpension utan rätt att få ärva makens/makans, om
3965 samtyckeslagen osv. kan det bli väldigt chockartat för asylsökanden.

3966 För att kunna ta ställning till om man ska lämna in en ansökan om uppehållstillstånd eller asyl
3967 bör man få information om vad som gäller i landet, vad som förväntas av en, vad som gäller
3968 om man begår brott (både under asylsökningstiden och därefter), ens eget ansvar att ta reda på
3969 mer om vad som gäller m.m. Detta förfarande skulle ge individen valfrihet vid immigration
3970 och ge en möjlighet att välja om hen vill lämna in en ansökan i Sverige eller att söka sig till
3971 något annat land.

3972 Vid beslutet att lämna in en ansökan skulle hen få skriva under och intyga att hen både
3973 delgivits och är medveten om denna information (antingen fått läsa i skrift, eller blivit uppläst
3974 på sitt eget språk när det gäller analfabeter). Denna informationsplikt praktiseras av en del
3975 länder och på detta sätt försäkras man också att man gett sökanden initial information om
3976 lagarna som gäller i landet.

3977 För att införa valfrihet vid immigration

3978

3979 Jag/vi föreslår partistämman besluta

3980 att ett dokument tillika en inspelning med viktig information om vad som gäller och vad som
3981 förväntas av en individ i det svenska samhället vid ev. immigration tas fram på olika språk.

3982 att informationsdokumentet eller inspelningen ska delges alla potentiella immigranter inför
3983 migrationsprocessen för att ge individen en möjlighet att välja om hen vill ansöka om
3984 uppehållstillstånd eller asyl i Sverige eller inte.

3985 att alla som beslutar att immigrera delges samma information varefter
3986 informationsdokumentet alternativt ett intyg om mottagandet av informationen ska
3987 undertecknas av immigranten.

3988

3989 Distriktets yttrande:

3990 Beslut

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 3991 - bifall till distriktsstyrelsens yttrande att med instämmande i motionens
3992 intentioner överlämna densamma till partistämman för ställningstagande
3993

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

3994 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

3995 6.48 Arbetskraftsinvandring

3996 *Emilie Johansson, Hägersten Stockholm.*

3997

3998 Företagare som driver små och medelstora företag anser att Migrationsverket diskriminerar
3999 dem när det kommer till ansökningar om arbetskraftsinvandring från utanför EU. Företag med
4000 färre än 50 anställda får genomgå en tuffare granskning än företag med 50+ anställda. En
4001 lösning för små företag, som kan ha lagt flera månader på en ansökan om
4002 arbetskraftsinvandring och följande överklagan vid ett nej, blir då att vända sig till större
4003 bemanningsföretag som har större möjligheter att ta in kompetensen och istället hyra in
4004 samma person genom bemanningsföretag. En både tidskrävande- och energikrävande process.

4005 En del i varför processen upplevs så energikrävande är för att företagarna ofta inte förstår,
4006 eller får förklarat sig, varför Migrationsverket har landat i beslutet de har fattat om det blir ett
4007 avslag. Det saknas helt enkelt en dialog mellan företagaren och myndigheten både under och
4008 efter processen. Mycket tid läggs på att försöka få ett tydligt svar och en tydlig motivering
4009 från Migrationsverket. I kombination med att det oftast är kritiskt för verksamhetens
4010 fortlevnad att de får in just den efterfrågade kompetensen (för att den är omöjlig att hitta i
4011 Sverige) så blir det väldigt stressande situation, samtidigt som företagare känner sig
4012 motarbetade och ifrågasatta. I värsta fall blir den enda utvägen att sälja företaget.

4013 En annan del är den tydligt uppfattade bristen på företagsekonomisk kompetens hos
4014 Migrationsverket. Företagare kan bokföringstekniskt välja att inte vilja skylta med vinst av en
4015 rad orsaker, vilket inte automatiskt innebär att de inte skulle ha råd att betala ut en fullgod lön
4016 till en potentiell medarbetare från utom EU.

4017 Det här är två tydliga punkter som inte kräver någon vidare utredning, som man kan börja
4018 jobba med redan idag.

4019

4020 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4021 att ha som krav på Migrationsverket att förbättra sin kompetens inom företagsekonomi för att
4022 kunna göra fullgoda företagsekonomiska bedömningar.

4023 att Migrationsverket alltid sätter i system att hålla en god dialog med varje företagare som
4024 ansöker om arbetstillstånd för personer utanför EU.

4025 att Migrationsverket tydligt redogör på vilken grund ett avslag om arbetstillstånd sker.

4026 att Migrationsverket har som ett verksamhetsmål att hjälpa företag med deras
4027 kompetensbehov.

4028

4029 Distriktets yttrande:

4030 Distriktsstyrelsen delar motionärens oro och syn på lösning. Arbetskraftsinvandringen är
4031 också en av centerpartiets högprofilsfrågor som vi drivit i valrörelsen 2018, inte bara som en
4032 sakfråga men även som en liberal fråga. Centerpartiet vill att fler ska komma
4033 arbetskraftsinvandrare och partiet har drivit denna fråga även i JA (Januariavtalet) med den

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 4034 nya regeringen. Och med tanke på företagens ökade behov av arbetskraft, är en av lösningarna
4035 just arbetskraftsinvandringen.
- 4036 Samtidigt är det viktigt att värna myndigheters självständighet, där många aspekter ingår. En
4037 av dessa är vilka krav som ställs vid anställning. Distriktsstyrelsen anser att denna kompetens
4038 bör ligga på myndigheten, eftersom myndigheten är bäst lämpad att avgöra vilka kompetenser
4039 som behövs för att få arbetet gjort. Vi får inte glömma att det finns mycket tydliga juridiska
4040 dokument som styr Migrationsverkets arbete, och de bör gälla.
- 4041 Distriktsstyrelsen föreslår stämman besluta:
- 4042 Att avslå motionen
- 4043 Distriktsstämmans beslut:
- 4044 Att avslå motionen
- 4045

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4046 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4047 [6.49 Arbetskraftsinvandring](#)

4048 *Astrid Sundström-Lindström Bodens Centerkrets, Norrbotten*

4049

4050 Sverige behöver införa strategiska åtgärder för att motverka människohandel inom svensk
4051 arbetsmarknad.

4052 För att Sverige ska få stopp på människohandel måste de som utnyttjats kunna lita på Sverige
4053 som rättsstat. Oseriösa företagare inom bärindustri, restaurang, lokalvård och inte minst
4054 nagelindustrin utnyttjar möjligheten att ockra på sin arbetskraft fullt medvetna om att om de
4055 sägs upp blir de hemskickade. Den som klagat, den som ansluter sig fackligt, den som
4056 protesterar mot arbetsvillkor tappar rätten att bo och verka i Sverige. Självklart uppstår då en
4057 tystnadskultur och den osunda verksamheten får fortsätta.

4058 För att få likvärdighet för både företagare och anställda måste det vara möjligt att bli så kallad
4059 visseblåsare utan att riskera bestraffning, i form av att tappa arbetstillstånd, bli hemskickad
4060 och i många fall utsatta för repressalier, från de som utnyttjat dem. Det bör vara tillåtet att
4061 under en rimlig tid få möjlighet att söka annat arbete.

4062

4063 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4064 att av företag rekryterad arbetskraft behåller sitt arbetstillstånd under tiden missförhållanden
4065 utreds och lagförs.

4066 att de får möjlighet att söka annat jobb under tiden frågan prövas och därmed kunna få nytt
4067 arbetstillstånd.

4068

4069 Distriktets yttrande:

4070 Distriktsstämman föreslår att bifalla motionen

4071

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4072 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4073 [6.50 Arbetskraftsinvandring](#)

4074 *Safak Turkkán Höganäs*

4075

4076 Sverige behöver arbetskraft. Inte bara globala IT talanger utan också städare, byggarbetare,
4077 undersköterskor och kockar osv. Vi måste få arbetsvilliga människor att emigrera till Sverige,
4078 för att det stärker vårt samhälle. Ju fler människor som arbetar i Sverige desto fler
4079 arbetstillfällen skapas och desto högre skatteinkomster blir det för staten. Flera svenska
4080 kommuner har negativ befolkningstillväxt. Kommunala och privata företagens möjligheter i
4081 dessa kommuner ökar, vad det gäller att rekrytera till de tjänster där det råder brist på
4082 arbetskraft.

4083 Att ge utökad skydd för uppehållstillstånd lockar fler människor att söka sig hit för att arbeta.
4084 Det kan även leda till att flera människor som vill emigrera hit väljer arbetsrelaterade
4085 invandring före asylrelaterade invandring, när de inte har starka asylskäl.

4086 För att säkerställa att arbetskraftsinvandring inte belastar svenskt välfärdsystem, så borde det
4087 införas ett system där arbetskraftsinvandrare och deras familjer får begränsad tillgång till
4088 välfärden - förutom vård och skola - under en bestämd period som 5 år. Efter de jobbar och
4089 betalar skatt i 5 år så kan dem och deras familjer avancera sig, och få full tillgång till svensk
4090 välfärd.

4091

4092 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4093 att ge arbetskraftsinvandrare som har båt här mer än 3 år och anpassat sig till samhället
4094 utökade rättigheter avseende uppehållstillstånd. Dvs småavvikelser inte kan leda till utvisning,
4095 om inte invandraren begått allvarliga brott.

4096 att införa ett system där arbetskraftsinvandrare och deras familjer får ett begränsad tillgång till
4097 svenskt välfärdssystem, förutom vård och skola, för att säkerställa att välfärdssystemet inte
4098 oväntat belastas. Genom 5 års arbete kan arbetskraftsinvandra

4099

4100 Distriktets yttrande:

4101 Sveriges tillväxt är beroende av utländsk arbetskraft. Centerpartiet vill värna de regler som
4102 finns för arbetskraftsinvandring men också utveckla dem för att exempelvis underlätta för
4103 studenter och entreprenörer som vill driva eget företag här. Vi vill också göra det lättare för
4104 arbetstagaren att byta jobb under tillståndsperioden samt underlätta ansökningsprocessen.

4105 Centerpartiets utgångspunkt är att den som kan försörja sig själv ska få stanna i Sverige. Vi
4106 har tyvärr sett alldeles för många exempel på att människor utvisats på grund av skäl som inte
4107 är rimliga. Vi driver därför förslag för att förebygga detta, bland annat att arbetsgivare ska ges
4108 möjlighet att korrigera misstag i efterhand och på så sätt undvika utvisning.

4109 Svenska arbetsmiljöregler gäller för alla som arbetar i Sverige, oavsett ursprung och arbetets
4110 omfattning, och påföljderna för brott mot dessa är reglerade i lag.

4111 Enligt svensk lag ska landsting och kommun erbjuda sjukvård till alla bosatta inom

4112 landstinget. Utöver de som är svenska medborgare har även de som på olika grunder fått ett

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 4113 uppehållstillstånd tillgång till fullgod svensk sjukvård. Människor som sökt asyl i Sverige kan
4114 ta del av den svenska sjukvården i viss utsträckning och sedan juli 2013 gäller samma regler
4115 för de som håller sig gömda i Sverige samt för papperslösa. Rättigheten till vård är även
4116 reglerad i FN-konventionen.
- 4117 Distriktsstämman föreslår Partistämman
- 4118 att instämma i motionens intentioner
- 4119

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4120 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4121 [6.51 Arbetskraftsinvandring](#)

4122 *Tobias Nygren, Hällefors-Grythyttan Centerkrets Örebro län*

4123

4124 Sverige har ett stort arbetskraftsbehov i en mängd branscher och områden. Trots det utvisas
4125 idag unik kompetens och det har uppmärksammats många tillfällen där arbetstagaren utvisas
4126 pga mindre fel gjorda hos arbetsgivaren.

4127 Samtidigt har vi en flyktingpolitik där kompetenser inte omedelbart tas tillvara i Sveriges
4128 mottagande. Att gå utanför arbetsmarknaden en längre tid medför en mycket större risk att
4129 inte komma in på arbetsmarknaden överhuvudtaget, och därmed inte integreras i samhället.
4130 Därför behövs förändringar i invandrings och flyktingpolitiken.

4131

4132 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4133 Att stoppa kompetensutvisningar

4134 Att stärka arbetstagarens skydd när arbetsgivare gör fel

4135 Att förändra systemet för flyktingmottagande

4136

4137 Distriktets yttrande:

4138 Distriktsstyrelsen instämmer i motionens syfte. Arbetet med att stoppa
4139 kompetensutvisningarna finns med i Januariavtalet. Distriktsstyrelsen föreslår
4140 distriktsstämman besluta:

4141 -Att Centerpartiet verkar för ett nytt regelverk kring flyktingmottagning där s.k.
4142 kompetensutvisningar stoppas samt att flyktingars o asylsökandens skydd på arbetsmarknaden
4143 stärks.

4144 Distriktsstämman beslutade:

4145 Att lägga till att-sats: centerpartiet verkar för nytt regelverk kring
4146 flyktingmottagande dä så kallat kompetensutvisningar stoppas samt att flyktingar och
4147 asylsökandens skydd på arbetsmarknaden stärks.

4148 Att bifalla distriktstyrelsens förslag till beslut att bifalla motionen med ovanstående
4149 tillägg.

4150

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4151 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4152 [6.52 Arbetskraftsinvandring](#)

4153 *Safak Turkkan Höganäs*

4154

4155 Att förflytta ansvaret från utländsk arbetstagare till arbetsgivare är ett konkret och effektivt
4156 sätt att hindra utnyttjandet av invandrare på svensk arbetsmarknad. En stor majoritet av
4157 människor som flyttar till Sverige på arbetsrelaterade grunder kommer från övriga EU-länder.
4158 Dessa människor behöver inte söka arbetstillstånd vilket innebär att ingen myndighet kollar
4159 upp deras arbetsvillkor. Precis som vietnamesiska nagelskulpturer som SVT avslöjade, så
4160 finns det lettiska städare, grekiska frisörer, restaurangarbetare eller polska byggarbetare som
4161 arbetar för löner som är långt under kollektivavtal på den svensk arbetsmarknaden. Att ålägga
4162 arbetsgivare straffansvar när de anställer utlänningar, oavsett en utlänning kommer från EU
4163 eller utanför EU, kommer att kraftigt minska utnyttjandet av människor på vår arbetsmarknad.

4164

4165 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4166 att underlätta regelverket för svenska företag att kunna ta hit arbetskraft utanför EU. Och att
4167 förflytta ansvaret från arbetskraftsinvandrare till arbetsgivare - avseende arbetsvillkor ska vara
4168 förenligt med svenska lagar och kollektivavtal.

4169 att låta arbetsgivare som ouppsligt begått små misstag att åtgärda misstaget även om det är
4170 myndigheterna som upptäcker det.

4171 att genom lagstiftning införa ett system där arbetsgivare som utnyttjar utländsk arbetskraft kan
4172 anmälas och få kännbara straffpåföljer. Oavsett en utländsk arbetskraft kommer från EU eller
4173 utanför EU.

4174

4175 Distriktets yttrande:

4176 Sveriges tillväxt är beroende av utländsk arbetskraft. Centerpartiet vill värna de regler som
4177 finns för arbetskraftsinvandring men också utveckla dem för att exempelvis underlätta för
4178 studenter och entreprenörer som vill driva eget företag här. Vi vill också göra det lättare för
4179 arbetstagaren att byta jobb under tillståndsperioden samt underlätta ansökningsprocessen.

4180 Centerpartiets utgångspunkt är att den som kan försörja sig själv ska få stanna i Sverige. Vi
4181 har tyvärr sett alldeles för många exempel på att människor utvisats på grund av skäl som inte
4182 är rimliga. Vi driver därför förslag för att förebygga detta, bland annat att arbetsgivare ska ges
4183 möjlighet att korrigera misstag i efterhand och på så sätt undvika utvisning.

4184 De allra flesta som är medborgare i ett land utanför EU behöver ett arbetstillstånd för att ha
4185 rätt att arbeta här. Det åligger den arbetsökande att ansöka om och ha fått sitt tillstånd innan
4186 han eller hon reser till Sverige men under vissa förutsättningar kan en ansökan lämnas in efter
4187 att personen har rest in i Sverige. Arbetsgivare som vill anställa en person som är medborgare
4188 i ett land utanför EU är skyldig att kontrollera att personen har rätt att vistas och arbeta i
4189 landet. Man är också skyldig att underrätta skatteverket om anställningen.

4190 Den 1 augusti 2013 infördes ett EU-direktiv som innebär att en arbetsgivare eller
4191 uppdragsgivare som medvetet eller på grund av oaktsamhet anställer någon som inte har rätt
4192 att vara eller arbeta i Sverige kan få betala en straffavgift, fräntas rätten till alla offentliga

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 4193 stöd, bidrag och förmåner under fem år, bli återbetalningsskyldig till tidigare utbetalda bidrag
4194 och/eller dömas till böter eller fängelse.
- 4195 Svenska arbetsmiljöregler gäller för alla som arbetar i Sverige, oavsett ursprung och arbetets
4196 omfattning, och påföljderna för brott mot dessa är reglerade i lag.
- 4197 Distriktsstämman föreslår Partistämman
- 4198 att Föreslå Partistämman att bifalla att-satserna 1 & 3
- 4199 att Föreslå Partistämman att avslå att-sats 2
- 4200 att Föreslå Partistämman att instämna med intentionen i att-sats 4 men då sådan
4201 lagstiftning redan
- 4202 finns och hanteras på EU-nivå yrkas avslag.
- 4203

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4204 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4205 6.53 Arbetskraftsinvandring

4206 *Eva von Wernstedt & Marcus Wangelt, Stockholm*

4207

4208 Sverige står idag inför en akut brist på spetskompetens inom en rad områden, inte minst IT-
4209 och datateknik. För närvarande finns det exempelvis cirka 1400 vakanser och 33 500 lediga
4210 jobb inom tjänstesektorn. Arbetskraftsinvandring är ett extremt viktigt inslag i
4211 kompetensförsörjningen för Sveriges företag och vikten av den har höjts av flera röster,
4212 däribland Handelskamrarna runt om i landet. Utan högkompetent arbetskraftsinvandring löper
4213 vi risken att företag flyttar utomlands eller stagnerar i utvecklingen under dess fulla potential,
4214 på grund av att det inte finns den kompetens som företagen eftersöker i Sverige.

4215 Detta är i sig en konsekvens av att data och IT samt entreprenörskap inte prioriteras
4216 tillräckligt högt i den svenska grundskolan och gymnasiet. Samtidigt besvärar framförallt
4217 Stockholm av en akut bostadsbrist och hela landet av ett betungande regelverk som försvårar
4218 för företag att enkelt samt på korta tidsmarginaler anställa utländsk arbetskraft, som i hög grad
4219 även tar med sig sina familjer.

4220 Studier visar att aktiv rekrytering av arbetskraftsinvandring från länder utanför EU/EES
4221 påverkar företags förmåga att skapa samhällsekonomiska värden och arbetstillfällen i
4222 önskvärd riktning. Det bör påpekas att positiv utveckling återfinns för företag inom ett brett
4223 spektrum av branscher och inte enbart inom de högteknologiska sektorerna. Sammantaget
4224 uppgår arbetskraftsinvandrarnas årliga bidrag till svensk produktion till ungefär tio miljarder
4225 kronor och de ger upphov till cirka fyra miljarder i skatteintäkter. Då arbetskraftsinvandrare
4226 tillför betydande samhällsekonomiska värden till den svenska ekonomin i form av bidrag till
4227 produktion och skatteintäkter borde det vara högprioriterat att värna om samt öppna upp för
4228 ytterligare aktiv arbetskraftsinvandring. Vår grundinställning är att Sverige bör lära av
4229 kompetenser och kunskaper runtom i världen genom att locka hit dessa, snarare än tvärtom
4230 där företag i dagsläget väljer att flytta utomlands. Svenska handelskamrarna i utlandet samt
4231 Svenska Institutet bör samverka i högre grad med företagen.

4232 I vår mening är Migrationsverket inte rätt myndighet för att hantera dessa ärenden. De tyngs
4233 ner av exceptionellt långa handläggningstider, saknar kompetensen att själva bedöma
4234 spetskompetens, och har de senaste åren visat prov på en mycket fyrkantig tillämpning av ett
4235 redan stelbent regelverk. Det finns också ett viktigt symbolvärde här: Sverige ska inte
4236 ”hjälpa” högkompetenta individer – de ska hjälpa oss – varför detta ytterst är en
4237 näringslivsfråga som inte bör sortera under Justitiedepartementet.

4238

4239 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4240 att Centerpartiet verkar för att flytta migrationsärenden avseende högkompetent
4241 arbetskraftsinvandring till en särskild specialistmyndighet under Näringsdepartementet för att
4242 snabba på och rationalisera ärendehantering, samt särskilja den från andra
4243 migrationsområden, som exempelvis asylärenden.

4244 att Centerpartiet verkar för att etablera ett särskilt ”talangjaksråd” med uppdraget att aktivt
4245 attrahera spetskompetens till Sverige samt se till att infrastruktur med kapacitet att ta emot
4246 medföljande familjer fungerar, inte minst avseende bostäder och

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 4247 att Centerpartiet verkar för att IT och entreprenörskap blir en del av läroplanen i svenska
4248 skolor från åtminstone årskurs sju.
- 4249
- 4250 Distriktets yttrande:
- 4251 Inget distriktsyttrande har inkommit
- 4252

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4253 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4254 [6.54 Undantag från arbetstillstånd](#)

4255 *Christina Nyström, Centerpartiet Kristianstad*

4256

4257 Att arbeta och försörja sig, att känna sig behövd är av stor vikt för människans välmående.
4258 För de personer som kommer till Sverige och söker asyl är det dock ingen självklarhet att få
4259 arbeta trots att du som asylsökande i första hand ska försörja dig själv, antingen med hjälp av
4260 egna sparpengar eller genom att arbeta. För att ha rätt att arbeta under tiden som asylsökande
4261 krävs ett bevis om att den asylsökande är undantagen skyldigheten att ha arbetstillstånd. Detta
4262 bevis kallas AT-UND. Ett antal krav ställs för att AT-UND ska beviljas. Det krav som ofta är
4263 svårt att uppfylla är att kunna lämna in godtagbara identitetshandlingar. Till exempel klarar
4264 inte många av de afghaner som kommit till Sverige detta krav. De har med sig tazkiror,
4265 enklare id-handlingar som inte är godtagbara enligt Migrationsverket. Problemet är att det inte
4266 funnits några möjligheter för dem att få pass. Äldre pass från Afghanistan har också varit
4267 svåra att få godkända. Att göra lättnader på detta krav skulle innebära att fler asylsökande fick
4268 möjligheten att arbeta med allt vad det innebär i form av minskade kostnader för bidrag
4269 och minskad risk för psykisk ohälsa.

4270

4271 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4272 att möjligheten till lättnader avseende kravet på godtagbara identitetshandlingar för att erhålla
4273 AT-UND utreds.

4274

4275 Distriktets yttrande:

4276 Distriktsstyrelsen delar motionärens syn på att arbete och egenförsörjning är en väldigt viktig
4277 fråga. Centerpartiet har en rad olika offensiva reformer för att det ska bli enklare för
4278 nyanlända att få sitt första jobb i Sverige. De system vi har i Sverige för mottagande och
4279 integration kräver reformer. Mottagandet måste fokuseras på att hjälpa människor in i
4280 samhället, genom skola och arbete, i stället för att sikta in sig på människors tillgång till
4281 bidrag.

4282 Motionärens förslag om att fler nyanlända inte ska behöva AT-UND är bra. Centerpartiet vill
4283 idag att man ska ha möjlighet att både lära sig det svenska språket och arbeta ifrån dag ett när
4284 man kommer till Sverige. Arbete är en väldigt viktig nyckel i en lyckad integration.

4285 Distriktsstämman föreslår Partisstämman

4286 att instämna i motionens intentioner

4287

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4288 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4289 [6.55 Låt migranter stanna](#)

4290 *Anders Danielsson, Kristdala, Oskarshamns kommun*

4291

4292 Det är inhumant och dålig ekonomi för Sverige att inte låta arbetsamma och skötsamma
4293 immigranter få stanna.

4294

4295 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4296 att immigranter som lär sig svenska språket, försörjer sig och inte begår brott (småbrott som
4297 fortkörning undantaget) ska få stanna i Sverige.

4298

4299 Distriktets yttrande:

4300 Inget yttrande insänt från distriktet

4301

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4302 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4303 [6.56 Migration](#)

4304 *Gunilla Berglund FolkareCentern Dalarna*

4305

4306 Sverige har sedan 2015 tagit emot ett stort antal flyktingar och asylsökande från främst
4307 Syrien, Afghanistan, Irak, Eritrea och Somalia. Många tuental av de som kom var ensamma
4308 barn och ungdomar. Människor som flyr från krig, förföljelser och hunger främst. Man har
4309 inget val att stanna kvar i sitt eget land.

4310 Det stora antalet flyktingar och asylsökande ställer stora krav på samhället hur det ska
4311 hanteras med deras ärenden, praktiska frågor som boende, skola, socialtjänst, sjukvård osv.
4312 Det är migrationsverket som praktiskt ska hantera det som myndighet. Dessvärre fungerar det
4313 inte alls. Stor rättsosäkerhet med helt nya märkliga arbetsmetoder hur man ska bedöma
4314 människors flyktingskäl. Ingen enhetlig bedömning över landet, enskilda tjänstemäns
4315 hantering avgör ärenden. Helt orimligt långa handläggningstider. En märklig nitisk
4316 "övertolkning" av regelverket gör att invandrare som bor och arbetar i Sverige sedan årtal
4317 tillbaka utvisas på någon veckas varsel, sk kompetensutvisning.

4318 En lagstiftning som inte följt med utvecklingen i vare sig Sverige eller omvärlden. Ett
4319 exempel är den ersättning sk dagpenning som asylsökande får under väntetiden att ärendet ska
4320 avgöras, inte är uppräknad sedan början av 90-talet. Det finns många fler exempel på liknande
4321 omständigheter som knappast underlättar situationen för enskilda flyktingar eller samhället.
4322 Reglerna som gäller att få börja SFI och att börja arbeta är inte heller uppdaterade och inte till
4323 hjälp för de som kommer till Sverige.

4324 Centerpartiet har lagt flera förslag på utveckling och förändringar inom området
4325 Migrationspolitik. Det gäller SFI, arbete, egenförsörjning mm. Det finns ett mycket stort
4326 behov av en helt ny migrationspolitik från grunden och Centerpartiet måste föreslå en
4327 genomgripande ny lagstiftning på migrationsområdet.

4328

4329 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4330 att Centerpartiet lägger fram ett förslag på en i grunden ny migrationspolitik utifrån vår
4331 politiska ståndpunkt om alla människors lika rätt och värde, ett öppet samhälle med goda
4332 möjligheter för alla oberoende ursprung osv.

4333 att Centerpartiet skyndsamt driver igenom en ny lagstiftning i linje med den nya föreslagna
4334 migrationspolitiken

4335

4336 Distriktets yttrande:

4337 Distriktsstyrelsen håller med motionären om att det behövs en ny och hållbar
4338 migrationspolitik. Centerpartiet står upp för en reglerad invandring där det finns både
4339 medmänsklighet och ordning och reda. Man måste få stanna i Sverige om man har
4340 skyddsskäl, men man måste också lämna landet om man får avslag. Det behövs tolerans och
4341 acceptans för en medmänsklig flyktinginvandring där asylrätten värnas asylrätten och ge barn
4342 möjlighet att återförenas med sina föräldrar. Det behövs lagliga vägar för migration, och
4343 framförallt måste möjlighet till arbetskraftsinvandring utökas.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 4344 I överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Liberalerna har
4345 Centerpartiet drivit fram reformer som kommer att göra skillnad när det gäller migration och
4346 integration. Den tillfälliga lagen som förlängs ger skyddsbehövande samma rätt till
4347 familjeåterförening som flyktingar. Parterna är också överens om att driva fram en ny
4348 humanitär skyddsgrund i den parlamentariska kommittén. Ett särskilt visum ska införas som
4349 underlättar för högkvalificerad kompetens att söka jobb eller starta företag i Sverige. De nya
4350 reformerna ska leda till att nyanlända kommer in på arbetsmarknaden snabbare. En svensk
4351 nystart införs som är ett integrationsår med intensiv yrkessvenska, yrkesförberedande och
4352 yrkesinriktad svenska för invandrare. Under integrationsåret kombineras korta utbildningar
4353 och praktik. Det ingår också samhällsintroduktion och undervisning i svenska.
- 4354 Genom överenskommelsen driver Centerpartiet en ny migrationspolitisk framåt i rätt riktning.
- 4355 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta
- 4356 att instämna i motionens intentioner
- 4357 Centerpartiet Dalarnas distriktsstämma beslutade
- 4358 att instämna i motionens intentioner
- 4359

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4360 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4361 [6.57 Migration](#)

4362 *Marie-Anne Björn Luleå krets*

4363

4364 2015 kom de afghanska killarna och tjejerna till Sverige för att söka asyl. Det finns en kritik
4365 mot den behandling de har fått. Bland annat åldersbedömningen har kritiserats mycket hårt.
4366 Annat som har framkommit är migrationsverkets konstiga bedömningar som är gjorda. Bland
4367 annat ett fall där tre bröder har behandlats olika, två fick uppehållstillstånd på grund av att det
4368 var för farligt för dem att återvänd, tredje brodern blev utvisad. Ett annat fall är en kille som
4369 är homosexuell som får utvisning på grund av att han inte sa det direkt. Den sistnämnda killen
4370 berättade inte att han var homo direkt för han var rädd för hur vi i Sverige ser på det. En kille
4371 som har blivit kristen blev utskickad för migrationsverket menade att det kunde han dölja.
4372 Berättelserna är många och tråkigt att höra hur vi i Sverige behandlar ungdomar. Annat som
4373 också migrationsverket gör är att säga till ungdomarna är att de inte kan skicka ut dem förrän
4374 de är 18 år. Detta gör att ungdomarna fasar för sin 18 årsdag och gör allt för att försvinna eller
4375 ta sitt liv, eller får svår ångest och psykiska problem. Detta är inte rätt att vi i Sverige gör. Vi
4376 ger mat, boende och utbildning, sedan utvisning.

4377 Afghanistan i dag är farligt för många. Vissa områden är utpekade som stridsområden. Vi har
4378 en barnkonvention som vi bryter ofta, vi pratar om mänskliga rättigheter och rättvisa. Vi
4379 kanske måste börja leva upp till de orden. Samt att vi har brist på arbetskraft i Sverige.

4380

4381 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4382 att se över lagstiftning och låta de afghanska ungdomarna att stanna i Sverige

4383

4384 Distriktets yttrande:

4385 Distriktsstämman beslutar att instämma i motionens intentioner.

4386

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4387 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4388 6.58 Migration

4389 *Yaman Masri, Karlskrona-Nättraby Centerpartiavdelning*

4390

4391 Året 2016 ändrades asyllagen som ger flyktingarna till Sverige permanent uppehållstillstånd
4392 när de kommer till Sverige. Denna lagändringen kom till genom en överenskommelse mellan
4393 riksdagspartierna den 24:de november 2015. De som kom till Sverige innan det här datumet
4394 tänkte att de skulle få permanent uppehållstillstånd. Lagen har gett utrymme för
4395 migrationsverket att ge permanent uppehållstillstånd fram till 20/07/2016. Tyvärr har
4396 handlingstiderna hos migrationsverket varit för långa, fram till detta datum, vilket orsakade att
4397 en majoritet av de syriska flyktingarna istället fick tillfälliga uppehållstillstånd. Den tillfälliga
4398 asyllagen som kom till den 20/07/2015 har som ett krav att flyktingarna ska ha ett 2-årigt
4399 anställningskontrakt utan bistånd av arbetsförmedlingen eller andra myndigheter. Problemet
4400 är att de privata arbetsgivarna inte anställer flyktingar utan att de har en svensk referens, en
4401 specialiserad utbildning och betyg med arbetslegitimation från Sverige. Detta gör det svårare
4402 för nyanlända med hög utbildning från sitt hemland att hitta jobb. Tyvärr har medierna också
4403 haft en negativ påverkan på förtroendet för den utländska arbetskraften, som består av
4404 flyktingar, vilket gör det ännu svårare för dem att få jobb utan bistånd. Trots att många av de
4405 nyanländ syriska flyktingarna är högutbildade (var tredje syrisk flykting är högutbildade
4406 enligt migrationsverket och SVT 2016) fick de inte arbete utan bistånd av myndigheterna. Det
4407 beror på den långa behandlingstiden rörande de teoretiska delarna som man måste klara innan
4408 de nyanlända blir legitimerade och kan börja arbeta inom det yrket som de studerade i
4409 hemlandet. Alla de anledningarna gör det omöjligt för många syriska flyktingar, som har ett
4410 tillfälligt uppehållstillstånd, att kunna uppfylla kraven att få jobb utan bistånd. Jag vill att
4411 centerpartiet arbetar för.

4412

4413 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4414 att syriska flyktingarna som kom till Sverige innan 24/11/2015 får ett permanent
4415 uppehållstillstånd om de är villiga att arbeta genom en extratjänst eller nystartsjobb.

4416 att ändra kraven för att kunna byta från ett tillfälligt uppehållstillstånd till ett permanent
4417 uppehållstillstånd. Från som nu ett 2-årigt anställningskontrakt utan bistånd till att även gälla
4418 extratjänstkontrakt och nystartsjobb och arbetskontrakt

4419

4420 Distriktets yttrande:

4421 Distriktsstämman beslöt att motionen skickas direkt till partistyrelsen eftersom beslut i denna
4422 fråga kommer att tas under maj månad.

4423

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4424 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4425 [6.59 Integration](#)

4426 *Wais Ezat & Pamela Salazar Järfälla Stockholms län*

4427

4428 Sveriges mottagande av nyanlända omges av stor respekt för individernas kulturella och
4429 religiösa bakgrund, inga blir diskriminerade. Nyanlända har rätt till bostad, vård, utbildning,
4430 ekonomisk stöd från socialtjänsten och andra typer av demokratiska, ekonomiska och sociala
4431 rättigheter som alla andra etablerade svenskar har.

4432 Nyanlända får information tidigt om sina rättigheter i det svenska samhället.

4433 Vissa nyanlända omfamnar och anpassar sig till den svenska jämlikheten, dock finns det
4434 nyanlända som har svårt att acceptera svenska principer och lagar och vidmakthåller
4435 kulturella mansdominerande strukturer, och hävdar även att deras religion stöder det.

4436 Kvinnor hamnar efter i integrationen, både när det gäller språk och i arbetsmarknaden på
4437 grund av föräldraledighet, då det är oftast kvinnan som får stanna hemma och ta hand om
4438 barnen.

4439 Kvinnor och HBTQ personer förtrycks i dagens Sverige och det ska vi inte acceptera oavsett
4440 kultur eller religion.

4441 Därför tycker vi att Centerpartiet ska satsa mer på integration och ska genomföra olika krav
4442 för asylsökande för att kunna få förlängning på sitt tillfälliga uppehållstillstånd.

4443

4444 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4445 att staten ska införa obligatorisk utbildning för nyanlända män och kvinnor i jämlikhet och
4446 HBTQ frågor.

4447 att deltagande i svenskundervisning och egen försörjning ska vara en förutsättning för att
4448 uppehållstillstånd ska beviljas eller de tillfälliga uppehållstillstånden ska förlängas, eftersom
4449 språket är nyckeln till integration.

4450

4451 Distriktets yttrande:

4452 instämna i motionens intentioner

4453

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4454 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4455 [6.60 Integration](#)

4456 *Camilla Ahlström, Stockholm*

4457

4458 För en nyanländ till Sverige är det idag förhållandevis komplicerat att navigera rätt runt
4459 anmälan till Skatteverk, Försäkringskassan, CSN, Arbetsförmedlingen, Bolagsverket,
4460 Socialkontoret osv. De olika verken har inte ett automatiskt samarbete och det uppstår ofta
4461 missförstånd för den nyanlände och därigenom ineffektivitet (kostnader både för den
4462 nyanlände och för samhället), tidspill och frustration.

4463 Att anvisa alla nyanlända en personlig av kommun/Migrationsverket anställd "entré-lots" som
4464 talar både svenska och den nyanländes språk skulle kunna undanröja ineffektivitet och
4465 tidspill och även skapa jobb som "entré-lots" för människor som redan bor i Sverige och har
4466 erfarenhet av systemet och svenska språket.

4467

4468 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4469 att en arbetsgrupp tittar på initiativ som redan finns både i offentlig (Båstad Kommun) och
4470 civil regi och utvärderar ekonomiskt och i övrigt om införande nationellt.

4471

4472 Distriktets yttrande:

4473 Inget distriktsyttrande har inkommit

4474

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4475 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4476 6.61 Kommunalt ansvar för ensamkommande unga

4477 *Charlotte Edberger Jangdin och Abdulrahman Ibrahim Muhammed, Örebro Centerkrets,*
4478 *Örebro län.*

4479

4480 Centerpartiet har varit med och röstat fram gymnasielagen. I Sverige ansvarar vårdnadshavare
4481 för ungdomars mat och husrum till dess att ungdomarna avslutat sina gymnasiestudier.

4482 För ungdomar som kommer som ensamkommande ser förutsättningarna annorlunda ut. De
4483 har inga föräldrar som kan ta det ansvaret. Det har resulterat i att många av ensamkommande
4484 flyktingungdomar lever hemlösa och saknar bostad. Vi tycker därför att kommunerna ska få
4485 behålla ersättningen från staten för dessa ungdomar för att kunna ta ansvaret för att ordna
4486 deras boende.

4487

4488 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4489 att kommunerna får behålla ersättningen från staten för att kunna ta över ansvaret för att de
4490 flyktingungdomar som omfattas av gymnasielagen erbjuds boende till dess att ungdomarna
4491 avslutat gymnasiet

4492 att kommunerna får behålla ersättningen från staten för att överta ansvaret för att de
4493 flyktingungdomar som hinner fylla 18 år eller blir uppskrivna till 18 år och avslag inte hunnit
4494 funnit laga kraft erbjuds boende tills dess att avslag vunnit laga kraft

4495

4496 Distriktets yttrande:

4497 Distriktsstyrelsen instämmer med motionärerna och föreslår distriktsstämman besluta:

4498 -Att bifalla motionen

4499 Distriktsstämman beslutade:

4500 Att bifalla distriktsstyrelsens förslag till beslut att bifalla motionen

4501

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4502 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4503 [6.62 Integrationsfrämjande insatser](#)

4504 *Ylva Hedman, Centerpartiet i Nacka*

4505

4506 Integration på landsbygden kan bidra till att minska problemen med avfolkning. Integration
4507 kan bidra till en mer multifunktionell landsbygd, där nyanlända kan bli den nya arbetskraften.
4508 De nyanlända kan se företagsmöjligheter som inte lokalborna har sett. De har ett utifrån
4509 perspektiv. Nyanlända som kommer till landsbygden kan ses som resurser för lokalsamhället
4510 som möjliga entreprenörer och anställda. Majoriteten av de nyanlända kanske inte stannar
4511 länge på orten men de ger positiva effekter för att stärka och upprätthålla den offentliga och
4512 privata servicen. Studier från Kanada visar att landet har en demografisk utveckling som leder
4513 till en ekonomisk nedgång i små samhällen. Landet arbetar med geografisk spridning av
4514 immigranter.

4515 Kanada har infört policys för att små samhällen ska attrahera immigranter för att bosätta sig
4516 där. De har utvecklat program där individer väljs ut, som baseras på samhällets ekonomiska
4517 behov samt tagit fram strategier för att koppla ihop nyanlända som har vissa kunskaper med
4518 arbetsgivare i kommuner. Kanadas mål med detta är att få nyanlända att stanna kvar och
4519 bosätta sig på landsbygden. Det kan vara viktigt att förstå att de som tidigare har bott på
4520 landsbygden i sina hemländer, har lättare att anpassa sig till att bo på landet. Landsbygdens
4521 tysta landskap, vackra miljöer och lättare tillgång till bostad upplevs som positivt vid en
4522 integration. Kanadensiska studier visar att arbetsmarknadsintegrationen av flyktingar på
4523 landsbygden går snabbare i små orter än i storstäderna, oavsett flyktingarnas språkkunskaper
4524 och var ifrån de kommer. Nyanlända har tillgång till informella och formella nätverk med
4525 lokalbefolkningen som gör att nyanlända lär sig språket fortare.

4526 En kanadensisk vän berättade att alla är likvärdiga i Kanada, oavsett vilket land personen
4527 kommer ifrån. Om den nyanlända berättade att hen är kanadensisk så välkomnar
4528 kanadensarna detta. Det är enligt dem inte upp till dem som bor i landet att bestämma vem
4529 som är kanadensare, utan upp till de nyanlända att bestämma om hen vill identifiera sig som
4530 kanadensare eller inte. Ideella organisationer och vanliga kanadensare spelar en avgörande
4531 roll som privata sponsorer för invandrarna. Människor står idag i kö för att få sponsra "nya
4532 kanadensare", även de som kommer som flyktingar. Detta sker i många mindre samhällen där
4533 det finns stora behov av nya invånare. Cirka 15 000 av de 56 000 flyktingar som landet tog
4534 emot 2016 var privatsponsrade.

4535 Forskning visar att sysselsättning påverkar viktiga faktorer som ekonomiskt självständighet,
4536 förmåga att kunna planera för framtiden, träffa lokalinvånare på landsbygden och
4537 sysselsättning ger ökad självkänsla. Hinder som utrikesfödda annars kan möta är
4538 valideringssvårigheter, språkhinder och diskriminering.

4539 Många upplever i likhet med mig att Sveriges integrationspolitik är för "fyrcantig". Det är för
4540 många regler som gör att många nyanlända inte kommer in på arbetsmarknaden. Nyanlända
4541 vill arbeta men deras kompetenser tas inte tillvara på. De vill inte leva på bidrag, de vill arbeta
4542 och betala skatt, precis som andra svenskar gör. Det måste gå fortare att validera nyanländas
4543 högskolebetyg från utlandet för att snabbt kunna komma in på den svenska arbetsmarknaden.
4544 Vi måste börja se den mångfald av kompetens som kommer till Sverige, där vi har stora
4545 möjligheter att ta tillvara på detta. Det blir win-win, för de nyanlända och för oss som redan
4546 bor i Sverige.

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4547

4548 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4549 att Centerpartiet driver detta i Migrationsutredningen, med fokus på kompetens och
4550 utvecklingsmöjligheter som invandringen för med sig till landsbygden.

4551

4552 Distriktets yttrande:

4553 Instämmer i motionens intentioner

4554

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4555 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4556 6.63 Samordningsmyndighet

4557 *Anneli Rehnfors, Njurunda, Sundsvall*

4558

4559 Ett stort säkerhetsproblem som blivit mer utbrett med tiden i Sverige är användningen av
4560 falska identiteter. Identitetsfabriker där ID-handlingar säljs, hyrs ut och/eller förfalskas har
4561 blivit allt mer vanligt. Enligt gränspoliserna går det lätt att köpa till sig flera identiteter, till
4562 exempel Migrationsverkets LMA-kort (lagen om mottagande av asylsökande). Enligt
4563 Skatteverket (2017) kan man genom att bl.a. ändra stavningen i sitt namn få ytterligare
4564 samordningsnummer. Likaväl genom inlämning av kopior på ett antal godkända
4565 identitetshandlingar för olika personer som bifogas till lika många ansökningar till
4566 Skatteverket om skatteregistrering kan en person få flera samordningsnummer som registreras
4567 som styrkta. Även med hjälp av olika myndigheter kan en person få samordningsnummer
4568 (eller flera) tilldelade till sig då en övergripande samordning mellan dessa myndigheter
4569 saknas. Detta kan ske även då personen inte ens befinner sig i Sverige som vid
4570 fastighetsaffärer och registrering av F-skatt.

4571 Myndigheter, företag och individer har i allmänhet mindre kunskap om samordningsnumrens
4572 innebörd och uppfattar ofta det som en garanti för att personens faktiska identitet är bekräftad.
4573 Då endast 25% av tredjelandsmedborgarna som fått samordningsnummer för
4574 beskattningsändamål har arbetstillstånd finns det stor risk för illegala anställningar
4575 (Skatteverket, 2017). Enligt regelverket är det arbetsgivarens ansvar att hålla reda på att
4576 antingen ett AT-UND (undantag från arbetstillstånd) eller ett arbetstillstånd finns vilket inte
4577 alltid följs av oseriösa aktörer.

4578 Gränspoliserna har många utmaningar vid gränskontrollen och Sverige har kritiserats för
4579 bristande strategier och samverkan mellan berörda myndigheter. En begäran om identifiering
4580 med legitimation i samband med tullkontroll vid misstanke om brott vid införsel av en vara är
4581 ineffektivt då utrustningen för kontrollen av id-handlingens riktighet saknas.

4582 Utöver det tidigare sagda har Sverige många nya utmaningar som mångt och mycket bottnar
4583 sig i att det system som byggts upp och som fungerat tidigare inte hunnits uppgradera till
4584 dagens nya krav. Till viss del kommer den nya Digitaliseringsmyndigheten som har i uppdrag
4585 bl.a. att ansvara för försörjning av funktioner för elektronisk identifiering och underskrift
4586 inom den offentliga sektorn och som ska ansvara för en förvaltningsgemensam infrastruktur
4587 för säkra elektroniska försändelser att arbeta med denna uppgradering.

4588 Men den nya it-tekniken, den omfattande rörligheten på arbetsmarknaden, EUs öppna gränser
4589 och dagens flyktingsituation ställer omställningskrav på det svenska myndighetsutövandet och
4590 de svenska sekretesslagarna. Då sekretesslagarna bildar stuprör mellan myndigheterna m.a.p.
4591 informationsutbytet mellan myndigheter bör dessa förändras till att vara tillämpliga enligt
4592 dagens förändrade krav på myndighetsutövande alt. att mandat utöver sekretesslagen ges till
4593 en angiven myndighet.

4594 Med avseende på dagens olika ID-handlingar saknas det ett enhetligt system i deras utförande,
4595 funktion och tilldelningssätt samt för det övergripande myndighetsansvaret för systemet. Idag
4596 ansvarar Skattemyndigheterna, Folkbokföringen och Migrationsverket för olika delar i detta
4597 arbete.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 4598 Själva utformningen av svenska ID-handlingarna är inte enhetlig. Ett enhetligt utförande på
4599 ett ID-kort kunde kombineras både med biometrisk data (fingeravtryck), med olika nivåer av
4600 samordningsnummer i olika färger och texter både på svenska och engelska (medborgare,
4601 student, arbetstillstånd etc). Biometrisk data skulle säkerställa identiteten av ID-
4602 kortsinnehavaren både vid gränsövergångar och i kontakt med myndigheter. Vid
4603 gränsövergångar kan tekniken med automatiserade ID-slussar som redan finns tex. i
4604 Hongkong (med omfattande immigration och 315 millioner passagerare 2018) underlätta och
4605 snabba upp hanteringen av kontroller. Efter avslag av asylansökan, vid utgången av
4606 arbetstillståndet, vid bidragsansökningar då personen befunnit sig i utlandet en längre tid etc.
4607 kan kortet inaktiveras vilket också skulle kunna göras synligt hos andra myndigheter.
- 4608 För att göra Sverige säkrare, och för att säkerställa de svenska ID-handlingarna och svenska
4609 myndigheternas tillgång till säkerställd information bör arbetet med dessa delar också
4610 säkerställas. Genom att inrätta en ny myndighet, eller en myndighetsöverskridande
4611 samverkansorganisation bestående av Migrationsverket, Skattemyndigheterna,
4612 Folkbokföringen, Digitaliseringsmyndigheten och andra berörda myndigheter kan ansvaret
4613 och arbetet säkerställas.
- 4614 Arbetet med att ID-säkerheten som ska göras rätt och riktigt bör prioriteras och
4615 därför Ref: Skatteverket, 2017: En analys av samordningsnummer för beskattningsändamål.
4616 Hongkong Immigration Services:
4617 <https://www.gov.hk/en/residents/immigration/idcard/index.htm>
- 4618
- 4619 Jag/vi föreslår partistämman besluta
- 4620 att en gemensam samverkansmyndighet, en "Samordningsmyndighet", som ansvarar för
4621 säkra fysiska ID-handlingar och ny säkerhetsteknik för kontroll och informationsutbyte av
4622 dessa i Sverige inrättas
- 4623 att ID-kortsystemet görs om så att ett nytt ID-kort med både samordningsnummer och
4624 biometrisk data (fingeravtryck) med tillhörande tekniska kontrollsystem tas fram
- 4625 att samordningsnumret som tilldelas tex. vid ansökan om arbetstillstånd eller fastighetsköp
4626 från utlandet inte är giltigt innan ansökanden har inställt sig hos "Samordningsmyndigheten"
4627 och samordningsnumret tillsammans med biometrisk data har infogas i en
- 4628
- 4629 Distriktets yttrande:
- 4630 Anneli Rehnfors yttrade sig och föreslog förtydligande - i en ID-handling som registrerats av
4631 myndigheten.
- 4632 Beslut
- 4633 - bifall till distriktsstyrelsens yttrande att med instämmande i motionens
4634 intentioner och överlämna densamma till partistämman för ställningstagande
- 4635

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4636 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4637 [6.64 Tillsynsmyndighet](#)

4638 *Mikael Kinning Vellinge kretsen*

4639

4640 För att intentionerna i bosättningslagen om att kommunerna i så stor utsträckning som möjligt
4641 skall erbjuda permanenta bostäder för nyanlända skall efterföljas. Alltför många kommuner
4642 tolkar lagen till de nyanländas nackdel och kopplar bosättningslagen till
4643 etableringsersättningens tidsram på 24 månader, vilket inte nämns i bosättningslagen.

4644

4645 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4646 att verka för att utse tillsynsmyndighet för bosättningslagens efterlevnad.

4647

4648 Distriktets yttrande:

4649 De system vi har i Sverige för mottagande och integration kräver reformer. Mottagandet
4650 måste fokuseras på att hjälpa människor in i samhället, genom skola och arbete i stället för att
4651 sikta in sig på människors tillgång till bidrag. Flyttat etableringsansvar från
4652 Arbetsförmedlingen till kommuner och civilsamhälle krävs för att få en bättre fungerande
4653 etablering. Jobbstimulanser i bidragssystemen måste förstärkas för att få ytterligare
4654 drivkrafter till att hitta jobb.

4655 Distriktsstämman föreslår Partistyrelsen

4656 att bifalla motionen

4657

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4658 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4659 [6.65 SFI-nätkurser](#)

4660 *Anders Monemar, Linköping*

4661

4662 SFI är vägen för nyanlända att lära sig det svenska språket och komma in i det svenska
4663 samhället.

4664 Nyckeln till god integration är att snabbt komma i arbete. Vägen till egen försörjning behöver
4665 kortas. För att uppnå det behöver SFI bli mer flexibelt. Vi behöver en satsning på nätkurser
4666 för att nyanlända snabbare ska bli en del av vårt samhälle.

4667 Eleverna kommer till SFI med stora skillnader i förkunskaper. Det är en utmaning att möta
4668 alla elever med utmaningar på deras egen nivå. Många elever hoppar dessutom av för att de
4669 får jobb under utbildningen. De har idag ingen möjlighet att fullfölja utbildningen på fritiden.
4670 Det finns även skillnader mellan SFI-utbildningarna, då de är ett kommunalt ansvar. Det finns
4671 ett behov av ett nationellt utbildningsstöd.

4672 Sverige har haft distanskurser under sedan Hermods grundades 1860. Över sju miljoner
4673 människor har fått utbildning genom enbart den aktören. Under de senaste tio åren har
4674 marknaden för distanskurser förändrats. MOOCs, massiva öppna nätkurser, med tiotusentals
4675 samtidiga studenter, har förändrat utbildningsmarknaden i grunden. Med hjälp av automatisk
4676 rättning eller att studenter rättar varandras uppgifter, sänks kostnaderna för utbildningen
4677 väsentligt. De tekniska plattformarna har mognat och idag erbjuds hela
4678 universitetsutbildningar över nätet.

4679 Även om det inte passar för alla typer av undervisning ger möjligheten till flexibel kursstart
4680 och studiegång, geografiskt oberoende och accelererade studier fördelar över traditionell
4681 undervisning. Mobiltelefon är det lägsta tekniska kravet för att följa kurserna. Möjligheten att
4682 till låg kostnad göra kurserna flerspråkiga ger ett värdefullt verktyg för integrationsarbetet.
4683 Det är dessutom fullt möjligt att integrera nätkurser i den vanliga undervisningen.

4684 Tyvärr är Sverige ett av de europeiska länder som satsat minst på att ta fram nätkurser.
4685 Nätkurser kan inte ersätta klassrumsundervisning. Det kan däremot vara ett kraftfullt
4686 komplement som underlättar att möta individers skilda förkunskaper, vilja att accelerera sina
4687 studier och förstärka sina kunskaper utöver SFI:s lokala utbud. Det vore ovärderligt för både
4688 individ och samhälle.

4689 Kretsstyrelsens svar på motionen

4690 Att göra vägarna kortare till arbete och egen försörjning är en central del i Centerpartiets
4691 politik. Vi instämmer därför i den intention och i de förslag som motionären uttrycker.
4692 Kretsstyrelsen vill dock betona behovet av kvalitet i de kurser som ges.

4693 Motionären sitter själv i kretsstyrelsen, men har inte skrivit förslaget till motionssvar.
4694 Kretsstyrelsen yrkar på att motionen ska bifallas.

4695 Kretsårsmötet beslutade att tillstyrka motionen

4696

4697 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4698 att uppmuntra utvecklingen av nätkurser som del i integrationsarbetet.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4699 att centerpartiet ska sträva efter att utöka utbudet av svenska nätkurser

4700

4701 Distriktets yttrande:

4702 Inget yttrande insänt från distriktet

4703

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4704 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4705 [6.66 Rätten till tolk](#)

4706 *Sven Svederberg Landskrona*

4707

4708 Flyktingar eller invandrare behöver i sina kontakter med myndigheter och annan
4709 samhällsservice tolkhjälp för att kunna göra sig förstådda och för att kunna förstå. Ibland
4710 kommer det personer födda i andra länder som sedan länge har permanent uppehållstillstånd
4711 eller är svenska medborgare men ändå inte kan göra sig förstådd eller förstå det svenska
4712 språket. Jag har som läkare träffat invandrare som har bott i Sverige som längst under 37, 32
4713 resp. 22 år men ändå begärt tolk. Detta är inte rimligt. Att behärska språket är inte bara viktigt
4714 i kontakter med vår samhällsservice utan är en förutsättning för en lyckad integrationen, för
4715 att få ett arbete, för att kunna ta del av och förstå det som händer i samhället. Många begär tolk
4716 mer av slentrian men som ändå kan svenska språket tillräckligt bra för att göra sig förstådd
4717 och för att kunna förstå. Inom vården har jag upptäckt att sjukvårdspersonal ofta övertolkat
4718 lagtexten om tolkanvändning. Förvaltningslagen 8 § ”När en myndighet har att göra med
4719 någon som inte behärskar svenska eller som är allvarligt hörsel- eller talskadad, bör
4720 myndigheten vid behov anlita tolk.” Personalen tolkar gärna lagen som att det är upp till
4721 patienten att begära tolkhjälp. I själva verket är det lagstiftarens avsikt att det är myndigheten
4722 som beslutar om tolk behöver anlitas eller inte.

4723 Ur januariöverenskommelsen punkt 41. Språkrav för medborgarskap. Vi vill stärka
4724 medborgarskapets status och främja ett inkluderande samhälle. Därför ska ett godkänt prov i
4725 svenska och i grundläggande samhällskunskap vara ett krav för medborgarskap i Sverige. Där
4726 det föreligger särskilda skäl ska språkkunskaper kunna prövas i andra former. Att utveckla sin
4727 svenska gör man bäst genom att vistas med andra svenskar. Här har varje invandrare ett stort
4728 eget ansvar och då blir effekten att för all framtid ställa upp med kostnadsfri tolkhjälp särskilt
4729 kontraproduktiv. Därför behöver signalerna från samhället vara entydiga. Om man bor i
4730 Sverige skall man behärska det svenska språket! Tydliga signaler är i själva verket en del i
4731 den sociala omtanken. Frågan är när tar samhällets kostnadsansvar för tolktjänsten slut och när
4732 tar den enskildes kostnadsansvar vid? Frågan är om vi idag har råd med dagens generösa
4733 tolkservice? Dessa insparade pengar i stället kan användas till andra ändamål.

4734

4735 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4736 att samhället står för kostnaden för tolkservice till och med 2 år efter besked om
4737 uppehållstillstånd och därefter får den den enskilde stå för kostnaden alternativt ordna tolk

4738 att utveckla en ny modell för effektiv obligatorisk svenskutbildning kombinerad med arbete,
4739 arbetsträning eller social träning

4740 att utveckla ett regelverk för att dispens från egen tolkkostnad ska kunna ges vid bestående
4741 funktionshinder eller sjukdomar som påverkar möjligheten att förstå/ tala svenska

4742

4743 Distriktets yttrande:

4744 Det svenska språket är en viktig nyckel till en lyckad integration, här har Sverige misslyckats.
4745 Kvaliteten i svenska för invandrare (SFI) är otillräcklig. En mycket stor andel av de som går
4746 SFI lär sig inte svenska och undervisningen är ofta illa anpassad och av ojämn kvalitet.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4747 Centerpartiet har föreslagit kraftfulla reformer för att kvalitén i Svenska för invandrare ska bli
4748 betydligt bättre men också att fler nyanlända ska få sitt första jobb vilket kommer att bidra
4749 både till en bättre integration och ökade kunskaper i det svenska språket. Motionären lyfter en
4750 viktig poäng i att vi behöver en bättre och mer effektiv utbildning i det svenska språket som
4751 inkluderar arbete.

4752 Individen har ett stort ansvar i frågan om att lära sig det svenska språket. Däremot är frågan
4753 om skattefinansierad tolk komplex. Människor kan behöva tolk i många olika skeden i livet.
4754 Ett exempel är i rättsfall eller i sjukvården. För rättssäkerheten är språket väldigt viktigt. Det
4755 finns en risk att många hade avstått tolk om man hade behövt att finansiera den på egen hand.
4756 Det hade kunnat att leda till förödande konsekvenser för exempelvis rättssäkerheten i ett
4757 rättsfall.

4758 Distriktsstämman föreslår Partistämman

4759 att bifalla Mattias Horrdins yrkande att Centerpartiet verkar för en total översyn av
4760 regelverket för offentlig tolk, med fokus på att införa tekniska lösningar för tolkning.

4761

4762

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4763 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4764 [6.67 Friare familjebildning](#)

4765 *Centerpartiets Ungdomsförbund*

4766

4767 2000-talets familjer ser väldigt olika ut. Kärnfamiljen finns inte mer och i dess ställe finner vi
4768 låtsaspappor, bonusmammor, halvsyskon och barn med fler än två föräldrar. Vad som funkar
4769 och inte är upp till familjerna och varken politiker som medmänniskor har rätt att lägga sig i
4770 hur någon annans familj borde se ut. Svensk familjepolitik lutar sig alldeles för mycket på
4771 folkhemmets ideal av mamma-pappa-barn och det är dags för förändring. Det är med detta i
4772 åtanke som vi skrivit denna motion om en ny familjepolitik.

4773 Barnbidraget infördes 1937, och cirka tio år senare blev det ett allmänt bidrag. Det var över
4774 sjuttio år sen som vi införde bidraget som det ser ut idag, och sedan dess har Sverige blivit ett
4775 helt annat land. Generellt sett har Sverige blivit ett rikare land, men klyftorna mellan de
4776 rikaste och de fattigaste har ökat. De flesta barnfamiljer är välmående och är inte beroende av
4777 barnbidraget för att få sin ekonomiska situation att fungera. Det innebär att medan en familj
4778 knappt får vardagen att gå runt utan barnbidraget, så finns det familjer där bidraget endast blir
4779 en handpenning till barnets framtida bostadsrätt. Bidraget är också otroligt kostsamt - 2018
4780 gick 31 miljarder kronor enbart till barnbidraget - och då hjälper inte ens bidraget de som
4781 behöver det som mest. Genom att göra barnbidraget behovsprövat så skulle de som behöver
4782 bidraget få ett bidrag som hjälper mer än vad det nuvarande gör. Genom att göra barnbidraget
4783 behovsprövat och höja det från dagens nivå, så skulle de som faktiskt behöver bidraget kunna
4784 få mer hjälp än vad de får idag.

4785 Samtidens parrelationer ser väldigt olika ut - allt oftare ser vi två-person normen ifrågasättas
4786 och utmanas. Då kan inte politiken vara byggd för ett specifikt sorts par. Därav behöver vi
4787 skriva om sambolagstiftningen så att fler än två parter kan ingå samboavtal. Oavsett hur
4788 sambokonstellationen ser ut - två personer eller fler - så bör inte staten värdera vad som är
4789 värdigt ett samboavtal eller inte.

4790 Fokus i svensk familjelagstiftning bör vara att barn har rätt till sina föräldrar, men i nuläget
4791 kan föräldrar bara vara två personer - trots att många familjer inte fungerar på så vis idag.
4792 Begreppet stjärnfamilj blir allt mer etablerat - familjer med vuxna som har stor del i barnets
4793 vardag och uppfostran utan att vara dess biologiska förälder. Det kan röra sig om
4794 fosterföräldrar, bonusföräldrar, eller andra förutsättningar som gör att ett barn har fler än två
4795 vuxna som informella föräldrar. Att barnet har rätt till dessa vuxna även om föräldrarna går i
4796 sär eller förhållandena förändras är otroligt viktigt - just därför behöver vi ändra
4797 föräldrabalken för att öppna för fler än två föräldrar.

4798 Vi ser positivt på att vi rör oss mot ett smidigare och lättare system för faderskapspresumtion.
4799 Tyvärr rör den här förenklingen framförallt heteropar, något som vi ser som väldigt
4800 problematiskt. Detta är problematiskt av flera skäl, bland annat för att det missgynnar och
4801 särbehandlar andra parkonstellationer - särskilt samkönade par med kvinnor. Det finns i
4802 nuläget inget sätt för kvinnor att få sitt föräldraskap presumerat - vore det så att en kvinna blir
4803 gravid så behöver hennes partner adoptera barnet, oavsett om de ingått i samboavtal eller är
4804 gifta. När svensk adoptionslagstiftning är så krånglig och svår som den är det särskilt
4805 problematiskt. I nuläget kan socialstyrelsen neka adoption för så godtyckliga skäl som för
4806 högt eller för lågt BMI. detta är orimligt och något som ett modernt parti måste arbeta för att
4807 förändra. särskilt oroväckande är det när barn riskerar att bli utlämnad utan förälder, ifall att

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 4808 mamman skulle dö under förlossningen. Detta är en av anledningarna till att
4809 faderskapspresumtion finns - alltså behöver vi en könsneutral sådan, en så kallad
4810 föräldraskapspresumtion. Den skulle fungera på ett likvärdigt sätt som den nuvarande
4811 faderskapspresumtionen, där en man gift med en gravid kvinna antas vara faddern till barnet.
4812 Partnern till den gravida kvinnan anses, oavsett kön vara förälder till barnet. Alla barn har rätt
4813 till sina föräldrar – oavsett om det är två mammor, två pappor eller en pappa och en mamma.
4814
- 4815 Jag/vi föreslår partistämman besluta
- 4816 att Centerpartiet verkar för ett behovsprövat barnbidrag
- 4817 att Centerpartiet verkar för att sambolagstiftningen ska ändras på så sätt att fler än två parter
4818 kan ingå i ett samboskap
- 4819 att Centerpartiet verkar för att föräldrabalken ändras på så sätt att barn, när vårdnadshavarna
4820 är överens om det eller när det annars anses vara till barnets bästa, kan ha fler föräldrar än två.
- 4821 att Centerpartiet verkar för ett införande av en könsneutral föräldraskapspresumtion.
- 4822 att Centerpartiet driver på för en effektivisering och förenkling av föräldraskapspresumtion.
- 4823
- 4824
- 4825

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4826 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4827 [6.68 Sambos](#)

4828 *Henrik Juhlin, Huddinge Stockholms län*

4829

4830 Giftermål är något stort för många som ofta förknippas med en dyr fest, en dyr klänning och
4831 en bröllopsresa. Samtidigt så är det en stor skillnad mellan att vara sambo och gift.

4832 Skillnaderna har minskat med tiden, men det finns fortfarande några stora avgörande juridiska
4833 skillnader kvar. Jag är rädd att det stora steget att gifta sig och rädslan för alla utgifter hindrar
4834 partners från att ingå detta viktiga avtal. Vidare så tror jag att det är många (mig inkluderad)
4835 som inte förstår exakt vad de ingår för juridiskt avtal genom att gifta sig. Jag tycker inte att
4836 man ska dölja ett juridiskt avtal genom att blanda ihop det med en bröllopfest.

4837 Man tänker ju att sambolagstiftningen är rätt nära giftermål, men så är det ju inte. Sambos
4838 ärver ju inte varandra, man måste bevisa att man är far till gemensamma barn, man delar inte
4839 rättvist vid separation och så vidare. Jag och min fru hade aldrig prata om giftermål innan hon
4840 blev gravid, men när det var ett barn på väg så kändes det som det ända rätt att göra. Hade vi
4841 inte fått barn så kanske vi aldrig hade gift oss? Så jag och min fru gifte oss framförallt av
4842 juridiska och praktiska skäl. Vilket låter lite sorligt, men vi älskar varandra utan att tycka att
4843 just giftermålet var viktigt.

4844 Så mitt förslag till förändring är framförallt att man som sambos ska kunna signera ett avtal
4845 som gör att man får samma rättigheter och skyldigheter som gifta utan själva giftermålet.

4846 I ett steg två så skulle man kunna tänka sig att man delar upp giftermålet och avtal var för sig.
4847 Men det inte tanken med motionen just nu, utan det viktiga är att sambos ska kunna få tillgång
4848 till samma avtal.

4849

4850 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4851 att sambos ska kunna signera ett avtal som gör att man får samma rättigheter och skyldigheter
4852 som gifta utan själva giftermålet.

4853

4854 Distriktets yttrande:

4855 Bifall

4856

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4857 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4858 [6.69 Sambos](#)

4859 *Hanna Wagenius, Östersund*

4860

4861 Samboskap är en vanlig samlevnadsform i Sverige, och i jämförelse med många andra
4862 europeiska länder ligger vi i framkant med en relativt välutvecklad sambolag. Det innebär
4863 dock inte att den är felfri. En sak som ställer till det för många sambor, framförallt på
4864 landsbygden, är att det inte finns någon möjlighet att avtala om att en gemensam bostad ska
4865 utgöra samboegendom.

4866 Det är nu för tiden inte ovanligt att par väljer att flytta ihop i den enes bostad, exempelvis på
4867 en gammal släktgård som ena parten hade redan innan förhållandet tog sin början. För att
4868 bägge ska kunna bli ägare till fastigheten, om det finns lån som överstiger 85 % av
4869 fastighetens taxeringsvärde och bägge ska stå på lånet, måste den som flyttat dit köpa en andel
4870 av fastigheten - vilket kan få rätt stora skatterättsliga konsekvenser. Den som säljer måste
4871 betala vinstskatt, och den som köper blir skyldig att betala stämpelskatt.

4872 Har man ett långsiktigt förhållande och ska göra investeringar i den gemensamma bostaden
4873 som bägge ska stå för, är det en enorm fördel om också bägge är ägare till fastigheten - eller
4874 åtminstone att den utgör samboegendom. Detta eftersom bägge parter då får ut hälften var vid
4875 en separation eller ett dödsfall. Med dagens lagstiftning brukar ovanstående situationer
4876 antingen inte lösas alls, eller lösas genom att halva fastigheten ges i gåva till den andra
4877 sambon utan att denne går in som medlåneansvarig, vilket kan orsaka problem längre fram.
4878 Hade samborna kunnat avtala om att egendomen, som utgör deras gemensamma bostad, ska
4879 vara samboegendom istället, hade de bådå ekonomiska investeringar varit tryggade. För att
4880 fullt ut kunna nyttja exempelvis ROT-avdrag är det också en fördel om sambor ges rätt att
4881 bodela under bestående äktenskap, så att en lagfartsöverföring kan göras utan att det orsakar
4882 krångel rent skattemässigt.

4883

4884 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4885 att sambor ska kunna avtala om att deras gemensamma bostad ska utgöra samboegendom

4886 även om den inte införskaffats för gemensamt bruk

4887 att sambor ska kunna bodela under bestående samboskap

4888

4889 Distriktets yttrande:

4890 Stämman beslutar att bifalla motionen

4891

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4892 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4893 [6.70 Sambos](#)

4894 *Hanna Wagenius*

4895

4896 Nästan en miljon av Sveriges drygt 4,3 miljoner hushåll består av sammanboende med barn i
4897 åldrarna 0-24 år, enligt SCB. En inte oansenlig andel av dessa är inte gifta, och av dem finns
4898 en stor grupp som har minderåriga barn, och som därför riskerar att få gå från hus och hem
4899 om den ena föräldern skulle förolyckas.

4900 Sambor med gemensamma barn ärver nämligen inte varandra, till skillnad från gifta föräldrar.
4901 Det är i grunden rimligt att lagstiftaren gör skillnad mellan olika samlevnadsformer, men i just
4902 det här fallet krockar det med en annan mekanik som är till för att skydda barnen - nämligen
4903 laglotten.

4904 Laglotten är konstruerad på så sätt att bröstarvingar (dvs den avlidnes barn, eller, om ett barn
4905 är avlidet, barnets barn, osv.) har rätt att begära ut hälften av sin arvslott vid en förälders
4906 frånfälle, så länge den föräldern vid dödsfallet inte var gift med den andre föräldern. Gifta
4907 med gemensamma barn ärver varandra och arvet går sedan till barnen när bägge har gått bort.
4908 Detta brukar i allmänhet kallas att sitta i orubbat bo. Sambor kan förvisso testamentera om att
4909 de ska ärva varandra - men barnen har ändå alltid möjlighet att kräva sin laglott, och är de
4910 minderåriga måste en god man göra det åt dem.

4911 Ordningen är i grunden till för att skydda barnens arv, men i fall där en förälder till
4912 minderåriga barn förolyckats kan det ställa till med stora problem. Normalt utgör nämligen
4913 den för samborna gemensamma bostaden också den största egendomsmassan, och lite
4914 förenklat kan man säga att den efterlevande föräldern, förutom att hantera sorgen och tvingas
4915 ta ett ensamt föräldraansvar, också måste hitta ett sätt att betala barnen för en fjärdedel (och i
4916 vissa fall hälften!) av det som bostaden hade inbringat vid en försäljning efter att lån och
4917 skatter betalats. Givet utvecklingen på svensk bostadsmarknad de senaste decennierna, kan
4918 det handla om mycket pengar. I många fall kan den efterlevande sambon behöva sälja
4919 familjens hem för att lösa ut barnen, vilket knappast är till deras bästa.

4920 Det är en ganska enkel lagändring som krävs för att komma till rätta med problemet. Man
4921 behöver bara göra det möjligt för sambor att, genom testamente, förordna att de ska ärva
4922 varandra på samma sätt som gifta.

4923

4924 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4925 Centerpartiet verkar för att sambor, genom testamente, ska kunna förordna att de ska ärva
4926 varandra på samma sätt som gifta.

4927

4928 Distriktets yttrande:

4929 Kristina Wiborg Ahlstrand yttrar sig och yrkar avslag på motionen.

4930 Bosse Svensson yttrar sig och yrkar bifall till distriktsstyrelsens förslag.

4931 Greger Mårtensson yttrar sig och yrkar avslag på motionen.

4932 Sol Vikström yttrar sig och yrkar bifall till distriktsstyrelsens förslag.

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 4933 Beslutsgång.
4934 Det finns två förslag till beslut.
4935 Stämman beslutade att bifalla motionen.
4936

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4937 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4938 [6.71 Sambos](#)

4939 *Tina Fingal Swens, Maria Comstedt och Elisabeth Malmqvist, Örebro.*

4940

4941 Centerpartiet är ett frihetligt parti som tror på människans egna inneboende förmåga att själv
4942 forma sitt liv och som tydligt framhåller alla människors lika värde, rättigheter samt
4943 skyldigheter. Detta innefattar att få välja med vem vi vill dela vårt liv, vår vardag och med
4944 vem vi väljer att skaffa och uppfostra våra barn. Till detta bör även tillerkännas en tro på
4945 människans egen förmåga att fatta egna beslut vad gäller den egna ekonomin och sina
4946 tillgångar.

4947 Dagens familjelagstiftning är, trots omarbetningar, fortfarande inte i linje med det moderna
4948 samhällets strukturer. Kärnfamiljen är inte och kommer inte att vara det enda alternativet till
4949 familjebildning och grund för barnuppfostran nu eller i framtiden. En modernisering innebär
4950 emellertid inte att frånta de rättsliga aspekterna av äktenskapet, utan snarare att lägga till dessa
4951 principer till ett bredare spektrum av samlevnadsformer.

4952 Det enda syftet med familjelagstiftning bör vara att skydda parternas ekonomiska ställning
4953 och verka för att barn garanteras en trygg och god uppväxt samt omvårdnad. Vi kan inte
4954 förringa de romantiserade och moraliska aspekter som tillåtits ha inverkan på vår
4955 familjelagstiftning, men nu är det dags att blicka vidare och bort från dessa och fokusera
4956 lagstiftningen på de aspekter som är satta att skydda både barns och vuxnas intressen i
4957 familjekonstellationen. Detta skydd måste därav även kunna appliceras på de
4958 familjebildningar som är sammansatta på annat vis än hos den traditionella kärnfamiljen.

4959 Ytterligare ett bekymmer är den underhållsskyldighet som åligger parterna under betänketiden
4960 vid äktenskapsskillnad för parter som lever med barn under 16 år. Då denna skyldighet inte är
4961 tvingande används den inte sällan som ett maktmedel, särskilt utsatta blir i detta fall parter
4962 utsatta för psykologiskt och/eller ekonomiskt våld i nära relation. I de fall där den ena parten
4963 saknar eller har en mycket låg egen inkomst nekas inte sällan bidrag som kan vara till stöd
4964 under en begränsad period, med hänsyftning till den andra partens underhållsskyldighet.

4965

4966 Jag/vi föreslår partistämman besluta

4967 Att Centerpartiet verkar för en utredning med syfte att modernisera den Svenska
4968 familjelagstiftningen för att utvärdera om dagens familjelagstiftning kan ersättas av en
4969 modernare form av gemensam samlevnadslagstiftning inom det civilrättsliga området.

4970 Att Centerpartiet verkar för en utredning av huruvida underhållsskyldigheten kan vara möjlig
4971 att frivilligt överlämna till annan vuxen i barnets närhet utan att detta inverkar negativt på
4972 barnets behov av en trygg uppväxt och god omvårdnad.

4973 Att Centerpartiet verkar för att uppdraga kommunernas socialtjänst samt Försäkringskassan
4974 att införa mer individanpassade utredningar vad gäller bidrag till personer som begärt
4975 äktenskapsskillnad och som lever med barn under 16 år, under de sex månaders b

4976

4977 Distriktets yttrande:

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 4978 Distriktsstyrelsen delar motionärernas ståndpunkt att dagens familjelagstiftning inte är i linje
4979 med det moderna samhällets strukturer. Enligt vår bedömning är det lämpligt att, i enlighet
4980 med motionärernas förslag, det genomförs en utredning i syfte att modernisera den svenska
4981 familjelagstiftningen. Där kan de frågor som motionärerna tar upp inkluderas, även specifikt
4982 frågan om underhållsskyldighet vid äktenskapsskillnad där barn under 16 år inblandade. Detta
4983 kan vara en ”gömd” jämställdhetsfråga. Detta bör kommunernas socialtjänst beakta bättre än
4984 idag.
- 4985 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:
- 4986 - att bifalla motionens första att-sats
- 4987 - att motionen i övrigt anses besvarad
- 4988 Distriktsstämman beslutade:
- 4989 Att bifalla motionens första att-sats
- 4990 Att bifalla distriktsstyrelsens förslag till att besluta att motionen i övrigt anses
4991 besvarad.
- 4992

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

4993 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

4994 [6.72 Bodelningar](#)

4995 *Centerkvinnornas förbundsstyrelse*

4996

4997 Ungefär hälften av alla äktenskap i Sverige slutar idag med skilsmässa. I en svår tid ska
4998 människor med gemensamt hem och kanske också barn komma överens om praktikaliteter.
4999 Situationen blir självklart svårare om någon av parterna inte vill gå vidare med en bodelning,
5000 känner sig förfördelad eller orättvist behandlad.

5001 Vi vet att många kvinnor lider ekonomiskt och känslomässigt av att män de tidigare varit gifta
5002 med förhalar bodelningsprocessen. Idag saknas åtgärder och effektiva verktyg för att kunna
5003 påskynda en part som inte vill vara behjälplig. Avsiktlig förhalning av bodelningsprocesser
5004 orsakar lidande. Därför behöver det bli enklare att genomföra bodelning inom ett års tid efter
5005 separation. Kostnaden för bodelning ska delas lika och vite ska kunna utgå vid underlåtenhet
5006 att bidra till avslut av bodelningsprocess.

5007

5008 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5009 att Centerpartiet verkar för en utredning av regler för en mer skyndsam bodelning där vite ska
5010 kunna utgå vid underlåtenhet att bidra till avslut av bodelning.

5011 att Centerpartiet verkar för att kostnader som uppstår i samband med bodelning delas lika
5012 mellan parterna.

5013

5014 Distriktets yttrande:

5015 Inget distriktsyttrande har inkommit

5016

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5017 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5018 6.73 Föräldraskap

5019 *Claes Nyberg och Rebecka Pershagen, Centerpartiet i Stockholms stad; Tomas Selin,*

5020 *Centerpartiet i Huddinge - samtliga medlemmar i Centerpartiets HBT-nätverk*

5021

5022 Majoriteten av de barn som föds i Sverige har inte rätt till båda sina tänkta föräldrar redan vid
5023 födseln. Effekten blir ett sämre juridiskt skydd för de barn som faller utanför den norm som
5024 gällde när vår nuvarande lagstiftning historiskt fick sin form eftersom den endast omfattar
5025 minoritetsgruppen som idag föds av ett särkönat par som före födseln har ingått ett äktenskap
5026 som är godkänt i Sverige.

5027 Sedan tidigare har frågan lösts för ensamstående som insemineras på svenskt sjukhus. Och i
5028 utredningen ”Nya regler om faderskap och föräldraskap (SOU 2018:68)” täpps nu den
5029 märkliga luckan till där samkönade par som inseminerats inom svensk sjukvård fortfarande
5030 måste genomgå en full faderskapsprövning. Men för de flesta fall där dagens lagstiftning
5031 brister kvarstår problemen.

5032 Exempelvis behöver samboende särkönade par efter födseln genomgå en process för att
5033 fastställa faderskap. Och även om delar av dokumentationen kan lämnas in före förlossningen
5034 kvarstår ett intygande som båda föräldrar ska bekräfta. Oftast tar det i normalfallet minst ett
5035 kvartal innan den förälder som inte har burit barnet blir vårdnadshavare, och i många fall tar
5036 det betydligt längre tid än så då praxis och handläggningstider kan skilja sig betydligt åt
5037 mellan kommuner. Om den ena föräldern dessutom av något skäl inte skulle klara av den
5038 slutliga bekräftelsen skjuts beslutet på framtiden. Och under tiden det tar att reda ut har barnet
5039 bara en juridisk vårdnadshavare som mycket väl kan vara samma person som just då inte är
5040 tillräknelig av något skäl.

5041 För de ogifta och/eller samkönade par som har genomfört en insemination utanför svensk
5042 sjukvård, exempelvis i hemmet eller på en utländsk klinik, blir problemen ofta än större med
5043 långa utredningstider. Inte sällan genom en process som lämnar efter sig svåra minnen av
5044 ifrågasättande och moraliserande godtycke, och med tider som i de värsta fallen har sträckt sig
5045 över två år. För även om vi i huvudsak skulle se det som en fördel att insemination sker inom
5046 svensk sjukvård med dagens krav på att barnet ska ha rätt till sitt biologiska ursprung, behöver
5047 vi hitta en praxis som är likvärdig, effektiv och som ger barn som inseminerats på annat sätt
5048 en likvärdig rätt till de föräldrar som utgör deras faktiska familj.

5049 Mest tydligt att lagstiftningen är inkonsekvent framgår av det faktum att det särkönade gifta
5050 par som låter sig insemineras privat i hemmet eller på klinik utanför svensk sjukvård inte på
5051 något sätt behöver ange hur barnet blivit till. Barnet som föds ges i det fallet inte heller
5052 möjlighet eller rätt att i vuxen ålder få reda på sitt biologiska ursprung, och staten ställer inga
5053 frågor.

5054 Centerpartiet var först att besluta om målet att göra det möjligt att bli förälder genom
5055 altruistiskt värdmödraskap i Sverige. Det arbetet ska fortsätta. Men samtidigt måste vi
5056 acceptera att allt fler barn kommer till sina familjer genom värdmödraskap som har skett på
5057 annat sätt, framförallt utanför Sverige. I många fall enligt en reglering som Centerpartiet
5058 redan har bedömt vore bra att införa i Sverige. Istället kommer nu barn efter barn med sina
5059 svenska föräldrar vars föräldraskap har bekräftats juridiskt i annat land till gränsen och blir i
5060 ett nafs föräldralösa i den svenska statens ögon. Att Sverige inte har någon som helst reglering

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 5061 kring vårdmödraskap oavsett var de har skett skapar ett juridiskt ingenmansland som är
5062 ovärdigt våra högt ställda ambitioner att barn ska ha så trygga förutsättningar som möjligt
5063 under hela sin uppväxt.
- 5064 Det är viktigt att förstå att det barn som i enlighet med något av exemplen här ovanför inte
5065 direkt får rätt till båda sina föräldrar, har minst en förälder som inte i lagens mening har vare
5066 sig umgängesrätt, rätt att fatta beslut om vård för barnet, rätt att besöka sitt barn på sjukhus,
5067 eller rätt att vara delaktig i juridisk mening i alla andra beslut som regleras genom
5068 vårdnadshavarskapet.
- 5069 Det en orimlig ordning att Sverige fortsätter att upprätthålla en otidsenlig lagstiftning som inte
5070 ger majoriteten av de barn som föds här rätt till båda sina samtyckande föräldrar vid födseln.
5071 För samtliga fall där barn föds i Sverige utanför ett särkönat äktenskap måste det vara möjligt
5072 att genomföra alla delar av eventuell prövning och registrering redan under graviditeten så att
5073 full presumtion råder för vilka som automatiskt tillerkänns vårdnadshavarskap i samband med
5074 födseln. På så sätt kommer föräldraskapspresumtion oavsett kön på förälder råda i de allra
5075 flesta fall.
- 5076 Dessutom behöver Sverige erkänna de föräldraskap som är juridiskt fastställda enligt lag i
5077 annat land i samband med ett genomgången vårdmödraskap, och där giltig spårbar
5078 dokumentation kan uppvisas. På samma sätt ska inseminationer som sker utomlands kunna
5079 accepteras som grund för prövning om en tillfredsställande dokumentation kan lämnas av
5080 klinik som registrerats som tillräckelig.
- 5081 Inlämnas så att de olika yrkanden som motionen omfattar kan beslutas var för sig.
5082
- 5083 Jag/vi föreslår partistämman besluta
- 5084 att Centerpartiet verkar för att svensk lag ändras så att processen att pröva föräldraskap för en
5085 icke-födande förälder ska kunna påbörjas, och om inget särskilt skäl föreligger även slutföras,
5086 i perioden mellan befruktning och födelse.
- 5087 att Centerpartiet verkar för att relevant myndighet tar fram särskilda råd som kan tjäna som
5088 utgångspunkt för praxis hur processen för prövning av föräldraskap under graviditeten ska ske
5089 på ett likvärdigt sätt.
- 5090 att Centerpartiet verkar för att föräldraskap som är ett resultat av ett genomgången
5091 vårdmödraskap, och som fastställts enligt lag i annat land där födseln skett, ska vara juridiskt
5092 giltigt i Sverige i det fall vederhäftig dokumentation kan uppvisas.
- 5093 att Centerpartiet verkar för att dokumentation från inseminationsklinik i annat land ska kunna
5094 accepteras som grund för påbörjad prövning av föräldraskapspresumtion vid barnets födelse.
5095
- 5096 Distriktets yttrande:
- 5097 Motionärerna lyfter viktiga frågor som rör många människors liv, både föräldrar och barn.
5098 Distriktsstyrelsen menar att lagstiftningen bör vara både könsneutral såväl som neutral inför
5099 hur barn kommer till och neutral inför föräldrarnas civilstatus. Barns rättigheter ska inte
5100 hamna mellan stolarna för att svensk lagstiftning inte erkänner alla sätt ett barn kan komma
5101 till på, exempelvis genom vårdmödraskap utomlands.
- 5102 De risker som finns för ett barn att födas utan juridiskt skydd i förhållande till icke födande
5103 föräldrar och för icke födande föräldrar i förhållande till sitt ofödda eller nyfödda barn ter är
5104 stora. Distriktsstyrelsen menar vidare att det inte går att blunda för det faktum att svenska

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 5105 barn tillkommer via värdmödraskap i andra länder och att staten i sitt agerande idag inte kan
5106 tillgodose dessa barns rättigheter i Sverige innan dess att nationell juridisk prövning är gjord
5107 av svenska myndigheter. Om svensk prövning är nödvändig bör utländsk vederhäftig
5108 dokumentation åtminstone gälla interimistiskt.
- 5109 Distriktsstyrelsen föreslår stämman
- 5110 Att bifalla motionen i dess helhet
- 5111 Distriktsstämmans beslut:
- 5112 Att bifalla motionen i dess helhet
- 5113 Reservation från Maria Christernin till förmån för avslag på tredje att-satsen
- 5114

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5115 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5116 [6.74 Föräldraskap](#)

5117 *Ebba Krumlinde, Centerpartiet i Båstad*

5118

5119 Många människor har svårt att på egen hand bli föräldrar och kan på olika sätt få hjälp från
5120 samhället. Ett sätt är internationella adoptioner, men vi ser nu att de minskar för varje år.

5121 Samtidigt ökar surrogatarrangemangen, framförallt i utlandet, men även i Sverige.

5122 Lagstiftningen i Sverige är inte anpassad för surrogatarrangemang. Därför riskerar barn som
5123 kommer till världen på det sättet hamna i rättsosäkra situationer. Beroende på i vilket land de

5124 föds, så är vägen till ett svenskt medborgarskap och rätten till sina svenska föräldrar olika.

5125 Ibland tar det väldigt lång tid och det skapar stora svårigheter för barnet, samt en osäkerhet för
5126 föräldrarna.

5127 Det är också en lång process för föräldrarna att bli vårdnadshavare åt barnet. Beroende på i
5128 vilken kommun barnet bosätter sig är sättet att handlägga vårdnadsfrågor olika, eftersom det
5129 saknas riktlinjer och lagstiftningen är snårig.

5130 Oavsett hur barnet har kommit till så ska det ha rätt till samma sjukvård som alla svenska
5131 barn.

5132 Det finns brister i lagstiftningen som gör att barn födda via ett surrogatarrangemang
5133 utomlands som gör att de riskerar att bli statslösa, föräldrarna kan få betala stora summor för
5134 sjukvård om barnet behöver vård i samband med förlossningen. De kan vara utan
5135 vårdnadshavare när de kommer till Sverige med sina svenska föräldrar, men med ett eget pass
5136 från det land där barnet fötts och har sitt medborgarskap.

5137 Detta är frågor som är viktiga att se över. Så länge vi inte tillåter altruistiska
5138 surrogatarrangemang i Sverige så måste vi se över lagstiftningen med ett helhetsperspektiv så
5139 att alla barn har sina rättigheter och skyldigheter även under sitt första levnadsår.

5140

5141 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5142 Processen underlättas för föräldrar att bli vårdnadshavare för barn som tillkommit genom
5143 surrogatarrangemang.

5144 Barnets rättigheter stärks vid internationella surrogatarrangemang

5145

5146 Distriktets yttrande:

5147 Eftersom surrogatmödraskap är inte är tillåtet i Sverige, finns det svenska par som anlitar
5148 surrogatmödrar i andra länder. Det är idag vanligt att processen med att fastställa
5149 vårdnadshavare för de barn som blir till genom surrogatmödraskap utomlands blir lång. Det
5150 handlar ofta om osäkerhet hos socialtjänsten kring hur man ska hantera frågan. Detta skapar
5151 en mycket osäker situation för barnen och deras föräldrar. Därför måste lagstiftningen bli
5152 tydligare.

5153 Distriktsstämman föreslår Partistämman

5154 att bifalla motionen

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5155

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5156 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5157 [6.75 Föräldraskap](#)

5158 *Sandra Wilhelmsson, Kungsbacka krets Halland*

5159

5160 I Sverige bedöms vart tionde olikkönade par vara ofrivilligt barnlösa. Man räknar att ungefär
5161 två tredjedelar av dessa par kan få barn efter utredning och behandling. Det statistiken inte tar
5162 hänsyn till är andra grupper som också är ofrivilligt barnlösa som ensamstående män och
5163 kvinnor, transgenderpar och transgenderpersoner. Att få barn är ingen rättighet men de
5164 individer vars största önskan är att få ett barn, letar efter alla möjliga sätt för att bli förälder.

5165 De internationella adoptionerna har minskat drastiskt under de senaste åren. En stor orsak
5166 anses vara den ökade välfärden i världen och att fler barn nu adopteras i hemlandet. Att
5167 adoptera ett barn i dag är inte en självklarhet. 2018 beräknade man att internationella
5168 adoptioner kommer vara mindre än de barn som kommit till genom surrogatarrangemang.
5169 Oavsett om man är för eller emot dessa arrangemang, kan vi inte blunda för det faktum att
5170 barn som kommer till med hjälp av surrogat ökar för varje år i Sverige.

5171 Enligt svensk lagstiftning presumeras den kvinna som föder ett barn vara dess moder, även
5172 om barnet kommit till genom äggdonation. I ett surrogatarrangemang där kvinnan är den
5173 genetiska föräldern tar lagstiftningen inte alls hänsyn till de genetiska banden, bara vem som
5174 födde barnet. Är bägge föräldrarna genetiska föräldrar vid ett surrogatarrangemang, är risken
5175 stor att enbart mannen får vårdnaden om barnet. Vilket kan medföra en stor rättsosäkerhet för
5176 barnet och föräldrarna. Kvinnan missgynnas rätten till moderskap och omfattas inte av samma
5177 lag som mannen vid fastställande av rättsligt faderskap och i värsta fall kan den genetiska
5178 modern stå helt maktlös utan den genetiske faderns samtycke vid adoption.

5179 De barn som kommit till genom surrogatarrangemang ska ha samma rättigheter och
5180 skyldigheter som alla andra barn. Att fastställa föräldraskapet för ett barn som är fött genom
5181 surrogat utomlands kan ta lång tid. Under denna tid saknar barnet nästan alla rättsliga skydd
5182 som är knutet till föräldraskapet. Även de rättigheter som svenska medborgare har, saknar
5183 barnet då medborgarskapet är knutet till den juridiska föräldern. Så länge de tilltänkta
5184 föräldrarna inte fastställts som juridiska föräldrar, finns de ingen som kan hållas ansvarig för
5185 barnets välmående. Enligt barnkonventionen ska barnets bästa vara ledande i alla beslut som
5186 rör barn.

5187

5188 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5189 att Centerpartiet ska verka för att kvinnor som är genetisk förälder men inte fött barnet själv i
5190 ett surrogatarrangemang ska kunna fastställas som rättslig förälder.

5191 att Centerpartiet verkar för att stärka barnens rättigheter vid surrogatarrangemang.

5192

5193 Distriktets yttrande:

5194 Distriktsstyrelsens yttrande

5195 Motionären lyfter frågan kring att säkra barns och föräldrars rätt vid surrogatarrangemang.

5196 Den ökade mängden surrogatmödraskap beror på minskat antal adoptioner av utlandsfödda.

5197 Surrogatmödraskap kräver en modern lagstiftning som tar hänsyn till barnets rättigheter.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 5198 Som det står i motionen så enligt svensk lagstiftning så antas kvinnan som föder ett barn vara
5199 dess moder, även om barnet kommit till genom äggdonation. Lagstiftningen tar inte alls
5200 hänsyn till de genetiska arrangemangen, bara vem som födde barnet. Är båda föräldrarna
5201 genetiska föräldrar vid ett surrogatarrangeman är risken stor att enbart mannen får vårdnaden
5202 om barnet. Detta innebär en stor rättsosäkerhet för barnet och föräldrarna.
- 5203 Kvinnan missgynnas gällande rätten till moderskap och omfattas inte av samma lag som
5204 mannen vid fastställande av rättsligt faderskap och i värsta fall kan den genetiska modern stå
5205 helt maktlös utan den genetiske faderns samtycke. Det lilla barnet kan hamna i ett läge där de
5206 saknar vårdnadshavare under en lång tid och kvinnan missgynnas vad gäller rätten att vara
5207 barnets vårdnadshavare. Och så länge inte det är utsett några juridiska föräldrar så finns det
5208 ingen som kan hållas ansvarig för barnet.
- 5209 Distriktsstyrelsen föreslår stämman
- 5210 Att bifalla motionen
- 5211 Centerpartiet Hallands årsstämmobeslut:
- 5212 Årsstämman beslutade i enlighet med distriktsstyrelsens förslag
5213 att bifalla motionen
- 5214

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5215 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5216 [6.76 Information gällande omyndiga barn](#)

5217 *Annika Simonsson Österåkerkretsen Stockholms län.*

5218

5219 Barn till separerade föräldrar och som har delad vårdnad om dessa är idag skrivna hos en
5220 förälder.

5221 All myndighetspost kommer således bara till den ena vårdnadshavaren. Detta innebära att det
5222 ligger i den ena vårdnadshavarens ansvar att underrätta den andra vårdnadshavaren, i många
5223 fall är det konflikter emellan föräldrar och information som rör barnet/barnen stannar hos en
5224 förälder.

5225 Jag anser att många barn hamnar i kläm mellan vårdnadshavarnas konflikter och att
5226 nödvändig information som berör barnet inte kommer båda vårdnadshavarna tillhanda.

5227

5228 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5229 Österåker krets yrkar bifall

5230 att Centerpartiet arbetar för att alla barn som växelvis bor hos föräldrarna folkbokförs på båda
5231 platserna

5232 att Centerpartiet skall jobba för att all myndighetspost skall skickas till båda föräldrarna.

5233

5234 Distriktets yttrande:

5235 1 Avslag

5236 2 ny att sats:Centerpartiet skall jobba för att all myndighetspost skall skickas till ALLA
5237 VÅRDNADSHAVARE. (förklaring: dvs det ska gälla även vårdnadshavare som inte är
5238 föräldrar, men däremot inte föräldrar som inte längre är vårdnadshavare).

5239

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5240 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5241 6.77 Fler vårdnadshavare

5242 *Motionär ej angiven*

5243 För sjuttio år sedan tillkom den svenska Föräldrabalken, som reglerar vad som räknas som en
5244 familj ur statens synvinkel. Sedan dess har mycket hänt. Familjer idag fungerar inte som de
5245 gjorde 1949, och även om lagstiftningen har uppdaterats sedan dess finns fortfarande mycket
5246 kvar att göra för att stärka skyddet för barnen.

5247 Grundläggande i svensk familjelagstiftning är att barn har rätt till sina föräldrar, men föräldrar
5248 kan bara vara två personer - trots att många familjer inte fungerar på det sättet idag. Det kan
5249 handla om föräldrar som skilt sig och där nya "plastmammor" och "plastpappor" utgör en
5250 minst lika viktig trygghet som biologiska diton, lika väl som det kan handla om s.k.
5251 stjärnfamiljer där man medvetet har fått barn i andra konstellationer än den som lagstiftaren
5252 betraktar som gängse.

5253 För att ge några exempel:A och B har en dotter tillsammans, men har aldrig levt ihop. B har
5254 svårigheter att klara av sin egen vardag, och saknar helt kapacitet att vara en bra och
5255 närvarande far. Istället är det A:s make, C, som dottern betraktar som sin pappa, eftersom hon
5256 vuxit upp med honom sedan spädbarnsåren. C har gått på föräldramöten, skjutsat på träningar,
5257 baddat febriga pannor, hjälpt till med läxorna och varit ett stort känslomässigt stöd för dottern.
5258 A:s och C:s relation tar dock slut, och i och med det också all kontakt mellan C och dottern.
5259 Trots att dottern vill, så vägrar A låta dottern träffa C. Dottern blir därmed helt utan en bra
5260 och närvarande far i sitt liv.E och F är ett homosexuellt par som tillsammans med E:s vän G
5261 har en son. Det är E och G som är biologiska och därmed också juridiska föräldrar, men sonen
5262 är uppvuxen med att ha två mammor och en pappa och har lika starka band till allihop. De
5263 delar på föräldraskapet på ett bra sätt och ger sonen en trygg uppväxt. En dag hamnar dock E i
5264 en bilolycka och omkommer. G får i samma veva ett nytt toppjobb. Eftersom F inte i laglig
5265 mening räknas som förälder till sonen, tar G med sig pojken och flyttar till andra ändan av
5266 landet, långt bort från familj och vänner och den trygghet han haft.H, I och J lever i en
5267 polyrelation och har fyra barn tillsammans. I är mor till alla barnen, H är pappa till två och J
5268 är pappa till två. En dag bryter en brand ut i hemmet. H och I omkommer, men J och barnen
5269 klarar sig. När nya vårdnadshavare ska utses för de två barn vars bägge föräldrar är döda,
5270 hamnar J i en långdragen tvist med socialtjänsten som inte anser att han är lämplig att ta hand
5271 om dem eftersom tjänstemännen där ogillar sättet som H, I och J bildat familj på.Vi har länge
5272 lagt oss vinn i Sverige om att familjelagstiftningen ska utgå ifrån barnens bästa. Ändå står
5273 dessa situationer olösta - trots att det skulle räcka med att lagen ändrades så att barn kan ha
5274 fler än två föräldrar för att skydda dem.

5275

5276 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5277 Föräldrabalken ändras på så sätt att barn, när de biologiska föräldrarna är överens om det eller
5278 när det annars anses vara till barnets bästa, kan ha fler föräldrar än två.

5279

5280 Distriktets yttrande:

5281 Sven Nilsson yttrar sig.

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 5282 Bosse Svensson yrkar att stämman beslutar att: Distriktsstyrelsen instämmer i motionärens
5283 syfte att föräldrabalken bör utredas, utifrån nya familjebildningar, barnens bästa och
5284 rättssäkerhet med sikte på en lagändring.
- 5285 Daniel Danielsson yttrar sig och yrkar på bifall till distriktsstyrelsens förslag.
- 5286 Hanna Wagenius yttrar sig och yrkar på bifall till distriktsstyrelsens förslag.
- 5287 Andreas Karlsson yttrar sig och yrkar på bifall för Bosse Svenssons förslag.
- 5288 Kristina Wiborg Ahlstrand yttrar sig och yrkar på bifall för Bosse Svenssons förslag.
- 5289 Beslutsgång:
- 5290 Det finns två förslag:
- 5291 Ordförande frågar om stämman bifaller distriktsstyrelsens förslag.
- 5292 Ordförande frågar om stämman bifaller Bosse Svenssons förslag.
- 5293 Ordföranden finner att stämman beslutar:
- 5294 -Att distriktsstyrelsen instämmer i motionärens syfte att föräldrabalken bör utredas, utifrån
5295 nya familjebildningar, barnens bästa och rättssäkerhet med sikte på en lagändring.
- 5296

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5297 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5298 [6.78 IVF och adoption](#)

5299 *Centerkvinnornas förbundsstyrelse*

5300

5301 Idag har landstingen varierande åldersgränser för hur länge de bekostar
5302 barnlöshetsbehandlingar. Det finns samtidigt ingen lag som reglerar övre åldersgräns för
5303 barnlöshetsbehandlingar. Vi vet idag att det inte alltid är den fysiska åldern som är avgörande
5304 om din kropp är i skick att föda barn. Det finns de som är 35 år på pappret men vars kropp är
5305 som en 60-åring och det finns de kvinnor som är 50 år men vars kropp är som en 35-åring.
5306 Vidare påverkar tiden för när du går in i menstruation även hur länge du är fertil. Det finns de
5307 som går in tidigt i menstruation och de som är senare. Beroende på när du går in i
5308 menstruation påverkar detta hur länge du har ägglossning då du på förhand har x antal ägg.
5309 Antalet ägg du kan producera och vilket fysiskt skick din kropp är i har dock inte med
5310 varandra att göra. Så en kvinna som inte längre kan producera egna ägg skulle kunna var i lika
5311 bra fysiskt skick som en kvinna som fortfarande producerar egna ägg beroende på när dessa
5312 två gick in i menstruationen. Därav bör inte den fysiska åldern utan den metaboliska åldern
5313 och kvinnans fysiska skick och förmåga att genomgå en graviditet vara det som är avgörande
5314 vid barnlöshetsbehandlingar. I dagsläget har vi strikta regler kring adoption i Sverige oavsett
5315 om det sker från annat land som så kallat givarland eller om givarlandet är Sverige. För att få
5316 lov att adoptera måste den person som ansöker om adoption genomgå lämplighetsgranskning
5317 oavsett om detta är som ensamstående, samkönat par eller heterosexuellt par. Det finns ingen
5318 lagstadgad övre åldersgräns för att få adoptera. Kommuner kan inte neka till en
5319 medgivandeutredning på grund av för hög ålder, men socialnämnden ska göra en samlad
5320 bedömning av sökandens lämplighet. Vid bedömningen ska särskilt beaktas – sökandens
5321 kunskaper och insikter om adoptivbarn och deras behov och den planerade adoptionens
5322 innebörd, – sökandens personliga egenskaper och sociala nätverk, – sökandens ålder och
5323 hälsotillstånd, och – stabiliteten i relationen, samt om medgivande söks av makar eller
5324 sambor.

5325 Att den adoptionssökandes metaboliska ålder inte beaktas är inte rimligt då vi i dagsläget vet
5326 att vi har olika fysiska förutsättningar beroende på gener men även hur du tagit hand om din
5327 kropp som inte har med din ålder att göra. Därav borde inte den fysiska åldern vara det som
5328 har så stort avgörande vid adoption utan snarare vilken metabolisk ålder kroppen har.

5329 Vad gäller inhemsk adoption så har Sverige en tolkning av barnkonventionen där varje barns
5330 rätt till sin förälder tolkas som att rätten till den biologiska föräldern går över allt. Det finns
5331 flertalet fall där barn som hamnat i fosterfamilj i tidig ålder på grund av den biologiska
5332 föräldrarnas olämplighet, ibland så tidigt som vid några veckors ålder, inte ges möjlighet att
5333 adopteras av fosterföräldrarna. Detta borde ses över. Ett barn som under sina första fyra år av
5334 livet har bott i en och samma familj, i detta fall fosterfamilj, bör inte tvingas till att träffa sin
5335 biologiska förälder och nekas möjligheten till en fast trygg familj som vill adoptera hen. Att
5336 öppna upp för en bättre tolkning av rätten till sin förälder där barnet har rätt att veta sitt
5337 ursprung, men där umgänget med den misskötande biologiska föräldern sker på barnets
5338 villkor och när barnet är moget vore mer lämpligt. Och genom detta öppna upp för att låta
5339 barnet få en trygg familj genom adoption till fosterfamiljen. Det är inte ovanligt att barn
5340 stannar hos samma fosterfamilj hela livet. Genom att öppna upp möjligheterna för adoption
5341 skapas en trygghet för barnet men även fosterfamiljen ges möjlighet att bygga en stabilitet
5342 runt barnet då barnet inte godtyckligt kan ryckas ifrån dem som det kan ske idag när den

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 5343 biologiska föräldern anses lämpad att ta hand om sitt barn igen. Även om det kan ha gått flera
5344 år där barnet bott hos fosterfamiljen utan någon kontakt med den biologiska föräldern.
5345
- 5346 Jag/vi föreslår partistämman besluta
- 5347 att Centerpartiet verkar för att Socialstyrelsen får möjlighet att se över huruvida metabolisk
5348 ålder kan gälla vid IVF.
- 5349 att Centerpartiet verkar för möjligheten att utgå ifrån den metaboliska åldern vid adoption.
5350 att Centerpartiet verkar för öppna upp för lättare inomstatliga adoptioner i Sverige.
5351
- 5352 Distriktets yttrande:
5353
5354

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5355 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5356 6.79 EU & HBTQ

5357 *John Lager Christian Olsson Lund*

5358

5359 Centerpartiets röst i EU-parlamentet är en röst för jämlikhet och frihet.

5360 Årets val till Europaparlamentet är ett vägval om vilket Europa våra barn ska växa upp och

5361 verka i. På andra sidan står auktoritära, nationalistiska och splittrande krafter och hotar det

5362 liberala och frihetliga Europa som vi byggt upp efter 1900-talets förödande och förintande

5363 världskrig. Än en gång står vi faktiskt inför hotet från just dessa krafter.

5364 Centerpartiet ska vara en frihetlig fyr för resten av världen. Ett mycket viktigt steg i kampen

5365 för frihet för alla är att driva HBTQ-frågor i Europaparlamentet. I Europas mörka 1900-tals

5366 historia så behöver vi tyvärr inte leta länge innan vi ser att det är just den grupp i samhället

5367 som först får sina livsval ifrågasatta, som får sina rättigheter begränsade, som får sina liv

5368 uthängda och bespottade. HBTQ-frågor handlar om allas rättighet att älska vem de vill, allas

5369 rätt att leva sina liv. För Europa är det en grundpelare vi aldrig kan kompromissa med.

5370 Att EU efter valet 26 maj fortsätter att verka för att HBTQ-gruppens rättigheter garanteras och

5371 stärks är alltså en fråga för alla och en var som står för ett frihetligt och liberalt Europa.

5372 Idag går arbetet i EU lika mycket bakåt som framåt. Här vill vi att Centerpartiet ska visa

5373 vägen Framåt! Vi föreslår att Centerpartiet i Europaparlamentet verkar för:

5374 HBTQ-personers rättigheter måste garanteras och stärkas juridiskt och socialt.

5375 Europaparlamentet har en väldigt viktig opinionsbildande roll i att öka acceptansen för

5376 HBTQ-personer.

5377 Vi i Centerpartiet vill också att kunskapen inom EU och dess olika politiska organ ska stärkas.

5378 I många EU-länder så är kunskapen om HBTQ-personers utsatthet alldeles för dålig idag. För

5379 at förbättra situationen så vill Centerpartiet att information och utbildning i HBTQ-frågor ska

5380 erbjudas i samtliga EU-organ.

5381 Arbetet handlar också om att stärka HBTQ-personers rättigheter och skydd. I formuleringen

5382 kring de mänskliga rättigheterna kräver vi att HBTQ-personers rättigheter skrivs in.

5383

5384 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5385 HBTQ-personers rättigheter måste garanteras och stärkas juridiskt och socialt.

5386 Europaparlamentet har en väldigt viktig opinionsbildande roll i att öka acceptansen för

5387 HBTQ-personer.

5388 Vi i Centerpartiet vill också att kunskapen inom EU och dess olika politiska organ ska stärkas.

5389 I många EU-länder så är kunskapen om HBTQ-personers utsatthet alldeles för dålig idag. För

5390 at förbättra situationen så vill Centerpartiet att information och u

5391 Arbetet handlar också om att stärka HBTQ-personers rättigheter och skydd. I formuleringen

5392 kring de mänskliga rättigheterna kräver vi att HBTQ-personers rättigheter skrivs in.

5393

5394 Distriktets yttrande:

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 5395 Distriktsstyrelsen uppskattar motionens intentioner men anser att det inte finns tydliga att-
5396 satser
- 5397 Distriktsstämman föreslår Partistämman
- 5398 att skicka motionen vidare till partistyrelsen med en förhoppning att partistyrelsen
5399 formulerar att-satser som har bäring på motionens brödtext.
- 5400

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5401 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5402 [6.80 Neutralt personnummer](#)

5403 *John Lager Camilla Ländin Calle Lindström Charlotte Bossen Lund HBTQ nätverket Skåne*

5404

5405 Inför neutralt personnummer

5406 Sverige bör införa ett smartare och ett mer neutralt system för personnummer. Detta vore i
5407 linje med hur en del andra länder har gjort eller är på väg att göra, exempelvis har Norge
5408 börjat med detta. Indien har börjat tillämpa ett tredje juridiskt kön. Detta förekommer även i
5409 Tyskland Australien, Nepal, Nya Zeeland, Pakistan och Sydafrika. I dagens situation stöter
5410 inte minst personer som genomgår könskorrigering på praktiska problem eftersom
5411 personnummer, som det är utformat i dag, är anpassade för en manlig respektive kvinnlig
5412 kategori. På ett mer konkret plan kan problem uppstå när personen ska göra officiella ärenden
5413 såsom att skriva under ett avtal för bostad.

5414 Centerpartiet Skånes HBTQ-nätverk

5415

5416 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5417 att det införs ett nytt könsneutralt personnummer. Vi vill att de personer som i dag och
5418 framöver genomgår köns- och identitetskorrigering får samma rätt och skyldighet att få vara
5419 juridisk person som andra.

5420 införa ett tredje juridiskt kön för underlätta för personer som genomgår könskorrigeringen
5421 eller har det ifrån ett annat land.

5422 att intersexpersoner själv kan bestämma sitt kön och juridiska tillhörighet enligt den tyska
5423 modellen ovan.

5424 genomföra det som kommer i SOU 2017:92 för ett rikare liv för transpersoner.

5425

5426 Distriktets yttrande:

5427 Det finns människor som inte känner en tillhörighet till varken ett manligt eller kvinnligt kön
5428 och det är viktigt att vi tar deras situation på allvar.

5429 Idag pågår en utredning om ett tredje juridiskt kön. Centerpartiet vill invänta denna utredning
5430 och sedan ta beslut i frågan.

5431 Distriktsstämman föreslår Partistämman

5432 att instämma i motionärens intentioner

5433

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5434 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5435 [6.81 E-legitimation](#)

5436 *Anette Nordvall, Kungsholmen Stockholms län*

5437

5438 Bank ID klarar idag inte EU's krav på Nationell ID - BankID är dessutom framdrivet från
5439 näringslivet där svenska bankerna var helt ok med under uppbyggnaden. Att framgången
5440 eskalerat är att det hjälper med säkerheten över internet och bankers aktiviteter för att öka
5441 onlinebetalning. Det är oacceptabelt att staten, som svenskarna litar på inte tar över ägandet
5442 av befolkningens identifiering. Nu har tekniken kommit i kapp.

5443 Därför uppmanar jag att Centern driver och tar ett rejält krafttag och driver Personlig Digital
5444 infrastruktur från statligt säkerhetsperspektiv för högre integritetsskydd. Inte är det väl så att
5445 bankerna ska styra nationens befolknings identiteter. Teknik som blockkedja visa tydligt alla
5446 händelser. Idag är det kring 11% som använder kontanter. Det kan tyda på ålder eller teknisk
5447 uppkoppling.

5448 Att ha i åtanke:Krigsberedskapen har ju varit under nedläggning de senaste åren. Dagens
5449 digitala samhälle drivs av el. Elförsörjningen har byggt nuvarande infrastruktur och bör inte
5450 vara en ansvar utan hela landets ansvar. Föreslår en gemensam plan för Sveriges alla
5451 kommuner att vara delaktiga i både kontanters fortlevnad, utveckling av individers Digitala
5452 Identitet och samtidigt medverka för att elektricitet finns att tillgå i vår sårbara vardag och
5453 bygger inte beredskap.

5454

5455 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5456 Att Centern driver och tar ett rejält krafttag och driver Personlig Digital infrastruktur från
5457 statligt säkerhetsperspektiv för högre integritetsskydd.

5458

5459 Distriktets yttrande:

5460 Motionären tar upp en oro att kommersiella banker och andra intressenter tar över ägandet av
5461 befolkningens identifiering. Det är en befogad oro och det finns uppenbara problem om
5462 ägarna av Bank-ID till exempel går i konkurs och då inte längre kan drifva systemet. Dock har
5463 Sverige en lång tradition av att andra organisationer så som banker och postkontor kan utfärda
5464 id-handlingar. Även Journalistförbundet (som formellt är en förening) utfärdar press-ID som
5465 fungerar som legitimation. Polisen har monopol på att utfärda nationella ID-kort samt pass
5466 och för den som inte vill identifiera sig med bankerna system finns detta alternativ. I grunden
5467 är det Skatteverket som ansvarar för personnummer och identiteter i Sverige, de kommersiella
5468 bankerna går i garant för att uppgifterna stämmer snarare än äger själva
5469 identifieringsuppgifterna.

5470 Styrelsen föreslår stämman

5471 Att avslå motionen.

5472 Distriktsstämmans beslut

5473 Att avslå motionen.

5474

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5475 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5476 [6.82 E-legitimation](#)

5477 Anette Nordvall - Kungsholmen

5478

5479 Idag är det bara ett bolag som styr i princip alla svenskars online aktivitet för banker,
5480 betalning, infrastruktur access. Att BankID är drivet från näringslivet och de svenska
5481 bankerna är helt ok under uppbyggnad. Att framgången eskalerat är att det hjälper med
5482 säkerheten över internet och bankers aktiviteter för att öka onlinebetalning. Det är
5483 oacceptabelt att staten, som svenskarna litar på inte tar över ägandet av befolkningens
5484 identifiering.

5485 Därför uppmanar jag ett rejält krafttag från partiet för att driva frågan om Personlig Digital
5486 infrastruktur måste lyftas upp på en högre digitaliserad säkerhetsnivå och integritetsskydd.
5487 Inte är det väl så att bankerna ska styra nationens befolknings identiteter. BankID klarar inte
5488 EU kraven på nationellt ID hantering idag utanför Sveriges gränser. Här måste Sverige agera
5489 efter internationella regleverket. Det är bevisat att vi litar på tanken och säkerhetsdesignen.2,5
5490 miljader inloggningar via BankID räknades bli utförda 2018. De fem bankerna som äger den
5491 inloggningstjänsten beräkande då intäkter under samma år på över 250MSEK.Att ha i åtanke:

5492 Krigsberedskapen har ju varit under nedläggning de senaste åren. Dagens digitala samhälle
5493 drivs av el. Elförsörjningen har byggt nuvarande infrastruktur och bör inte vara en ansvar utan
5494 hela landets ansvar. Föreslår en gemensam plan för Sveriges alla kommuner att vara delaktiga
5495 i både kontanters fortlevnad, utveckling av individers Digitala Identitet och samtidigt
5496 medverka för att elektricitet finns att tillgå i beredskap.

5497

5498 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5499 att driva frågan om Personlig Digital infrastruktur måste lyftas upp på en högre digitaliserad
5500 säkerhetsnivå och integritetsskydd.

5501

5502 Distriktets yttrande:

5503 Motionären tar upp en oro att kommersiella banker och andra intressenter tar över ägandet av
5504 befolkningens identifiering. Det är en befogad oro och det finns uppenbara problem om
5505 ägarna av Bank-ID till exempel går i konkurs och då inte längre kan drifva systemet. Dock har
5506 Sverige en lång tradition av att andra organisationer så som banker och postkontor kan utfärda
5507 id-handlingar. Även Journalistförbundet (som formellt är en förening) utfärdar press-ID som
5508 fungerar som legitimation. Polisen har monopol på att utfärda nationella ID-kort samt pass
5509 och för den som inte vill identifiera sig med bankerna system finns detta alternativ. I grunden
5510 är det Skatteverket som ansvarar för personnummer och identiteter i Sverige, de kommersiella
5511 bankerna går i garant för att uppgifterna stämmer snarare än äger själva
5512 identifieringsuppgifterna.

5513 Styrelsen föreslår stämman

5514 Att avslå motionen

5515 Distriktsstämmans beslut

5516 Att avslå motionen

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5517

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5518 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5519 [6.83 Mobilt BankID](#)

5520 *Mikael Andersson, Sotenäs*

5521

5522 Mobil BankID som godkänd ID

5523 Man kan idag med mobilt bank id flytta mycket stora belopp varifrån som helst i världen.

5524 Men skall man växla in kontanter i bank eller hämta ett paket på posten skall man visa upp ett
5525 godkänt id.

5526 Många använder idag telefonen mycket flitigt, det vore högst rimligt att för den som önskar
5527 koppla körkort, pass etc. till Mobilt BankID. Man loggar in, väljer ID och upp kommer ett
5528 foto, man kan förslagsvis klicka på bilden som man gör med Swish för att bekräfta som
5529 säkerhetsfunktion.

5530 Varför? Om ID-dokument har en skada eller spricka gäller de formellt ej. Det torde vara
5531 tämligen omodernt att fortsatt tvunget i alla lägen där man behöver identifiera sig bära med
5532 sig ett plastkort. Tekniken gör det fullt möjligt och det skulle i allt väsentligt förenkla
5533 vardagen för de flesta, dessutom skulle det på sikt tillverkas färre ID-kort vilket är en liten
5534 miljövinst.

5535 Idag godkända ID

5536 SIS märkt ID-kort och tjänstekort

5537 ID-kort utfärdat av Skatteverket

5538 Nationellt ID-kort, utfärdat av svensk polis

5539 Svenskt körkort

5540 Svenskt EU-pass

5541 Utländskt nationellt ID-kort utfärdat i länder inom Schengenområdet*

5542 Utländskt EU-pass

5543 Utländskt pass, utanför EU

5544 LMA-kort utfärdat av Migrationsverket. Gäller endast för försändelser från Migrationsverket
5545 och Utrikes paket där avsändaren är en privatperson

5546

5547 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5548 att Centerpartiet verkar för att MobiltBankID snarast betraktas som giltig legitimation samt att
5549 även andra förordnande och tjänster som tex körkort, PressID etc. frivilligt kan kopplas till
5550 tjänsten.

5551

5552 Distriktets yttrande:

5553 Distriktsstyrelsens motivering

5554 Distriktsstyrelsen delar motionärens intentioner om att dagens indentifikationssystem måste
5555 moderniseras. Digitala lösningar kommer inom allt fler områden. Självklart måste det finnas

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

- 5556 godkänd identifikation via mobila lösningar. Distriktsstyrelsen vill dock poängtera att det
5557 måste ske försiktigt och genomtänkt samt vill betona vikten av stärkt It-säkerhet för
5558 utbyggnad av ett sådant system samt att det ska ses som ett komplement till nuvarande
5559 identifikationer. För ett år sedan presenterades en statlig utredning som bland annat föreslog
5560 att staten ska utfärda en elektronisk identitetshandling för att kunna säkerställa att medborgare
5561 och folkbokförda kan få en sådan. Den statliga elektroniska identitetshandlingen ska utfärdas
5562 samtidigt med en statlig fysisk identitetshandling. Distriktsstyrelsen anser att det är ett steg i
5563 rätt riktning.
- 5564 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman:
- 5565 Att bifalla motionens intentioner.
- 5566 Distriktsstyrelsen har avgett svar på motionerna. Motioner och svar bifogas protokollet.
5567 Mikael Andersson förtydligar med redaktionell ändring enligt följande: ”att Centerpartiet
5568 verkar för att ett digitalt Id tas fram som exempelvis kan nås via mobilt BankID samt att även
5569 andra förordnande och tjänster som tex körkort, Press-id etc. kan kopplas till tjänsten.”
- 5570 Stämman beslutar
- 5571 Att bifalla motionens intentioner.
- 5572 Att sända motion med svar från distriktsstämman till partistämman
- 5573

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5574 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5575 6.84 Kronofogdens skyldigheter

5576 Ingvar Svensson Götene, Skaraborg

5577

5578 Många människor far illa på grund av att de av olika skäl hamnar hos inkassobolag och
5579 kronofogdemyndighet. Ett svarhanterat ärende men det behöver väckas en diskussion om
5580 detta. Ett exempel; En person har hamnat hos kronofogden med en skuld på 19 000 tkr. Hen
5581 gjorde upp en avbetalningsplan med kronofogden med löneutmätning på 2 200 kr. i månaden.
5582 Efter ett o ett halvt år gjordes en förfrågan om det gick att minska på den månatliga
5583 avbetalningen. Men det gick inte för nu var skuldsumman 48 000 tkr. Hen fick då hjälp av
5584 vänner att lösa in hela skuldsumman till kronofogden. Hen hade heller inte haft lägenhet att
5585 bo i om inte vänner ställt upp. Det finns säkert många som inte bryr sig om att göra rätt för sig
5586 men de som försöker att betala sina skulder har inte en chans om de inte får hjälp av vänner så
5587 de kan betala hela skulden.

5588 När människor hamnar i denna situation, gör upp en avbetalningsplan och sköter sin
5589 avbetalning och efter en tid upptäcker att skulden ökat i stället för att minska, då är det nog
5590 många som ger upp och inte sköter sina åtaganden i fortsättningen. Media har
5591 uppmärksammat detta "problem" med inkassobolag och kronofogdemyndighet som visar på
5592 att personer med små summor i skuld hamnat där och skuldsumman ökat lavinartat. Utan
5593 hjälp hamnar många i djupaste misär. Det blir allt fler uteliggare och självmord i vårt land, en
5594 bidragande orsak till det är troligen ovanstående.

5595 Därför anser jag att Centerpartiet bör driva frågan.

5596

5597 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5598 att kronofogdemyndigheten skall ha skyldighet att ge information till den skuldsatte om hur
5599 den bör gå tillväga så att skuldsumman inte ökar och hur de kan få hjälp med
5600 avbetalningsplan. Muntligt och skriftligt.

5601

5602 Distriktets yttrande:

5603 Yttrande

5604 Motionären tar i motionen upp ett exempel på hur människor som vill göra rätt för sig kan
5605 komma i "kläm" i samband med myndigheters handläggning av frågor. Det är rimligt att som
5606 i det exempel som motionen berör att vederbörande får information hur en avbetalningsplan
5607 ska hanteras så att inte skulden växer och får ett tidsperspektiv på när skulden kommer att
5608 vara betald.

5609 Distriktsstyrelsen föreslår stämman besluta:

5610 Att bifalla motionen

5611 Distriktsstämman Beslutar enl DS förslag.

5612 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5613 [6.85 Fordonsrelaterade skulder](#)

5614 *Rödeby Centerkvinnor och Rödeby Centerparti*

5615

5616 Med nuvarande lagstiftning är det viktigt att i samband med ett fordonsköp kontrollera om
5617 fordonet som du tänker köpa har obetalda fordonsrelaterade skulder.

5618 MEN VARKEN TRANSPORTSTYRELSEN ELLER KRONOFOGDEN KAN LÄMNA EN
5619 FULLSTÄNDIGT UPPDATERAD BILD ÖVER ALLA UTFÄRDADE
5620 FORDONSRELATERADE SKULDER SOM FINNS PÅ ETT VISST FORDON.

5621 Lagförslag lades under 2014 att skulder följer fordonet och inte ägaren. Den förändrade lagen
5622 har visat sig ineffektiv och fler utnyttjar lagen för bedrägeri. Bedrägerier blir allt vanligare.

5623 När säljaren inte talat sanning vid en försäljning av ett fordon då är detta bedrägeri och här
5624 behöver lagstiftningen tydliggöras.

5625

5626 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5627 att lagstiftningen om fordonsrelaterade skulder ändras.

5628 att skulder ska följa ägaren och inte fordonet.

5629

5630 Distriktets yttrande:

5631 Bra formulerad och väl argumenterad motion.

5632 Distriktsstyrelsen yrkar bifall till motionen.

5633

Kommitté 6

Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5634 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5635 [6.86 Telefonsamtal](#)

5636 *Anders Danielsson, Kristdala, Oskarshamns kommun*

5637

5638 Idag förekommer det ofta att det rings telefonsamtal från Afrika. Om man svara på dem så kan
5639 man få betala flera tusen kronor. Detta är inte acceptabelt.

5640

5641 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5642 att man aldrig skall vara skyldigt att betala för att man svarar i telefon.

5643

5644 Distriktets yttrande:

5645 Inget yttrande insänt från distriktet

5646

Kommitté 6
Kultur, civil, konstitution, integration, migration

5647 Kommitté 6 - kultur, civil, konstitution, integration, migration

5648 [6.87 Telefonsamtal](#)

5649 *Anders Danielsson, Kristdala, Oskarshamns kommun*

5650

5651 I dag kan man spärra telefonen i Nix-registret om man inte vill bli kontaktat av telefonsamtal i
5652 försäljnings, marknadsförings och insamlingssyfte. Jag har hört på tv att i vissa andra länder
5653 är konsumentlagstiftningen hårdare, där krävs till och med att telefonabonnten måste ge
5654 medgivande för att det ska vara till att ringa telefonsamtal i försäljnings, marknadsförings och
5655 insamlingssyfte. Det tycker jag också det ska vara i Sverige.

5656

5657 Jag/vi föreslår partistämman besluta

5658 att det ska vara otillåtet att kontakta med telefonsamtal telefonsamtal i försäljnings,
5659 marknadsförings och insamlingssyfte om inte telefonabonnten har gett medgivande.

5660

5661 Distriktets yttrande:

5662 Inget yttrande insänt från distriktet

5663

5664